NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

ZAKONI

ZAKONSKE ODREDBE I NAREDBE

PROGLAŠENE
OD 7. OŽUJKA DO 31. OŽUJKA 1944.

KNJIGA XLIII. *(Svezak 421.–430.)*

Uređuje: A. Mataić

ZAGREB 1944.

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB

Br. 3552

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

ZAKONI
ZAKONSKE ODREDBE, NAREDBE i t. d.

PROGLAŠENE

OD 7. OŽUJKA DO 31. OŽUJKA 1944.

KNJIGA XLIII.

(SVEZAK 421.—430.)

UREĐUJE: A. MATAIĆ,

VIEĆNIK STOLA SEDMORICE U M.

ZAGREB

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Tiskanje i razpačavanje dopušteno odlukom Državnog izvještajnog i promičbenog ureda broj 3696-42. od 3. IV. 1942.

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Strana

Sadržaj

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe od 20. kolovoza 1941. broj CCLXI-1052-Z. p.-1941 o stručnim kućanskim školama

§ 1.

Paragraf 6. mienja se i glasi:

»Učenicama domaćinske škole »Kola domaćica« u Zagrebu, koje su prije svršile:

tečaj za voditeljice kućanstva,

»Stručnu domaćinsku školu za promicanje turizma«,

tečaj za poslovodkinje odnosno upraviteljice obskrbišta i hotela, ako su položenim zaključnim izpitom stekle stručno osposobljenje, priznaje se isto osposobljenje kao i učenicama Više ženske svratištarske škole u Zagrebu, koje su stekle osposobljenje za poslovodkinje odnosno upraviteljice obskrbišta i hotela.

Učenicama, koje su svršile tečaj za poslovodkinje odnosno upraviteljice obskrbišta i hotela, priznaje se u naukovno vrieme i ono vrieme, koje su provele na učiteljskoj domaćinskoj školi »Kola domaćica« u Zagrebu.

Učenice iz stavke prve i druge mogu nakon tri godine službovanja na bilo kojoj stručnoj kućanskoj školi polagati državni stručni izpit za stručne učiteljice svratištarstva.«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 7. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXIII-168-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

* Narodne novine od 8. ožujka 1944., broj 55.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjenama i nadopunama zakona o ženskim zanatskim i ženskim stručnim učiteljskim školama od 31. ožujka 1932. broj I. 9856-O-1932

§ 1.

U § 43. stavci drugoj mienja se točka a) i glasi:

»a) u ženskim zanatskim školama: upraviteljice, zatim stručne učiteljice, zanatske učiteljice, učiteljice pučkih škola, nastavnice obćih nižih srednjih škola i pripravnice.«

§ 2.

Paragraf 44. mienja se i glasi:

»Upraviteljicom ženske stručne škole može postati samo predmetna ili stručna učiteljica, koja ima najmanje 10 godina nastavničke službe.«

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 7. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXIV-169-D.V.-1944

Državni prabilježnik — čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković v. r.

---

* Narodne novine od 8. ožujka 1944., broj 55.

ZAKONSKA ODREDBA
o ovlasti ministru zdravstva i udružbe, da naredbama privremeno uređuje pitanja primaljstva

§ 1.

Ovlašćuje se ministar zdravstva i udružbe, da može za vrieme od šest mjeseci, a do donošenja zakonske odredbe o primaljstvu, naredbama uređivati pitanja, koja se tiču primaljstva.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 7. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXV-301-D.V.-1944

Državni prabilježnik — čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković v. r.

* Narodne novine od 8. ožujka 1944., broj 55.

ZAKONSKA ODREDBA

o osnivanju Državne obskrbne poslovne središnjice

§ 1.

Osniva se tvrdka pod nazivom »DRŽAVNA OBSKRBNA POSLOVNA SREDIŠNJICA« sa sjedištem u Zagrebu.

Vlastnikom tvrdke je Nezavisna Država Hrvatska. Tvrdka kao pomoćni izvršni organ državne prehranbene i obskrbne djelatnosti spada u nadležnost Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavnog ravnateljstva za prehranu.

§ 2.

Državna obskrbna poslovna središnjica posluje prema propisima trgovačkog zakona, a na njezino poslovanje nemaju se primjenjivati propisi zakona o državnom računovodstvu.

Na priedlog Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavnog ravnateljstva za prehranu provest će Trgovački sud u Zagrebu upis tvrdke Državna obskrbna poslovna središnjica u Zagrebu u trgovački upisnik za inokosne tvrdke bez naplate biljegovne i svake druge pristojbe.

§ 3.

Državna obskrbna poslovna središnjica ima izključivo pravo vršiti sliedeće poslove:

a) odkup, preuzimanje, uskladištenje, preradbu i prometanje poljodjelskih proizvoda, stoke i stočnih proizvoda, kao i njihovih prerađevina, koji su pod monopolnom razpoložbom države;

b) obračunavanje i ubiranje pomeljarine i sušarine, kao i razlike meljave kod žitarica te obračunavanje sušenja kukuruza i drugih poljodjelskih proizvoda;

c) obračunavanje skupnih prievoznih troškova, kao i svako ino obračunavanje pri obavljanju poslova navedenih pod a) i b);

d) uvoz i izvoz prehranbenih sredstava, koja se nalaze pod monopolnom razpoložbom države.

Osim navedenih poslova Državna obskrbna poslovna središnjica može obavljati i sliedeće poslove:

1. odkup, preuzimanje, uskladištenje, preradbu i prometanje:
   a) mlieka i mliečnih proizvoda te njihovih prerađevina,
   b) voća i voćnih proizvoda te njihovih prerađevina,
   c) uljarica i njihovih prerađevina,
   d) peradi, divljači i jaja;
2. uvoz i izvoz prehranbenih sredstava, koja se ne nalaze pod monopolnom razpoložbom države;
3. podizanje skladišta, silosa, sušionica, te nabavljanje takvih i sličnih uređaja, potrebnih za preradbu i oplemenjivanje prehranbenih sredstava;
4. nabavljanje tehničkih prievoznih sredstava za promet prehranbenim sredstvima i njihovim prerađevinama;

5. šušenje, konzerviranje i preradbu prehranbenih sredstava i njihovih prerađevina, koje nisu pod monopolnom razpoložbom države;
6. vršenje svih onih poslova i zadaća, koje Državnoj obskrbnoj poslovnoj središnjici stavi u zadatak Ministarstvo seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavno ravnateljstvo za prehranu.

§ 4.

Državna obskrbna poslovna središnjica vrši sve svoje poslove neposredno, a može ih vršiti i posredno putem zadruga, te pravnih i naravnih osoba, koje na to ovlasti ministar seljačkog gospodarstva i prehrane.
Ukoliko bi za pojedini posao, koji obavlja Državna obskrbna poslovna središnjica, bila prema postojećim propisima potrebna suglasnost Ministarstva obrta, veleobrta i trgovine, dužna je Državna obskrbna poslovna središnjica takvu suglasnost zatražiti prije sklapanja posla.

§ 5.

Ministar seljačkog gospodarstva i prehrane propisuje ustrojstvo i poslovanje Državne obskrbne poslovne središnjice poslovnikom, a službovne odnose osoblja Državne obskrbne poslovne središnjice službovnikom.
Ministar seljačkog gospodarstva i prehrane može izdani poslovnik i službovnik mienjati i nadopunjavati.

§ 6.

Državna obskrbna poslovna središnjica dužna je osnovati na području svake kotarske oblasti svoju područnu obskrbnu postaju za vršenje njezinih poslova na području dotične kotarske oblasti.

Neposredni nadzor nad poslovanjem područnih obskrbnih postaja vrši Državna obskrbna poslovna središnjica, a može u tu svrhu na području pojedinih velikih župa osnovati svoja župska nadzorna povjereničtva u sjedištu velike župe.

Ovlašćuje se ministar seljačkog gospodarstva i prehrane, da naredbom osniva i podružnice Državne obskrbne poslovne središnjice.

§ 7.

Potreba novačna sredstva za poslovanje Državne obskrbne poslovne središnjice stavlja ministru seljačkog gospodarstva i prehrane na razpolaganje ministar državne riznice.

Poslovnim viškom Državne obskrbne poslovne središnjice, izkazanim u računu razmjere i računu gubitka i dobitka, razpolaže ministar seljačkog gospodarstva i prehrane u sporazumu s ministrom državne riznice.

Poslovni gubitak Državne obskrbne poslovne središnjice, izkazan u računu razmjere i u računu gubitka i dobitka, pokriva se novčanim sredstvima, koja stavlja na razpolaganje ministar državne riznice.

§ 8.

Sve prihode, koji proizlaze iz godišnjeg obračuna meljave, pomeljarine i skupne vozarine ili drugih sličnih izvora, ulaže Državna obskrbna poslovna središnjica kod Državne središnjice za novčano poslovanje gospodarskih ustanova na posebni račun, s kojim razpolaže ministar seljačkog gospodarstva i prehrane u sporazumu s ministrom državne riznice.

§ 9.

Državna obskrbna poslovna središnjica oslobađa se od plaćanja svih vrsta biljegovnih i drugih pristojba u poslovima iz svoga djelokruga.

§ 10.

Danom, kad ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, razvrgavaju se:

1. Zajednica za promet stokom i stočnim proizvodima,
2. Zajednica za mljekarstvo,
3. Zajednica za voće i voćne prerađevine,
4. Zajednica prerađivača uljarica,
5. Zajednica za perad i divljač.

Ministar seljačkog gospodarstva i prehrane odlučit će, koji poslovi razvrgnutih zajednica prelaze u nadležnost Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane, a koji poslovi razvrgnutih zajednica prelaze u poslovni djelokrug Državne obskrbne poslovne središnjice.

§ 11.

Državna poslovna središnjica za zemaljske proizvode u Zagrebu, Poslovna središnjica za promet stokom i stočnim proizvodima te Poslovna središnjica za mljekarstvo razvrgavaju se i prestaju djelovati 30. dana nakon zadobivanja pravne moći ove zakonske odredbe, a cjelokupno poslovanje razvrgnutih poslovnih središnjica preuzima tim danom Državna obskrbna poslovna središnjica.

§ 12.

Državna obskrbna poslovna središnjica preuzima svu pokretnu i nepokretnu imovinu, sva prava i obveze svih razvrgnutih zajednica i svih razvrgnutih poslovnih središnjica, navedenih u §§ 10. i 11.

Nekretnine ovih razvrgnutih zajednica odnosno razvrgnutih poslovnih središnjica imaju nadležni sudovi na zahtjev Državne obskrbne poslovne središnjice prenieti na njezino ime bez naplate bilo kakve biljegovine i ine pristojbe.

Trgovački sud provest će na priedlog Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavnog ravnateljstva za prehranu brisanje razvrgnutih poslovnih središnjica, navedenih u § 11., u trgovačkom upisniku bez naplate biljegovne i svake druge pristojbe.

§ 13.

Cjelokupno osoblje razvrgnutih zajednica i razvrgnutih poslovnih središnjica, navedenih u §§ 10. i 11., stavlja se na razpolaganje ministru seljačkog gospodarstva i prehrane.

Ministar seljačkog gospodarstva i prehrane za svakog će službenika i namještenika razvrgnutih zajednica i razvrgnutih poslovnih središnjica najkasnije do 30. travnja 1944. donieti svoju naredbu o tome, da li se preuzima u službu toga ministarstva, ukoliko zato izpunjava uvjete, ili se preuzima u službu Državne obskrbne poslovne središnjice.

Nepreuzetim službenicima i namještenicima prestaje njihov službovni odnos danom naredbe ministra seljačkog gospodarstva i prehrane o nepreuzimanju, a za razrješenje službovnog odnosa vriede propisi poslovnika o službovnim odnosima službenika i namještenika Državne poslovne središnjice za zemaljske proizvode.

§ 14.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru seljačkog gospodarstva i prehrane.

§ 15.

Danom proglašenja ove zakonske odredbe prestaju vriediti:

zakonska odredba od 4. lipnja 1941. broj CXLVIII-337-Z. p.-1941 o osnivanju Zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima,

zakonska odredba od 29. listopada 1941. broj CCCLXVIII-1889-Z-1941 o Zajednici za mljekarstvo,

naredba Ministarstva narodnog gospodarstva od 9. kolovoza 1943. broj 89.850-1943 o osnivanju Zajednice za voće i voćne prerađevine,

naredba ministra za obrt, veleobrt i trgovine od 29. studenoga 1941. broj 2121-Z-1941 o osnivanju Zajednice za perad i divljač,

naredba ministra za obrt, veleobrt i trgovinu od 6. veljače 1942. broj 345-Z-1942 o preuređenju Plodine, prikupovnog d. d. u Zagrebu,

poslovnik Državne poslovne središnjice za zemaljske proizvode u Zagrebu ministra za obrt, veleobrt i trgovinu do 13. ožujka 1942. broj 725-Z-1942,

provedbena naredba ministra za obrt, veleobrt i trgovinu od 15. rujna 1941. br. 1369-Z. p.-1941 k zakonskoj odredbi o osnivanju Zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima,

poslovnik ministra za obrt, veleobrt i trgovinu od 26. kolovoza 1941. broj 39521-1941 o uređenju i poslovanju Poslovne središnjice za promet stokom i stočnim proizvodima u Zagrebu,

naredba ministra za obrt, veleobrt i trgovinu od 21. siečnja 1942. obrj 189-Z-1942 o preuređenju Zajednice za mljekarstvo.

Istog dana prestaju vriediti svi propisi, koji nisu u skladu s ovom zakonskom odredbom, kao i sve promjene i nadopuna te svi propisi, izdani na temelju zakonskih odredaba, naredaba, pravilnika i poslovnika, navedenih u stavci prvoj.

§ 16.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXVIII-423-D.V.-1944

Državni prabilježnik — čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković v. r.

* Narodne novine od 9. ožujka 1944., broj 56.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe od 10. svibnja 1941. broj LXVIII-105-Z. p.-1941 o Središnjici za žestu, kvasac i šećer

§ 1.

Paragraf 1. mienja se i glasi:

»Sva priradna poduzeća, koja izrađuju kvasac, šećer i žestu, poljopriradne pecare žeste i Središnjica za žestu podpadaju pod nadležnost Ministarstva obrta, veleobrta i trgovine, a Prodajna središnjica za šećer i Središnjica za kvasac podpadaju od nadležnost Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane.

U stavci prvoj navedena priradna poduzeća i središnjice posluju prema postojećim propisima.«

§ 2.

Paragraf 3. mienja se i glasi:

»Središnjice, navedene u § 2., posluju pod upravom i nadzorom državnog povjerenika, kojeg za Središnjicu za žestu imenuju ministar obrta, veleobrta i trgovine, a za Prodajnu središnjicu za šećer i za Središnjicu za kvasac ministar seljačkog gospodarstva i prehrane.«

§ 3.

Paragraf 4. mienja se i glasi:

»Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru obrta, veleobrta i trgovine te ministru seljačkog gospodarstva i prehrane svakom u njegovu djelokrugu.«

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 9. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXIX-523-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković v. r.

* Narodne novine od 9. ožujka 1944., broj 56.

ZAKONSKA ODREDBA

o iznimnom promicanju dočastnika oružanih snaga u čin zastavnika

§ 1.

Djelatni i pričuvni dočastnici oružanih snaga, i to častnički namjestnici, stožerni narednici, mogu za vrieme rata biti promaknuti u čin djelatnog odnosno pričuvnog zastavnika u svim vrstama oružja uz ove uvjete:

a) da nisu stariji od trideset pet godina,

b) da su s uspjehom svršili pučku školu,

c) da su podpuno zdravi i sposobni za ratnu službu,

d) da su se svojim predživotom pokazali dostojni častničkog poziva u narodnom i ćudorednom pogledu,

e) da nisu pod sudbenom iztragom i da nisu sudbeno kažnjeni na kaznu težu od 6 mjeseci oduzeća slobode, a ni zbog bilo kojeg čina, počinjenog iz koristoljublja,

f) da su kao borci za vrieme od najmanje šest mjeseci bezpriekornim držanjem pred neprijateljem pokazali sposobnost za čin častnika, i na temelju toga bili uvršteni u častnički tečaj, koji su s uspjehom svršili.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXX-318-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković v. r.

* Narodne novine od 9. ožujka 1944., broj 56

ZAKONSKA ODREDBA

o ovlasti ministru prometa, da naredbenim putem mienja i nadopunjuje postojeće i donosi nove propise o nadzoru nad parnim kotlovima i posudama pod pritiskom

§ 1.

Ovlašćuje se ministar prometa, da naredbenim putem mienja i nadopunjuje postojeće i da donosi nove propise o nadzoru nad parnim kotlovima i posudama pod pritiskom.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*
U Zagrebu, dne 7. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXVI-460-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković v. r.

---

* Narodne novine od 9. ožujka 1944., broj 56.

ZAKONSKA ODREDBA

o dozvoli prielaza učenika i svršenika obćih nižih srednjih škola u realne i klasične gimnazije

§ 1.

Učenici i svršenici obćih nižih srednjih škola mogu prelaziti u realne i klasične gimnazije pod uvjetima, koje će naredbenim putem propisati ministar narodne prosvjete.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* kojim danom prestaju vriediti protivni joj propisi.

U Zagrebu, dne 7. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXVII-481-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković v. r.

---

* Narodne novine od 9. ožujka 1944., broj 56.

NAREDBA

ministra pravosuđa i bogoštovlja od 4. ožujka 1944. broj 8017 o ustanovljenju nadležnosti odbora za podpore pri Kotarskom sudu u Tuzli za odlučivanje o molbama za podporu i dodatak obiteljima osoba, pozvanih na vojnu dužnost, s područja Kotarskog suda u Kladnju

Na temelju § 1. zakonske odredbe od 31. siečnja 1942. broj XL-296-Z-1942 o preinaci i nadopuni uredbe o podpori obiteljima osoba, pozvanih na vojnu dužnost od 3. listopada 1939. M. S. broj 1237 s izmjenom i dopunom ove uredbe od 7. kolovoza 1940. M. S. broj 1009 izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Odbor za podpore pri Kotarskom sudu u Tuzli odlučivat će od dana, kada ova naredba zadobije pravnu moć, i o molbama obitelji osoba, pozvanih na vojnu dužnost, za podpore i dodatke s područja Kotarskog suda u Prozoru, od kojega dana prestaje za to područje u ovim predmetima odlučivati Kotarski sud u Kladnju.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 4. ožujka 1944.

Ministar pravosuđa i bogoštovlja:

(Broj: 497-D.V.-1944) *Dr. Pavao Canki*, v. r.

* Narodne novine od 9. ožujka 1944., broj 56.

NAREDBA

ministra pravosuđa i bogoštovlja od 2. ožujka 1944. broj 9413-1944-II-32-1939 o ukidanju naredbe od 27. prosinca 1943. broj 62814-1943 o ustanovljenju nadležnosti odbora za podpore pri Kotarskom sudu u Mostaru za odlučivanje o molbama za podporu i dodatak obiteljima osoba, pozvanih na vojnu dužnost, s područja Kotarskog suda u Nevesinju

Na temelju § 1. zakonske odredbe od 31. siečnja 1942. broj XL 296-Z-1942 o preinaci i nadopuni uredbe o podpori obiteljima osoba pozvanih na vojnu dužnost od 3. listopada 1939. M. S. broj 1237 s promjenom i nadopunom ove uredbe od 7. kolovoza 1940. M. S. broj 1009 izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Ukida se naredba ministra pravosuđa i bogoštovlja od 27. prosinca 1943. broj 62814-1943 o ustanovljenju nadležnosti odbora za podpore pri Kotarskom sudu u Mostaru za odlučivanje o molbama za podporu i dodatak obiteljima osoba, pozvanih na vojnu dužnost, s područja Kotarskog suda u Nevesinju.

§ 2.

Od dana, kada ova naredba zadobije pravnu moć, odlučivat će o molbama obitelji osoba, pozvanih na vojnu dužnost, za podpore i dodatke s područja Kotarskog suda u Nevesinju odbor za podpore pri Kotarskom sudu u Nevesinju.

§ 3.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 2. ožujka 1944.

Ministar pravosuđa i bogoštovlja:

Dr. Pavao Canki, v. r.

(Broj: 496-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 9. ožujka 1944., broj 56.

ZAKONSKA ODREDBA

o nadopuni zakonske odredbe od 19. prosinca 1942. broj CCCXL-2738-Z-1942 o berivima državnih službenika i umirovljenika

§ 1.

U § 13. dodaje se druga stavka, koja glasi:

»Isto tako ne će se naplatiti neplaćeni iznosi u ime javnih daća kao i nenaplaćeni doprinosi za Mirovinsku zakladu državnih službenika za godinu 1942. od beriva i ostalih pripadnosti iz službovnog odnosa i onih osoba, koje nisu pripadnici domobranstva odnosno ustaške vojnice, ako su ta beriva i ostale pripadnosti izplaćene na teret navjera Ministarstva domobranstva, Ustaške vojnice ili Državne radne službe.«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXIII-454-D.V.-1944.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 11. ožujka 1944., broj 58.

ZAKONSKA ODREDBA
o promjenama i nadopunama zakona o državnom prometnom osoblju od 22. lipnja 1931.

§ 1.

§ 5. ukida se.

§ 2.

U § 242. mienja se u stavci trećoj druga rečenica i glasi:

»Ovako preimenovani dočinovnik druge skupine može postići najviše X. činovni razred.«

§ 3.

§ 276. kod zvanja razpoređenih u VII. grupi iza zvanja: »glavni blagajnik bileta (§ 47. st. 1.)« dodaju se zvanja: »nadoficijal (§ 47. st. 1.)«, »nadbrzojavljač (§ 47. st. 1.)«, »nadcrtač (§ 47. st. 1.)«, »nadvlakovođa (§ 47. st. 1.)«, »nadskladištar (§ 47. st. 1.)«, »viši nadziratelj razmještanja (§ 47. st. 1.)«, »nadstrojar (§ 47. st. 1.)«, »nadpregledač kola (§ 47. st. 1.)«.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXII-453-D.V.-1944.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 11. ožujka 1944., broj 58.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni zakonske odredbe od 30. travnja 1942. br. CXXIV-980-Z-1942 o naučnicima, mladim radnicima i mladim namještenicima

§ 1.

Stavka 2. § 20. mienja se i glasi:

»Protiv odluke prvomolbene oblasti dozvoljena je pritužba u roku od 14 dana nakon dana uručenja odluke i to putem oblasti, koja je doniela odluku o kazni Pritužba protiv takve odluke Gradskog poglavarstva u Zagrebu i Oblastnog nadzorničtva rada upućuje se Ministarstvu zdravstva i udružbe, a pritužba proti odluka ostalih prvomolbenih upravnih oblasti upućuje se nadležnoj velikoj župi.«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXI-384-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 11. ožujka 1944., broj 58.

PROVEDBENA NAREDBA

Ministarstva unutarnjih poslova od 9. ožujka 1944. broj 1921-B-I. o smještavanju obitelji i osoba, ostalih bez nastanbe uslied ratnih nezgoda

Na temelju propisa § 1. zakonske odredbe od 26. veljače 1944. broj LIX-444-D.V.-1944 o smještavanju obitelji i osoba, ostalih bez nastanbe uslied ratnih nepogoda, Ministarstvo unutarnjih poslova izdaje u sporazumu s Ministarstvom skrbi za postradale krajeve, a radi provedbe pomenute zakonske odredbe sliedeću naredbu:

§ 1.

Smještavati obitelji i osobe u smislu zakonske odredbe od 26. veljače 1944. broj LIX-444-D.V.-1944 o smještavanju obitelji i osoba, ostalih bez nastanbe uslied ratnih nepogoda, znači u javnom probitku dodieliti takvim obiteljima odnosno osobama takve prostorije, u kojima će oni moći privremeno nastaviti odnosno obnoviti svoje kućanstvo, a da se kod toga ne onemogući domaći život ni kućanstvo one obitelji odnosno osobe, u čije se prostorije postradala obitelj odnosno osoba smještava.

Smještavanje u smislu ove naredbe ima značaj privremenosti, i traje dok se ne pronađu prostorije za trajni smještaj postradalih.

Smještavanje ne obuhvaća prehranu ni obskrbu smještene obitelji odnosno osoba, niti ono stvara zajedničko kućanstvo s obitelji odnosno s osobom, u čije se prostorije postradala obitelj odnosno osoba smještava.

Smještavanje se vrši bilo na zahtjev postradalih, bilo na zahtjev Ministarstva skrbi za postradale krajeve odnosno njegovih područnih organa.

§ 2.

Radi smještavanja obitelji i osoba razpolažu oblasti, navedene u zakonskoj odredbi, na području svoje mjestne nadležnosti sa svim stanbenim i poslovnim prostorijama, koje se mogu upotriebiti za stanovanje, i to bez obzira na vrstu i vlastničtvo zgrada, u kojima se takve prostorije nalaze.

Kod razpolaganja s prostorijama u svrhu smještavanja, nadležne će oblasti uzimati u obzir sve za stanovanje ili za priradni rad prikladne prazne prostorije kao: prostorije, koje služe javnim oblastima i ustanovama odnosno zavodima, koji služe u javne svrhe; prostorije, koje služe za bogoslužne i upravne svrhe priznatih vjeroizpoviesti; nenastanjene prostorije, koje zauzimaju osobe bez posebnog kućanstva; prostorije, koje onima, koji ih drže, služe za udobnost; stanbene i poslovne prostorije, koje sadašnji njihov posjednik ne upotrebljava, jer boravi u drugom mjestu ili stanuje u drugom stanu; prostorije koje onome, što ih drži, nisu neobhodno potrebne, te one prostorije, koje se od onih, kojima služe, mogu oduzeti u korist onih, kojima se dodjeljuju, bez štete za zdravlje i ćudoređe jednih i drugih. Prostorije diplomatskih i konzularnih predstavničtava, ukoliko ih ona sama ne stave dobrovoljno oblastima na razpolaganje, ne mogu se uzeti u obzir za smještavanje.

Nadležne oblasti dužne su se kod odlučivanja o smještavanju rukovoditi načelima družtvovne pravice, tako

da imovinski jače osobe doprinesu razmjerno prema svojim imovinskim prilikama u korist potrebnih i imovinski slabijih. Kod razpolaganja s prostorijama u svrhu smještavanja ne smiju se povriediti vjerski i narodni osjećaji, ćudoredni i družtvovni odnosi, kao ni zdravstvena načela ni propisi. Broj i doba članova obitelji, od koje se oduzimaju pojedine stanbene prostorije, te broj i doba članova obitelji, kojoj se pojedine prostorije dodieljuju, odlučni su činbenici kod odlučivanja i smještavanju, odnosno o oduzimanju i dodjeljivanju prostorija.

Obitelji odnosno osobi, od koje se oduzimaju prostorije u svrhu smještavanja, moraju se ostaviti najnuždnije prostorije za njihovo stanovanje, odnosno prostorije za vršenje njihova zvanja i obavljanja priradnog poslovanja.

§ 3.

U stanovitim prostorijama ima prednost smještavanja vlastnik zgrade, u kojoj se odnosne prostorije nalaze, zatim ženitbeni drug, djeca, roditelji, braća i sestre vlastnika, a u pojedine prostorije, povrh napried navedenih krvnih rođaka imatelji prostorija, još i osobe, koje su s imateljem prostorija u duhovnom rodbinstvu (kumstvu), u tastbini do drugog koljena, odnosno u poslovnim vezama.

§ 4.

Ako prostorije, s kojima nadležna oblast razpolaže u smislu ove naredbe, nisu prazne, oblast će narediti vlastniku, posjedniku, uporaboprimcu, upravitelju (čuvaru) tih prostorija, smještenoj osobi odnosno osobi, da ih izprazne. Ukoliko osoba, koja je dužna izprazniti prostorije, uzete u obzir za smještavanje, to

sama ne učini u ostavljenom roku, učinit će to oblast, koja je izpražnjenje naredila, i to na trošak osobe, koja takvu prostoriju drži.

Isto će tako oblast izprazniti prostorije, ako onaj, koji je smješten prema propisima naredbe, ne izprazni sam prostorije, čim prestane potreba smještavanja u smislu st. 2. § 1.

§ 5.

Nuzprostorije, kao što su kuhinje, služinjske sobe, smočnice, kupaonice, podrumi, tavani, drvarnice i druge slične prostorije, izključene su od oduzimanja u svrhu smještavanja, osim u slučaju, da takve prostorije njihov dosadašnji posjednik ne izkorišćuje ili ih ne treba.

§ 6.

Smještena obitelj odnosno osoba stječe pravo koristiti se zajedno s posjednikom sa svim napravama (instalacijama), kao što su električni, vodovodni i plinski uređaji, ukoliko ovi služe izključivo za održavanje zdravlja i čistoće.

Oblast, koja izdaje odluku o smještavanju, odlučit će, da li smještena obitelj odnosno osoba stječe pravo uporabe nuzprostorija (§ 5.), koje su sastavni dielovi dotičnog stana.

§ 7.

Obitelj odnosno osoba, koja se smještava, ne dolazi smještenjem spram kućevlastnika odnosno dosadašnjeg najamnika u najamni pravni odnos, ali je dužna snositi razmjeran dio troškova oko uporabe prostorija, u kojima je smještena (najamnine, pristojbe za razsvjetu, čistoću) prema odluci oblasti, koja je odlučila o smještavanju.

Oblast nadležna za smještavanje, ima kod smještavanja u prostorije, koje su sastavni dio najamnog predmeta, paziti, da po mogućnosti budu zaštićeni opravdani probitci vlastnika, najmodavca i najmoprimca.

§ 8.

Sve troškove oko uporabe prostorija (§ 7.) plaćaju smještene osobe.

Ukoliko postradale osobe ne mogu same snositi troškove smještavanja i nalaze se u nuždi, podmirivat će te troškove, dok traje uvjet za to, Ministarstvo skrbi za postradale krajeve i to u smislu naredbe ministra skrbi za postradale krajeve od 30. kolovoza 1943. broj 6370-1943 o postupku, načinu i obsegu pružanja pomoći postradalim osobama (Narodne novine od 27. studenoga 1943. broj 272).

§ 9.

O smještavanju obitelji odnosno osoba, ostalih bez nastanbe uslied ratnih nezgoda, rješavaju nadležne oblasti prema propisima, koji vriede u upravnom postupku vodeći uviek kod toga računa o tome, da se smještavanje obavlja u javnom probitku. Prema tome oblasti mogu odustati od provedbe izpitnog postupka i rješavati stvar izravno na temelju priedloga i dokaza, doprinesenih od stranaka, ili na temelju činjenica, koje su oblasti poznate (stavka 2. § 70. Z. U. P.). Napose će pak oblasti, nadležne za smještavanje, primjenjivati kod dodjeljivanja prostorija, kod ustanovljivanja prava na nuzgredne prostorije (§ 5.), kao i u slučajevima, navedenim u § 7., načela izražena u § 25. Z. U. P. (skrbnik), u § 78. Z. U. P. (nagodba),

a u rješavanju o odgodnoj moći izjavljenih pritužbi, primjenjivat će ovlast, koju im daje propis stavke 2. § 119. Z. U. P.

Propisi naredbe ministra unutarnjih poslova od 13. ožujka 1943. broj U. M. 584 o smještavanju djelatnih državnih i samoupravnih službenika, djelatnih pripadnika oružanih snaga, zatim radnika i ostalih osoba, ukoliko je služba onih radnika i ostalih službenika u državnom probitku kao i o smještavanju obitelji svih napried navednih osoba (Narodne novine od 15. ožujka 1943. broj 61) ne primjenjuju se kod smještavanja prema propisima ove naredbe.

Svaka odluka o smještavanju, kao i odluke o svakoj promjeni u vezi sa smještavanjem, dostavljaju se u priepisu Ministarstvu skrbi za postradale krajeve, odnosno onom organu tog ministarstva na čiji je zahtjev postradala osoba smještena.

§ 10.

Ova naredba zadobiva pravnu moć proglašenjem u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 9. ožujka 1944.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Mladen Lorković, v. r.

(Broj: 528-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 11. ožujka 1944., broj 58.

NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 22. prosinca 1943. broj 69.997-1943 o ustanovljenju stupnja školske izobrazbe strojarskih častnika bivše Jugoslavenske mornarice

Na temelju § 7. stavka druga zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931., a na priedlog Povjerenstva za ocjenjivanje školske izobrazbe pri Ministarstvu narodne prosvjete od 17. kolovoza 1943. broj 10.-1943. izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Strojarskim častnicima bivše Jugoslavenke mornarice, koji su kao pitomci svršili mornaričku školu, zatim stručnu školu za čin strojarske odnosno električarske grane s uspješno položenim izpitom, te svršenim pripravnim tečajem za strojarske častnike i položili propisani završni izpit za čin strojarskog podporučnika, priznaje se izobrazba svršene podpune srednje škole, dok s tom izobrazbom ostanu u svojoj struci ili, dok ostanu kao strojarski tehničari zaposleni u tehničkim strukama u državnim službama i državnim poduzećima.

Ova sprema sama po sebi ne može služiti kao podloga za stjecanje prava prema obrtnom zakonu.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. prosinca 1943.

Ministar narodne prosvjete:

Dr. Julije Makanec v. r.

(Broj: 431-D.V.-1944)

* Narodne novine od 11. ožujka 1944., broj 58.

NAPUTAK
za provedbu zakonske odredbe o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1944.

I.
OTVARANJE NAVJERA

Uz § 3.

Navjere, predviđene proračunom izdataka obće državne uprave stavlja Ministarstvo državne riznice na razpolaganje ministarstvima samo na temelju njihovih zahtjeva za otvaranje navjera. Ove zahtjeve dostavljaju ministarstva odnosno po njihovoj ovlasti glavna ravnateljstva (na tiskanici br. 1 — zahtjev za otvaranje navjera) računovodstvu Ministarstva državne riznice kod dotičnog ministarstva (ili glavnog ravnateljstva) odnosno svojim samostalnim računovodstvima.

Računovodstva Ministarstva državne riznice kod pojedinih ministarstava i glavnih ravnateljstava odnosno samostalna računovodstva sastavljaju na temelju tih zahtjeva razpored za otvaranje navjera (na tiskanicama br. 2. — tromjesečni razpored za otvaranje navjera) u trogubci, pošto predhodno izpitaju, da li zahtjevi za otvaranje navjera odgovaraju stvarnim potrebama. Nakon toga dostavljaju razporede sa svojim možebitnim primjetbama Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo na odobrenje.

Radi pravilnog sastavljanja razporeda za otvaranje navjera, kao i radi točne očevidnosti o otvorenim navjerama za dotično ministarstvo odnosno glavno ravnateljstvo kod pojedinih blagajna mora računovodstvo

Ministarstva državne riznice odnosno samostalno računovodstvo voditi obći očevidnik navjera. U taj obći očevidnik navjera upisuju se proračunom odobrene navjere, svi prienosi odobreni između stupaca i podstupaca, sve otvorene navjere po pojedinim blagajnama i sve izplate izvršene na teret tih navjera kod pojedinih blagajna, kod kojih su te navjere otvorene. Izvršene izplate upisuju se u očevidnik na temelju izvadaka izvršenih izplata, koje izplatne blagajne dostavljaju računovodstvima Ministarstva državne riznice kod ministarstava odnosno glavnih ravnateljstava i samostalnim računovodstvima u smislu člana 156. pravilnika za rad odsjeka računovodstva financijskih direkcija i za računovodno-blagajničko poslovanje poreznih ureda broj 165-000/II-1930. Radi toga su područne blagajne, kod kojih se otvaraju navjere, dužne dostaviti računovodstvima Ministarstva državne riznice kod ministarstava i glavnih ravnateljstava odnosno samostalnim računovodstvima mjesečne izvadke izvršenih izplata po stupcima i podstupcima prema njihovoj struci. Ovi izvadci moraju biti suglasni s izvadcima, koje samostalna računovodstva i blagajne podnose mjesečno Ministarstvu državne riznice radi obračuna izvršenih izplata za odnosni mjesec.

Kad Ministarstvo državne riznice odobri razpored za otvaranje navjera, dostavlja trogubku razporeda računovodstvu Ministarstva državne riznice kod ministarstva ili glavnog ravnateljstva, odnosno samostalnom računovodstvu, koje je zahtievalo otvaranje navjera, radi zabilježbe otvorenih navjera u obći očevidnik navjera, a dvogubku razporeda otvorenih navjera blagajni, kod koje se navjere otvaraju i koje će na teret tih navjera obavljati izplate.

Nakon zabilježbe otvorenih navjera u obći očevidnik navjera dostavlja računovodstvo Ministarstva državne riznice kod ministarstva ili glavnog ravnateljstva odnosno samostalno računovodstvo trogubku razporeda dotičnom ministarstvu odnosno glavnom ravnateljstvu, kako bi ono moglo obaviestiti područne naredbodavatelje, da im je navjera otvorena. Nakon toga vraća se trogubka razporeda računovodstvu Ministarstva državne riznice kod dotičnog ministarstva ili glavnog ravnateljstva, odnosno samostalnom računovodstu, koje će trogubke kod sebe pohraniti kao priloge obćem očevidniku navjera. Dvogubke razporeda otvorenih navjera imaju likvidature nakon zabilježbe u posebnom očevidniku navjera dostaviti svome knjigovodstvu, koje će na temelju tih dvogubaka proknjižiti otvorene navjere u svojem očevidniku navjera i izplata.

Radi jednolikog postupka u primjeni propisa, koji se odnose na zahtievanje i otvaranje navjera, izdaju se sliedeće upute:

Računovodstvu Ministarstva državne riznice kod ministarstva ili glavnog ravnateljstva otvaraju se samo navjere za potrebe samog ministarstva odnosno glavnog ravnateljstva, dok se za sve, dotičnom ministarstvu odnosno glavnom ravnateljstvu podređene oblasti otvaraju navjere kod odsjeka za računovodstvo rizničkih upraviteljstava u Zagrebu, Osieku, Sarajevu, Banjoj Luci ili Splitu, prema prostornoj nadležnosti rizničkih upraviteljstava, odnosno kod ostalih samostalnih računovodstava i blagajna.

Prema članu 9. i ostalim propisima pravilnika o radu odsjeka računovodstva pri ministarstvima i o računovodnoj službi kod naredbodavatelja dužna su ministarstva prikupiti od područnih naredbodavatelja II. stupnja

podatke o navjerama, koje su im potrebne za odnosno razdoblje, za koje se navjere otvaraju, kako za osobne, tako i za stvarne izdatke, i zajedno sa svojim zahtjevom za samo ministarstvo odnosno glavno ravnateljstvo dostaviti te podatke računovodstvu Ministarstva državne riznice kod dotičnog ministarstva ili glavnog ravnateljstva odnosno samostalnom računovodstvu, koje će na temelju tih podataka, kako je napried spomenuto, sastaviti razpored za otvaranje navjera i dostaviti ga Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo na odobrenje. Sva tri primjerka razporeda za otvaranje navjera podpisuje ministar odnosno glavni ravnatelj i nadstojnik računovodstva Ministarstva državne riznice kod ministarstva ili glavnog ravnateljstva, odnosno samostalnog računovodstva.

Stupci i podstupci u razporedu za otvaranje navjera unose se aritmetičkim redom. Razporedom za otvaranje navjera zahtieva se otvaranje navjera za sve potrebe ministarstva odnosno glavnog ravnateljstva i svih njihovih ustanova za određeno razdoblje. Radi toga treba u rubrici »Oblasti, kojima se otvara navjera« naznačiti sve področne oblasti dotičnog ministarstva odnosno glavnog ravnateljstva redom prema proračunskim naslovima, tako da se unesu sve oblasti odnosnog ministarstva i glavnog ravnateljstva s područja računovodstva, kod kojeg se navjere otvaraju.

Ako broj rubrika u tiskanici br. 2. za stupce i podstupce nije dovoljan, dodaje se prema potrebi jedan ili više umetaka. Ako pak broj vodoravnih crta nije dovoljan, da se unesu sve oblasti, kojima treba otvoriti navjere, treba upotriebiti novu tiskanicu. Sva tri primjerka razporeda za otvaranje navjera moraju biti suglasna.

Navjere iz državnog proračuna za godinu 1944. stavljaju se na razpolaganje: za osobne izdatke, glede svih mjesta, popunjenih u vrieme podnošenja zahtjeva, za cielu godinu; za stvarne redovite potrebe za šest mjeseci, a za ostale stvarne izdatke prema potrebi. Ministarstvo državne riznice uzpoređivat će zahtjeve za otvaranje navjera osobnih izdataka za cielu godinu s očevidnikom, sastavljenim prema uputama uz § 8. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944., pa se stoga upozoravaju naredbodavatelji, da se u zahtjev za otvaranje navjera za osobne izdatke unese samo onaj iznos, koji je potreban za popunjena mjesta.

Stvarnim redovitim potrebama u smislu prednje stavke smatraju se uredske i pisarničke potrebe, najamnine, poštanske, brzojavne i brzoglasne pristojbe i sl.

Ako se u toku proračunske godine pokaže, da već otvorena navjera nije potrebna, bilo u cielosti bilo djelomično, zahtievat će ministarstvo odnosno glavno ravnateljstvo zatvaranje te navjere. Zatvaranje se traži tiskanicom br. 2, a postupak je isti kao i kod otvaranja navjera, samo će se mjesto rieči »otvaranje« upotriebiti rieč »zatvaranje«. Zatvaranje otvorene navjere ne može se zahtievati prije, nego što se od nadležnog računovodstva, odnosno likvidature, kod koje je ta navjera otvorena, ne dobije izvještaj, koliko u tom stupcu odnosno podstupcu ima razpoložive navjere. Navjeru, koju ministarstvo odnosno glavno ravnateljstvo želi zatvoriti, ima računovodstvo smatrati zatvorenom i ako još o tome nije primilo obaviesti od Ministarstva državne riznice, Odjela za državni proračun i računovodstvo.

Izvještaj računovodstva odnosno likvidature o razpoloživom ostatku navjere, koja se zatvara, prilaže se razporedu za otvaranje navjera.

Otvaranje navjera prema proračunu za godinu 1944. vršit će se do konca proračunske godine 1944. t. j. do 31. prosinca 1944., na što se osobito upozoravaju ministarstva i glavna ravnateljstva. Poslije izmaka tog roka razporedi za otvaranje navjera ne će se uzimati u obzir, jer je u toku izvršenja proračuna bilo dovoljno vremena, da se zahtieva otvaranje navjera. Osim toga valja posebno imati na umu potrebnu štednju u državnom gospodarstvu, jer se sve navjere, koje su proračunom odobrene, ne moraju i utrošiti samo zato, što su bile odobrene i otvorene. Trošiti se smiju i mogu samo ukoliko za to postoji bezuvjetna i stvarna potreba.

Tiskanice za otvaranje navjera iste su kao i u proračunskoj godini 1943., a mogu se dobiti kod Glavnog državnog računovodstva Ministarstva državne riznice.

II.

PRIENOSI

Uz § 4.

Paragrafom 4. točno je određeno, kad je dozvoljeno prenošenje navjera, a kada je takvo prenošenje izključeno. Stoga neka nadležne oblasti i uredi pripaze na to, kako bi se izbjeglo suvišno dopisivanje i gubitak vremena.

Kad je rieč o prienosima, onda je potrebno imati na umu, da se prienosom mogu umanjiti odnosno uvećati samo iznosi pojedinih navjera. Proračunska mjesta ne mogu se prenositi, pa se takvi zahtjevi nemaju ni podnositi.

Prienosa između pojedinih stupaca osobnih izdataka, kao i između pojedinih stupaca redovitih stvarnih iz-

dataka, može biti samo unutar jednog istog poglavlja odnosno istog proračuna poduzeća. Ne može biti prienosa između pojedinih stupaca osobnih ili redovitih stvarnih izdataka, ni u onim slučajevima, ako bi se radilo o prienosima sa stupaca jednog proračunskog poglavlja na stupce proračuna poduzeća ili obratno. Od toga ne čine iznimku ni slučajevi, u kojima bi se možda prienosi namjeravali provesti između stupaca poglavlja i proračuna poduzeća, koji prema svojoj naravi spadaju u nadležnost istog ministarstva.

Propisi treće stavke § 4. imaju se razumievati tako, da se stupac, s kojega je obavljen prienos na drugi koji stupac, ne može više povećavati, a stupac, koji je prienosom povećan s drugog kojeg stupca, ne može se više umanjivati. Ovdje je dakle odlučno, da je prienos obavljen između dvaju različitih stupaca, dok je unutar pojedinih stupaca, ako se diele na podstupce, dozvoljeno obavljati prienose bez obzira, da li su odnosni stupci prije toga umanjeni ili povećani. Naravno da se i u takvim slučajevima podstupac, s kojega je obavljen prienos na bilo koju drugu navjeru, ne može više povećavati, niti se podstupac, koji je bilo s koje druge navjere povećan, ne može umanjivati.

Stupac, koji se dieli na podstupce, ne može se više povećavati, ako je samo i jedan od tih podstupaca već prienosom umanjen u korist drugog kojeg stupca. Stupac, koji se dieli na podstupce, ne može se više umanjivati, ako je samo i jedan od tih podstupaca već prienosom uvećan s drugog kojeg stupca.

Navjere, koje se prema propisima § 4. prienosom ne mogu umanjiti odnosno uvećati, ne mogu se od te zabrane izuzeti ni onda, ako zajedno s izdatcima, zbog kojih su izključene od prienosa, predviđaju i druge

kakve izdatke bez obzira na njihovu narav. Navjere, odobrene za izplatu nagrada ili pomoći, mogu se prienosom uvećati samo ako su te nagrade odnosno pomoći posebnim zakonskim propisima ustanovljene. Pri tome je jednako vriedno, ako odnosni propis izravno predviđa izplatu nagrade ili pomoći, određujući joj istodobno i visinu, ili taj propis samo ovlašćuje naredbodavatelja na odobravanje takvih izdataka.

U petoj stavci § 4. navedene su iznimke od propisa točke druge stavke četvrte istog paragrafa. Prienosi između navjera, odobrenih u raznim proračunskim naslovima za prehranu bolestnika, pitomaca, osoblja, osuđenika i zatočenika, mogu se odobravati, ali uz uvjet, da se ti proračunski naslovi nalaze u istom proračunskom poglavlju. Ovakve vrste prienosa mogu se odobravati u posebno važnim slučajevima, kao što je na pr. slučaj, da jedna bolnica, privremeno ili stalno obustavi u toku godine rad, te se dužnost prehrane bolestnika i osoblja povjeri drugoj bolnici. U takvom slučaju moše se odobriti prienos navjere, odobrene za prehranu bolestnika i osoblja bolnice, koja je obustavila rad, na isto takvu navjeru bolnice, koja je preuzela dužnost prehrane tih bolestnika i osoblja.

Prienose u godini 1944. odobrava:

1. naredbodavatelj I. stupnja, ako se radi o prienosima između podstupaca istog stupca osobnih izdataka, bez obzira na njihovu visinu, i ako se radi o prienosima između podstupaca istog stupca redovitih stvarnih izdataka, ali samo do visine iznosa, od Kn 1,000.000.—. Ovo se ima razumievati tako, da se odobrenjem naredbodavatelja I. stupnja može prienosom uvećati jedan podstupac najviše za iznos od Kn 1,000.000.—, bilo da

je to povećanje odobreno jednim rješenjem za čitavi najviši iznos ili u više navrata za pojedine manje iznose. Svakako, ako je naredbodavatelj I. stupnja, odobravajući uvećanje jednog podstupca, izcrpio iznos od Kn 1,000.000.—, može u slučaju neobhodne potrebe, taj podstupac dalje povećati samo ministar državne riznice na priedlog naredbodavatelja I. stupnja bez obzira da li se radi o iznosu i manjem od Kn 1,000.000.—;

2. ministar seljačkog gospodarstva i prehrane i ministar zdravstva i udružbe odobravaju prienose između pojedinih navjera ustanova i zavoda obće uprave Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane, Glavnog ravnateljstva za poljodjelstvo i Ministarstva zdravstva i udružbe, Glavnog ravnateljstva za zdravstvo i Glavnog ravnateljstva za udružbu, kako sliedi:

a) između stupaca osobnih izdataka bez obzira na visinu iznosa,

b) između podstupaca istog stupca redovitih stvarnih izdataka do iznosa od Kn 2,000.000.—,

c) između stupaca redovitih stvarnih izdataka do iznosa od Kn 1,000.000.—.

Glede odobravanja prienosa prema propisima predhodne stavke pod b) i c) vriede shodnom primjenom propisi druge i treće rečenice točke 1. ovog odsjeka.

Naredbodavatelji I. stupnja iz ove točke mogu odobravati prienose prema propisima posljednje stavke § 4. samo između pojedinih navjera ustanova i zavoda obće uprave, dok glede prienosa između navjera ostalih izdataka, kojima razpolažu, vriede propisi točke 1. Odobravati dakle mogu prienose unutar proračunskih naslova pojedinih ustanova i zavoda (gospodarstvenih

dobara i škola, bolnica, družtvovnih ustanova i tome slično), kao i između tih proračunskih naslova. Ne mogu odobravati prienose na temelju ovlasti iz posljednje stavke § 4. s ostalih navjera na navjere područnih im ustanova i zavoda obće uprave, kao ni obrnuto;

3. ministar državne riznice na priedlog naredbodavatelja I. stupnja, ako se prienos ima obaviti:

a) između podstupaca istog stupca redovitih stvarnih izdataka u iznosu većem od Kn 1,000.000.—, izuzevši slučajeve, navedene pod c),

b) između stupaca osobnih izdataka i između stupaca redovitih stvarnih izdataka, bez obzira na proračunske naslove i visinu iznosa, ali svakako u okviru istog poglavlja odnosno istog proračuna poduzeća, izuzevši slučajeve, navedene pod c),

c) između navjera ustanova i zavoda obće uprave Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavnog ravnateljstva za poljodjelstvo i Ministarstva zdravstva i udružbe — Glavnog ravnateljstva za zdravstvo i Glavnog ravnateljstva za udružbu i družtvovnu skrb, i to između podstupaca istog stupca redovitih stvarnih izdataka u iznosu većem od Kn 2,000.000.— i između stupaca redovitih stvarnih izdataka u iznosu većem od Kn 1,000.000.—.

Priedloge za odobrenje prienosa treba dostaviti Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo, putem nadležnog ministarstva, ako se radi o prienosima, za odobrenje kojih je nadležan ministar državne riznice. Priedlozi se moraju posebno obrazložiti i providjeti potvrdom nadležnog računovodstva

o razpoloživosti navjere, koja bi se prienosom imala umanjiti, kao i one, koja bi se imala uvećati. U toj potvrdi mora računovodstvo napose iztaknuti, da se odobrenju zahtievanog prienosa ne protivi ni jedan od propisa § 4. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944. i odsjeka II. ovog naputka.

O prienosima, koje odobrava naredbodavatelj I. stupnja, mora se putem samostalnog računovodstva odnosno putem računovodstva pri ministarstvima odnosno glavnim ravnateljstvima obaviestiti Ministarstvo državne riznice, Glavno državno računovodstvo.

Prienosi se mogu odobravati pod uvjetima, propisanim u § 4. zakonske odredbe o proračunu za g. 1944., samo ako na stupcu odnosno podstupcu, s kojeg se prienos ima obaviti, ima slobodne, neotvorene navjere. Ukoliko je na tom stupcu odnosno podstupcu bila već otvorena navjera, mora se prije dostavljanja priedloga za prienos zahtievati zatvaranje navjere, koja je potrebna za prienos.

S obzirom na to, da se prienosi mogu odobravati samo do konca proračunske godine, a da bi se rješenja o odobrenju prienosa mogla pravodobno, t. j. prije izteka proračunske godine, dostaviti nadležnim naredbodavateljima te otvoriti navjere i zauzimati izdatci, potrebno je, da se priedlozi za odobrenje prienosa dostave oblasti, nadležnoj za odobravanje prienosa, najkasnije do 30. studenog 1944. Poslije toga roka dostavljeni priedlozi ne će se uzimati u obzir.

Pravo odobravanja prienosa iz točke 1. i 2., kao i pravo podnositi priedloge Ministarstvu državne riznice za odobrenje takvih prienosa, ne može se prenieti na naredbodavatelja II. stupnja.

III.
POVEĆANJE NAVJERA U TOKU GODINE KOD DRŽAVNIH PODUZEĆA

Uz § 5.

Ako se u toku proračunske godine pokaže potreba, da se stvarni izdatci, redoviti i izvanredni, proračuna izdataka kojeg državnog poduzeća povećaju u svrhu pojačanja proizvodnje i uspješnijeg rada, može se to postići odobrenjem ministra državne riznice. Izdatci, koji se žele povećati, moraju se odnositi izključivo na proizvodnju, a mogu se povećati, ukoliko postoje uvjeti, da će se primitci povećati u istom razmjeru.

Istim načinom i uz jednake uvjete mogu se odobriti i navjere, koje uobće nisu predviđene proračunom izdataka državnog poduzeća. U tom slučaju povećavaju se izdatci proračuna poduzeća za iznos tako odobrene navjere, a primitci istog proračuna za jednaki ili za veći iznos.

Osobni se izdatci tim načinom ne mogu povećavati ni nanovo odobravati. Izdatci za nadnice radnika, koji su predviđeni u stvarnim proračunskim izdatcima, ne smatraju se osobnim izdatcima u smislu prednje rečenice.

Priedlog za povećanje postojećih ili odobrenje novih navjera u proračunu poduzeća podnosi dotično poduzeće putem nadležnog ministra Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo. Priedlog se mora podkriepiti izcrpljivim obrazloženjem o potrebi povećanja ili odobrenja proizvodnih izdataka, kao i dokazima, da postoje uvjeti, da će se barem u odgovarajućem razmjeru povećati i ostvariti primitci, koje isto tako valja točno označiti. Uz ostale dokaze

bezuvjetno je potrebno priložiti i potvrdu nadležnog računovodstva o prihodima poduzeća, koji su ostvareni u toku proračunske godine do dana izdanja potvrde. Priedlog za pokriće povećanih ili novoodobrenih navjera može obuhvatiti i posve nove prihode, ukoliko se takvi mogu postići.

IV.

PRORAČUNSKE PRIČUVNE NAVJERE

Uz § 6.

Proračunske pričuvne navjere služe samo za pokriće nepredviđenih odnosno nedovoljno predviđenih stvarnih izdataka obće državne uprave. Na teret proračunskih pričuvnih navjera mogu se uvećati samo nedovoljno predviđeni redoviti stvarni izdatci, i to uz uvjet, da se dotični izdatci ne mogu prienosom uvećati, što mora potvrditi i obrazložiti nadležni naredbodavatelj I. stupnja u svom zahtjevu za uvećane navjere.

Iznimno se mogu odobriti i naknadne navjere za osobne izdatke iz proračunskih pričuvnih navjera, no s napomenom, da se tim načinom ne može povećati broj proračunom predviđenih mjesta.

Na teret proračunskih pričuvnih navjera može se odobriti izplata beriva ministara, koji stoje na čelu pojedinih ministarstava, zatim državnih ministara, državnih tajnika i glavnih ravnatelja, ako za njih nisu proračunom predviđena odgovarajuća mjesta, i to tako dugo, dok takva mjesta naknadno ne postanu razpoloživa.

Na teret proračunskih pričuvnih navjera može se odobriti i izplata beriva djelatnih službenika, na koja

oni imaju pravo do konca mjeseca, koji sliedi iza mjeseca, u kojem je izdan nalog za njihovo razrješenje od službe, a isto tako može se odobriti izplata beriva umrlog djelatnog službenika do kraja onog mjeseca, u kojem je umro. Izplate iz predhodne rečenice mogu se odobravati, ukoliko nadležno računovodstvo potvrdi, da u odgovarajućoj navjeri ili uštedama, postignutim u osobnim izdatcima odnosnog proračunskog poglavlja, nema dovoljno sredstava.

Nepredviđeni ili nedovoljno predviđeni izdatci državnih poduzeća ne mogu se pokrivati na teret proračunske pričuvne navjere.

Zahtjev za navjere na teret proračunske pričuvne navjere podnosi izključivo samo naredbodavatelj I. stupnja Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo.

V.

DRŽAVNA GOTOVINA

1. Odobravanje navjera za izvanredne potrebe

Uz § 7.

Zahtjev za odobrenje navjere na teret državne gotovine za izvanredne državne potrebe može podnieti izključivo samo naredbodavatelji I. stupnja. Ti se zahtjevi upućuju Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo.

Navjere na teret državne gotovine odobravat će se samo za iznimno važne i neodgodive državne potrebe, za koje nadležni naredbodavatelj I. stupnja ne razpolaže odgovarajućim sredstvima, ili su ta sredstva u

cielosti izcrpljena, a ne mogu se nikojim načinom povećati.

Navjere za uzimanje u službu svrstanih i ugovornih službenika i nadničara, kao i za njihovo promaknuće i imenovanje odnosno povišenje njihovih nagrada i nadnica, ne mogu se odobravati na teret državne gotovine.

Zahtjev za odobrenje navjere na teret državne gotovine valja podkriepiti izcrpljivim obrazloženjem i dokazima (spisima, izpravama, nacrtima i tome slično, ako takvi postoje), koji govore u prilog zahtjevu.

Posebno valja u obrazloženju iztaknuti, da li se radi o zahtjevu za posve novu navjeru, t. j. za posve novu potrebu, ili se radi o nekoj potrebi, za koju su već prije bila odobrena državna sredstva, a sada se zahtjeva navjera za podmirbu daljnjeg diela te iste potrebe ili navjera za njezinu podpunu podmirbu. U takvim slučajevima moraju se navesti točni podatci o prijašnjim državnim sredstvima, koja su za istu potrebu bila odobrena. Priklopiti valja i potvrdu nadležnog računovodstva, da za odnosnu potrebu ne postoje odgovarajuća sredstva u redovitom proračunu ili izvanrednim navjeraua, zakladama, fondovima i tome slično, odnosno da su odgovarajuća sredstva izcrpljena, a ne mogu se nikojim načinom povećati, dakle ni prienosom ni drugim kojim načinom.

Posebno mora ministarstvo u svojem zahtjevu navesti sve izvanredne navjere, bez obzira na njihovu namjenu, koje su mu od 1. siečnja 1944. do dana podnošenja zahtjeva odobrene na teret državne gotovine. Ovdje valja navesti i nadnevak i broj riešenja Ministarstva državne riznice, iznos navjere i u koju je svrhu

odobrena. Isto tako valja navesti nadnevke i brojeve te kratki sadržaj spisa, kojima su možebitno upućeni zahtjevi za odobrenje navjere na teret državne gotovine, a na koje Ministarstva državne riznice još nije odgovorilo. Ukoliko takve navjere nisu još odobravane ili nisu zahtievi za njihovo odobrenje odposlani, mora se to posebno iztaknuti.

Sve zahtjeve za odobrenje navjera na teret državne gotovine može nadležno ministarstvo upućivati Ministarstvu državne riznice samo putem svojeg rizničkogospodarstvenog odsjeka ili, ako takvoga nema, putem njemu jednakog ili sličnog ureda. Taj je odsjek dužan voditi očevidnost o svim navjerama, odobrenim na teret državne gotovine, kao i o svim zahtjevima za odobrenje takvih navjera, koje Ministarstvo državne riznice još nije riešilo.

Ministarstvo državne riznice označit će u rješenju o odobrenju navjere na teret državne gotovine, uzimajući u obzir narav i svrhu izdataka, za koje se navjera odobrava, da li se navjera istim rješenjem i otvara, ili se u pogledu otvaranja ima postupati prema propisima § 3. zakonske odredbe o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1944.

2. Izplata obveza iz prijašnjih godina

U smislu propisa § 7. zakonske odredbe o proračunu za g. 1944., a savezno s odredbama §§ 40. i 41. zakona o državnom računovodstvu, obavljat će se u toku godine 1944. na teret državne gotovine izplata obveza iz prijašnjih godina.

Za postupak oko izplate obveza iz prijašnjih godina propisuje se sliedeće:

Odobravanje i otvaranje navjera iz državne gotovine za izplatu obveza iz prijašnjih godina kao i izplata na teret tih navjera, obavlja se putem nadležnih računovodstava, kod kojih se obavljaju i izplate po tekućem proračunu.

Sve oblasti dužne su svaka tri mjeseca t. j. do 31. ožujka, 30. lipnja, 30. rujna odnosno do 31. prosinca nadležnom naredbodavatelju I. stupnja podnieti izkaz nepodmirenih obveza iz prijašnjih godina. Ovaj izkaz mora biti sastavljen vremenskim redom, t. j. prema nadnevcima, kad su obveze nastale, a ima sadržavati sliedeće podatke: 1. tekući broj; 2. točan naziv oblasti-ustanove, koja je obvezala državu; 3. ime koristnika, kojemu se obveza ima podmiriti; 4. vrstu obveze; 5. proračunsko razdoblje, u kojemu se je država obvezala; 6. proračun, stupac i podstupac odnosno navjeru, koju je imao teretiti odnosni izdatak (državni, banovinski, izvanredna navjera i t. d.); 7. iznos obveze; 8. blagajnu, koja će obvezu podmiriti; 9. zašto obveza nije pravodobno podmirena; 10. da li je i koliko je ostalo uštede od navjere, koju je obveza imala teretiti; 11. ime naredbodavatelja, koji je obvezao državu protivno članu 60. i 66. zakona o državnom računovodstvu (ako nije za tu obvezu bilo odobrene i otvorene navjere) i razloge, zašto je to učinio.

Oblasti odnosno ustanove dostavljaju sve izprave, koje se odnose na obveze iz prijašnjih godina, s izkazima nadležnom naredbodavatelju I. stupnja, koji ih predhodno izpituje, i ako utvrdi, da obveze treba podmiriti, sastavlja nove izkaze u tri primjerka s podatcima iz predhodne stavke, i to posebno prema računovodstvima, kod kojih će se izplata izvršiti.

Naredbodavatelji I. stupnja mogu izkaze obveza, dostavljene od više oblasti, koje prostorno podpadaju pod isto računovodstvo, sastaviti u jedan izkaz za Ministarstvo državne riznice. Ovi izkazi prilažu se zahtjevu za otvaranje navjere, koji se dostavlja u trogubci prema obrazcu broj 2 za otvaranje navjera iz državnog proračuna.

Ove zahtjeve s izkazima dostavljaju naredbodavatelji I. stupnja Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo do 30. travnja, 31. srpnja, 31. listopada i 31. siečnja, a izprave zadržavaju kod sebe. Navjere za izplatu ovih obveza na teret državne gotovine odobrava i otvara Ministarstvo državne riznice, pošto predhodno izpita predložene izkaze obveza i ukoliko utvrdi, da ih treba izplatiti. Kada Ministarstvo državne riznice odobri i otvori navjeru iz državne gotovine, dostavlja dvogubku obrazca o otvaranju navjere s jednim izkazom obveza nadležnom ministarstvu, a trogubku, također s jednim izkazom obveza, nadležnom računovodstvu, kod kojeg se obveze podmiruju.

Kada nadležna ministarstva dobiju odluku o odobrenju i otvaranju navjera, izdaju pojedinačne naredbe za izplatu onim redom, kojim su obveze bile unesene u izkaz. Ove odredbe upućuju se nadležnom računovodstvu, kod kojeg je navjera otvorena.

Ovlast izdavanja naredaba za izplatu mogu naredbodavatelji I. stupnja prenieti i na nadležne naredbodavatelje II. stupnja, kod kojih su obveze stvorene, u kojem im slučaju moraju dostaviti i sve izprave, koje su bile dostavljene prilikom zahtjeva za odobrenje i otvaranje navjere. Prienos ovlasti u takvim slučajevima

obavlja se istim spisom, kojim se dostavlja obaviest o otvaranju navjere. O ovom prienosu obavješćuje se i nadležno računovodstvo, kod kojeg se izplate obavljaju.

Naredbama za izplatu, u kojima se mora navesti broj odluke o odobrenju i otvaranju navjere, nadležni naredbodavatelji prilažu sve izprave, kojima se dokazuje obstojnost obveza i izpravnost tražbina. Nadležna računovodstva izpituju, prije izvršenja izplate da li su nabava, posao i t. d., za koje postoji obveza, izvršeni prema propisima, koji su bili na snazi u času obvezivanja države, i obvezu podmiruju tek pošto ustanove, da je cieli postupak kod izvršenja nabave, posla i t. d. bio zakonit.

Naredbodavatelji II. stupnja odgovaraju za točnost svih podataka u izkazu obveza iz prijašnjih godina, koje oblasti dostavljaju nadležnim ministarstvima, napose za podatke o uštedama, koje su ostale nepotrošene od navjera, na teret kojih je država obvezana. Stoga su naredbodavatelji II. stupnja dužni u izkaze nepodmirenih obveza unieti samo one obveze, koje je država nesumnjivo dužna podmiriti i za koje postoje sve potrebne izprave i odluke o nabavi, poslu i t. d.

Zahtjevi za otvaranje navjera za izplatu obveza mogu se i izvan napried ustanovljenih rokova dostavljati Ministarstvu državne riznice propisanim postupkom, ali samo ako postoji osuda, temeljem koje je država dužna podmiriti obvezu. Ovakvi spisi moraju se kod svih oblasti najžurnije rješavati.

Napried propisani postupak odnosi se na sve obveze iz prijašnjih godina, izuzevši one, koje se prema stavci prvoj § 14. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944. izplaćuju bez predhodnog otvaranja navjera.

VI.

IMENOVANJA I PROMAKNUĆA

Uz § 8.

Savezno s propisima ovog paragrafa sva rješenja o primanju u državnu službu i rješenja o imenovanju i promaknuću državnih službenika u viši razred moraju se, prije nego što se izdaju, dostaviti nadležnom računovodstvu, koje ustanovljuje, da li za primanje, imenovanje i promaknuće postoji slobodno mjesto u proračunu. Ovo se odnosi na sve osobe, koje zauzimaju proračunska mjesta, dakle i na umirovljenike, koji se na temelju § 10. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944. primaju u svojstvu nadničara ili ugovornih službenika za obavljanje činovničkih ili dočinovničkih poslova.

Uz rješenje o imenovanju i promaknuću, koja se dostavljaju Računskom dvoru, mora se priklopiti i potvrda nadležnog računovodstva, da postoji odgovarajuće slobodno proračunsko mjesto.

Potvrde o slobodnim proračunskim mjestima izdaju računovodstva Ministarstva državne riznice pri pojedinim ministarstvima i glavnim ravnateljstvima, odnosno samostalna računovodstva, gdje takva postoje.

U svrhu izdavanja napried navedenih potreba izrađuje svako ministarstvo »Imenični očevidnik o stanju osoblja«, u koji se unose svi službenici odnosnog ministarstva i svih područnih ureda, zavoda, ustanova, zatečeni u službi dne 1. siečnja 1944.

Potrebne obrazce za taj očevidnik nabavljaju ministarstva kod Ministarstva državne riznice, Odjela za državni proračun i računovodstvo.

U očevidnik moraju se unieti redom prema proračunskim naslovima sva mjesta, odobrena proračunom

za godinu 1944. u odnosnom poglavlju. U tom se očevidniku mora naznačiti proračunsko razdoblje, proračunski naslov pod punim nazivom, stupac i podstupac, svako pojedino proračunsko mjesto s naznakom razreda i plaćevnog stupnja. Iza toga sliedi naznaka, tko tereti odnosno mjesto, što znači, da se moraju navesti imena i prezimena odnosnih službenika, njihova zvanja razred i stupanj, u kojima su se dne 1. siečnja 1944. nalazili. Ako je koje proračunsko mjesto prazno, ostavlja se nepopunjena rubrika za podatke o tome, tko tereti odnosno mjesto.

Ovi očevidnici sastavljaju se u dva primjerka, od kojih jedan ostaje i vodi se kod naredbodavatelja, a drugi se primjerak mora dostaviti nadležnom računovodstvu pri dotičnom ministarstvu ili glavnom ravnateljstvu, odnosno samostalnom računovodstvu najkasnije u roku od mjesev dana nakon proglašenja ovog naputka.

Naredbodavatelj zahtjeva od računovodstva potvrdu o slobodnom proračunskom mjestu dopisom, uz koji dostavlja predmet, na koji se daje potvrda. U dopisu treba navesti ime i prezime, dosadašnje zvanje, razred i plaćevni stupanj službenika, za koga se traži potvrda, kao i zvanje, razred i plaćevni stupanj proračunskog mjesta, koje bi se promaknućem teretilo. Kod novih imenovanja treba navesti školsku osposobu. Osim toga treba u dopisu navesti i tekući broj mjesta u očevidniku, koje će ovo promaknuće zauzeti, i tekući broj mjesta, koje će uslied toga ostati slobodno (kod imenovanja teretiti).

Budući da očevidnik o stanju osoblja u računovodstvu mora uviek davati točnu sliku cjelokupnog stanja osoblja u pojedinim ministarstvima, imaju ministarstva

slati računovodstvima naknadne obaviesti o svim ostalim osobnim promjenama, kao što su: umirovljenja, dopusti, stjecanje prava na viši stupanj, prielazi u drugu struku odnosno prienos u drugi naslov. Isto tako u slučajevima, kad iz bilo kojeg razloga ne usliedi imenovanje ili promaknuće, za koje je računovodstvo već izdalo potvrdu, obavješćuje naredbodavatelj računovodstvo, koje odnosno zauzeto mjesto označuje ponovno slobodnim. Naredbodavatelj dostavlja računovodstvu sve takve obaviesti (odnosno priepise odredaba i naredaba) s oznakom »za očevidnik osoblja«.

Računovodstvo će osim spomenutog »imeničnog očevidnika« osnovati i »brojčani očevidnik o stanju osoblja i o navjerama«, kojeg će obrazce dobiti također kod Ministarstva državne riznice, Odjela za državni proračun i računovodstvo. Kao prva stavka ovog brojčanog očevidnika unosi se stanje osoblja, predviđeno proračunom za godinu 1944. U drugi se red unosi stvarno stanje na dan 1. siečnja 1944., koje proizlazi iz očevidnika, dostavljenog od ministarstva. Odbivši drugi red od prvoga, dobivaju se slobodna mjesta prema svim činovima i stupnjevima i razpoloživa navjera. Ovo je posebno važno kod traženja suglasnosti za ugovorne službenike i pri ocjenjivanju zahtjeva naredbodavatelja za možebitne prienose.

Kod izdavanja potvrde o slobodnom mjestu te kod izvještaja o drugim promjenama računovodstvo će na temelju dopisa naredbodavatelja zauzeti odnosno osloboditi u imeničnom očevidniku mjesto, a u brojčanom očevidniku u novom redu knjižiti novo zauzimanje, odnosno smanjiti broj zauzetih mjesta i navjere (knjižiti crvenom tintom). Više izvještaja može se skupa

knjižiti. Ove izvještaje, složene aritmetičkim redom, čuva voditelj očevidnika u računovodstvu.

Na temelju druge stavke § 8. mogu se na slobodna proračunska mjesta činovnika viših razreda imenovati i promaknuti činovnici nižih razreda odnosno činovnički vježbenici, ali uz uvjet, da imaju odgovarajuću školsku osposobu i da su u istoj struci. Kod popunjavanja ovih mjesta s ugovornim službenicima, moraju i ovi ugovorni službenici imati istu školsku osposobu, koja je predviđena za odnosne činovnike, čija se proračunska mjesta popunjavaju.

Pod uvjetima iz prve i druge stavke § 8. mogu se na slobodna mjesta dočinovnika imenovati i ugovorni dočinovnici, a na mjesta podvornika i ugovorni podvornici. Drugi ugovorni službenici ne mogu se imenovati na ta mjesta.

Prema prednjim propisima ne mogu se dakle na mjesta činovnika imenovati razvrstani ili ugovorni dočinovnici i podvornici, niti se na mjesta dočinovnika mogu imenovati razvrstani ili ugovorni podvornici.

Iznimke od propisa iz prednjih triju stavaka dopuštene su samo u slučajevima, ako je u toku godine 1943. službenik zauzimao mjesto nižeg zvanja, a imao je ili je naknadno stekao osposobu odnosno uvjete za više zvanje, zbog čega mu je u proračunu za godinu 1944. predviđeno odgovarajuće mjesto. Tako dugo, dok takav službenik ne bude u godini 1944. promaknut ili preimenovan u odgovarajuće zvanje, može iznimno od navedenih propisa sa svojim nižim zvanjem teretiti mjesto višeg zvanja.

Prema četvrtoj stavci § 8. mogu se službenici imenovati i premještati u okviru svih proračunom predvi-

đenih mjesta dotičnog poglavlja, bez obzira na pojedine proračunske naslove. To znači, da jedan službenik uslied imenovanja ili premještaja može teretiti jedan proračunski naslov, a biti u službi kod ureda ili ustanove, koja spada u drugi proračunski naslov istog poglavlja.

Izplata beriva takvih službenika obavlja se do konca proračunske godine na teret navjere onog naslova, u kojem je mjesto dotičnog službenika predviđeno, ako u naslovu oblasti odnosno ureda, kamo je premješten, nema odgovarajućeg slobodnog mjesta. U novom proračunu mora se mjesto takvog službenika predvidjeti u naslovu one oblasti, kod koje službuje.

VII.

IMENOVANJA I PROMAKNUĆA ZA OSOBU

Uz § 9.

Prema odredbi § 9. mogu se imenovanja i promaknuća »za osobu« obavljati bez obzira na slobodno proračunsko mjesto. Stoga se ovakva imenovanja i promaknuća ne moraju predhodno dostavljati nadležnom računovodstvu radi davanja potvrde o slobodnom proračunskom mjestu.

Međutim, kada bude izdana odredba o ovakvim imenovanjima i promaknućima, mora se ovjerovljeni priepis odnosne odredbe dostaviti nadležnom računovodstvu, koje vodi očevidnik osoblja za dotičnu oblast, radi upisa u imenični očevidnik osoblja. Potrebna navjera upisat će se shodno propisima iz § 8. u »brojčani očevidnik osoblja« i odbiti od razpoložive navjere u

ovom očevidniku. Ako za imenovanje odnosno promaknuće nema odgovarajućeg slobodnog proračunskog mjesta unutar čitavog dotičnog poglavlja, a ne može se postupati ni prema § 8. zakonske odredbe o proračunu, zauzima se slobodno mjesto činovnika nižeg razreda ili činovničkog vježbenika. Ako međutim ne postoje ni takva slobodna mjesta, ali ima uštede u navjerama osobnih tzdaiaka, imenovanje odnosno promaknuće ipak se kao prekobrojno upisuje u imenični očevidnik osoblja, a također i u brojčani očevidnik uzevši u obzir potrebnu navjeru do kraja proračunske godine, jer se izplata obavlja na teret proračunom odobrenih navjera, Ukoliko za imenovanje odnosno promaknuće nema ni razpoložive navjere na teret ušteda u osobnim izdatcima, imenovanje upisuje se odnosno promaknuće također u imenični i brojčani očevidnik navjera, i na temelju brojčanog očevidnika nadležno računovodstvo izdaje potvrdu za zahtjev prienosa iz proračunskih pričuvnih navjera. Na temelju ove potvrde nadležni naredbodavatelj I. stupnja zahtieva odobrenje potrebne navjere iz proračunskih pričuvnih navjera, i pošto ta navjera bude odobrena, povećava se odnosni stupac osobnih izdataka za potreban iznos.

VIII.

PRIMANJE UMIROVLJENIKA U DRŽAVNU SLUŽBU

Uz § 10.

Na temelju ove odredbe mogu se u toku proračunske godine 1944. primati u državnu službu državni umirovljenici u svojstvu nadničara i ugovornih službenika, ali samo za obavljanje činovničkih i dočinovničkih po-

slova. Za primanje ovih umirovljenika vriede također propisi § 8. u pogledu potvrde računovodstva o slobodnom mjestu, pa se stoga ova imenovanja mogu vršiti samo ako u proračunu imade nepopunjenih mjesta svrstanih činovnika i dočinovnika, odnosno ugovornih službenika i nadničara. U pogledu stručne spreme umirovljenih činovnika vriede odredbe druge stavke § 8., t. j. slobodno mjesto činovnika može se zauzeti samo umirovljenikom odgovarajućeg zvanja, koje je imao u djelatnoj službi, jer se primanje umirovljenika vrši samo ako se slobodna mjesta ne mogu popuniti djelatnim službenikom odgovarajuće osposobe.

Savezno s prednjim propisima sva se ovakva primanja u službu moraju upisati u očevidnik osoblja, i primanje umirovljenika u državnu službu ne može se izvršiti, ako nema slobodnih mjesta, navedenih u drugoj rečenici prednje stavke.

Prema propisima druge stavke § 10. nema se od ugovorne nagrade odnosno nadnica, koje državni umirovljenici temeljem propisa prve stavke istog paragrafa primaju kao ugovorni službenici odnosno nadničari, odbijati nikakva podavanja u ime zdravstvenog ili družtvovnog osiguranja.

IX.

ODOBRAVANJE NAGRADA

Uz § 11.

Nagradama, navedenim u prvoj stavci § 11., smatraju se one, koje nisu izričito predviđene posebnim zakonskim propisima, niti je ustanovljena njihova visina, te način i uvjeti njihova primanja, već se odobravaju

na temelju obćih propisa, kojima se ustanovljuje nadležnost pojedinog ministarstva. To su uglavnom nagrade, koje se izplaćuju od vremena na vrieme u jednokratnim iznosima za prekovremeni, izvanredni ili osobiti rad. No ovamo dolaze i sve druge nagrade, koje se ne temelje na izričitim propisima, kako je to navedeno u predhodnoj rečenici.

Propisi prve stavke § 11. izričito određuju, da tamo navedene nagrade odobrava nadležni ministar u suglasju s ministrom državne riznice, bez obzira, iz kojih se sredstava odobravaju. Prema tomu ovdje se razumievaju sve nagrade iz prednje stavke, koje se odobravaju na teret bilo kojih državnih sredstava, proračunskih ili izvanproračunskih, bez obzira, da li se ta sredstva troše prema propisima o državnom računovodstvu ili mimo njih, ili prema posebnim propisima. Iznimku od toga čine jedino navjere, koje su u smislu propisa § 22. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944. izjednačene s navjerama iz člana 22. zakona o državnom računovodstvu. Pod propise § 11. spadaju i nagrade, koje se odobravaju na teret proračuna svih državnih ustanova, zavoda i poduzeća, koji se ne unose u redoviti državni proračun, a koje proračune odobrava Ministarstvo državne riznice prema propisu § 37. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944. Ovamo spadaju i nagrade, koje se odobravaju na teret sredstava ustanova, zavoda i poduzeća, u kojima država učestvuje posredno ili neposredno, koje država bilo kojim putem novčano ili stvarno podupire, i uobće, koja stoje pod nadzorom države, ukoliko propisi o osnutku i poslovanju takvih ustanova, zavoda i poduzeća drugčije ne određuju.

Nagrade iz prednjih stavaka može odobravati samo nadležni ministar, i on tu svoju ovlast može prenieti samo na državnog tajnika, koji ima značaj pomoćnika ministra.

Prienos ovlasti odobravanja naagrada iz prve stavke § 11. na državnog tajnika, koji ima značaj pomoćnika ministra, može se obaviti samo izričitom naredbom ministra, na koju se državni tajnik mora pozivati u svakom svojem rješenju o odobrenju nagrada. Svaka takva naredba ima se u priepisu dostaviti Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo i nadležnom računovodstvu.

Rješenja o odobrenim nagradama, navedenim u prvoj stavci § 11., imaju se prije predlaganja Računskom dvoru dostaviti Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo sa zahtjevom za suglasje ministra državne riznice.

Ta rješenja moraju biti izcrpljivo obrazložena i podkriepljena dokazalima.

U obrazloženju valja posebno iztaknuti, u koju se svrhu nagrada daje, koliko je rad, za koji se nagrada daje, vremenski trajao, kakve je vrste bio taj rad, kakvi su njegovi posljedci za državne probitke, te na teret koje se navjere nagrada odobrava. Priklopiti se ima i potvrda nadležnog računovodstva o razpoloživosti te navjere. Ministarstvo državne riznice može zahtievati, da mu se dostave i drugi podatci, potvrde i izprave, koje bi mogle utjecati na odluku o suglasju ministra državne riznice, propisanu prvom stavkom § 11.

X

PUTNI PAUŠALI

Uz § 12.

Svrha propisa § 12. sastoji se u tome, da se u trošenju navjera, odobrenih za putne troškove, postigne što jača štednja. Ta se kod putovanja, koja se obavljaju stalno i redovito, u određenim vremenskim razmacima, može ostvariti odobravanjem putnih paušala, umjesto da se za svako takvo putovanje izpostavlja posebni putni račun.

U takvim se slučajevima mora dakle pojedinačno obračunavanje službenih putovanja zamieniti putnim paušalima, ali tako, da ti budu svakako niži od izdataka, koji bi inače zbog jednakih razloga teretili državna sredstva u istom vremenskom razdoblju.

Svakom službeniku, koji obavlja vanjsko uredovanje tokom čitavog mjeseca ili više puta u mjesecu, odnosno uobće u stanovitom vremenskom razdoblju (tromjesečno, polugodišnje ili godišnje), određuje nadležni naredbodavatelj I. stupnja paušalni iznos za odgovarajuće razdoblje kao naknadu za dnevnice, osobni prievoz (željeznica, brod, kilometraža), prienos i prievoz prtljage, kao i za druge izvanredne troškove. Pravo određivanja putnih paušala ne može se prenieti na naredbodavatelje II. stupnja.

Za pojedina neredovita putovanja ne može se odobravati paušalna naknada, već se naknada za takva putovanja ima zaračunati prema postojećim propisima za putne i selitbene troškove.

Odluka o putnom paušalu može se donieti za pojedinog službenika i za više njih jednim rješenjem, ako se radi o službenicima, koji obavljaju jednako ili

srodno uredovanje na istom ili različitim područjima. Kod izdavanja odluke o putnom paušalu mora se imati na umu, da se odnosna naknada troškova ima kretati u granicama stvarne potrebe i najpomnije štednje. Temelj za odmjeru putnog paušala ima biti: broj putovanja, koja se obavljaju u stanovitom vremenskom razdoblju, daljina odredišta putovanja od stalnog službovnog mjesta, broj na pojedinom putu provedenih dana, broj kilometara, koji se moraju prevaliti na pojedinom uredovanju, kao i razne posebne prilike, ako ih ima, i sve ostalo, što može utjecati na visinu paušala.

Odluku o putnom paušalu, za koju se zahtieva suglasje ministra državne riznice, valja dostaviti Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo. Tu odluku valja dostaviti s odgovarajućim izcrpljivim obrazloženjem, kojim će se dokazati potreba i višina putnog paušala prema temelju za njegovu odmjeru. Isto se tako mora u obrazloženju iztaknuti visina putnih troškova, koja bi pripadala dotičnom službeniku za predviđeni broj putovanja, kad bi se ti troškovi zaračunali prema propisima o putnim i selitbenim troškovima. Ta visina troškova, koja se također mora dokazati podrobnim obračunom, mora se uzporediti s odmjerenim paušalnim iznosom, a razlika između oba iznosa, t. j. postignuti iznos uštede, posebno opravdati.

Glavari ureda, u kojima se nalaze službenici, koji primaju putni paušal, dužni su za svaki iztekli mjesec podnieti nadležnom ministarstvu izvještaj, iz kojega će se vidjeti: broj putovanja, koja je u dotičnom mjesecu primatelj putnog paušala stvarno obavio; broj

dana, provedenih na svakom pojedinom putovanju, te u kojim je mjestima službenik bio; da li je službenik u cielosti obavio putovanja, predviđena za odnosni mjesec prema odluci o odobrenom mu putnom paušalu i ako nije, u kojem obsegu nije obavio predviđena putovanja i zbog kojih razloga.

Nadležno ministarstvo dužno je voditi posebnu očevidnost o točnom udovoljavanju prednjim propisima Ukoliko ministarstvo ustanovi, da propisana putovanja u stanovitom mjesecu nisu uobće obavljena ili su obavljena samo djelomično, izdat će nalog, da se putni paušal za taj mjesec uztegne od dotičnog službenika.

Računovodstva su dužna voditi posebnu očevidnost o službenim putovanjima, koja se obavljaju u djelokrugu oblasti, kod koje se nalaze, i ako ustanove, da postoje uvjeti, navedeni u propisima § 12., uzkratit će izplatu daljnjih putnih računa s uputom nadležnoj oblasti, da postupi prema tim propisima, ako ih nije primienila.

Putni paušali, koji su odmjereni u proračunskoj godini 1943., ne moraju se ponovno odmjerivati u tekućoj proračunskoj godini.

XI.

IZPLATE NA TERET IZVANREDNIH NAVJERA OTVORENIH U GODINI 1943.

Uz § 13.

U pogledu zauzimanja navjera, izdavanja naredaba za izplatu i obavljanja izplata vriede za izvanredne navjere, otvorene u toku godine 1943., svi rokovi, koji su propisani za navjere prema proračunu za godinu 1943. Ovi su rokovi propisani u § 2. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944.

XII.

NEIZPLAĆENA BERIVA I PRIVREMENE IZPLATE IZ PROTEKLIH PRORAČUNSKIH GODINA

Uz § 14.

1. Neizplaćena beriva iz proteklih godina

Neizplaćena beriva iz proteklih godina izplaćuju se premo odredbi prve stavke § 14. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944. bez predhodnog otvaranja navjera.

Kao beriva u smislu prve stavke § 14. ove zakonske odredbe razumievaju se sva redovita primanja državnih službenika u ime plaće, stanarine i doplatka za ženu i djecu, osobna i obiteljska mirovinska beriva i podpore državnih umirovljenika s doplatcima, te redovita primanja ratnih ozljeđenika i ostalih žrtava rata prema zakonskoj odredbi o ratnim ozljeđenicima i ostalim žrtvama rata i konačno jednomjesečne pomoći u ime ukopa.

Za izplatu ovih beriva nije potrebno zahtievati otvaranje navjere na teret državne gotovine. Takva beriva izplaćuju se samo na temelju doznačne naredbe odnosno na temelju likvidacije, koja se mora posebno obaviti za beriva iz prijašnjih godina, a posebno za beriva na teret proračunske godine, koja još traje. Beriva iz tekuće proračunske godine izplaćuju se sve do kraja računske godine na teret odgovarajućeg stupca i podstupca, a izplata beriva iz prijašnjih godina tereti račun »Državna gotovina — neizplaćena beriva državnih službenika prema propisima prve stavke § 14. zakonske odredbe o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1944.«

Ovako izplaćene svote obračunavaju sva računovodstva redovitim obračunom državnih izdataka i primitaka s Glavnim državnim računovodstvom Ministarstva državne riznice.

2. Obračun privremenih izplata na teret proteklih proračunskih godina

U § 14. stavci drugoj zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944. predviđena je likvidacije privremenih izplata, koje su obavljene na teret zaključenih proračunskih godina, a nisu provedene (izkazane) u odnosnim zaključnim računima. Takve izplate izkazuju se na temelju obračuna u zaključnom računu kao izdatak na teret državne gotovine.

Svi naredbodavatelji, kod kojih se nalaze novčane izprave, kojima se obračunavaju spomenute privremene izplate iz prijašnjih proračunskih godina, izdaju nadležnom računovodstvu, kod kojeg se nalaze privremene namire, naredbu uz priklop propisanih izprava, da odnosne svote knjiže na teret državne gotovine na račun »Državna gotovina — izdatak prema propisima druge stavke § 14. zakonske odredbe o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1944.«, a u korist računa privremenih izplata.

Računovodstva obavljaju knjiženje napried spomenutih naredaba nakon pregleda obračuna, bez otvaranja navjere a obavljeno knjiženje izkazuju Glavnom državnom računovodstvu Ministarstva državne riznice u svim mjesečnim obračunima izvršenih izdataka kao izdatak iz državne gotovine na teret spomenutog računa.

XIII.

IZPLATE OBAVLJENE ZA VRIEME RATA GODINE 1941.

Uz § 15.

U prvoj stavci § 12. zakonske odredbe od 30. prosinca 1941. broj CDLXXVII-2378-Z-1941 o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1942. bilo je predviđeno, da se izplate, koje su državne blagajne obavile za vrieme rata u godini 1941., a koje nisu mogle teretiti ni jedan proračun za godinu 1941., knjiže na teret prometne glavnice uz odobrenje ministra državne riznice.

Savezno s propisima §§ 7. i 15. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944. ovakve će se izplate u toku proračunske godine 1944. knjižiti na teret državne gotovine uz predhodno odobrenje ministra državne riznice.

Sva računovodstva, koja i sada još vode ovakve izplate na posebnim računima, sastavit će izkaze tih izplata i dostaviti ih Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo. Izkazi moraju imati rubrike: tekući broj, prezime i ime onoga, tko je novac primio, zvanje, u ime čega je izplata izvršena, iznos primljene svote i primjetba. U primjetbi kod svake svote mora se navesti, iz kojih se razloga ne može odnosna svota ubrati od primatelja, odnosno zašto se nije mogla knjižiti na teret proračuna. Uz iskaz se imaju priložiti i odnosne namire. Izkaz se mora dostaviti u dva primjerka.

Ministarstvo državne riznice pregledat će predložene izkaze, te će jedan izkaz s namirama i odobrenjem ministra državne riznice dostaviti nadležnom računo-

vodstvu za likvidaciju, a drugi će primjerak zadržati kod sebe. Na temelju odobrenja ministra državne riznice istodobno će Glavno državno računovodstvo zauzeti potrebnu navjeru na računu državne gotovine.

Nadležno računovodstvo izvršuje knjiženje tako, da ukupnu svotu izkaza knjiži na teret računa »Državna gotovina izdatak prema § 15. zakonske odredbe o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1944.«, a priznaje odnosne posebne račune, koje će na taj način izravnati.

XIV.
MANJCI, NASTALI USLIED IZVANREDNIH PRILIKA

Uz § 16.

U slučajevima, kada je u nekoj državnoj blagajni ili ustanovi nastao manjak u gotovini, vriednotama, stvarima ili robi, nadležna viša oblast dužna je povesti postupak radi ustanovljenja, kako je došlo do manjka. Taj postupak mora biti svestrano proveden, prema potrebi i uz suradnju drugih nadležnih državnih ili samoupravnih oblasti, kako bi se dobila što jasnija slika o čitavom događaju i pribavili potrebni dokazi. Ako se ustanovi, da je do manjka došlo uslied izvanrednih prilika, bez krivnje odgovornih računopolagača, predlažu se svi odnosni spisi nadležnom ministarstvu.

Priedlog za odpis manjka podnosi nadležni naredbodavatelj I. stupnja Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo. Priedlog mora biti providen svim potrebnim dokazalima, napose u pogledu postupka protiv odgovornih službenika, izcrpljivim obrazloženjem i svim spisima, koji se na provedeni postupak odnose.

Ako ministar državne riznice prihvati priedlog za odpis, a u pitanju su manjci kod ustanova obće državne uprave, odobrit će za manjke u gotovini knjiženje na teret računa: »Državna gotovina — izdatci po § 16. zakonske odredbe o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1944.«, a za manjke u stvarima i robi suglasit će se s priedlogom nadležnog ministarstva, da se taj manjak odpiše u knjigama imovine odnosno u knjigama potrošnih potrebština.

Ako se radi o manjcima, nastalima kod državnih poduzeća, koja posluju po trgovačkim načelima, a koja imaju vlastitu prometnu glavnicu, te cjelokupnu svoju imovinu izkazuju u godišnjoj razmjeri, odpisivat će se svi ovakvi manjci u gotovini, stvarima i robi na teret prometne glavnice poduzeća.

Kod državnih poduzeća, koja nemaju vlastite prometne glavnice, odpisivat će se manjci prema propisima treće stavke.

O računu odpisa manjaka, nastalih u vrednotama, odlučuje Ministarstvo državne riznice u svakom pojedinom slučaju prema vrsti vrednote.

XV.

IZPLATA RAČUNA DRŽAVNIH PODUZEĆA, ZAVODA I USTANOVA

Uz § 17.

Rok od 30 dana, određen ovim zakonskim propisom za izplatu računa državnih poduzeća, zavoda i ustanova počinje teći onog dana, kada je račun predan prvom nadležnom izvjestitelju, a svršava onog dana, kad je odnosni iznos računa odpremljen na izplatu.

Svaki opravdani razlog, koji uzrokuje zakašnjenje, prekida taj rok tako dugo, dok nije smetnja uklonjena. Zapreka se mora u odnosnom spisu izričito navesti, a o njoj treba odmah obaviestiti zanimano državno poduzeće, zavod ili ustanova, kojoj se račun plaća.

Kamate, koje odgovorni službenici plaćaju za neopravdano zakašnjenje, odmjeruju se od iznosa dotičnog računa za svaki dan zakašnjenja, računajući od izmaka roka od 30 dana do dana, kojeg je odnosni iznos odpremljen na izplatu. Rješenje o plaćanju kamata izdaje nadležni naredbodavatelj na priedlog zanimanog državnog poduzeća, zavoda ili ustanove. Priedlog se dostavlja putem nadležnog ministarstva. Ubrane kamate odpremaju se u korist proračuna primitaka dotičnog poduzeća, zavoda ili ustanove.

XVI.

DRŽAVNI FONDOVI, ZAKLADE, POSEBNI RAČUNI I SLIČNE IMOVINSKE GROMADE

Uz § 18.

Zabrana izplata na teret fondova, zaklada, posebnih računa i sličnih imovinskih gromada, koja se temeljila na § 19. zakonske odredbe od 19. prosinca 1942. broj CCCXLI-2983-Z-1942. o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1943., prestala je izmakom te godine. Od 1. siečnja 1944. omogućene su izplate na teret državnih fondova, zaklada, posebnih računa i sličnih imovinskih gromada, ali uz ograde, navedene u propisima § 18. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944.

Priedlozi iz treće stavke tog paragrafa dostavljaju se Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo. Priedloge podpisuje naredbodavatelj I. stupnja, koji tu ovlast ne može prenieti na podređene mu djelatnike.

U priedlogu se mora izcrpljivo obrazložiti, zašto se zahtieva odstupanje od propisa prve stavke § 18. i dokazati, da to odstupanje bezuvjetno zahtieva obstanak dotične imovinske gromade. Posebno valja iztaknuti, za koje se vrste izdataka zahtieva to odstupanje i u kojem obsegu odnosno do kojeg iznosa za svaku pojedinu vrstu. Obrazloženje i dokazi moraju biti podkriepljeni konkretnim činjenicama, pa se obćenita izlaganja ne će uvažavati. Priedlogu valja priklopiti, radi privremene upotrebe, propise o osnutku i upotrebi gromade, koji dozvoljavaju izdatke, navedene u prvoj stavci § 18., i potvrdu nadležnog računovodstva, da su se i izdatci obavljali u godini 1943. Računovodstvo je dužno u toj potvrdi podrobno označiti, u kojim su se ukupnim iznosima pojedine vrste tih izdataka obavljale u istoj godini. Isto će tako računovodstvo navesti, s kojim slobodnim sredstvima razpolaže odnosna imovinska gromada.

Zahtjev za odobrenje odstupanja od propisa prve stavke § 18. može se podnositi samo za one vrste izdataka, koji su se doista obavljali u godini 1943. Ako su se na pr. u godini 1943. na teret pojedine gromade izplaćivali samo putni troškovi, ne može se za to odobriti na pr. izplaćivanje selitbenih troškova ili nagrada.

Osobna beriva, nagrade, putni i selitbeni troškovi ne mogu se izplaćivati u godini 1944. na teret nijednog fonda, zaklade, posebnog računa i slične imovinske

gromade, navedene u trećoj stavci § 18., ako za to ne postoji odobrenje ministra državne riznice, izdano na temelju propisa iste stavke. Svi drugi propisi, rješenja, odobrenja i tumačenja u pogledu potroška sredstava tih imovinskih gromada nemaju vriednosti.

XVII.
POVRATA NEPRIPADNO UBRANIH PRIMITAKA

Uz § 19.

U godini 1944. nepripadno ubrani primitci, bez obzira da li su ubrani u tekućoj godini ili prije tog vremena, vraćaju se na teret odgovarajućeg stupca proračuna primitaka za godinu 1944.

Naloge za povratu tih primitaka izdaje organ, koji je na to odnosnim zakonskim propisom izričito ovlašten. Stoga u svakom takvu nalogu mora biti točno naveden propis, na kojem se temelji ta ovlast. Ukoliko postojeći propisi u pogledu pojedinih primitaka ne određuju, tko je nadležan za njihovu povratu, ima se odnosni zahtjev uputiti Odjelu za državni proračun i računovodstvo Ministarstva državne riznice radi izdanja odluke o povrati.

XVIII.
IZDATCI ZA OSLOBOĐENE KRAJEVE

Uz § 21.

U pojedinim proračunskim poglavljima razpolažu ministarstva navjerama, predviđenim u paušalnim iznosima pod nazivom »Svi izdatci za oslobođene krajeve«. Ti se izdatci ne mogu obavljati tako dugo, dok to posebno ne odobri ministar državne riznice na temelju priedloga naredbodavatelja I. stupnja.

S priedlogom naredbodavatelja I. stupnja mora se dostaviti Ministarstvu državne riznice, Odjelu za dr-

Priedlozi iz treće stavke tog paragrafa dostavljaju se Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo. Priedloge podpisuje naredbodavatelj I. stupnja, koji tu ovlast ne može prenieti na podređene mu djelatnike.

U priedlogu se mora izcrpljivo obrazložiti, zašto se zahtieva odstupanje od propisa prve stavke § 18. i dokazati, da to odstupanje bezuvjetno zahtieva obstanak dotične imovinske gromade. Posebno valja iztaknuti, za koje se vrste izdataka zahtieva to odstupanje i u kojem obsegu odnosno do kojeg iznosa za svaku pojedinu vrstu. Obrazloženje i dokazi moraju biti podkriepljeni konkretnim činjenicama, pa se obćenita izlaganja ne će uvažavati. Priedlogu valja priklopiti, radi privremene upotrebe, propise o osnutku i upotrebi gromade, koji dozvoljavaju izdatke, navedene u prvoj stavci § 18., i potvrdu nadležnog računovodstva, da su se i izdatci obavljali u godini 1943. Računovodstvo je dužno u toj potvrdi podrobno označiti, u kojim su se ukupnim iznosima pojedine vrste tih izdataka obavljale u istoj godini. Isto će tako računovodstvo navesti, s kojim slobodnim sredstvima razpolaže odnosna imovinska gromada.

Zahtjev za odobrenje odstupanja od propisa prve stavke § 18. može se podnositi samo za one vrste izdataka, koji su se doista obavljali u godini 1943. Ako su se na pr. u godini 1943. na teret pojedine gromade izplaćivali samo putni troškovi, ne može se za to odobriti na pr. izplaćivanje selitbenih troškova ili nagrada.

Osobna beriva, nagrade, putni i selitbeni troškovi ne mogu se izplaćivati u godini 1944. na teret nijednog fonda, zaklade, posebnog računa i slične imovinske

gromade, navedene u trećoj stavci § 18., ako za to ne postoji odobrenje ministra državne riznice, izdano na temelju propisa iste stavke. Svi drugi propisi, rješenja, odobrenja i tumačenja u pogledu potroška sredstava tih imovinskih gromada nemaju vriednosti.

XVII.

POVRATA NEPRIPADNO UBRANIH PRIMITAKA

Uz § 19.

U godini 1944. nepripadno ubrani primitci, bez obzira da li su ubrani u tekućoj godini ili prije tog vremena, vraćaju se na teret odgovarajućeg stupca proračuna primitaka za godinu 1944.

Naloge za povratu tih primitaka izdaje organ, koji je na to odnosnim zakonskim propisom izričito ovlašten. Stoga u svakom takvu nalogu mora biti točno naveden propis, na kojem se temelji ta ovlast. Ukoliko postojeći propisi u pogledu pojedinih primitaka ne određuju, tko je nadležan za njihovu povratu, ima se odnosni zahtjev uputiti Odjelu za državni proračun i računovodstvo Ministarstva državne riznice radi izdanja odluke o povrati.

XVIII.

IZDATCI ZA OSLOBOĐENE KRAJEVE

Uz § 21.

U pojedinim proračunskim poglavljima razpolažu ministarstva navjerama, predviđenim u paušalnim iznosima pod nazivom »Svi izdatci za oslobođene krajeve«. Ti se izdatci ne mogu obavljati tako dugo, dok to posebno ne odobri ministar državne riznice na temelju priedloga naredbodavatelja I. stupnja.

S priedlogom naredbodavatelja I. stupnja mora se dostaviti Ministarstvu državne riznice, Odjelu za dr-

žavni proračun i računovodstvo, poseban razpored o potrošku navedene navjere. Taj razpored mora biti sastavljen u obliku priedloga proračuna, koji se dostavlja u četiri primjerka. Njime se imaju, jednako kao i u redovnom proračunu, predvidjeti svi izdatci, potrebni ministarstvu za poslove u oslobođenim krajevima. Ovamo dolaze osobni izdatci, stvarni i izvanredni, ukoliko su takvi potrebni. Izdatci se razporeduju po podstupcima, a način njihova potroška podpada pod iste propise, pod koje podpada i način potroška navjera redovitog državnog proračuna. Prema tome će se i pojedine navjere u odobrenom razporedu otvarati, kako to propisuje § 3. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944.

Navjere »Svi izdatci za oslobođene krajeve« mogu se posebnim razporedom predložiti i odobriti za čitavu proračunsku godinu, a ukoliko to prilike ne dozvoljavaju, mogu se razporediti za potrošak samo djelomično za stanovito vrieme, t. j. za jedan dio godine. No kod takvih priedloga valja točno označiti, za koje se vrieme predviđaju, a u obrazloženju valja izcrpljivo iznieti razloge, zbog kojih se takav priedlog podnosi. Isto tako valja navesti kod priedloga djelomičnih razporeda točne podatke o tome, pod kojim su brojem i nadnevkom već možda odobreni prijašnji djelomični razporedi, za koje vrieme i u kojem iznosu.

Priedlozi za odobrenje posebnih razporeda prema propisima § 21. moraju biti podpisani izključivo sa strane naredbodavatelja I. stupnja, a predloženi razpored mora biti obrazložen obćim i posebnim obrazloženjem, jednako kako se to čini kod podnošenja priedloga za redoviti državni proračun.

XIX

NAVJERE IZJEDNAČENE S NAVJERAMA IZ ČL. 22. ZAKONA O DRŽAVNOM RAČUNOVODSTVU

Uz § 22.

Prema prvoj stavci § 22. troše se tamo označene navjere na temelju naredaba i pod nadzorom predsjednika vlade odnosno nadležnog naredbodavatelja, ukoliko ga predsjednik vlade na to izričito ovlasti. Prema tomu, ako postoji namjera, da predsjednik vlade prenese ovu svoju ovlast na nadležne naredbodavatelje, potrebno je, da za godinu 1944. izda posebnu naredbu o prienosu te ovlasti. U toj naredbi mora biti označena visina, iznosa, do koje je naredbodavatelj ovlašten razpolagati, kao i uobće obseg njegovih ovlasti u pogledu te razpoložbe.

U slučajevima, predviđenim u drugoj stavci § 22., valja zahtjeve za odobrenje potroška pojedinih navjera prema propisima prve stavke istog paragrafa uputiti Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo. Te zahtjeve može podnositi izključivo samo naredbodavatelj I. stupnja. Oni moraju biti izcrpljivo i temeljito obrazloženi. Ukoliko je odnosna navjera već u protekloj godini bila izjednačena s navjerom iz čl. 22. zakona o državnom računovodstvu, valja navesti nadnevak i broj odredbe, kojom je to učinjeno. Ministarstvo državne riznice. ukoliko se ministar državne riznice suglasi s priedlogom, dostavlja ga zajedno s osnovom odredbe Poglavnika predsjedniku vlade na daljnji postupak u smislu druge stavke § 22.

Koncem svakog tromjesečja, a najkasnije u roku od 15 dana nakon izmaka tromjesečja, dužan je ovlašteni

naredbodavatelj predložiti predsjedniku vlade izvještaj o izvršenim izplatama u minulom tromjesečju na teret navjera iz § 22. Taj izvještaj mora biti providen pripadajućim novčanim izpravama. Predsjednik vlade, pošto podneseno mu izvješće pregleda, ukoliko ga prihvati, obavješćuje o tome nadležnog naredbodavatelja i nadležno računovodstvo.

XX

NABAVE, PRODAJE, RADOVI, ZAKUPI, NAJMOVI I OSTALI POSLOVI, KOJI DRŽAVI UZROKUJU IZDATKE ILI PRIMITKE

Uz § 23.

Propisima ovog paragrafa promienjeni su propisi § 2. zakonske odredbe od 14. kolovoza 1941. broj CCXLVIII-1076-Z.p.-1941. o izjednačenju propisa o državnom računovodstvu.

Propisima § 23. promienjeni su prema tomu, neizravno i oni propisi odjeljka »B« »Ugovori i nabave« zakona o državnom računovodstvu, koji im se protive. Sve ostale odredbe zakona o državnom računovodstvu, koje govore o ugovorima i nabavama, kao i propisima pravilnika za provedbu tih odredaba, ukoliko se ne protive drugim propisima zakonske odredbe o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1944. i propisima ovog naputka te drugim posebnim odredbama o državnim nabavam, prodajama, zakupima, najmovima i ostalim sličnim poslovima, ostaju i dalje u pravnoj moći.

Prema promienjenim propisima § 2. zakonske odredbe od 14. kolovoza 1941. broj CCXLVIII-1076-Z.p.-1941 propisana je svota od Kn 1,000.000 kao granica,

iznad koje se nabave, prodaje, zakupi, najmovi i ostali slični poslovi sklapaju putem jeftinbe odnosno dražbe. Ali i ovdje je u trećoj stavci promienjenog § 2. predviđena mogućnost, da se posao obavi u vlastitoj režiji ili sklopi putem izravne pogodbe. Svi ostali propisi tog paragrafa govore o izravnoj pogodbi odnosno o uvjetima i slučajevima, uz koje se i kada se u tom paragrafu navedeni poslovi mogu sklopiti izravnom pogodbom.

Izravne pogodbe mogu biti ustmene, t. j. bez pismenih ponuda, i pismene.

Ustmene pogodbe sklapaju se, ako vriednost posla ne prelazi 250.000 kuna.

Pismene pogodbe sklapaju se u poslovima, čija vriednost prelazi 250.000 kuna.

Ustmene pogodbe do 50.000 kuna obavlja i sklapa jedan činovnik, a preko 50.000 kuna do 250.000 kuna povjerenstvo od tri člana, od kojih barem jedan mora biti činovnik, a ostali, u nedostatku činovnika, činovnički vježbenici ili dočinovnici. Činovnika, odnosno povjerenstvo, navedeno u prednjoj rečenici, ovlašćuje na obavljanje i sklapanje posla naredbodavatelj u svojoj naredbi za obavljanje tog posla.

Propisi prednje stavke u pogledu vrste službenika odnosno sastava povjerenstva vriede obćenito za sve postojeće propise, koji govore o imenovanju službenika ili povjerenstva za sklapanje državnih pogodaba.

Pismene se pogodbe obavljaju i sklapaju:

1. na temelju propisno biljegovanih pismenih ponuda, koje je oblast ili ustanova, koja namjerava sklopiti posao, prikupila do utsanovljenog roka na temelju javne objave ili izravnog poziva.

2. na temelju ponuda, koje je istim putem prikupilo ovlašteno povjerenstvo od tri člana.

Kojim će se od rečena dva člana obaviti pismena pogodba, odlučuje naredbodavatelj u svojoj naredbi za obavljanje posla prema naravi i žurnosti posla.

Ako se posao obavlja prema točki 1., određuje naredbodavatelj ili ovlašteni glavar ureda uoči dana, ustanovljenog za podnošenje ponuda, povjerenstvo od tri člana, koje će prispjele ponude otvoriti, ovjeroviti svojim podpisima i o tome sastaviti zapisnik.

Ako se posao obavlja prema točki 2., ima ovlašteno povjerenstvo u vlastitom djelokrugu prikupiti ponude. Ponude, ovjerovljene podpisima članova povjerenstva, unosi povjerenstveno u zapisnik, koji mora sadržavati sve potrebne podatke za pravilnu ocjenu njihova posla.

Izravne pogodbe ne mogu se obaviti i sklopiti putem službenika, kojemu je povjereno rukovanje tvorivom ili predmetima, koji se nabavljaju ili prodaju.

Kod izravnih pogodaba mora se nastojati, da se prikupi što veći broj ponuda, kako bi se postigli što povoljniji uvjeti. U prvom redu imaju se ponude prikupiti putem javne objave, upotrebom novinstva, stručnih listova, krugovala i tome slično, a tek ako to narav posla ili prilike ne dozvoljavaju, izravnim pozivima, pri čemu valja uzeti u obzir i staležke udruge i ustanove.

Prema postojećim propisima izravna se pogodba može sklopiti primjenom propisa promienjenog § 2. zakonske odredbe od 14. kolovoza 1941. broj CCXLVIII 1076-Z. p.-1941, izuzevši drugu stavku tog paragrafa, i primjenom propisa člana 86. te 94. zakona o državnom

računovodstvu, ukoliko se ovi članci ne protive propisima promienjenog § 2. Ovdje nisu navedeni oni posebni zakonski propisi, koji uz određene uvjete dozvoljavaju postupak mimo propisa o državnom računovodstvu.

Da se u slučajevima, navedenim u propisima iz prve rečenice prednje stavke, može posao sklopiti putem izravne pogodbe, ima se postupati prema propisima prve stavke promienjenog § 2., osim u slučajevima iz stavke treće i iz točke 5. stavke četvrte istog paragrafa te iz člana 94. zakona o državnom računovodstvu. To znači da se u svim slučajevima, kad se ima postupati prema propisima prve stavke promienjenog § 2., postavljaju granice iznosa i zahtieva postupak, propisan prema tim granicama, kako je to ustanovljeno u istoj stavci. Razlika je jedino kod poslova, navedenih u točki 1. i 2. četvrte stavke promienjenog § 2., postavljaju granice iznosa i zakona o državnom računovodstvu, jer ti poslovi nemaju granicu od Kn 1,000.000. ali se i oni moraju dostaviti na predhodno izpitanje Državnom povjereničtvu za ciene i nadnice, ukoliko prelaze Kn 250.000.—, a za njih se ne može dobiti više nego jedna ili dvie pismene ponude.

Iznimno od prednjega ne moraju se dostaviti na predhodno izpitanje Državnom povjereničtvu za ciene i nadnice oni poslovi, premda prelaze iznos od Kn 250.000.—, koji se sklapaju na temelju samo jedne ili dvie pismene ponude, koje su stigle na temelju javne objave u ponovljenom postupku, koji je propisan u točki 1. stavke devete ovog odsjeka. To znači, da oblast odnosno ustanova, koja do ustanovljenog roka nije na

temelju javne objave mogla prikupiti najmanje tri pismene ponude, može ponoviti taj postupak, t. j. javnom objavom po drugi puta uputiti poziv na podnošenje pismenih ponuda za isti posao. Ako i u tom slučaju ne stigne više nego jedna ili dvie pismene ponude, može se shodno propisima treće stavke članka 94. zakona o državnom računovodstvu sklopiti posao i na temelju samo jedne ili dvie pismene ponude ne zahtievajući predhodno izpitanje sa strane Državnog povjereničtva za ciene i nadnice. Propisi ove stavke ne odnose se na slučajeve, kada su ponude prikupljene na temelju izravnog poziva.

Izravnom pogodbom dozvoljeni poslovi u smislu točke 2. stavke četvrte promienjenog § 2. ne mogu se sklapati u svrhu investicija, kao i uobće u svrhu nabava, kojima bi se državna imovina povećavala iznad onoga, što je neobhodno nuždno za potrebe, navedene u istoj točki.

Ministarstvo državne riznice izdaje odluke o suglasju, propisanom u posljednjoj stavci promienjenog § 2. na priedlog Odbora za ocjenu državnih nabava pri Ministarstvu državne riznice. Stoga valja sve spise o pogodbama, koje se u smislu propisa navedene stavke imaju dostaviti na suglasje ministru državne riznice, poslati izravno Odboru za ocjenu državnih nabava pri Ministarstvu državne riznice s pozivom na ove propise.

Pod »drugim oblastima i ustanovama«, koje se navode u posljednjoj stavci promienjenog § 2., razumievaju se, prema sadanjim propisima, Računski dvor s obzirom na propis točke 6. § 13. zakonske odredbe od 6. kolovoza 1943. broj CLXIX-1912-D.V.-1943 o Računskom dvoru i Državno povjereničtvo za ciene i

nadnice s obzirom na propise § 5. zakonske odredbe od 18. kolovoza 1943. broj CLXXX-2097-D.V.-1943 o istom povjereništvu.

XXI.

ODSTUPANJE OD POSTOJEĆIH ZAKONSKIH PROPISA KOD DRŽAVNIH POGODABA

Uz § 26.

Druga stavka § 26. propisuje, da se kod pojedinih državnih nabava, prodaja, radova, zakupa, najmova i ostalih poslova, koji državi uzrokuju izdatke ili primitke može u suglasju s ministrom državne riznice odstupati od postojećih zakonskih propisa samo onda, kad izvanredne prilike i državni probitci izključuju mogućnost primjene postojećih zakonskih propisa. Na to valja posebno paziti prije, nego što se pristupi zatjevu za primjenu § 26., jer se inače odnosni zahtjev za suglasje ministra državne riznice ne će uzeti u obzir.

Potrebno je stoga takav zahtjev izcrpljivo obrazložiti i dokazati, a posebno iztaknuti razloge, zbog kojih je u odnosnom slučaju izključena mogućnost primjene postojećih zakonskih propisa. Iztaknuti se moraju prednosti takvog postupka, kao i posljedice, koje bi nastale uslied možebitne odustaje od posla, ako bi ta morala nastupiti radi nemogućnosti primjene postojećih zakonskih propisa. Konačno valja iztaknuti i točno označiti, u čemu se i od kojih se postojećih zakonskih propisa namjerava odstupiti.

Zahtjeve iz prednje stavke valja uputiti izravno Odboru za ocjenu državnih nabava pri Ministarstvu državne riznice s pozivom na propise prvih triju stavaka § 26. i ovog odsjeka.

Zahtjevi za suglasje ministra državne riznice, propisano u posljednjoj stavci § 26., upućuju se izravno Savjetodavnom odboru pri Ministarstvu državne riznice s pozivom na propise ove stavke.

XXII.

ODOBRAVANJE PRIVREMENIH IZPLATA ZA POSLOVE, KOJI SE IZVODE U DRŽAVNOJ REŽIJI

Uz § 28.

Paragrafom 1. zakonske odredbe od 4. lipnja 1941. broj CLIII-351-Z.p.-1941 o izvršenju izplata predujmova za građevne poslove, koje izvodi država u čistoj ili u mješovitoj režiji, predviđeno je, da se za poslove, koji se vrše u čistoj ili u mješovitoj režiji, mogu izplaćivati predujmovi iz proračunskih navjera ili inih sredstava državnim građevnim oblastima putem poreznih ureda do iznosa od Kn 1,000.000. Prema tim propisima odobravaju privremene izplate za navedene poslove nadležni naredbodavatelji, ali najviše do iznosa od Kn 1.000.000. Takvo stanje ostaje i u proračunskoj godini 1944.

Propisima § 28. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944. dana je međutim mogućnost odobravanja privremenih izplata za poslove, koji se izvode na temelju rečene zakonske odredbe u državnoj podpunoj ili mješovitoj režiji, i preko iznosa od Kn 1,000.000.—, no takve izplate može odobravati samo ministar državne riznice odnosno na to ovlašteni podređeni mu naredbodavatelj II. stupnja.

Priedloge za odobrenje tih predujmova podpisuje naredbodavatelj I. stupnja ili od njega na to izričito ovlašteni naredbodavatelj II. stupnja. Ti se priedlozi s odgovarajućim zahtjevom i obrazloženjem potrebe predujma imaju dostaviti Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo.

XXIII.

DOPLATCI ZA NEOBSKRBLJENU TUĐU DJECU

Uz § 34.

Propisi, predviđeni u ovom paragrafu, proglašeni su u Narodnim novinama od 23. veljače 1944. broj 43 naredbom Ministarstva državne riznice od 21. veljače 1944. broj 2598-I-1944 o provedbi § 34. zakonske odredbe od 30. prosinca 1943. broj CCXC-3195-D.V.-1943 o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1944.

XXIV.

POSEBNI PRORAČUNI

Uz § 37.

Proračuni svih državnih ustanova, zavoda i poduzeća, koji se na temelju posebnih zakonskih propisa ne unose u redoviti državni proračun, moraju se s priedlogom nadležnog ministra dostaviti Ministarstvu državne riznice, Odjelu za državni proračun i računovodstvo, radi odobrenja po ministru državne riznice.

Svi takvi proračuni moraju biti providjeni potrebnim obrazloženjima, podatcima, dokazalima, popisom osoblja, uzporedbom s prošlogodišnjim iznosima i brojem osoblja i t .d., kako je to propisano naputkom za iz-

rađbu državnog proračuna za godinu 1944. Posebno valja navesti i zakonski propis, koji dozvoljava, da se ti proračuni odobravaju odnosno izvršuju izvan redovitog državnog proračuna.

Kod sastava priedloga takvih proračuna valja osobito paziti na načela štednje i stvarnosti. Naknadne promjene u posebnim proračunima u toku godine odobravaju se samo u slučajevima, vriednim posebnih obzira, ako to zahtievaju nepredvidljivi i neodgodivi razlozi.

Svi spomenuti proračuni moraju se odmah dostaviti Ministarstvu državne riznice na odobrenje.

XXV.

OSTALE UPUTE

Naredbodavno pravo

Ministri kao naredbodavatelji I. stupnja mogu prema odredbi člana 57. zakona o državnom računovodstvu i člana 37. pravilnika o radu odsjeka računovodstva pri ministarstvima i o računovodnoj službi kod naredbodavatelja svoje naredbodavno pravo prenieti podpuno ili djelomično na glavare područnih oblasti, ureda i ustanova kao naredbodavatelje II. stupnja uz ograničenje, predviđeno u § 11. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944. O prienosu naredbodavnog prava moraju se obaviestiti nadležna računovodstva, preko kojih će se izvršavati proračun odnosnih izdataka i primitaka, i stalni izaslanik Računskog dvora kod Ministarstva državne riznice. Zajedno s obaviesti o danoj ovlasti mora se dostaviti izvorni podpis naredbodavatelja II. stupnja, na kojeg se prenosi naredbodavno pravo.

Nadležna računovodstva dužna su paziti, da li je prienos naredbodavnog prava obavljen u skladu s postojećim propisima i, ako to nije učinjeno, vratiti odnosna rješenja na preinaku ili dokinuće.

S obzirom na ustrojstvo pojedinih ministarstava, ministri mogu prenieti na glavne ravnatelje svoje naredbodavno pravo bez ikakvih ograničenja, (osim ograničenja u § 11. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944.).

Naredbodavatelji II. stupnja moraju se kod izdavanja naredaba za izplatu uviek pozvati na broj naredbe, kojom je naredbodavatelj I. stupnja prenio na njih naredbodavno pravo.

PRIVREMENE IZPLATE

Naredbe za privremene izplate, za koje je prema propisu člana 131. zakona o državnom računovodstvu potrebno posebno pismeno odobrenje ministra državne riznice, ovlašteni su izdavati:

a) naredbodavatelji, ako takve privremene izplate ne prelaze iznos od Kn 500.000.—,

b) pročelnik Odjela Ministarstva državne riznice za državni proračun i računovodstvo za privremene izplate veće od Kn 500.000.— do Kn 5,000.000.—,

c) državni tajnik u Ministarstvu državne riznice za privremene izplate do Kn 20,000.000.—,

d) riznički upravitelji za privremene izplate veće od Kn 500.000.— do Kn 1,000.000.—, ako se obavljaju putem odsjeka računovodstva rizničkih upraviteljstava.

Privremene izplate za poslove u državnoj režiji obavljaju se prema propisu § 28. zakonske odredbe o proračunu za godinu 1944. i odsjeka XXII. ovog naputka.

Napominje se, da prema članu 87. pravilnika o radu računovodstva pri ministarstvima i o računovodstvenoj službi kod naredbodavatelja nijedna oblast ne može imati više od jednog režisera. Iznimka može biti jedino kod građevnih radova za gradnju putova i drugih objekata, koji se istodobno obavljaju na više mjesta, koja su udaljena jedno od drugog, gdje je jednom režiseru nemoguće obavljati sve te poslove.

Svakom računopolagatelju može se prema potrebi izdati novi predujam, ako je predao obračun prije primljenog predujma i položio možebitni nepotrošeni ostatak, iako odnosni obračun nije još izpitan i proknjižen u nadležnom računovodstvu.

Nakon izmaka proračunske godine ne mogu se odobravati ni obavljati privremene izplate na teret navjera iz protekle proračunske godine.

MJESEČNI OBRAČUNI SAMOSTALNIH RAČUNOVODSTAVA S GLAVNIM DRŽAVNIM RAČUNOVODSTVOM MINISTARSTVA DRŽAVNE RIZNICE

Samostalna računovodstva, t. j. računovodstva, koja samostalno izvršuju dio državnog proračuna, koji na njih odpada, obračunavaju s Glavnim državnim računovodstvom Ministarstva državne riznice putem međuosobnih tekućih računa.

Obračun se obavlja mjesečno tako, da obračun obuhvaća sve državne primitke, ubrane u mjesecu, za koji se obračunava, i sve državne izdatke za taj mjesec.

U obračunu izdataka ne smiju se izkazati izdatci, koji se iz tehničkih razloga (na pr. osobni izdatci) obavljaju koncem mjeseca za sliedeći mjesec. Obračun državnih primitaka i izdataka ima se sastaviti prema proračunskim stupcima i podstupcima. Ukupna svota primitaka knjiži se u korist tekućeg računa Glavnog državnog računovodstva Ministarstva državne riznice, a ukupna svota izdataka na teret istog tekućeg računa.

Računovodstva dostavljaju mjesečne obračune najkasnije mjesec dana nakon izteka mjeseca, na koji se odnose, ako nije za pojedina računovodstva određen kraći rok.

Odsjeci računovodstva rizničkih upraviteljstava i Središnja carinska blagajna podnose svoje obračune 15 dana nakon izteka mjeseca, za koji se obračun podnosi.

Samostalna računovodstva, koja imaju tekuće račune kod glavnog državnog računovodstva Ministarstva državne riznice, ne mogu obračunavati međusobna potraživanja neposredno, nego samo preko tekućeg računa kod Glavnog državnog računovodstva Ministarstva državne riznice.

Radi ustanovljenja suglasnosti knjiženja po tekućim računima zaključuju sva samostalna računovodstva svaka tri mjeseca tekući račun Glavnog državnog računovodstva Ministarstva državne riznice, jednačak prenose u sliedeće tromjesečje i dostavljaju dva pri-

mjerka priepisa tekućeg računa Glavnom državnom računovodstvu Ministarstva državne riznice. Za razdoblje od izmaka proračunske godine pa do konca računske godine dostavlja se priepis tekućeg računa koncem računske godine. Glavno državno računovodstvo Ministarstva državne riznice izpituje primljene priepise, i jedan primjerak s potvrdom izpravnosti vraća nadležnom računovodstvu.

Jednačak, koji se pokazuje krajem računske godine, prenosi se na tekući račun Glavnog državnog računovodstva Ministarstva državne riznice za tekuću godinu.

Samostalna državna računovodstva, ukoliko nemaju vlastiti primitaka ili ih nemaju u dovoljnoj mjeri, primaju novčane naklade od Glavnog državnog računovodstva Ministarstva državne riznice.

Računovodstva podnose izvještaj o potrebnoj gotovini za sliedeći mjesec svakog 15. dana u mjesecu. Izvještaj sadržava:

1. iznos, potreban za osobna beriva;
2. iznos, potreban za stvarne izdatke;
3. podatke o razpoloživoj državnoj gotovini;
4. primitke, koji se očekuju do konca mjeseca;
5. potrebnu novčanu nakladu.

Kod sastava prednjih podataka treba postupati najsavjestnije i tražiti samo zaista potrebnu novčanu nakladu.

Novčana naklada doznačuje se svakog 25. dana u mjesecu, tako da sva računovodstva mogu razpolagati na vrieme s potrebnom gotovinom za izplate, koje dospievaju 1. dana u sliedećem mjesecu.

U izvanrednim slučajevima mogu računovodstva zatražiti novčanu nakladu i mimo propisanog roka. Napominje se, da se naklade stavljaju na razpolaganje samo za pokriće odobrenih odnosno otvorenih navjera.

UPUTE ZA UTROŠAK PRIMITAKA I OBRAČUN IZDATAKA DRŽAVNIH USTANOVA I ZAVODA

U pogledu trošenja primitaka ustanova i zavoda, čiji su primtci i izdatci predviđeni u proračunu obće državne uprave, izdaju se sliedeće upute:

1. Otvaranje navjera i izplate novčanih naklada

Navjere za državne ustanove i zavode otvaraju nadležna ministarstva kod rizničkih upraviteljstava, na području kojih se ustanove odnosno zavodi nalaze. Riznička upraviteljstva obavljaju za te ustanove računsko-blagajničke poslove u smislu ovih uputa.

Navjere se otvaraju onim ustanovama i zavodima, na čije je glavare preneseno naredbodavno pravo II. stupnja izravno, dok se ustanovama i zavodima, na čije glavare nije preneseno naredbodavno pravo, otvaraju nadležnom naredbodavatelju.

Ove ustanove i zavodi zadržavaju svoje vlastite primitke, a razlika između ostvarenih primitaka i odobrenih izdataka stavlja im se na razpolaganje uviek za dva mjeseca.

Za izplatu razlike podnose ustanove i zavodi svakog drugog mjeseca: 1. izkaz ostvarenih primitaka od 1. siečnja do kraja proteklog dvomjesečja, 2. izkaz doznačenih razlika od 1. siečnja do dana podnošenja iz-

vještaja, 3. izkaz otvorenih navjera za prošle i odpadajuće mjesece tekućeg tromjesečja. U ime razlike doznačuju se ustanovama i zavodima potrebne svote, ali najviše do razlike između svota, izkazanih pod 3., i zbroja svota, izkazanih pod 1. i 2., te dvomjesečnih ili tromjesečnih proračunom predviđenih primitaka za tekući mjesec i sliedeće dvomjesečje.

Primjer: Državna bolnica u N. potražuje u toku kolovoza nakladu za rujan i listopad 1944. Prema izkazu pod 1. ostvareni primitci za mjesece siečanj do srpnja 1944. iznose Kn 7,200.000. Prema izkazu pod 2. doznačena razlika (dotacija) za mjesece siečanj-kolovoz 1944. iznosi Kn 8,100.000. Prema izkazu pod 3. iznose otvorene navjere za osobne izdatke za cielu godinu Kn 9,000.000 i za stvarne izdatke za cielu godinu Kn 15,300.000. Navjere, koje dolaze u obzir kod izplate razlike, iznose: osobne za 10/12 Kn 7,500.000 i stvarne za 10/12 Kn 12,750.000.—, t. j. svega Kn 20,250.000. Od ove svote ima se odbiti: ostvareni primitci za mjesece siečan-srpanj prema izkazu pod 1. Kn 7,200.000.—, doznačena razlika za mjesece siečanj-kolovoz prema izkazu pod 2. Kn 8,100.000.— i 3/12 proračunom predviđenih primitaka za kolovoz, rujan i listopad (jer se u toku kolovoza još ne zna, koliko će stvarno iznositi) Kn 3,150.000.— (proračunom predviđeni primitci Kn 12,600.000.—), t. j. svega Kn 18,450.000. Prema tome razlika, koja se najviše može doznačiti, iznosila bi za dvomjesečje rujan i listopad 1944. Kn 20,250.000.— manje Kn 18,450.000.— t. j. Kn 1,800.000.

Svi ovi izkazi i podatci s namirom na iznos, koji potražuje ustanova odnosno zavod, dostavljaju se nad-

ležnom ministarstvu, radi izdavanja naredbe za izplatu područnom rizničkom upraviteljstvu odnosno računovodstvu Ministarstva državne riznice pri ministarstvu odnosno glavnom ravnateljstvu. Ako je za iznos, koji ustanova potražuje, ovlašten na izdavanje naredaba za izplatu samo glavar ustanove, izdaje naredbu za izplatu sama ustanova, koja je dostavlja izravno nadležnom računovodstvu radi izplate.

Napose se upozorava, da se u granicama dozvoljenih razlika mogu tražiti samo iznosi, koji su ustanovi odnosno zavodu zaista potrebni za sliedeće dvomjesečje, a ukoliko ustanova ima dovoljno gotovine, ne smije tražiti izplatu razlike. Prema potrebi može se razlika, koja nije zahtievana u prijašnjim mjesecima, zahtievati u sliedećim mjesecima.

Ako neka ustanova odnosno zavod nije na pr. u prva četiri mjeseca podigla predujmove u dozvoljenoj visini, može u trećem dvomjesečju dignuti predujam do visine razlike predujmova za prva četiri mjeseca i predujma za treće dvomjesečje, ali se nikako ne može dozvoliti izplata predujma za više dvomjesečja unaried.

Računovodstva knjiže kod sebe izplaćene razlike između ostvarenih primitaka i izdataka kao predujam prema članu 131. zakona o državnom računovodstvu. U tu svrhu računovodstva otvaraju svakoj ustanovi odnosno zavodu poseban račun u očevidniku privremenih izplata, na koji knjiže izplaćene odnosno povraćene predujmove.

Računovodstva proknjižuju otvorene navjere u obćem i posebnom očevidniku navjera, na posebnoj stra-

nici upisuju izplate pojedinih predujmova, jer doznake glase, na jednu svotu, a terete više stupaca i podstupaca, i prema tome nije moguće izvršiti knjiženje predujma na pojedine stupce i podstupce.

2. Obračun primitaka i izdataka

Sve ustanove imaju za svako dvomjesečje podnositi obračun svojih primitaka i izdataka.

Obračun s naredbom za konačno knjiženje podnosi se nadležnom računovodstvu u roku od 5 dana nakon izteka svakog dvomjesečja. Za razdoblje nakon izteka proračunske godine do konca računske godine podnosi se samo jedan obračun.

Obračun se ima sastaviti u dva jednaka primjerka prema obrazcu, koji je ustanovama dostavljen pod brojem 92017/42. od 11. srpnja 1942., a koji je tiskan u Financialnom Vjestniku broj 14 od 10. kolovoza 1942.

Obračunu se imaju priložiti sve izprave primitaka i izdataka uz poseban popis prema proračunskim stupcima i podstupcima.

Blagajnički ostatak, koji se pokaže u obračunu jednog dvomjesečja, treba prenieti kao početnu stavku u obračun sliedećeg dvomjesečja, a ostatak zadnjeg obračuna jedne proračunske godine ima se odpremiti rizničkom upraviteljstvu, odnosno Glavnoj državnoj blagajni, ako je razlika izplaćena putem računovodstva pri ministarstvu odnosno glavnom ravnateljstvu.

Računovodstvo izpituje primljene obračune i novčane izprave u računskom pogledu, i jedan primjerak obračuna s potvrdom o izvršenom pregledu vraća odnosnoj ustanovi.

Rizničko upraviteljstvo obavlja knjiženje izkazanih primitaka i izdataka na temelju obračuna.

Ukupan iznos izvršenih izdataka ima se proknjižiti na teret proračunskih navjera, ukupan iznos proračunskih primitaka ima se proknjižiti u korist stupaca proračunskih primitaka, a samo razlika između izvršenih izdataka i primitaka prema obračunu ima se knjižiti u korist primljenog predujma. Prema tome ostaje uviek jedan dio predujma neobračunan, i ostatak mora biti jednak ostatku, pokazanom u obračunu ustanove.

Ustanove moraju podnositi obračune u određenom roku, jer im u protivnom slučaju računovodstva ne će izplatiti predujam za sliedeće dvomjesečje.

3. Redoviti pregled blagajne

Glavar ustanove dužan je svakog mjeseca obaviti pregled blagajničkog poslovanja. Cilj pregleda jest, da se ustanovi, da li se stanje balagajne slaže sa stanjem knjiga i da li su svi primitci i izdatci izpravno izvršeni i proknjiženi.

Izvještaj o obavljenom pregledu s potrebnim prilozima dostavlja se nadležnom rizničkom upraviteljstvu.

4. Ustanove i zavodi, na čije glavare nije preneseno naredbodavno pravo

One ustanove i zavodi, na čije glavare nije preneseno naredbodavno pravo II. stupnja, dobivaju dvomjesečno samo razliku između otvorenih navjera za stvarne izdatke nakon odbitka navjera za putne troškove i pro-

računom predviđenih primitaka. Računovodstva Ministarstva državne riznice pri pojedinim ministarstvima odnosno glavnim ravnateljstvima ili računovodstva rizničkih upraviteljstava izplaćuju osobna beriva i putne troškove izravno, i to na temelju naredaba naredbodavatelja, nadležnih za te ustanove i zavode.

Za izdatke, koje takve ustanove i zavodi sami izplaćuju, dužni su podnositi obračune na način, predviđen pod 2. ove upute.

Obračuni ustanova i zavoda ne podnose se izravno rizničkom upraviteljstvu, nego putem nadležnog naredbodavatelja II. stupnja, koji na teret proračunskih navjera izdaje naredbu za konačno knjiženje.

ODPLATA DRŽAVNIH ZAJMOVA

Navjere za odplatu državnih zajmova predviđene su u raznim poglavljima državnog proračuna, i to prema svrsi, kojoj su zajmovi namienjeni. To međutim ne mienja djelokrug Odjela za novčarstvo, državnu imovinu i dugove Ministarstva državne riznice, koji se ovdje sastoji u tome, da ovaj odjel vodi očevidnost o svim državnim zajmovima, kao i brigu i nadzor nad njihovom urednom odplatom.

Odjel za novčarstvo, državnu imovinu i dugove izrađuje o dospieću za svaki pojedini zajam priedlog naredbe za izplatu odnosnog obroka, bez obzira gdje je odplata zajma predviđena, i pravodobno ga dostavlja nadležnom naredbodavatelju radi podpisa i daljnjeg uredovanja. S takvim naredbama mora se postupati žurno, da bi se izbjeglo plaćanje kamata uslied zakašnjelog roka. Te naredbe moraju se dostaviti nad-

ležnom računovodstvu najkasnije osam dana prije dospieća odnosnog obroka. U slučaju nastale obveze plaćanja zateznih kamata podvrgava se službenik, koji je to plaćanje skrivio, odgovornosti za naknadu štete.

DOZNAKA DOPRINOSA ZDRAVSTVENOJ SREDIŠNJICI DRŽAVNIH NAMJEŠTENIKA

Počevši od 1. prosinca 1942. ubire se prema propisu § 1. zakonske odredbe o zdravstvenoj zaštiti državnih namještenika od državnih službenika, koji su obvezani na zdravstveno osiguranje, članski doprinos, a prema odredbi § 19. iste zakonske odredbe država doprinosi najmanje onoliko, koliko iznose ukupni doprinosi državnih namještenika. Ovaj državni dio doprinosa međutim na temelju § 42. iste zakonske odredbe ne može biti manji od 2% od beriva, nagrada, mirovine i podpora, sve dok pričuvna zaklada Zdravstvene središnjice ne dostigne svotu od 150,000.000 kuna.

Računovodstvo, kod kojeg se likvidiraju beriva, doznačuju Zdravstvenoj središnjici na njezin tekući račun kod Državnog vjeresijskog zavoda u Zagrebu i njegovih podružnica naplaćeni osobni dio doprinosa u roku, predviđenom u § 18. zakonske dredbe o zdravstvenoj zaštiti državnih namještenika, i istodobno doznačuje istim nalogom za doznaku ovog iznosa iz pologa i odgovarajući iznos državnog doprinosa iz državnog proračuna.

U tu svrhu propisuje se sliedeći postupak: Naredbodavatelji moraju kod zahtjeva za otvaranje navjere za osobne izdatke uviek tražiti i otvaranje navjere za doznaku državnog doprinosa Zdravstvenoj središnjici,

i to u iznosu od 2% od plaće, stanarine, doplatka za ženu i djecu, ugovornih nagrada odnosno mirovina. Ove navjere otvaraju se zajedno s navjerama za osobne izdatke bez obzira, da li je državni doprinos u proračunu predviđen u istom proračunskom naslovu ili je predviđen u jednom stupcu za cielo ministarstvo odnosno glavno ravnateljstvo. Radi zajedničke doznake namješteničkog i državnog doprinosa nadležni naredbodavatelj izdat će odmah na početku proračunske godine svome računovodstvu doznačnu naredbu za redovitu doznaku državnog doprinosa na teret odgovarajućeg stupca bez naznake svote, koja će se svakog mjeseca doznačivati. Doznačna će se naredba odnositi na izplatu odgovarajućeg iznosa državnog doprinosa prema naplaćenom iznosu namješteničkog doprinosa za zdravstveno osiguranje, a vriedit će za cielu proračunsku godinu.

Na temelju ove stalne doznačne naredbe navode nadležna računovodstva svakog mjeseca u nalogu za doznaku namješteničkog diela doprinosa iz pologa pozivajući se na ovu stalnu doznačnu naredbu, odgovarajući državni doprinos i doznačuju jednim nalogom cielu svotu Zdravstvenoj središnjici. Od doznačene svote knjiže odgovarajući dio na teret pologa, a drugi dio na teret odgovarajućeg proračunskog stupca.

Kod doznake doprinosa treba naznačiti posebno iznos, koji se doznačuje u ime ubranog članskog doprinosa, i to odvojeno redoviti doprinos od zaostalog doprinosa, koji je nastao povećanjem osobnog doprinosa službenika u god. 1943. od 1% na 1½%, a posebno iznos, koji se doznačuje u ime doprinosa države, državnih zavoda ili poduzeća.

Namještenički doprinos je zasada 1½% od beriva. U ovom slučaju, računovodstva doznačuju uz svotu, koja se doznačuje s računa pologa, t. j. koju pokazuje jednačak računa Zdravstvene središnjice u knjizi pologa, uviek istim nalogom i državni dio doprinosa, koji će se izračunati tako, da se ukupnom iznosu 1½%-nog redovitog članskog doprinosa pribroji još jedna trećina od ovog iznosa. Ako se postotak namješteničkog doprinosa izmieni nakon odobrenja proračuna Zdravstvene središnjice, doznačivat će se u ime državnog doprinosa odgovarajući iznos, tako da iznosi dva posto od stvarno izplaćenih beriva i mirovina.

U slučaju povrate beriva, od kojih je namještenički doprinos ubran i knjižen u korist računa pologa, knjiži se namještenički doprinos od vraćenih beriva na teret istog računa pologa. Ako je odnosni doprinos s državnim doprinosom već bio doznačen Zdravstvenoj središnjici, doznačuje joj se sliedećeg mjeseca iznos knjiženjem, umanjen za ovu svotu, a prema tome i odgovarajući umanjeni iznos državnog doprinosa.

Proračunom za godinu 1944. predviđen je državni doprinos u nekim poglavljima u jednom stupcu za cielo poglavlje, a u nekim poglavljima posebno u svakom naslovu. Računovodstva, koja izplaćuju beriva na teret više naslova, mogu u knjizi pologa ipak voditi samo jedan račun Zdravstvene središnjice, ali u tom slučaju moraju kod svakog knjiženja na ovom računu naznačiti stupac, koji terete beriva, od kojih je namještenički doprinos naplaćen. Ovo je potrebno radi toga, da bi kod doznake namješteničkog i državnog doprinosa mogli na teret odgovarajućeg stupca državnog proračuna doznačiti i odpadajući dio državnog doprinosa, prema visini ubranog namješteničkog doprinosa.

Savezno s prednjim napominje se, da se namještenički doprinos, koji se bude u toku godine 1944. ubirao od možebitno naknadno izplaćenih beriva za godinu 1942., ne smije knjižiti u korist računa pologa Zdravstvene središnjice za godinu 1944., jer na ova beriva (za mjesec proisnac 1942.) Zdravstvenoj središnjici ne pripada 2% od izplaćenih beriva, nego samo od beriva, koja se izplaćuju za vrieme od 1. siečnja 1943. pa unapried.*

U Zagrebu, dne 21 veljače 1944.

Ministar državne riznice:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

(Broj: 438-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 10. ožujka 1944., broj 57.

NAREDBA

Ministarstva državne riznice od 21. veljače 1944. broj 2883-K-1944 o pristojbama za izdavanje priepisa, prerisa, izvadaka i potvrda iz katastralnih operata, te za izdavanje nacrta

Na temelju člana 51. i 70. zakona o katastru zemljišta te §§ 1. i 4. zakonske odredbe broj XXXII-273-D.V.-1944 od 7. veljače 1944. o promjeni i nadopuni zakona o katastru zemljišta od 19. prosinca 1928. propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Ukidaju se »Tarifa I«, »Tarifa II«, »TarifaIII« i »Tarifa IV« zakona o katastru zemljišta. Savezno s tim prestaju vriediti propisi stavke druge člana 42. pravilnika o radu i nadležnosti odsjeka za katastar i državna dobra pri rizničkim upraviteljstvima i o radu i nadležnosti katastralnih ureda od 8. ožujka 1929. broj 27.160, te propisi člana 287. pravilnika VII. dio II. odjeljka za održavanje katastra u obćinama, u kojima je katastar izrađen na temelju izmjere, od 15. siečnja 1930. broj 1473, kao i svi propisi ovog pravilnika o odmjeri pristojba za prienose, ustanovljenja na samom mjestu bez izmjere i s izmjerom, kao i za izmjere po službenoj dužnosti.

§ 2.

Za izdavanje priepisa, prerisa, izvadaka i potvrda iz katastralnog operata pojedinih obćina, te za izdavanje nacrta plaćaju se ove pristojbe:

1. a) Za priepis jednog posjedovnog lista do pet stavaka — Kuna 150.—
   b) za svaku daljnju stavku — Kuna 10.—

Kad ista stranka traži istodobno više od 50 priepisa posjedovnih listova, određuje pristojbu za prijavljeni slučaj Ministarstvo državne riznice.

2. Za izvadak iz jednog posjedovnog lista, koji sadržava samo ukupni iznos površine, katastralnog čistog prihoda i temeljne zemljarine — Kuna 100.—

3. Za priepise ostalih dielova katastralnih operata:
   a) temeljna pristojba za prvi list — Kuna 150.—
   b) za svaki daljni list . . . . . — Kuna 100.—

Za tiskanice upotrebljene za priepise pod 1—3 ne plaća se posebna naknada.

4. Za potvrde pisane na običnom papiru . . . . — Kuna 100.—

5. Za koordinate trigonometrijskih i poligonih točaka, za svaku točku — Kuna 200.—

6. Za rukom crtane prerise iz katastralnih mapa
   a) kad površina obuhvaća manje od 6 hektara s najviše 10 čestica u mjerilu 1 : 2000 ili manjem (na pr. 1 : 5760, 1 : 2500 i sl.) . . . . — Kuna 250.—
   b) isto u mjerilu većem od 1 : 2000 (na pr. 1 :1000, 1 : 720, 1 : 625, 1 : 500 i sl.) . . . . — Kuna 350.—

c) za svaku daljnju česticu . . . Kuna 10.—
d) za svaki daljnji hektar u mjerilima navedenim pod a) . . Kuna 50.—
e) za svaki daljnji hektar u mjerilima navedenim pod b) . . . Kuna 100.—

Kad ista stranka naručuje preris nacrta za više od 50 čestica ili više od 100 hektara odmjeruje pristojbu za takav prijavljeni slučaj Ministarstvo državne riznice.

7. Za prerise nacrta bez mjerila (na pr. nacrte opisa međe) temeljna je pristojba u velečini jedne katastralne mape . . . . Kuna 800.—
a za polovicu ili četvrtinu velečine razmjerni dio toga iznosa.

Crtaći papir, voštano platno odnosno prozirni papir zaračunavaju se kod prerisa povrh navedenih pristojba prema tržnim cienama.

8. Za tiskom umnožene prerise katastralnih mapa i raznih karata, po jednom listu u jednoj boji
Kuna 5.000.—
a za svaku daljnju boju još . . . . Kuna 1.000.—

Prodaju tiskom umnoženih prerisa katastralnih mapa odobrava za svaki pojedini slučaj Ministarstvo državne riznice.

9. Za izdavanje diobnih nacrta do zaključno 10 čestica i 6 hektara što ih izrađuju katastralne oblasti nakon izmjere po postojećim propisima na trošak stranaka, povrh naknade putnih troškova, temeljna pristojba . . . . Kuna 2.000.—
za svaku daljnju česticu . . . Kuna 50.—
za svaki daljnji hektar . . . . Kuna 250.—

§ 3.

Kad katastralno osoblje ne može naručbu izvršiti u uredovnom vremenu, može se izradba povjeriti službenicima katastra u izvanuredovno vrieme, te se u tom slučaju službeniku, koji izvrši izradbu, odobrava naknada u iznosu od 80% navedenih pristojba.

§ 4.

Primanje naručaba i ubiranje pristojba vrši se prema propisima člana 290—302 pravilnika VII. dio II. odjeljak za održavanje katastra u občinama, u kojima je katastar izrađen na temelju izmjere od 15. siečnja 1930. broj 1473, ukoliko ti propisi nisu promienjeni ovom naredbom.

§ 5.

Posebnim zakonima određeni oprosti od plaćanja pristojba, propisanih u ukinutoj »Tarifi IV«, ostaju u kreposti kao oprosti od plaćanja pristojba po ovoj naredbi.

§ 6.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar Državne riznice:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

(Broj: 473-D.V.-1944)

* Narodne novine od 11. ožujka 1944., broj 58.

NAREDBA

Ministarstva zdravstva i udružbe od 7. veljače 1944. broj R. Z. 1682-1944 o preinaci »Odredaba za propisivanje, izdavanje i naplaćivanje liekova« od 16. rujna 1941. broj 1396-Z. p.-1941

Na temelju § 29. točka 2. i 6. zakona o apotekama i nadzoru nad prometom liekova od 7 travnja 1930. preinačuju se »Odredbe za propisivanje, izdavanje i naplaćivanje liekova« od 16. rujna 1941. broj 1396-Z. p.-1941 (Narodne novine od 18. studenoga 1941. broj 130) kako sliedi:

§ 1.

Čl. 8. mienja se i glasi:

»Ciene, uz koje se liekovi, zavojni pribor, posuđe i ostala oprema izdaju iz ljekarna potrošačima, jesu potrošačke ciene. Potrošačke ciene, kao i nagrade za ljekarničke radove, ustanovljuje i proglašuje Ministarstvo zdravstva i udružbe — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo. Potrošačke ciene i nagrade za radove mogu se objaviti u posebnim izdanjima (cjenicima), što ih Ljekarnička komora Nezavisne Države Hrvatske izdaje po nalogu Ministarstva zdravstva i udružbe — Glavnog ravnateljstva za zdravstvo.

Potrošačke ciene droga, kemikalija i galenskih pripravaka ustanovljuju se prema temeljnim ljekarničkim cienama, a to su ljekarničke nabavne ciene kod veledrogerija. Multiplikacioni ključ zarade iznosi

2 do 2.5 prema naravi lieka (promet, gubitci uslied preradbe, hlapljenja, kvarenja, potrebne količine za izpitivanje i t. d.), dok multiplikacioni ključ kod alkaloida i sličnih liekova iznosi 3. Za liekove, kojima ciena nije predviđena u cjeniku liekova, zaračunavat će ljekarnici sami potrošačku cienu prema temeljnoj ljekarničkoj cieni, pomnoženoj s multiplikatorom 2.5.

Potrošačke ciene ljekovitih specialiteta i liekova, posebnim zaštićenim nazivom, ostalih gotovih liekova, zavojnog pribora, dezinfekcionih, desinsekcionih i deratizacionih sredstava, ustanovljuju se prema temeljnim ljekarničkim cienama, dodajući iznos zarade i to:

a) 70% kod pripravaka, kojima je temeljna ljekarnička ciena do Kn 100;

b) 50% kod pripravaka, kojima je temeljna ljekarnička ciena od Kn 113 dalje;

c) kod pripravaka, kojima je temeljna ljekarnička ciena od Kn 100 do 113, iznosi potrošačka ciena Kn 170; Kn 170;

d) 30% kod bolničkih zamotaka, bez obzira na temeljnu ljekarničku cienu.

Kod pripravaka navedenih u stavci 3., koji nisu uvršteni u cjenik ljekovitih specialiteta, zaračunavat će ljekarnici potrošačku cienu prema propisu iste stavke.

Potrošačke ciene onim liekovima biološkog podrietla, koji služe humanoj upotrebi, kao i arzenobenzolovim pripravcima, ustanovljuju se tako, da se temeljnim ljekarničkim cienama dodaje 30%, a potrošačka ciena inzulinima ustanovljuje se tako, da se temeljnim ljekarničkim cienama dodaje 25%.

Potrošačka ciena lieka za humanu upotrebu po »Normama« ne može biti skuplja od magistralno izračunane ciene s popustom od 25%.

Potrošačke ciene robe, navedene u čl. 7. »Odredaba za propisivanje, izdavanje i naplaćivanje liekova« ne smiju prekoračiti zaradu ustanovljenu u stavci 3.

Ministarstvo zdravstva i udružbe — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo pri ustanovljenju potrošačkih ciena dodaje temeljnim ljekarničkim cinama postotak, koji odgovara srednjem iznosu dopremnih troškova i pristojba, te se tako dobivenim iznosima dodaju propisani postotci zarade. Prema visini dopremnih troškova i pristojbi podielit će Ministarstvo zdravstva i udružbe — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo sve javne ljekarne u četiri skupine i za svaku će skupinu propisati dio postotka iz ove stavke, koji će ljekarne uplatiti kod Ljekarničke komore Nezavisne Države Hrvatske u Zagrebu.

Veledrogerije su dužne najkasnije do 20. dana u mjesecu, priobćiti Ministarstvu zdravstva i udružbe — Glavnom ravnateljstvu za zdravstvo iznose, za koje su tokom prošlog mjeseca pojedine javne ljekarne nabavile liekova. Ministarstvo zdravstva i udružbe — Glavno ravnateljstvo za zdravstvo izračunava na temelju izvješća veledrogerija iznose, koje su dužne ljekarne uplatiti prema stavci 8. te o tome obavješćuje Ljekarničku komoru Nezavisne Države Hrvatske.

Ljekarnička komora Nezavisne Države Hrvatske ima trećinu od primljenih iznosa doznačiti Hrvatskom Crvenom Križu, trećinu Družtvovnoj zakladi Ljekarničke komore Nezavisne Države Hrvatske u Zagrebu, a trećinu Farmaceutskom fakultetu Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu.

Uplata propisanog diela postotka mora se izvršiti u roku od mjesec dana nakon primitka platežnog naloga. Od javnih ljekarna, koje bez opravdanih razloga ne bi u određenom roku izvršile uplatu, utjerat će se iznosi upravnim putem na trošak dužnika uz pribitak 6% zateznih kamata.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinam.*

U Zgrebu, dne 7. veljače 1944.

Ministar zdravstva i udružbe:

Janko Tortić, v. r.

(Broj: 378-D.V.-1944)

* Narodne novine od 11. ožujka 1944., broj 58.

NAREDBA

Ministarstva zdravstva i udružbe od 7. veljače 1944. broj R. Z. 4040 - 1944 o preinaci propisnika Ministarstva zdravstva od 19. veljače 1942. broj 527-Z-1942 o ustrojstvu i djelokrugu Družtvovne zaklade Ljekarničke komore Nezavisne Države Hrvatske u Zagrebu od 19. veljače 1942. broj 527-Z-1942 (Narodne novine od 28. ožujka 1942. broj 71)

Na temelju § 25. zakona o apotekama i nadzoru nad prometom liekova od 7. travnja 1930. preinačuje se propisnik Ministarstva zdravstva od 19. veljače 1942. broj 527-Z-1942 (Narodne novine od 28. ožujka 1942. broj 71) kako sliedi:

§ 1.

U prvoj stavci § 2. dodaje se točka 5. koja glasi:

»5) podpomagati ljekarnike odnosno njihove obitelji, koji su uslied izvanrednih prilika ostali bez dovoljnih sredstava za život.«

§ 2.

U § 5. mienja se točka 8. i glasi:

»8) Uplate s naslova jednačka u smislu čl. 8. stavka 10 »Odredaba za propisivanje, izdavanje i naplaćivanje liekova.«

§ 3.

§ 6. mienja se i glasi:

»Svaki vlastnik odnosno zakupnik ljekarne na području Nezavisne Države Hrvatske dužan je godišnje platiti propisanu mu poprečnu svotu za Družtvovnu zakladu Ljekarničke komore Nezavisne Države Hrvatske. Ovu svotu propisuje Ljekarnička komora Nezavisne Države Hrvatske pojedinim skupinama ljekarna prema njihovom prometu i to za svaku godinu unapried. Propisana poprečna svota mora se uplatiti najkasnije do 31. ožujka tekuće godine.

Svaki predstavnik javne ljekarne dužan je platiti u roku od mjesec dana nakon primitka platežnog naloga jednačak, određen od Ministarstva zdravstva i udružbe — Glavnog ravnateljstva za zdravstvo — u smislu čl. 8. stavka 9. »Odredaba za propisivanje, izdavanje i naplaćivanje liekova«.

Neuplaćene svote utjerat će Ljekarnička komora putem upravnih oblasti, a na trošak dužnika.«

§ 4.

U § 7. mienja se stavka 2. i glasi:

»Glavnicu i kamate zaklade može uprava ulagati u nekretnine i u pokretnine potrebne za ljekarenje.«

§ 5.

§ 9. mienja se i glasi:

»Kad glavnica dosegne svotu navedenu u § 7. može Ljekarnička komora Nezavisne Države Hrvatske odmah upotriebiti jednu trećinu mjesečnih prihoda u svrhe ustanovljene u § 2. ovog propisnika. Ostale dvie tre-

ćine tih prihoda dodaju se glavnici zaklade nakon odbitka troškova za njeno upravljanje.«

§ 6.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 7. veljače 1944.

Ministar zdravstva i udružbe:

Janko Tortić, v. r.

(Broj: 377-D.V.-1944)

* Narodne novine od 11. ožujka 1944., broj 58.

NAREDBA

Ministarstva prometa od 31. prosinca 1943. Gl. R. broj 27969-43 o promjeni pravilnika o razrednim državnim poštama od 26. studenoga 1940. broj 44695

Na temelju čl. 52. uredbe o organizaciji ministarstva pošta, telegrafa i telefona od 14. svibnja 1940. M. S. broj 613-1940 izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Čl. 14. mienja se i glasi:

»Ako je u poštanskom, brzojavnom i brzoglasnom uredu zbog javnog probitka određena izvanredna neprekidna služba, pripada poštaru odnosno poslovaču samo nagrada za izvanrednu noćnu službu, i to: u zimsko doba od 16. listopada do 15. travnja 180 Kn od noći, a u ljetno doba od 16. travnja do 15. listopada 100 Kn od noći.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjivat će se od 1. siečnja 1944.

Ministar prometa:

Vokić, v. r.

(Broj: 386-D.V.-1944)

* Narodne novine od 11. ožujka 1944., broj 58.

NAREDBA

Ministarstva prometa od 31. prosinca 1943. Gl. R. broj 27969-1943 o promjeni »Pravilnika o naknadi za noćni i prekovremeni rad u poštama, telegrafima i telefonima« od 22. kolovoza 1940. broj 33452-1940

Na temelju čl. 52. uredbe o organizaciji ministarstva pošta, telegrafa i telefona od 14. svibnja 1940. M. S. broj 613-1940 izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Čl. 1. mienja se i glasi:

Za noćni rad službenici poštansko-brzojavno-brzoglasne struke dobivaju:

1. U poštanskim, brzojavnim i brzoglasnim uredima I. i II. reda:

činovnici i činovnički vježbenici
180 Kn od noći

dočinovnici, podvornici, i dnevničari
100 Kn od noći

Iste ove naknade primaju i službenici p. b. b. struke za noćni rad i službu oko osiguranja poštansko-brzojavno-brzoglasnih uređaja i zgrada.

2. U poštanskim brzojavnim i brzoglasnim uredima III. do VI. reda:

činovnici i činovnički vježbenici
150 Kn od noći

dočinovnici, podvornici, i dnevničari
80 Kn od noći.

3. U putujućim poštama:

činovnici i činovnički vježbenici
25 Kn od 1 sata

dočinovnici, podvornici, i dnevničari
20 Kn od 1 sata

4. Za sprovođenje neposrednih zatvora:
15 Kn od 1 sata.

§ 2.

Čl. 3. mienja se i glasi:

Službenici u poštanskim, brzojavnim i brzoglasnim uredima, koji se u njihovu slobodnom vremenu odrede za prekovremeni rad uslied pojačanog prometa za vrieme blagdana i drugim iznimnim prilikama, dobivaju od jednog radnog sata:

a) činovnici i činovnički vježbenici 40 Kn
b) dočinovnici, podvornci i dnevničari 25 Kn

Prekovremeni rad može trajati najviše 6 sati u 24 sata.

Prekovremeni rad određuje upravitelj.

Ako se prekovremeni rad obavlja u noćnom vremenu, službenicima pripada i naknada za noćni rad iz čl. 1. ovog pravilnika.

§ 3.

Čl. 4. mienja se i glasi:

Za izvanrednu noćnu službu u poštanskim, brzojavnim i brzoglasnim uredima dobivaju:

činovnici i činovnički vježbenici
150 Kn od noći

dočinovnici, podvornici i dnevničari
80 Kn od noći

U tom slučaju odpada nagrada iz čl. 1.

§ 4.

Za izvanredni noćni nadzor p. b. b. ureda I., II. i III. reda pripada:

nadstojnicima naknada od 2000 Kn mjesečno,
pomoćnicima nadstojnika 1500 Kn mjesečno.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjivat će se od 1. siečnja 1944.

Ministar prometa:

Ante Vokić, v. r.

(Broj: 386-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 11. ožujka 1944., broj 58.

NAREDBA

Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 22. veljače 1944. broj 3593-44 o odkupnoj cieni cikorijina koriena

Na temelju § 1. stavke prve točke 2. i 5. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe i na temelju zakonske odredbe od 26. lipnja 1943. broj CXXXIV-1627-D.V.-1943 o stavljanju žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira pod monopolnu razpoložbu države; o zaštiti pobiranja, spremanja i preradbe poljodjelskih proizvoda i o kažnjavanju čina proti sigurnosti prehrane, a u sporazumu s ministrom državne riznice i ministrom unutarnjih poslova, izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Odkup cikorijina koriena iz priroda godine 1944. vršit će se tako, da će ovlašteni kupac cikorijina koriena ugovornom proizvoditelju za 100 kg zrelog, zdravog, obrezanog i očišćenog cikorijina koriena, utovarenog u željeznička kola na utovarnoj postaji, odnosno dostavljenog u sušionicu tvornice kavovine, bezplatno dati kao protuvriednost:

2.50 kg sladora u kocki, koji je slobodan od državne trošarine, trošarinskog doplatka i skupnog poreza na poslovni promet,

10 kg nadomjestka kave po svakom obrađenom (okopanom i proriеđenom) katastralnom jutru.

Ovlašteni kupac može ugovornom proizvoditelju cikorijinog koriena nakon prvog okopavanja i proriеđivanja predujmiti po katastralnom jutru zasađenom cikorijinom korienu* 10 kg sladora u kocki, koji je slobodan od državne trošarine, trošarinskog doplatka i skupnog poreza na poslovni promet. Ova se količina predujmljenog sladora odbija od one količine sladora, koju dobiva ugovorni proizvoditelj za predano cikorijino korienje prema uvjetima propisanim u ovoj naredbi.

Potrebne količine sladora u kocki stavit će ovlaštenom kupcu na razpolaganje Ministarstvo seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavno ravnateljstvo za prehranu uz propisane ciene bez naplate državne trošarine, trošarinskog doplatka i skupnog poreza na poslovni promet.

§ 2.

Površine, koje ugovorni proizvoditelji zasade cikorijinim korienom, odbijaju se od veličine posjeda i ne uračunavaju se u obradivu površinu isto tako kao i pašnjaci, livade i površine zasađene krumpirom u smislu stavke treće § 1. naredbe Ministarstva narodnog gospodarstva od 30. lipnja 1943. broj 28.000-43 o odkupu i odkupnim cienama žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira od žetve odnosno berbe u godini 1943.

---

* cikorijinim korienom (?)

Ovlašteni kupac dužan je Ministarstvu seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavno ravnateljstvo za prehranu, prvomolbenoj oblasti obće uprave i nadležnom obskrbnom odboru redovito dojavljivati, koje su površine zasađene cikorijinim korienom i to uz naznaku imena ugovornih proizvoditelja.

Prvomolbena oblast obće uprave, te općinski, kotarski i gradski obskrbni odbori dužni su voditi najstrožiji nadzor u pogledu svih dojava ovlaštenih kupaca u smislu predhodne stavke.

§ 3.

Ako je zemljište, zasađeno cikorijinim korienom, udaljeno od utovarne postaje 5 do 10 km, dužan je ovlašteni kupac u ime troškova dovoza do utovarne postaje platiti ugovornom proizvoditelju Kn 10.— za svakih 100 kg čistog cikorijina koriena. Troškove dovoza čistog cikorijina koriena sa zemljišta, udaljenih preko 10 km od utovarne postaje, naknadit će ovlašteni kupac ugovornom proizvoditelju s Kn 2.— za svaki daljnji kilometar.

§ 4.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se kaznom do 100.000 kuna ili zatvorom do 3 mjeseca, a u težim slučajevima i obim kaznama. Uz ove kazne može se izreći i zapljena robe, koja je predmetom kaznenog čina. Priupadnik, ako je priradnik, može se kazniti i kaznom oduzimanja prava na obavljanje poslovanja do godine dana.

U slučaju neutjerivosti zamjenjuje se novčana kazna zatvorom, i to po razsudi oblasti, no najviše do 3 mjeseca.

Za izricanje kazne nadležne su prvomolbene oblasti obće uprave. Izrečene novčane kazne i utržak zaplienjene robe idu u korist državne blagajne.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* i toga dana prestaju vriediti svi protivni joj propisi.

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:
Dr. Stjepan Hefer, v. r.

(Broj: 489-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 13. ožujka 1944., broj 59.

NAREDBA

Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 22. veljače 1944. broj 4075-44 o odkupnoj cieni sladorne repe

Na temelju § 1. stavke prve točke 2. i 5. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe i na temelju zakonske odredbe od 26. lipnja 1943. broj CXXXIV-1627-D.V.-1943 o stavljanju žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira pod monopolnu razpoložbu države; o zaštiti pobiranja, spremanja i preradbe poljodjelskih proizvoda i o kažnjavanju čina proti sigurnosti prehrane, a u sporazumu s ministrom državne riznice i ministrom unutarnjih poslova, izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Odkup sladorne repe iz priroda godine 1944. vršit će se tako, da će ovlašteni kupac sladorne repe ugovornom proizvoditelju za 100 kg zdrave, čiste, ne prevelike (ne deformirane) sladorne repe, bez obzira na postotak sadržaja sladora, dostavljene na utovarnu postaju, bezplatno dati kao protuvriednost:

1.5 kg sladora u kocki, koji je slobodan od državne trošarine, trošarinskog doplatka i skupnog poreza na poslovni promet,

40 kg svježih ili 2 kg suhih repinih rezanaca.

Ovlašteni kupac može ugovornom proizvoditelju sladorne repe nakon prvog okopavanja predujmiti po katastralnom jutru zasijanom sladornom repom 10 kg sladora u kocki, koji je slobodan od državne trošarine, trošarinskog doplatka i skupnog poreza na poslovni promet. Ova se količina predujmljenog sladora odbija od one količine sladora, koju dobiva ugovorni proizvoditelj za predanu sladornu repu prema uvjetima propisanim u ovoj naredbi.

Potrebne količine sladora u kocki stavit će ovlaštenom kupcu na razpolaganje Ministarstvo seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavno ravnateljstvo za prehranu uz propisane ciene bez naplate državne trošarine, trošarinskog doplatka i skupnog poreza na poslovni promet.

§ 2.

Površine, koje ugovorni proizvoditelji zasiju sladornom repom, odbijaju se od veličine posjeda i ne uračunavaju se u obradivu površinu isto tako kao i pašnjaci, livade i površine zasađene krumpirom u smislu stavke treće § 1. naredbe Ministarstva narodnog gospodarstva od 30. lipnja 1943. broj 28.000/43 o odkupu i odkupnim cienama žitarica, kukuruza mahunastih plodova i krumpira od žetve donosno berbe u godini 1943.

Ovlašteni kupac dužan je Ministarstvu seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavnom ravnateljstvu za prehranu, prvomolbenoj oblasti obće uprave i nadležnom obskrbnom odboru redovito dojavljivati, koje

su površine zasijane sladornom repom i to uz naznaku imena ugovornih proizvoditelja.

Prvomolbena oblast obće uprave, te obćinski, kotarski i gradski obskrbni odbori dužni su voditi najstrožiji nadzor u pogledu svih dojava ovlaštenih kupaca u smislu predhodne stavke.

§ 3.

Ako je repište udaljeno od utovarne postaje 5 do 10 km, dužan je ovlašteni kupac u ime troškova dovoza do utovarne postaje platiti ugovornom proizvoditelju Kn 10.— za svakih 100 kg čiste sladorne repe. Troškove dovoza čiste sladorne repe s repišta, udaljenih preko 10 km. od utovarne postaje, naknadit će ovlašteni kupac ugovornom proizvoditelju s Kn 2.— za svaki daljnji kilometar.

§ 4.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se kaznom do 10.000 kuna ili zatvorom do 3 mjeseca, a u težim slučajevima i obim kaznama. Uz ove kazne može se izreći i zapljena robe, koja je predmetom kaznenog čina. Priupadnik, ako je priradnik. može se kazniti i kaznom oduzimanja prava na obavljanje poslovanja do godine dana.

U slučaju neutjerivosti zamjenjuje se novčana kazna zatvorom, i to po razsudi oblasti, no najviše do 3 mjeseca.

Za izricanje kazne nadležne su prvomolbene oblasti obće uprave. Izrečene novačne kazne i utržak zaplienjene robe idu u korist državne blagajne.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* i toga dana prestaju vriediti svi protivni joj propisi.

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:

Dr. Stjepan Hefer, v. r.

(Broj: 490-D.V.-1944)

* Narodne novine od 13. ožujka 1944., broj 59.

NAREDBA*

Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 22. veljače 1944. broj 4091-1944 o odkupnoj cieni suncokretova sjemena

Na temelju § 1. stavke prve točke 2. i 5. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe, i na temelju zakonske odredbe od 26. lipnja 1943. broj CXXXIV-1627-D.V.-1943 o stavljanju žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira pod monopolnu razpoložbu države; o zaštiti pobiranja, spremanja i preradbe poljodjelskih proizvoda i o kažnjavanju čina proti sigurnosti prehrane, a u sporazumu s ministrom državne riznice i ministrom unutarnjih poslova izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Odkup suncokretova sjemena iz priroda godine 1944. vršit će se tako, da će ovlašteni kupac odnosno prerađivač ugovornom proizvoditelju toga sjemena za svakih 100 kg zdravog, povremeno suhog i rešetanog suncokretova sjemena na odkupnom mjestu u kraju proizvodnje, a kod vagonskih količina utovareno u željeznička kola na utovarnoj postaji, bezplatno dati kao protuvriednost:

15 kg uljane sačme slobodne od skupnog poreza na poslovni promet,

* Po izpravku u Narodnim novinama od 14. ožujka 1944., broj 60.

5 kg ulja za jelo i 8 kg sladora u kocki, koji su slobodni od državne trošarine, trošarinskog doplatka i skupnog poreza na poslovni promet.«

Ovlašteni kupac odnosno prerađivač može ugovornom proizvoditelju suncokretova sjemena nakon prvog okopavanja predujmiti po katastralnom jutru, zasijanom suncokretovim sjemenom 10 kg sladora u kocki, koji je slobodan od državne trošarine, trošarinskog doplatka i skupnog poreza na poslovni promet.

Ova se količina predujmljenog sladora odbija od one količine sladora, koju dobiva ugovorni proizvoditelj za predano suncokretovo sjeme prema uvjetima propisanim u ovoj naredbi.

Ministarstvo seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavno ravnateljstvo za prehranu stavit će ovlaštenom kupcu odnosno prerađivaču pravodobno na razpolaganje:

potrebne količine ulja i uljane sačme slobodne od skupnog poreza na poslovni promet,

potrebne količine sladora bez naplate državne trošarine, trošarinskog doplatka i skupnog poreza na poslvoni promet.

§ 2.

Površine, koje ugovorni proizvoditelji zasiju suncokretovim sjemenom, odbijaju se do veličine posjeda i ne uračunavaju se u obradivu površinu isto tako kao i pašnjaci, livade i površine zasađene krumpirom u smislu stavke treće § 1. naredbe Ministarstva narodnog gospodarstva od 30. lipnja 1943. broj 28.000-1943 o od-

kupu i odkupnim cienama žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira od žetve odnosno berbe u godini 1943.

Ovlašteni kupac dužan je Ministarstvu seljačkog gogospodarstvu i prehrane — Glavnom ravnateljstvu za prehranu, Zajednici prerađivača uljarica, prvomolbenoj oblasti obće uprave i nadležnom obskrbnom odboru redovito dojavljivati, koje su površine zasijane suncokretovim sjemenom i to uz naznaku imena ugovornog proizvoditelja.

Zajednica prerađivača uljarica, prvomolbena oblast obće uprave te obćinski, kotarski i gradski obskrbni odbori dužni su voditi najstroži nadzor u pogledu svih dojava ovlaštenih kupaca u smislu predhodne stavke.

§ 3.

Ako je zemljište, zasijano suncokretovim sjemenom, udaljeno od mjesta odkupa odnosno od utovarne postaje 5 do 10 km, dužan je ovlašteni kupac odnosno prerađivač u ime troškova dovoza do odkupnog mjesta odnosno do utovarne postaje platiti ugovornom proizvoditelju Kn 10.— za svakih 100 kg predanog suncokretova sjemena. Troškove dovoza suncokretova sjemena sa zemljišta udaljenog preko 10 km od odkupnog mjesta odnosno utovarne postaje naknadit će ovlašteni kupac odnosno prerađivač ugovornom proizvoditelju s Kn 2.— za svaki daljnji kilometar.

§ 4.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe kaznit će se novčanom kaznom do 100.000 kuna ili zatvorom do 3 mjeseca, a u težim slučajevima i obim kaznama. Uz ove kazne može se izreći i zapljena robe, koja je pred-

metom kaznenog čina. Priupadnik, ako je priradnik, može se kazniti i kaznom oduzimanja prava na obavljanje poslovanja do godine dana.

U slučaju neutjerivosti zamjenjuje se novčana kazna zatvorom, i to po razsudi oblasti, no najviše do 3 mjeseca.

Za izricanje kazne nadležne su prvomolbene oblasti obće uprave. Izrečene novčane kazne i utržak zaplienjene robe idu u korist državne blagajne.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:

Dr. Stjepan Hefer, v. r.

(Broj: 491-D.V.-1944)

* Narodne novine od 13. ožujka 1944., broj 59.

NAREDBA*

Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 22. veljače 1944. broj 5283-I-P-1944 o odkupnoj cieni sjemena soje

Na temelju § 1. stavke prve točke 2. i 5. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe i na temelju zakonske odredbe od 26. lipnja 1943. broj CXXXIV-1627-D.V.-1943 o stavljanju žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira pod monopolnu razpoložbu države; o zaštiti pobiranja, spremanja i preradbe poljodjelskih proizvoda i o kažnjavanju čina proti sigurnosti prehrane, a u sporazumu s ministrom državne riznice i ministrom unutarnjih poslova, izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Odkupna ciena sjeména soje iz priroda godine 1944. ustanovljuje se s Kn 1.000.— za 100 kg zdravog, povremeno suhog i rešetanog sjemena na odkupnom mjestu u kraju proizvodnje, a kod vagonskih količina utovareno u željeznička kola na utovarnoj postaji. Odkupna ciena izplaćuje se ugovornom proizvoditelju u gotovu, bez ikakvih odbitaka.

§ 2.

Na odkupnu cienu sjemena soje, ustanovljenu u § 1., ima ovlašteni kupac odnosno prerađivač ugovornom proizvoditelju, koji preda cieli žetveni prinos dobiven

* Po izpravku u Narodnim novinama od 14. ožujka 1944., broj 60.

iz sjetve, koja je ugovorena s proizvoditeljem, dati za svakih 100 kg uredno predanog sjemena soje ugovornom proizvoditelju bezplatno:

20 kg uljane sačme slobodne do skupnog poreza na poslovni promet,

5 kg ulja za jelo i 10 kg sladora, koji su slobodni od državne trošarine, trošarinskog doplatka i skupnog poreza na poslovni promet.

Ministarstvo seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavno ravnateljstvo za prehranu stavit će ovlaštenom kupcu odnosno prerađivaču pravodobno na razpolaganje:

potrebne količine ulja i uljane sačme slobodne od skupnog poreza na poslovni promet,

potrebne količine sladora bez naplate državne trošarine, trošarinskog doplatka i skupnog poreza na poslovni promet.

§ 3.

Ako je zemljište zasijano sojinim sjemenom, udaljeno od odkupnog mjesta odnosno utovarne postaje 5 do 10 km dužan je u ime troškova dovoza do odkupnog mjesta odnosno do utovarne postaje ovlašteni kupac odnosno prerađivač platiti ugovornom proizvoditelju Kn 10.— za svakih 100 kg predanog sojina sjemena. Troškove dovoza sojina sjemena sa zemljišta udaljenog preko 10 km od odkupnog mjesta odnosno utovarne postaje naknadit će ovlašteni kupac odnosno prerađivač ugovornom proizvoditelju s Kn 2.— za svaki daljnji kilometar.

§ 4.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe kaznit će se novčanom kaznom do 100.000 kuna ili zatvorom do tri mjeseca, a u težim slučajevima i obim kaznama. Uz ove kazne može se izreći i zapljena robe, koja je predmetom kaznenog čina. Priupadnik, ako je priradnik, može se kazniti i kaznom oduzimanja prava na obavljanje poslovanja do godine dana.

U slučaju neutjerivosti zamjenjuje se novčana kazna zatvorom, i to po razsudi oblasti, no najviše do tri mjeseca.

Za izricanje kazne nadležne su prvomolbene oblasti obće uprave. Izrečene novčane kazne i utržak zaplienjene robe idu u korist državne blagajne.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:

Dr. Stjepan Hefer, v. r.

(Broj: 492-D.V.-1944)

* Narodne novine od 13. ožujka 1944., broj 59.

NAREDBA

Ministarstva državne riznice od 6. ožujka 1944. broj 2009-1944 o osnivanju carinske izpostave Glavne carinarnice Zagreb u Zaprešiću

Na temelju § 25. zakona o organizaciji financijalne uprave od 7. prosinca 1929. propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Osniva se carinska izpostava u Zaprešiću kao izpostava Glavne carinarnice u Zagrebu.

§ 2.

U djelokrug rada carinske izpostave u Zaprešiću spada vršenje nadzora nad željezničkim teretnim prometom za pošiljke, određene za izvoz ili provoz željeznicom u inozemstvo, preko pogranične postaje Savski Marof (državna granica).

§ 3.

Odjel za carine odredit će u suglasnosti s Ministarstvom prometa, Glavnim ravnateljstvom za promet kada će carinska izpostava u Zaprešiću početi s uredovanjem.

§ 4.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 6. ožujka 1944.

Ministar državne riznice:
Dr. Dragutin Toth, v. r.

(Broj 512-D.V.-1944)

* Narodne novine od 14. ožujka 1944., broj 60.

NAREDBA

Ministarstva državne riznice od 8. ožujka 1944 broj 11.102-I-1944 o promjeni pravilnika od 30 prosinca 1935. broj 51.397-I-1935 za maloprodaju duhanskih tvorevina, cigaretnog papira, žigica, biljega i biljegovnih papira, umjetnih upaljivača, užigača i kremenčića

Na temelju §§ 146. i 147. zakona o državnim monopolima od 5. prosinca 1931. izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Čl. 39. st. 2. mienja se i glasi:

»Za povrede propisa ovog pravilnika i naputaka Ravnateljstva državnih monopola, izdanih za njihovo izvršenje, kaznit će se maloprodavač duhana i svaka druga osoba novčanom kaznom u iznosu od 500 do 50.000 kuna.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. ožujka 1944.

Ministar državne riznice:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

(Broj: 526-D.V.-1944)

* Narodne novine od 14. ožujka 1944., broj 60.

HRVATSKA DRŽAVNA LUTRIJA

Na temelju § 4. zakonske odredbe o Hrvatskoj državnoj lutriji od 26. studenoga 1942. br. CCXLVIII-2773-Z-1942 (Narodne novine od 28. studenoga 1942. broj 271), propisujem sliedeću osnovu vučenja i obća pravila igre:

OSNOVA

Ova igra ima 60.000 komada srećaka razdieljenih u četvrtine po Kn 300.—, t. j. 240.000 četvrtina u vriednosti od Kn 72,000.000.— Ždrebanje devetog kola vršit će se od 6. do 21. lipnja 1944. godine.

Nagrada (premija)

1	od Kn	2,000.000.—	=	Kn	2,000.000.—
1	„ „	600.000.—	=	„	600.000.—
1	„ „	400.000.—	=	„	400.000.—
9	po „	100.000.—	=	„	900.000.—

Zgoditaka

1	od Kn	600.000.—	=	Kn	600.000.—
1	„ „	400.000.—	=	„	400.000.—
2	po „	300.000.—	=	„	600.000.—
3	„ „	200.000.—	=	„	600.000.—
3	„ „	100.000.—	=	„	300.000.—
15	„ „	60.000.—	=	„	900.000.—
25	„ „	36.000.—	=	„	900.000.—
50	„ „	24.000.—	=	„	1,200.000.—
100	„ „	12.000.—	=	„	1,200.000.—
200	„ „	9.600.—	=	„	1,920,000.—
350	„ „	4.800.—	=	„	1,680.000.—
2.000	„ „	3.600.—	=	„	7,200.000.—
4.000	„ „	2.400.—	=	„	9,600.000.—
13.250	„ „	1.200.—	=	„	15,900.000.—

Ukupno

20.000 zgoditaka i 12 nagrada Kn 46,900.000.—

OBĆA PRAVILA IGRE

§ 1.

Za pravni odnos između igrača i Hrvatske državne lutrije vriede: osnova vučenja i obća pravila.

Srećke prodaju samo ovlašteni prodavači srećaka. Ugovori, sklopljeni između igrača i ovlaštenih prodavača, koji nisu u skladu s obćim pravilima i sa zakonskom odredbom o Hrvatskoj državnoj lutriji i njezinim propisnicima, nisu za Hrvatsku državnu lutriju obvezatni. Hrvatska državna lutrija može prema igraču upotriebiti svako pravo, koje iz prodaje srećaka pristoji ovlaštenom prodavaču prema vlastniku srećke.

Srećka se ima kod izručenja odmah platiti. Visina ciene srećke označena je u osnovi vučenja. Prodavanje srećaka izpod te ciene ili iznad nje zabranjeno je.

Pravo na zahtjev za izručenje srećaka stanovitog broja ne postoji. Možebitni prigovori imaju se upravljati izključivo samo na Hrvatsku državnu lutriju.

§ 2.

Srećka glasi na donositelja. Izdaje se 60.000 komada srećaka. Svaka srećka nosi oznaku po jednog od brojeva 1—60.000 Srećke se izdaju u četvrtinama, pa su osim brojevima označene slovima A, B, C i D.

Svaka srećka ima odtisnut podpis upravitelja Hrvatske državne lutrije. Osim toga mora svaka srećka nositi žig ovlaštenog prodavača srećaka. Samo tako označene srećke imaju punu vriednost.

§ 3.

Ždrebanje srećaka

Srećke se ždrebaju javno na dane određene u osnovi vučenja pred za to određenim povjerenstvom. Za ždrebanje upotrebljavaju se dva bubnja za vučenje, i to bubanj za brojeve i bubanj za zgoditke.

Prije samog vučenja ubaci se u bubanj za brojeve 60.000 komada brojnih listića, a u bubanj za zgoditke odgovarajući broj listića s odtisnutim svotama zgoditaka prema osnovi vučenja. Ubacivanje listića u bubnjeve je javno, a vrši se pred za to određenim povjerenstvom.

Na svaki broj, koji bude izvučen iz bubnja za brojeve, odpada zgoditak označen na listiću, koji je istodobno izvučen iz bubnja za zgoditke.

Brojevi, koji nakon dovršenog ždrebanja svih zgoditaka ostanu u bubnju (za brojeve), bezvriedni su.

Nagrade (premije) od po Kn 100.000.— dobivaju oni brojevi, koji na prvih devet dana vučenja budu izždrebani kao posljednji sa zgoditkom od Kn 2.400.— ili više.

Nagradu (premiju) od 400.000.— dobiva onaj broj, koji na deseti dan vučenja bude izždreban kao posljednji sa zgoditkom od Kn 2.400.— ili više.

Nagradu od Kn 600.000.— dobiva onaj broj, koji na jedanaesti dan vučenja, odnosno na predposljednji dan vučenja bude izždreban kao posljednji sa zgoditkom od Kn 2.400.— ili više.

Nagradu (premiju) od 2,000.000.— dobiva onaj broj, koji na posljednji dan vučenja bude izždreban kao posljednji sa zgoditkom od Kn 2.400.— ili više.

Ako takvih zgoditaka ne bi više bilo u bubnju za zgoditke, onda nagradu (premiju) dobiva onaj broj, koji kao posljednji bude toga dana izždreban.

Iza vučenja izdaje se službena listina vučenja, koja će ovlašteni prodavači prodavati igračima uz cienu, koju odredi Hrvatska državna lutrija. Druge listine vučenja ili izvještaji o vučenju ne daju pravo na zahtjev za izplatu zgoditaka.

§ 4.

Pravo na igru i zgoditak

Igrač stječe pravo na igru i zgoditak pravodobnom uplatom i pravovaljanim preuzećem srećke. Kod pošiljke srećaka poštom gdje srećka nije unapried plaćena, stječe igrač pravo na igru i zgoditak, ako je uplata kod pošte usliedila prije vučenja.

§ 5.

Izplatu dobitaka obavlja ovlašteni prodavač uz predaju iždrebane srećke bez ikakvog odbitka, počevši od petnaestog dana pa do zaključno devedesetog dana nakon svršetka vučenja.

Za slučaj, da ovlašteni prodavač ne može izplatiti dobitak na srećku, koju je prodao, dužan je vlastniku srećke izdati izjavu, propisanu po Hrvatskoj državnoj lutriji, i na stražnjoj strani srećke staviti svoj žig i podpis s nadnevkom, kad mu je srećka bila predložena na izplatu dobitka. Izjavu i srećku mora vlastnik u napried označenom roku poslati Hrvatskoj državnoj lutriji na unovčenje. Ako ovlašteni prodavač ne bi htio dati tu izjavu, vlastnik srećke ima pravo pritužiti se Hrvatskoj državnoj lutriji u istom roku, ali mora uz pritužbu priposlati i iždrebanu srećku, jer se inače pritužba ne će uzeti u obzir. Tko propusti napried navedeni rok bilo u kojem slučaju, gubi pravo na izplatu zgoditka.

Zgoditak se ne će izplatiti ni onda, ako srećka, predložena na izplatu ne odgovara propisima ovih pravila ili ako je izgubila vriednost.

Ovlašteni prodavač može uzkratiti izplatu zgoditaka, ako ima opravdanih razloga za sumnju, da donositelj srećke ima pravo njome razpolagati. U tom slučaju

mora ovlašteni prodavač uputiti donositelja, da se radi izplate obrati na Hrvatsku državnu lutriju.

Pošiljanje srećaka i uplate putem pošte idu izključivo na teret i pogibelj igrača.

§ 6.

Prijava izgubljenih srećaka.

Ako igrač srećku izgubi, može zgoditak zahtievati samo on, ali je dužan gubitak prijaviti pismeno kod onog ovlaštenog prodavača ili podzastupnika, kod kojega je srećku kupio. Ovaj je opet dužan smjesta o tome izviestiti Hrvatsku državnu lutriju uz priposlanje izvorne prijave o nestanku srećke.

Ako na srećku, čiji je gubitak na ovaj način prijavljen, padne zgoditak, a srećku u određenom roku prema § 5. nitko ne predloži na izplatu, može izplatu zgoditka potraživati prijavitelj, ali samo u roku od daljnjih trideset dana. Ovo vriedi samo onda, ako srećka prije prijave nije bila već izplaćena.

Ako u roku od devetdeset dana prema § 5. netko drugi podnese na izplatu srećku, koja je bila prijavljena kao izgubljena, onda će Hrvatska državna lutrija staviti svotu u sudski polog i prepustiti pravorieku suda, da odluči o tome, komu pripada srećka, a prema tome i zgoditak.

To isto vriedi i za slučaj, ako je više osoba prijavilo jednu te istu srećku kao izgubljenu.

§ 7.

Računanje rokova

Ako posljednji dan stavljenog roka, prema napried navedenoj osnovi vučenja, pada u nedjelju ili na drugi koji blagdan, ima se zaključnim danom roka smatrati naredni dan.

§ 8.

Obći propisi

Ova pravila obvezatna su kako za ovlaštene prodavače tako i za kupce srećaka Hrvatske državne lutrije. Ovlašteni prodavači srećaka dužni su upoznati kupce igrače s propisima ovih pravila.

U Zagrebu, dne 6. ožujka 1944.

Ministar državne riznice:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

Broj: 664-H. D. L.-1944.

(Broj: 503:-D.V.-1944)

* Narodne novine od 14. ožujka 1944., broj 60.

OBJAVA

Ministarstva vanjskih poslova o povjerljivom zapisniku o razrješenju bivše jugoslavenske Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice od 2. rujna 1943.

Dne 2. rujna 1943. podpisali su u Beču opunomoćenici vlade Nezavisne Države Hrvatske, vlade Njemačkog Reicha, vlade kraljevine Italije, vlade Carevine Bugarske i vlade Kraljevine Madžarske povjerljivi zapisnik o razrješenju bivše jugoslavenske Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice.

Prema točki 8. zapisnika stupio je zapisnik na snagu na dan podpisa.*

U Zagrebu, dne 17. veljače 1944.

Ministar vanjskih poslova:

Stiepo Perić, v. r.

Broj: Pr. 355-1944

(Broj: 393-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 15. ožujka 1944., broj 61., u kojem broju je odtisnut i njemački tekst povjerljivog zapisnika.

POVJERLJIVI ZAPISNIK

o razrješenju bivše jugoslavenske Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice

Izvršavajući članak 17. sporazuma od 22. srpnja 1942. o imovinsko-pravnom razrješenju bivše jugoslaveniske države i o nekim drugim financialnim pitanjima, koja su s time u savezu, opunomoćeni zastupnici država sticateljica, u svrhu, da se uredi razrješenje bivših jugoslavenskih vjeresijskih zavoda i Poštanske štedionice, utanačili su sliedeće:

Državna hipotekarna banka, Privilegovana agrarna banka, Zanatska banka i Poštanska štedionica razdielit će se među države sticateljice. Razdioba će se provesti u najužoj suradnji središnjica i podružnica tih zavoda te za razrješenje mjerodavnih ureda država sticateljica, koje u toj razdiobi sudjeluju. U pogledu zavoda, čije se dionice nalaze i u rukama posebnika (Agrarna banka i Zanatska banka), pridržavaju se možebitne daljnje razpoložbe.

Rzrješenje će se pripremiti sastavom razmjere i drugih brojčanih pologa, koji već postoje ili se izrađuju. Sve države sticateljice promicat će samo njihovo izrađivanje i samo razrješenje. Da se podupre promicanje i razrješenje, postupat će se na sliedeći način:

1. P o s t u p a k s a k t i v a m a

Sa svim aktivama spomenutih vjeresijskih zavoda i Poštanske štedionice ima se do konačnog preuzimanja brižljivo postupati. Države sticateljice dužne su zbog

toga poduzeti potrebne mjere. Nepotrebne mjere za utjerivanje aktive na području jedne druge države sticateljice (na pr. nepotrebni mjenbeni prosvjedi, tužbe, prisilne mjere izvršenja) imaju se izbjegavati.

2. Preuzimanje aktive i pasive

Svaka će država stjecateljica preuzeti onu aktivu, koja se prema niže navedenim smjernicma može s njezinog područja najbolje upravljati ili unovčiti, uključivši također pripadajuća osiguranja. Isto vriedi i za pasivu. Kod toga treba osobito paziti na to, da ne preostanu ili ne nastanu nikakove međudržavne obveze. Kod aktive bit će u pravilu mjerodavan stan ili sjedište glavnog dužnika, kod pasive stan ili sjedište vjerovnika. Postoji li zemljištno osiguranje, onda će u pravilu biti mjerodavno područje, u kojemu leži zemljište. Po tom načelu imale bi se na pr. pojedine stavke razmjere u pravilu razdieliti na sliedeći način:

Blagajnu: preuzima država sticateljica, na području koje ima podružnica svoje sjedište.

Potraživanje kod Narodne banke: preuzima država sticateljica, na području koje je imala središte podružnica, koja je vodila račune.

Potraživanje kod ostalih vjeresijskih zavoda: preuzima država sticateljica, na području koje je imao svoje sjedište dužnički zavod odnosno njegova podružnica, koja je vodila račune.

Mjenice, lombardne navjere i navjere iz tekućeg računa: preuzima država, na području koje dužnik ima svoj stan ili sjedište.

Zalogom osigurane tražbine: preuzima država sticateljica, na području koje se nalazi založeni predmet.

Nekretnine, uređaji i pokretnine: preuzima država sticateljica, u kojoj se ti predmeti nalaze.

Pasivu: pruzima država sticateljica, u kojoj vjerovnik ima svoj stan i sjedište.

Pohranbeni polozi: ostaju za sada kod podružnice, kod koje se vode. Ako se pokaže, da oni pripadaju osobi u drugoj državi sticateljici, imaju se izručiti dotičnoj državi uz pristanak mjerodavnih mjesta. Kao dokaz za to dovoljna je potvrda mjerodavnih mjesta.

Za dodjeljivanje sudioničtva, i tražbina, za koje jamči država, mjerodavna su načela, navedena u prilogu 1. Dodieljivanje tražbina spram obćina, obćinskih saveza i ostalih udružbi javnoga prava, područje kojih je uslied povlačenja granica presječeno, odgađa se do razrješenja predviđenog u članku 15. glavnog sporazuma. O takvim tražbinama bit će donešeno uređenje. Isto se tako zadržava razdioba zavodskih mirovinskih fondova do razčišćenja obsega mirovinskih tereta i do utvrđenja mirovinskih ovlaštenika.

Pasiva će se utvrditi, uvažujući načelo, da će se priznati samo zahtjevi ugovornih osoba u smislu članka 5. stavke 2. glavnog sporazuma, a nikakva prividna pasiva. Države će sticateljice u određeno vrieme, a u svrhu konačnog utvrđenja pasive i područja teritorija, kojemu ona pripada, izdati za svaki pojedini zavod jednake pozive, na vjerovnike, u kojima će ih pod prietnjom gubitka njihovih prava pozvati na prijavu

unutar određenoga roka jednakoga u svim državama sticateljicama. Radi predbježnog utvrđivanja vjerovnika preporuča talijanski pododbor osim toga za zavode (izuzevši Poštansku štedionicu) predhodni poziv tekstom, naznačenim u prilogu 2.

Preuzimanje će se vršiti s prinosima, a i teretima, koji teku uključivo od 16. travnja 1941. Zalogom osigurane tražbine Agrarne banke (Ravnateljstva za likvidaciju seljačkih dugova) preniet će se na nove sticatelje samo s kamatima od 1. studenoga 1941. Obveze iz tekućeg računa Agrarne banke (Ravnateljstva za likvidaciju seljačkih dugova) spram novčanih zavoda prelaze na nove sticatelje s obvezom na plaćanje kamata dospjelih dne 1. siečnja 1942.

Troškove razdiobe i preuzimanja snosi za sada svaka država sticateljica sama. Da li će i koliko će od upravnih troškova preuzeti ukupna masa, koja se ima razdieliti, odlučit će odbori kasnije.

3. Procjena aktive kod njezina preuzimanja

I. Hipotekarne, komunalne i lombardne tražbine, (glavnice i kamati), kao i sve tražbine Državne hipotekarne banke, Agrarne banke (uključivo Ravnateljstva za likvidaciju seljačkih dugova) i Poštanske štedionice, za koje su jamčile bivša jugoslavenska država i njezine banovine (glavnice i kamati), stavit će se u račun državama sticateljicama, kojima one pripadnu, po knjižnoj vriednosti od 15. travnja 1941., ali ne uzimajući pod pasivom u obzir proknjižene povraćaje. Poslije 31. listopada 1941. dospjele anuitetne tražbine Agrarne banke (Ravnateljstva za likvidaciju seljačkih dugova) spram razduženih seljaka zaračunat će se po

tečaju od 64,90% prvobitnog duga, a za ostale anuitetne tražbine sa 100% tih zaostataka.

II. Zgrade i nekretnine, te u dionicama sadržani udjeli stavit će se u račun po knjižnoj vriednosti posljednje godišnje razmjere prije 15. travnja 1941.

III. Procjena ostale aktive pridržaje se. Ona se ima provesti načelno prema knjižnoj vriednosti od 15. travnja 1941.

4 Prieboj

I. Da bi se postiglo brzo uređenje aktive i pasive, prebit će se tražbine i dugovi Agrarne banke (uključivši Ravnateljstvo za likvidaciju seljačkih dugova) i Poštanske štedionice spram bivše jugoslavenske države i njezinih fondova. Predviđeno je također, da se u taj prieboj uključe državna poduzeća i zavodi te banovine (zajedno sa njihovim poduzećima, zavodima i fondovima), ali se to ostavlja da se pobliže prouči. Pridržaje se izuzimanje od prieboja stanovitih državnih fondova (na pr. pojedinih mirovinskih fondova).

II. Zavodi moraju izručiti preglede o tražbinama i dugovima, koji dolaze u obzir za prieboj. Pregledi moraju biti razstavljeni po državnim računima, državnim poduzećima, državnim zavodima, po računima banovina, banovinskim fondovima, banovinskim poduzećima i banovinskim zavodima.

III. Za provedbu prieboja vriedit će u pojedinostima sliedeće: U prvom će se redu prebiti neobvezničke tražbine zavoda, u drugom redu državne obveznice, koje su vlastničtvo zavoda. Neobvezničke tražbine imaju se kod prieboja uzeti sa 100%, a državne obveznice samo uz vriednostne tečajeve, označene u prilogu 3. glavnog sporazuma.

Ako nakon provedenog ovoga prieboja preostane neka tražbina pojedinog zavoda, onda će države sticateljice podmiriti svoje dielove obveza na toj tražbini, koji se imaju izračunati po članku 5. glavnog sporazuma kako sliedi:

a) u prvom redu priebojem s jednom dospjelom obvezom iz preuzete pasive, svejedno da li ta tražbina potiče iz preuzete pasive jednoga ili drugoga zavoda,

b) u drugom redu priebojem jedne dospjele tražbine na razdiobu udjela, koji treba obračunati prema čl. 5. glavnog sporazuma od možebitnog pretička jednog ili drugog zavoda,

c) u trećem redu priebojem s ostalim dospjelim tražbinama. Pri tome treba još izpitati, da li će biti obuhvaćen obračun o državnim dugovima.

Države sticateljice brinut će se za što brže podmirenje jednačka.

Svaki je zavod dužan javiti obračunskom uredu u Beogradu svoje obvezničke i neobvezničke tražbine spram bivše jugoslavenske države. Prijava se ima učiniti što prije nakon osnutka obračunskog ureda. Pri tome treba označiti tražbine u njihovim pojedinostima. Zavodi moraju uz priklop jednog brojevnog popisa bezplatno odpremiti obračunskom uredu državne obveznice, složene prema pojedinim izdanjima i brojevima. Nijedna država sticateljica ne može za podmirenje svoga diela duga prema članku 6. stavka 1. glavnog sporazuma upotriebiti niti dotične državne obveznice niti neobvezničke tražbine zavoda protiv bivše jugoslavenske države.

5. Jamstvo

Jamstvo prema članu 17. glavnog sporazuma treba izvršiti samo u slučaju, ako pri postupku, opisanom pod 3 i 4, ostane pretičak pasive nad zavodskom aktivom.

6. Zapljena

I. U pogledu zapljene potraživanja kod Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice vriedi sliedeće:

a) Zaplieni li neka država sticateljica potraživanje nekog vjerovnika, koji ima ili je imao svoj stan, sjedište ili trajno boravište u njezinom području, kod središnjice ili podružnice napried označenih zavoda unutar ili izvan svojega područja, ostale države sticateljice ne će tome prigovarati.

b) Ako je vjerovnik svoj stan ili trajno boravište premjestio na područje druge države sticateljice i ako odanle ostvaruje tražbinu kod središnjice ili podružnice zavoda još prije izmaka izključnog roka, koji će prije podjele imetka i obveza za svaki pojedini zavod utvrditi mjerodavni odbori, tada se smatra, kao da zapljena nije stavljena, pa ni onda, ako bi ona bila poduzeta kod središnjice ili njezine podružnice na području države, koja vrši zapljenu, osim ako se radi o osobama, koje se na temelju zakonodavstva sudjelujućih država smatraju židovima.

Ostaju netaknuti međudržavni zahtjevi država sticateljica za zaštitu njihovih vlastitih državljana.

II. Sa zapljenom u smislu brojke I. izjednačena su ostala državna ograničenja nad vjerovnikovim pravom razpolaganja.

III. Zapljena (brojka I) i ovlaštenje na temelju kakve državne odluke (brojka II.) dokazat će se zavodu (podružnici) podpisanim i službenim pečatom providenom potvrdom mjerodavne oblasti države sticateljice, koja provodi zapljenu.

7. Daljnji tok imovinsko-pravnog razrješenja Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke, Zanatske banke i Poštanske štedionice ravna se glede ostalog po utanačenjima, koja su među državama sticateljicama već sklopljena ili koja će se sklopiti.

8. Ovo utanačenje, na kojemu se već od 3. lipnja 1942. temelji obavljanje spomenutog razrješenja, stupa na snagu danom podpisa.

Učinjeno u Beču, dne 2. rujna 1943.

Za hrvatsku vladu:
Dr. Butorac

za njemačku vladu:
Wilhelm Fabricius

Za talijansku vladu:
Giovanni Persico

Za bugarsku vladu:
K. Vačov

Za madžarsku vladu:
Dr. P. Sebestyen.

Prilog 1.

Načela za dodjeljivanje sudioničtva i državom zajamčenih tražbina

1. U dionicama sadržana sudioničtva na poduzećima, čija su se obrtišta 15. travnja 1941. nalazila izključivo na području jedne države sticateljice, dodieljuju se toj državi sticateljici.

   Ako su se obrtišta nalazila unutar područja više država sticateljica, onda će se sudioničtvo podieliti pravedno između tih država sticateljica.

2. Po bivšoj jugoslavenskoj državi zajamčene tražbine spram ugovornih osoba u smislu članka 5. odsj. 2. glavnog sporazuma dodieljuje se državi sticateljici ili državama sticateljicama, na koje ili na područje kojih se odnosi jamstvo po članku 14. glavnog sporazuma.

Prijava tražbina

Članak 1

Naravne osobe, koje imaju svoj stan u novim .... pripojenim područjima te javni i posebnički zavodi i udruženja s pravom i bez pravne osobnosti, koja imaju svoje glavno sjedište na istim područjima, obvezana su prijaviti sve svoje tražbine i zahtjeve, koji su na dan 31. prosinca 1941. obstojali spram središnjice i podružnica Državne hipotekarne banke, Privilegovane agrarne banke i Zanatske banke, svejedno u kojoj su valuti bili izraženi i iz kojeg su pravnog razloga nastali.

Na prijavu su obvezana također poduzeća, i t. d., koji su zavisni od javnih i posebničkih zavoda i t. d., uključivši udruženja s pravom bez pravne osobnosti, koja se nalaze u novim ... pripojenim područjima,

ukoliko se radi o tražbinama i zahtjevima, koje ta ista poduzeća i t. d. iznose kao postojeća spram središnjice ili poduzeća banaka, navedenih u prednjoj stavci.

Članak 2

Imaju se prijaviti također vriednostni papiri i vrjednote, položene kod središnjice i podružnica spomenutih banaka.

Članak 3.

Prijave se moraju predati u trostrukom odpravku izravno ili poštom na . . ., i to na propisanim obrazcima, koji stoje na razpolaganju kod . . . unutar 30 dana poslije stupanja na snagu ove odredbe, s podatcima, propisanim u obrazcima. Uzorak obrazca je priložen.*

PRIJAVA TRAŽBINA

Podpisani ....
(ime, prezime ili tvrdka)

sa stanom u .... u ulici ....
.... kućni broj .... obćine ....
.... pripadnik obćine .... izjavljuje
ovime, da je na dan 31. prosinca 1941. protiv ....
.... u ....
(Središnjica ili podružnica) ....
od ....
imao niže navedene tražbine i zahtjeve.

Dana ....

Očitovanje primio dne ....

* Narodne novine od 15. ožujka 1944. broj 61., u kojem broju je odtisnut i njemački tekst.

PRIJAVLJENE TRAŽBINE

Vrst potraživanja (na pr. tekući račun, štedioničko potraživanje i t. d.	Drugi potrebni podatci za ustanovljenje potraživanja u upisnicima banke	Iznos potraživanja		Opazka
		u [1])	u dinarma	

[1]) RM, lira, leva, kuna ili pengö.

PRIJAVLJENI
polozi, vriednostni papiri i vriednostni predmeti.

Vrst pologa (na pr. pohrana, jamstva, jamčevina i t. d.)	Vrst položenih vriednota (i ostali podatci za ustanovljenje tražbine u upisnicima banke)	Iznos potraživanja		Opazka
		u [1])	u dinarima	

[1]) RM, lira, leva, kuna ili pengö.

ZAKONSKA ODREDBA
o promjeni i nadopuni zakona o sudcima redovnih sudova

§ 1.

U drugoj stavci člana 3. zakona o sudcima redovnih sudova od 8. siečnja 1929. mjesto rieči: »ili kao inspektori ili načelnici Ministarstva Pravde« stavljaju se rieči: »ili kao pročelnici, nadsavjetnici ili savjetnici Ministarstva pravosuđa i bogoštovlja«, a mjesto rieči: »ili sekretari Ministarstva Pravde« stavljaju se rieči: »ili tajnici Ministarstva pravosuđa i bogoštovlja«.

Na kraju člana 3. dodaju se nove stavke, koje glase:

»Za stjecanje osposobljenja u smislu prednje stavke služba, provedena u Uredu Državnog vieća, uračunava se službenicima tog ureda, koji su prije toga bili sudci redovnih sudova ili tajnici viših sudova, jednako kao i sudačka služba.

Vrieme službovanja, koje su službenici, navedeni u trećoj stavci, proveli u Uredu Državnog vieća, računa se jednako kao i vrieme, provedeno u sudačkoj službi«.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 15. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Broj: LXXV-533-D.V.-1944 *Ante Pavelić,* v. r.

Državni prabilježnik — čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 16. ožujka 1944., broj 62.

ODREDBA
o Ratnom sudu kod Bojne škole četnog vježbališta Brod

U smislu § 2. st. 2. i § 15. st. 1. toč. b) zakonske odredbe o ustrojstvu vojnih sudova i o postupku pred vojnim sudovima od 24. srpnja 1943. broj CXLI-1704-D.V.-1943 izdajem ovu naredbu:

Čl. 1.

Sudbenim glavarom Ratnog suda kod Bojne škole četnog vježbališta Brod određujem zapovjednika ove postrojbe, a višim sudbenim glavarom tog ratnog suda određujem zapovjednika, koji je neposredno nadređen zapovjedniku spomenute postrojbe.

Čl. 2.

Ovom odredbom zamjenjujem svoju odredbu od 26. siečnja 1944. broj 182-D.V.-1944 (Narodne novine od 27. siečnja 1944. broj 21) i uzpostavljam svoju odredbu od 11. listopada 1943. broj 2551-D.V.-1943, ukoliko se odnosi na Ratni sud kod Bojne škole četnog vježbališta Brod.

U Zagrebu, dne 15. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: 563-D.V.-1944.

---

* Narodne novine od 16. ožujka 1944., broj 62.

OBLASTNA ODLUKA

Velike župe Vuka u Vukovaru od 2. ožujka 1944. broj 4779-1944 o promjeni čl. 5., 6., 15. i 16. propisnika o uređenju dimnjačarskog poslovanja na području velike župe Vuka od 5. listopada 1942. (Narodne novine og 5. rujna 1942. broj 251)

Na temelju §§ 1. i 2. zakonske odredbe o uređenju dimnjačarskog poslovanja od 23. rujna 1941. broj CCCXVI-1458-Z.p.-1941 te savezno sa propisima §§ 92. i 418. obrtnog zakona od 5. studenoga 1931. i § 4. zakonske odredbe o nazivima zakonskih i drugih propisa i oblastnih rješenja od 20. listopada 1941. broj CCCLVI-1820-Z-1941 kao i stavke 1. točka A-5 oblastne odluke državnog povjereničtva za ciene i nadnice od 31. prosinca 1943. broj 1083-1943 o prienosu poslova iz djelokruga istog povjerenstva na velike župe, kotarske oblasti i gradska poglavarstva, Velika župa Vuka izdaje sliedeću oblastnu odluku:

I.

Čl. 5. propisnika o uređenju dimnjačarskog poslovanja na području velike župe Vuka od 5. listopada 1942. mienja se i glasi:

(1) Godišnji ukupni brutto prihod u pojedinom dimnjačarskom radnom području iznosi:

a) u sjedištu velike župe, oko Kn 360.000.—
b) u mjestima sa sjedištem kotarske oblasti ili gradskog poglavarstva, oko Kn 340.000.—
c) u ostalim mjestima, oko Kn 320.000.—

(2) Svaki dimnjačar dužan je uposliti najmanje jednog pomoćnika. Izuzetak može dozvoliti nadležna prvomolbena upravna oblast, ako je godišnji ukupni brutto prihod u pojedinom radnom području manji nego što je to u prednjem stavu određeno.

II.

Čl. 6. istog propisnika mienja se i glasi:

(1). Dimnjačar je dužan da krajem svake godine podnese nadležnoj prvomolbenoj upravnoj oblasti izkaz o ukupnom godišnjem brutto prihodu u svom radnom području. Kada taj prihod prema ocjeni navedene oblasti znatno prelazi (preko 30%) iznos koji je u čl. 5. kao najviši predviđen, provesti će postupak radi izpravka možebitnog osnivanja novog područja uzimajuć pri tome u obzir prihode susjednih dimnjačarskih područja. Novo ustanovljenje radnog područja mora se izvršiti u roku od tri mjeseca od kada se utvrdi, da ukupni godišnji brutto prihod prelazi dopušteni najviši iznos.

(2). Dimnjačar čije s radno područje u smislu prednjeg stava izprazni odnosno novo ustroji, nema prava tražiti odštetu, a postavit će se na onaj dio razdieljenog područja koje sam bude izabrao. Na ostala slobodna mjesta postaviti će se novi dimnjačar po propisanom postupku.

III.

Čl. 15. istog propisnika mienja se i glasi:

(1). Dimnjačar ima pravo na naknadu za svoj rad i to samo za izvršene radove, u koliko ovim propisnikom nije drukčije određeno (čl. 28. st. 3.)

(2). Za jednokratno čišćenje dimovodnih predmeta pripadaju dimnjačaru sliedeće najviše pristojbe:

I. Za čišćenje dimnjaka:

a) čišćenje proplaznih (širokih dimnjaka:
1. u prizemnim zgradama . . . . . Kn 20.—
2. za svaki kat . . . . „ 15.—
b) čišćenje ruskih (uzkih, cilinder) dimnjaka:
1. u prizemnim zgradama . . . . . „ 15.—
2. za svaki kat . . . . „ 5.—
c) čišćenje dimnjaka kod središnjeg (katnog) loženja po katovima i ložištima:
1. u stanovima do 4 sobe . . . . . . „ 50.—
2. u stanovima sa više od 4 sobe . . . . „ 75.—
d) čišćenje dimnjaka većeg obujma u gostionicama, zavodima, bolnicama, pekarnama i sl.
1. u prizemnim zgradama . . . . . „ 45.—
2. za svaki daljnji kat . . . . „ 10.—

II. Za izpaljivanje dimnjaka sa čišćenjem:

prema potrebi, bez obzira na veličinu . . . „ 40.—

III. Za čišćenje otvorenih dimnjaka:

bez obzira na veličinu po kom. . . . . . . „ 30.—

IV. Za obći godišnji pregled dimnjaka i priključnih dimovodnih cievi kao i pregled kod novograđenih dimnjaka, uključivo izdavanje potvrde o tome:

po komadu . . . . „ 40.—

V. Za čišćenje dimnjaka kod vodocrpnice

po komadu . . . . „ 75.—

VI. Za čišćenje tvorničkih dimnjaka i dimovodnih kanala:

1. po jednom metru dimnjaka . . . . . . „ 30.—
2. po jednom metru kanala . . . . . . „ 60.—

VII. Za čišćenje dimovodnih kanala kod središnjeg loženja:

1. po metru kanala . . . . „ 40.—

VIII. Za čišćenje štednjaka:

A. Čišćenje štednjaka u stanovima:

1. običnog s jednom pećenjarkom bez kotlića za vodu . . . . Kn 15.—
2. za svaki daljnji pećenjarak ili kotlić za vodu „ 10.—

B. Čišćenje štednjaka u gostionicama, javnim zavodima, bolnicama i sl.:

1. čišćenje manjih štednjaka . . . . . . „ 45.—
2. čišćenje većih štednjaka . . . . „ 75.—
3. čišćenje tehnički zamršenih štednjaka . . „ 100.—

IX. Za čišćenje peći:

1. čišćenje običnih peći, željeznih i limenih u stanovima i kupaonicama, kod posebnika . „ 10.—
2. čišćenje željeznih i limenih peći u poslovnim i službenim prostorijama . . . . „ 20.—
3. čišćenje peći središnjeg loženja kod posebnika „ 30.—
4. čišćenje peći središnjeg loženja u zavodima, bolnicama i sl. . . . . „ 150.—
5. čišćenje jednostavnih peći s tiglovima kod pekara, samo cievi bez dimnjaka, po metru . „ 8.—
6. čišćenje tehnički zamršenih peći . . . . „ 80.—

X. Za čišćenje parnih pekarskih peći, peći za sušenje slada, za čišćenje naročitih sistema, kao i zračnih i vodenih ložišta u javnim zavodima, bolnicama

po komadu . . . . „ 150.—

XI. Čišćenje dimovodnih cievi:

1. po jednom metru . . . . „ 4.—
2. za raznovrstne patentirane cievi, (koje se postavljaju na obične cievi radi izkorišćivanja toplote) . . . . „ 10.—

XII. Za čišćenje varnih odnosno žarnih cievi parnih i vodnih kotlova iz točke VI. i VII. u koliko se ovo čišćenje ne obavlja u vlastitoj režiji (čl. 2. st. 3.):

50% pristojbe određene za čišćenje dimnjaka i i dimovodnih kanala, kojima su ova ložišta priključena.

XIII. Za čišćenje kotlova u praonicama:

1. manjih kotlova po komadu . . . . . Kn 20.—
2. većih kotlova kod mesara . . . . . . „ 12.—

XIV. Za čišćenje parnog kotla kod vodocrpnica:

po komadu . . . . „ 120.—

XV. Za izstrugavanje stiena komora i sušionica:

po jednom četvornom metru . . . . . . „ 6.—

XVI. Prekovremeni rad:

a) svi poslovi, koji se moraju iz tehničkih razloga neminovno obavljati nedjeljom i blagdanom, kao i rad noću (od 19 do 6 sati) naplaćivati će se za 100%.

b) svi poslovi, koji nisu u ovom propisniku navedeni, a koje dimnjačar obavi, prepušteni su slobodnoj pogodbi između dimnjačara i stranke. Ako pogodba ne uspije, odredit će privremenu cienu nadležna prvomolbena upravna oblast.

XVII. Rad izvan sjedišta dimnjačara:

Za čišćenje dimnjaka i ostalih predmeta, koji se nalaze izvan sjedišta dimnjačara u osamljenim zgradama i kućama izvan grada ili sela, ko što su željezničke postaje, stražarnice, pustare, lugarnice, kamenolomi, cestarske kuće, vinogradi i tome slično, pripada dimnjačaru nadoplata od 100% na normalne ciene.

IV.

Čl. 16. propisnika mienja se i glasi:

(1) Za čišćenje dimnjaka i ostalih predmeta čišćenja u seljačkim domovima po selima i zaselcima (čl. 1. točka e) dimnjačar će naplatiti paušalno godišnje Kn 120.—.

(2). Ako u seljačkim domovima postoje ruski (cilinder) dimnjaci, isti će se čistiti osam puta godišnje uz naknadu po čl. 15. propisnika.

V.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u »Narodnim novinama«* a ciene određene u točkama III. i IV. primjenjivat će se od 1. listopada 1943.

U Vukovaru, dne 2. ožujka 1944.

Veliki župan:

Dr. Elicker, v. r.

---

* Narodne novine od 16. ožujka 1944., broj 62.

OBLASTNA ODLUKA

Velike župe Gora od 8. siečnja 1944. broj 16362-1943 o otvaranju poslovnih prostorija trgovačkih poduzeća

Na temelju § 3. naredbe Ministarstva obrta, veleobrta i trgovine od 20. listopada 1943. broj 109918-43 **o otvaranju i zatvaranju poslovnih prostorija trgovačkih poduzeća** i o radnom vremenu pomoćnog osoblja, te okružnice istog Ministarstva od 26. listopada 1943. broj 113.981-1943 kao i čl. 66. i 67. zakona o unutarnjoj upravi velike župe Gora izdajem sliedeću odluku:

§ 1.

Poslovne prostorije trgovačkih poduzeća imadu na području velike župe Gora biti otvorene i u njima se može zaposliti pomoćno osoblje radnim danima u ovom vremenu:

1. novčani i osiguravajući zavodi i ustanove, agenture, zastupstva bez skladišta, veletrgovine, tehničke poslovnice, tehničke trgovine i poslovnice veleobrtnih poduzeća, koje su izvan sjedišta veleobrtnog pogona od 8 do 14 sati;
2. trgovine svježeg cvieća, nesamostalne prodavaonice duhana i prodavaonice novina, časopisa i sl. od 8 do 12 i od 16 do 18 sati;
3. trgovine živežnim namirnicama od 8 do 14 sati;
4. sve ostale trgovine na malo od 8 do 14 sati.

§ 2.

Vrieme poslovanja iz prednjeg paragrafa vriedi i za veleobrtne, zadružnice i samostalne obrtne prodavaonice na području ove velike župe.

§ 3.

Sve vrsti trgovina imadu jedan radni dan u tjednu biti zatvorene cieli dan i to naizmjence po strukama.

§ 4.

Kavane, krčme zalogajnice, kao i ostala gostiteljska poduzeća, u kojima se ne poslužuje goste hranom u obliku objeda i večere imadu obustaviti poslovanje tri dana u tjednu cieli dan.

§ 5.

Pekari smiju peći kruh za prodaju kao i za posebnike samo utorkom, četvrtkom i subotom. U ostale dane mogu peći kruh samo za oružane snage i bolnice.

§ 6.

Zabranjuje se u slikokaznim dvoranama grijanje.

§ 7.

Dane obustave poslovanja iz §§ 3. i 4. ove odluke odredit će kotarske oblasti i gradska poglavarstva prema mjestnim prilikama.

§ 8.

Na molbe pojedinih stranaka ova velika župa odobravat će iz važnih razloga izuzetke od propisanog vremena poslovanja po ovoj oblastnoj odluci.

§ 9.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se kaznama predviđenim u § 398. obrtnog zakona.

§ 10.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Petrinji, dne 8. iečnja 1944.

Zamjenik velikog župana,
V. d. podžupana:
Komel, v. r.

---

* Narodne novine od 17. ožujka 1944., broj 63.

OBLASTNA ODLUKA

Velike župe Gora od 15. veljače 1944. broj 1395-1944 o promjeni pristojbenika dimnjačarskih naknada

Na temelju § 1. zakonske odredbe o uređenju dimnjačarskog poslovanja od 23. rujna 1941. broj CCCVI-1458Z. p.-1941, te oblastne odluke Državnog povjereničtva za ciene i nadnice od 31. prosinca 1943 broj 1083-1943 o prenosu poslova s istog povjereničtva na velike župe, kotarske oblasti i gradska poglavarstva izdajem sliedeću oblastnu odluku:

Čl. 1.

Pristojbenik dimnjačarskih naknada izdan temeljem § 17. propisnika o obavljanju dimnjačarskog obrta na području ove velike župe mienja se i glasi:

I. Dimnjaka:

1.	proplaznih u prizemnicama	Kn	25.—
	za svaki daljnji kat	Kn	5.—
2.	ruski (cilindar) u prizemnicama	Kn	15.—
	za svaki daljnji kat	Kn	5.—
3.	kod središnjeg loženja po katovima i ložištima:		
	a) do četiri prostorije	Kn	30.—
	b) više od četiri prostorije	Kn	35.—
4.	ložišta, koja su u većoj upotrebi (§ 14. toč. g):		
	u prizemnicama	Kn	25.—
	za svaki daljnji kat	Kn	5.—

II. Štednjaka:

1. u stanovima:
   a) običnog s jednom pečnicom bez kotlića za vodu . . . . Kn 15.—
   b) s jednom pečnicom i kotlićem za vodu . Kn 20.—
   c) s dvie i više pečnica i kotlićem za vodu . Kn 25.—
   d) s kotlom za praonicu s cirkulacijom . . Kn 40.—
2. u bolnicama, gostiteljskim poslovima i t. d. (§ 14. toč. g) 50% više od pristojbi u toč. 1. ako su štednjaci veliki i tehnički komplicirani 100% više od pristojbi u toč. 1.

III. Peći

1. običnih željeznih u stanovima i kupaonicama s cievima do 2 met. dužine . . . . . . Kn 15.—
2. s cievima preko 2 met. dužine . . . . Kn 20.—
3. za središnje loženje manjih . . . . . . Kn 25.—
   za središnje loženje većih . . . . . . Kn 40.—
   u bolnicama, većim uredima, tvornicama, gostiteljskim poslovima (§ 14 toč. g) i tehnički kompliciranih . . . . Kn 110.—
4. jednostavni s tiglovima kod pekara samo cievi bez dimnjaka po metru . . . . . . Kn 5.—
5. kod slastičara s pečnicama . . . . . . Kn 35.—
   s cievima tehnički kompliciranih . . . Kn 50.—

IV. Dimovodnih cievi

ako su preko 2 metra duge po daljnjem metru . Kn 4.—

V. Tvorničkih dimnjaka i dimovodnih kanala

1. do 25 m visine dimnjaka . . . . . . Kn 400.—
   za svaki daljnji metar visine . . . . . Kn 40.—
2. za svaki metar dužine dimovodnih kanala . Kn 10.—

VI. za izstrugavanje stiena sušionica poduzeća

po četvornom metru . . . . Kn 5.—

VII. za svaki pregled i izpitivanje dimnjaka i priključnih dimovodnih kanala kod novogradnja i izdavanjem potvrde o tome:

1. u prizemnicama za svaki dimnjak . . . Kn 50.—
2. za svaki daljnji kat po dimnjaku . . . . Kn 10.—

VIII. za izpaljivanje dimnjaka bez razlike . . Kn 50.—

IX. za rad na objektima, koji su od sjedišta dimnjačara udaljeni više od 5 km pripada dimnjačaru nadoplata od 50% na pristojbu, ako su udaljeni više od 10 km 100% na pristojbu.

X. za rad od 21. do 6 sati pripada dimnjačaru nadoplatak od 100% od utvrđene pristojbe.

Čl. 2.

Ova oblastna odluka stupa na snagu danom proglašenja u Narodnim novinama* s tim, da ustanovljene ciene vriede od 1. siečnja 1944.

U Petrinji, dne 15. veljače 1944.

Zamjenik velikog župana,
V. d. podžupana:
Komel, v. r.

---

* Narodne novine od 17. ožujka 1944., broj 63.

OBLASTNA ODLUKA

Velike župe Sana i Luka o izmjeni odluke od 14. srpnja 1943. broj 12463-43

Odlukom Velike župe Sana i Luka od 8. ožujka 1944. broj 2368-1944., a na temelju § 4. zakonske odredbe od 10. lipnja 1941. broj CLIX-345-Z. p.-1941 broj CDIV-2038-Z-1941 o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica izmjenjujem svoju odluku broj 12463-43 od 14 srpnja 1943. u pogledu točke II, koja ima da glasi:

»Za poljodjelske poslove za stalne radnike, namještene kod Trapiskog samostana »Marija Zviezda« u Delibašinom Selu, dužan je poslodavac iste plaćati prama provedenim godinama u službi, te prema sposobnosti u poslu, i to:

1. stručne radnike po satu Kn 45—54 netto;
2. polustručne radnike po satu Kn 40—44 netto;
3. nestručne radnike po satu Kn 35—40 netto;
4. malodobne radnike po satu Kn 25—30 netto.

Osim toga ovim poljodjelskim radnicima pripadaju sva prava dobivena skupnim ugovorom od 25. travnja 1942., kao i sva ostala prava, koja su radnici do sada uživali od poslodavca.«

Ova odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a vriedi od 1. siečnja 1944.

Banja Luka, 8. ožujka 1944.

Veliki župan:
Prof. Husejn Alić, v. r.

---

* Narodne novine od 17. ožujka 1944. broj 63.

NAREDBA

Ministarstva oružanih snaga od 16. ožujka 1944. Ustr. broj 1339-N. Z.-1944 o zvučnim znacima službe opreza Narodne zaštite za područje Nezavisne Države Hrvatske

Na temelju § 3. stavke prve zakonske odredbe od 15. srpnja 1941. broj CXCII-604-Z. p.-1941 o osnutku Narodne zaštite Nezavisne Države Hrvatske (Narodne novine od 15. srpnja 1941. broj 76) izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Zvučni znaci službe opreza Narodne zaštite jesu:
»zračna opasnost«,
»zračna uzbuna«,
»svršetak zračne uzbune«,
»svršetak zračne opasnosti«.

§ 2.

Znak »zračna opasnost« označuje, da se u blizini dotičnog mjesta nalazi manji broj neprijateljskih zrakoplova, koji — sudeći po njihovu sastavu i vrsti — vjerojatno nemaju namjere izvršiti napadaj.

Ovaj se znak daje sirenama ili tvorničkim zviždaljkama s tri jednolična zvuka u trajanju od po 15 sekunda za svaki zvuk, s međustankom od 30 sekunda.

Na znak »zračna opasnost« odvija se i nadalje rad i promet. Stanovništvu se prepušta na volju sklanjanje u skloništa ili u zaklone. Javne priredbe i zabave svih vrsta obustavljaju se, a javne se skupštine prekidaju. Noću se zaustavlja sav promet vozilima, koja imaju jaka svietla, napose pak promet vozilima na električni pogon. Takva vozila imaju odmah pogasiti svoju raz svjetu.

§ 3.

Znak »zračna uzbuna« daje se oko 10 minuta prije vjerojatnog napadaja neprijateljskih zrakoplova na dotično mjesto i znači, da se u neposrednoj blizini toga mjesta nalaze neprijateljski zrakoplovi, koji bi mogli izvršiti napadaj.

Znak »zračna uzbuna« daje se:

a) sirenama, jačanjem i slabljenjem zvuka kroz 2 (dvie) minute (zavijajući znak),

b) tvorničkim zviždaljkama i zviždaljkama s lokomotiva, izprekidanim zviždanjem: 5 sekunda zviždanje, 3 sekunde stanka, naizmjence kroz 2 (dvie) minute,

c) ručnim zviždaljkama izprekidanim oštrim zvižducima.

Ako se dogodi, da dođe do napadaja, a da ne bude prije objavljena uzbuna, tada se pucnji protuzrakoplovne obrane i eksplozije bomba imaju smatrati znakom zračne uzbune.

Na znak »zračna uzbuna« izvršavaju se sve zaštitne i samozaštitne mjere, koje su propisne za taj slučaj.

§ 4.

Znak »svršetak zračne uzbune« daje se samo iza znaka »zračna uzbuna« i označuje, da je glavni dio neprijateljskog zrakoplovstva već napustio dotično

mjesto, ali da se u blizini toga mjesta zadržava još nekoliko pojedinačnih neprijateljskih zrakoplova. Ovaj znak daje se i onda, kada postoji vjerojatnost, da će se znak »zračna uzbuna« uskoro ponovno dati.

Znak »svršetak zračne uzbune« daje se na isti način, kako je to propisano u § 2. za znak »zračna opasnost«. Najkasnije na znak »svršetak zračne uzbune« imaju pristupiti zaštitne i samozaštitne postrojbe radovima na odstranjenju posljedica zračnog napadaja. Rad i i promet se nastavlja a daljnja samozaštita prepušta se građanstvu na volju.

§ 5.

Znak »svršetak zračne opasnosti« objavljuje se, kada ne prieti više nikakova opasnost napadaja iz zraka.

Znak »svršetak zračne opasnosti« daje se sirenama ili zviždaljkama jednolikim neprekidnim zvukom kroz 2 (dvie) minute.

U pogledu rada i prometa vriedi propis stavke treće § 4. Javne priredbe, zabave i skupštine mogu se nastaviti. Vozila, označena u § 2., mogu nastaviti vožnju.

§ 6.

Mjerodavne upravne i samoupravne oblasti izdat će u smislu ove naredbe, a vodeći računa o mjestnim prilikama, svim svojim podređenim uredima, željezničkim ravnateljstvima, ustanovama, tvornicama, poduzećima i sl. potrebne upute i naloge radi točnog i podpunog objavljivanja napried označenih znakova.

§ 7.

Sirene i tvorničke zviždaljke, koje su određene za objavljivanje opasnosti napadaja iz zraka, kao i zvučna sredstva, koja imaju sličan zvuk, te bi mogla dovesti

do uzbune, ne smiju se ni u kom slučaju upotrebljavati za druge svrhe nego za objavljivanje napried označenih znakova.

§ 8.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.* Tim danom prestaje vriediti propisnik o znacima uzbune, svršetka napadaja i prestanka opasnosti u slučaju napadaja iz zraka na područje Nezavisne Države Hrvatske od 27. ožujka 1942. broj 831-Z-1942 (Narodne novine od 15. travnja 1942. broj 83) te naredba Ministarstva oružanih snaga od 7. rujna 1943. Poz. br. 5976 o promjeni propisnika o znacima uzbune, svršetka napadaja iz zraka na područje Nezavisne Države Hrvatske od 27. ožujka 1942. broj 831-Z-1942 (Narodne novine od 16. rujna 1943. broj 211).

Ministar oružanih snaga
ustaški pukovnik:

Vokić, v. r.

(Broj: 576-D.V.-1944)

* Narodne novine od 18. ožujka 1944., broj 64.

NAREDBA

Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 6. ožujka 1944. broj 9782-44 o promjeni i nadopuni naredbe Ministarstva narodnog gospodarstva od 30. lipnja 1943. br. 28-000-43 o odkupu i o odkupnim cienama žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira od žetve odnosno berbe u godini 1943.

Na temelju ovlasti iz § 5. zakonske odredbe od 26. lipnja 1943. broj CXXXIV-1627-D.V.-1943 o stavljanju žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira pod monopolnu razpoložbu države; o zaštiti pobiranja, spremanja i preradbe poljodjelskih proizvoda i o kažnjavanju čina proti sigurnosti prehrane u sporazumu s ministrom unutarnjih poslova izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Gdje god se u naredbi spominje »ministar narodnog gospodarstva« odnosno »Ministarstvo narodnog gospodarstva« stavlja se »ministar seljačkog gospodarstva i prehrane« odnosno »Ministarstvo seljačkog gospodarstva i prehrane«.

§ 2.

U § 9. iza stavke prve dodaju se sliedeće stavke:

»Proizvoditelji mogu, s pozivom na propis prve stavke, ponudili u zamjenu za propisane proizvode vino, te će se u tom slučaju ustanoviti količina, koja tereti jedinicu obradive površine prema veličini proizvoditeljeva posjeda izključivo po prvoj skupini ljestvice propisane u § 3.

Proizvoditelji s posjedom do 2 kat. jutra, ako imaju barem jedno kat. jutro zasađeno vinovom lozom dužni su odstupno od stavke 2. § 3. od površina zasađenih vinovom lozom predavati na odkup dužnu zaokruženu količinu propisanih proizvoda u vinu, i to u količini, koja je propisana za veličinu posjeda od 2—3 kat. jutra«.

Dosadanja druga stavka postaje stavka četvrta te se mienja i glasi:

»Vrstu ostalih proizvoda, koji će se primati u zamjenu, način, uvjete, obseg i provedbu zamjene za sve vrsti zamjenbenih proizvoda propisuje ministar seljačkog gospodarstva i prehrane posebnim propisnikom.«

§ 3.

Ova naredba zdobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.* Istog dana prestaju vrijediti protivni joj propisi.

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:

Dr. Stjepan Hefer, v. r.

(Broj: 542-D.V.-1944)

* Narodne novine od 18. ožujka 1944., broj 64.

NAREDBA

ministra narodne prosvjete od 10. veljače 1944. broj 9604-1944 o promjenama i nadopuni naredbe ministra narodne prosvjete od 29. prosinca 1943. broj 100.849 o polaganju državnog stručnog izpita za profesore srednjih, učiteljskih i obćih nižih srednjih škola

Na temelju § 73. zakona od srednjim školama od 31. kolovoza 1929., na temelju § 53. zakona o učiteljskim školama od 27. rujna 1929., na temelju § 45. zakona o obićm nižim srednjim školama od 5. prosinca 1931., na temelju § 14. odj. 3. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931., te na temelju § 1. zakonske odredbe o njemačkom školstvu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj od 20. rujna 1941. broj CCCVIII-1498-Z. p.-1941 izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

U § 1. naredbe ministra narodne prosvjete od 29. prosinca 1943. broj 100.849 u drugom odjelu iza rieči »Mudroslovnog fakulteta« dodaju se rieči: »ili njemu jednake visoke škole.«

§ 2.

U § 4. odjel 1. redak treći iste naredbe iza rieči »Iz redova« dodaju se rieči: »visokoškolskih profesora,«.

§ 3.

U § 17. dodaje se novi odjel, koji glasi:

Kandidati njemačke narodnosti, koji žele steći osposobljenje za službu na njemačkim srednjim, učiteljskim i glavnim (obćim nižim srednjim) školama, ne polažu predizpit iz živog stranog jezika, ali povrh ostalih gore navedenih predmeta polažu na njemačkom jeziku ustmeni predizpit iz njemačkog jezika i njemačke književnosti, njemačke poviesti i zemljopisa Njemačke, iz zakonoslovlja o njemačkom školstvu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i iz njemačke školske uprave. Izpitivače za izpitivanje navedenih predmeta na njemačkom jeziku imenuje ministar narodne prosvjete na priedlog vođe Njemačke narodne skupine.

§ 4.

Na kraju § 19. dodaje se novi odjel, koji glasi:

U § 17. navedeni kandidati njemačke narodnosti imaju na ustmenom predizpitu iz njemačkog jezika dokazati, da dobro vladaju njemačkim jezikom i da poznaju najvažnija književna djela njemačke književnosti, a osobito ona, u kojima se očituje narodna misao. Iz njemačke poviesti izpituje se najvažnija poviestna razdoblja njemačkog naroda, a osobito ona, iz kojih se razabire težnja za ujedinjenjem. Izpituje se konačno i poviest osnutka Trećeg Reicha i poviest nacionalno-socijalističkog pokreta kao i načela i značenje njemačkog nazora o svietu.

§ 5.

U § 21. iza rieči »svoje struke« dodaju se rieči: »iz kojih je položio završni (diplomski) izpit.«

§ 6.

U § 23. iza prvog odjela dadaje se novi, koji glasi: Pokusno predavanje drže kandidati njemačke narodnosti na njemačkom jeziku u jednom razredu njemačke srednje škole.
U istom paragrafu u drugom redku četvrtog odjela briše se rieč »samo«.

§ 7.

U § 28. u trećem redku druge stavke iza rieči »predmeta« dodaje se »državnog«.

§ 8.

U § 34. umeće se iza druge stavke ova stavka:
Izpitu kandidata njemačke narodnosti prisustvovati će posebni izaslanik, kojeg na priedlog vođe Njemačke narodne skupine imenuje ministar narodne prosvjete.

§ 9.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjivat će se od 15. siečnja 1944.

U Zagrebu, dne 10. veljače 1944.

Ministar narodne prosvjete:

Dr. Julije Makanec v. r.

(Broj: 324-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 20. ožujka 1944., broj 65.

ZAKONSKA ODREDBA

o oprostu od plaćanja biljegovine u molbenim predmetima za pomoć i skrb osoba postradalih uslied ratnih podhvata

§ 1.

Osobe, postradale uslied ratnih podhvata, oproštene su od plaćanja biljegovina: za svoje molbe i za priloge molbe, koje podnose državnim i samoupravnim oblastima radi davanja pomoći; za svjedočbe i odluke državnih i samoupravnih oblasti, kao i za sve druge radnje, kojima je cilj skrb oko ovih osoba.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a njezina se provedba povjerava ministru državne riznice.

U Zagrebu, dne 18. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXI-587-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Andrija Artuković v. r.

* Narodne novine od 21. ožujka 1944., broj 66.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjenama i nadopunama zakona o biljegovini i pristojbama od 30. ožujka 1911.

§ 1.

U Tbr. 10. Napomena 2. mienja se i glasi:

»Sve zadruge, osim proizvađačkih, koje postoje u vremenu, kada ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, a koje nisu platile pristojbu iz ovog tarifnog broja na cjelokupnu svoju glavnicu, dužne su u roku od 60 dana nakon dana, kada ovaj propis zadobije pravnu moć, prijaviti svoju glavnicu i platiti pristojbu. One zadruge, koje urade po ovom propisu, platit će samo redovitu pristojbu iz ovog tarifnog broja, a u protivnom će se slučaju, pored redovite pristojbe iz ovog Tbr., kazniti još peterostrukim iznosom redovite pristojbe.«

U Tbr. 10. u Napomeni 3. stavka prva postaje stavkom drugom, a kao prva dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Novoosnovano družtvo platit će pristojbu od upisane temeljne glavnice u roku od 30 dana nakon dana, kojega je održavalo svoju osnivajuću skupštinu.«

§ 2.

U Tbr. 20. poslije Napomene 7. dodaje se nova napomena, koja glasi:

»8. Napomena. Veleobrtna poduzeća s velikim brojem namještenika mogu, iznimno od propisa stavke prve ovog tarifnog broja, a s odobrenjem Ministarstva dr-

žavne riznice, ovu pristojbu plaćati u iznosu od 1% od ukupno izplaćenih mjesečnih beriva, i to u roku od 15 dana nakon izminuća svakog mjeseca.«

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a njezina se provedba povjerava ministru državne riznice.

U Zagrebu, dne 18. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXIX-525-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 21. ožujka 1944., broj 66.

ZAKONSKA ODREDBA

o nadopuni zakonske odredbe od 8. travnja 1943. broj LXX-832-D.V.-1943 o pretvaranju njemačkih obćih nižih srednjih (građanskih) škola u njemačke glavne škole

§ 1.

Iza prve stavke § 1. dodaje se nova stavka, koja glasi: »Osnutak, otvaranje i zatvaranje njemačkih glavnih škola vrši ministar narodne prosvjete naredbom«. Dosadanja druga stavka § 1. postaje trećom stavkom, a dosadanja treća stavka § 1. postaje četvrtom stavkom.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatsk
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXX-561-D.V.-1944.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Andrija Artuković v. r.

---

* Narodne novine od 21. ožujka 1944., broj 66.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakona o odvjetnicima od 17. ožujka 1929. sa svim njegovim kasnijim promjenama i nadopunama

§ 1.

U prvoj stavci § 5. zakona o odvjetnicima od 17. ožujka 1929. (Službene novine od 19. ožujka 1929 broj 65-XXVIII) sa svim njegovim kasnijim promjenama i nadopunama brišu se rieči: »ili javnog beležnika«. U drugoj stavci § 5. brišu se rieči: »vježbu kod javnog beležnika Beležnička Komora«.

§ 2.

U trećoj stavci § 6. mjesto rieči: »po § 4. posljednjem stavu« stavljaju se rieči: »prema § 4. stavci drugoj«.

§ 3.

U § 8. mienja se obrazac prisege i glasi:

»Ja N. N. stupajući u red odvjetnika prisižem Bogu Svemogućemu i dajem svoju častnu rieč, da ću Poglavniku Nezavisne Države Hrvatske biti vjeran, da ću se zakona savjestno držati i da ću jednakim marom i savjestno zastupati pravdu i vršiti svoju dužnost. Tako mi Bog pomogao!«

§ 4.

U trećoj stavci § 9. mienja se peta rečenica i glasi: »Vrieme, koje nakon 10. travnja 1941. odvjetnički pripravnik provede kao pričuvnik na djelatnoj službi u oružanim snagama, uračunat će se ovome u odvjetničku pripravničku vježbu najviše do šest mjeseci«.

§ 5.

U drugoj stavci § 26. brišu se rieči: »i Upravnog Suda«, a mjesto rieči: »Državnog Saveta« stavljaju se rieči: »Upravnog sudišta«.

§ 6.

§ 29. mienja se i glasi:

»Gdje nema pogodbe ili gdje visina nagrade nije predviđena propisnikom, vriede za visinu nagrade, koja pripada odvjetniku za njegov posao, trud i gubitak vremena, propisi obćeg građanskog zakonika.
Odvjetnik je ovlašten tužiti stranku radi naplate nagrade i troškova i bez predhodnog sudbenog obređenja, ako se radi o troškovima i nagradi, koji nisu nastali u zastupanju pred redovitim sudovima.
Radi li se o nagradi i troškovima, nastalima u zastupanju pred redovitim sudovima, ne može odvjetnik utužiti troškove i nagradu bez predhodnog obredbenog postupka, osim u slučaju, ako postoji pogodba u smislu prve stavke § 27.
Molbu za obređenje nagrade i troškova mogu podnieti odvjetnik i stranka. Molba se podnosi onom sudu, pred kojim je stvar, u kojoj su nastali troškovi zastupanja, razpravljena u prvoj molbi.

U molbi se mora navesti, da li je odvjetniku dan predujam, u kojem iznosu odnosno u kojoj vriednosti.

Ako stranka traži obređenje, sud će naložiti odvjetniku, da u određenom roku podnese obračun o svojoj nagradi i troškovima, jer će se u protivnom slučaju nagrada i troškovi obrediti na temelju podataka, koje iznese stranka.

Za obredbeni postupak vriede načela izvanparbenog postupnika. Ako u obredbenom postupku nastane između odvjetnika i stranke priepor o samoj dužnosti naknade troška, o pravu tražiti nagradu ili o visini primljenog predujma, sud će obustaviti obredbeni postupak i odlukom će uputiti stranke na put redovite parnice. Troškovi ovog obustavljenog postupka smatrat će se dielom parbenih troškova.

Ako među strankama nema priepora o samoj dužnosti naknade troškova, niti o pravu tražiti nagradu, niti o visini primljenog predujma, sud će odlukom obrediti nagradu i trošak kao i trošak obredbenog postupka. Kod obređivanja nagrade i troškova sud će ocieniti, da li su poslovi, koje je odvjetnik obavio, bili potrebni za pravilno zastupanje i koliko su oni inače opravdani s obzirom na samu stvar i prilike. Od obređenog iznosa sud će odbiti iznose, koje je odvjetnik primio u ime predujma, i u odluci, kojom obređuje nagradu i trošak, navest će samo onaj iznos, koji ostaje, kad se primljeni predujmovi odbiju. U obredbenoj odluci naložit će se stranci platež obređenog iznosa i troškova obredbenog postupka u roku od 15 dana.

Protiv odluke o obređenju troškova ili o upućivanju na put redovite parnice dopušten je utok na sud druge molbe. Daljnji pravni liek nije dopušten.

Odluka o obređenju troška, donesena po 8. stavci, ovršni je naslov u smislu § 2. ovršnog postupnika.

Odvjetnik i stranka mogu se obratiti odboru odvjetničke komore, da priepor o tražbini odvjetnika rieši mirnim putem. Nagodbe, sklopljene pred odborom odvjetničke komore o tražbinama odvjetnika protiv njegove stranke iz odnosa zastupanja, ovršni su naslovi u smislu ovršnog postupnika. Ako se stranka s odvjetnikom pred odborom odvjetničke komore ne nagodi, odbor ne može riešiti priepor o nagradi niti kao izabrani sud.«

§ 7.

U § 33. st. 1. sl. a) brišu se rieči: »s platom«, a mjesto rieči: »honorarnog profesora Univerziteta« stavljaju se rieči: »honorarnog nastavnika Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu«.

§ 8.

Na kraju § 38. dodaju se nove stavke, koje glase:

»Poslovi komore obavljaju se neposredno u skupštinama, a posredno u odboru.

Skupština odvjetničke komore je uredno sazvani i konstituirani skup članova komore.

Skupština se sastaje jedanput u godini, i to u mjesecu listopadu. Ona se može prema potrebi sazvati i na izvanredno zasjedanje.

Skupština se mora sazvati, kad to zatraži jedna trećina članova komore, i to najkasnije u roku od mjesec dana nakon stavljenog pismenog zahtjeva.

Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih članova.

Skupština izabire iz svojih redova 14 kandidata, te ih predlaže ministru pravosuđa i bogoštovlja. Između predloženih kandidata ministar pravosuđa i bogoštovlja imenuje na tri godine predsjednika, njegova zamjenika i pet članova odbora.

Imena predsjednika, njegova zamjenika i članova odbora priobćuje ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja Vrhovnom sudu i nadležnom banskom stolu.

Imenovani predsjednik ujedno je i predsjednik skupštine. Ostale dužnostnike odbora bira sam odbor između imenovanih članova odbora. Izpražnjena mjesta članova odbora u toku ovog trogodišnjeg vremena popunjuje ministar pravosuđa i bogoštovlja između ostalih po skupštini predloženih kandidata.

Odbor svake odvjetničke komore izrađuje sam propisnik za svoj rad, za rad skupštine i za rad stegovnog vieća. Izvanredne propisnike potvrđuje ministar pravosuđa i bogoštovlja.«

§ 9.

Iza § 38. dodaje se novi § 39., koji glasi:

»Kandidati (§ 38. st. 7.) biraju se glasovnicama između članova komore. Izabranim kandidatom smatra se onaj, koji je dobio više od polovice predanih glasova. Kod toga se broje i prazne glasovnice.

Ne postigne li se većina prvim glasovanjem, obavit će se uži izbor između onih, koji su kod prvog glasovanja dobili najviše glasova.

U uži izbor ima se uzeti uviek dva puta onoliko osoba, koliko ih treba izabrati. Ako je za više osoba predan jednaki broj glasovnica, odlučuje ždrieb, koji će od njih doći u uži izbor. Ništetna je svaka glasovnica, koja kod ovog izbora bude predana za osobu, koja nije bila uzeta u uži izbor. Ako kod užeg izbora bude broj glasova jednak, odlučuje ždrieb.«

§ 10.

Iza § 39. dodaje se novi § 40., koji glasi:

»Svaki član odvjetničke komore, koji bude imenovan predsjednikom, zamjenikom predsjednika ili članom odbora odvjetničke komore, dužan je primiti se ove dužnosti, no nakon izminuća vremena, za koje je imenovan, može odbiti ponovno imenovanje.

Ministar pravosuđa i bogoštovlja odlučuje o tome, da li se može imenovanje odbiti i iz drugih razloga.

Ako se netko ne će primiti ili ne će dalje vršiti službu predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana odbora, a to ni onda kad se pokaže, da za to nema opravdanih razloga, bit će kažnjen novčanom kaznom od 10.000 do 30.000 kuna. Odluku o toj novčanoj kazni donosi ministar pravosuđa i bogoštovlja. Proti ovoj odluci nema pravnoga lieka.

Novčana kazna pripada blagajni komore. U pogledu naplaćivanja i upotrebe ove kazne vriede propisi o stegovnim novčanim kaznama.«

§ 11.

Iza § 40. dodaje se novi § 41., koji glasi:

»Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi odbora imenuju se na tri godine, ali moraju i dalje vr-

šiti ovu službu, sve dok ih ministar pravosuđa i bogoštovlja od toga ne razrieši. Kad prođe vrieme njihove službe, mogu opet biti imenovani. Ako se izprazni mjesto predsjednika, zamjenika predsjednika ili kojeg člana odbora, prije nego što mu je izteklo vrieme službe, ministar pravosuđa i bogoštovlja može za preostalo vrieme imenovati novog predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana odbora između predloženih mu kandidata (§ 38.). Ne posluži li se ministar pravosuđa i bogoštovlja tim svojim pravom, obavit će se naknadni izbor.

Predsjednik i zamjenik predsjednika jesu članovi odbora. Odbor donosi svoje odluke većinom glasova. Za valjanost odluke treba biti prisutno najmanje pet članova«.

§ 12.

U drugoj stavci § 42. pod sl. b) mjesto rieči: »da opomene« stavlja se rieč: »upozoriti«, a mjesto rieči: »njihovo« stavljaju se rieči: »staležu primjereno«.

Dosadašnje stavke 3., 4., 5. i 6. brišu se.

§ 13.

Mjesto dosadašnjeg slova v) u § 43. stavlja se novo slovo b), koje glasi:

»b) birati i predlagati ministru pravosuđa i bogoštovlja kandidate za predsjedničtvo i članove odbora komore (§ 38. st. 7.), zatim kandidate za stegovno vieće, tužitelja komore, odvjetničke sudce (X. glava) i one odvjetnike, koji će biti članovi izpitnog odbora (§13.);«

Mjesto dosadašnjeg slova g) stavlja se novo slovo c), koje glasi:

»c) odlučivati o proračunu dohodaka i izdataka komore i odbora, ustanovljivati uloge članova, izpitivati i odobravati račune komore i odbora;«

U dosadašnjem slovu d) mjesto rieči: »§§ 54. stav drugi slovo b)« stavljaju se rieči: »§ 54. stavka prva slovo b)«.

Dosadašnja slova d), đ), e), ž) i z) postaju slovima: d), e), f), g) i h).

Druga stavka § 43. briše se.

§ 14.

U § 44. iza dosadašnjeg slova b) stavlja se novo slovo c), koje glasi:

»c) izvršivati skupštinske odluke;«

U trećoj rečenici slova e) mjesto rieči: »zaštitnička prava« stavljaju se rieči: »zastupnička prava«.

Iza dosadašnjeg slova ž) stavlja se novo slovo i), koje glasi:

»i) sazivati skupštinu odvjetničke komore;«

U dosadašnjem slovu i) mjesto rieči: »da se žali Upravnom sudu i Državnom Savetu« stavljaju se rieči: »podnositi tužbe Upravnom sudištu«.

U dosadašnjem slovu k) mjesto rieči: »1.000 dinara« stavljaju se rieči: »10.000 kuna«.

Iza dosadašnjeg slova k) stavlja se novo slovo m), koje glasi:

»m) imenovati izaslanike u Savez komora«;

Iza dosadašnjeg slova m) dodaje se novo slovo o), koje glasi:

»o) birati iz svoje sredine tri člana i isto toliko zamjenika koji će suditi o povredama iz § 54. ovoga zakona«.

Dosadašnja slova g), d), đ), e), ž), i), j), k) i m) postaju slovima: d), e), f), g), h), j), k), l) i n).

§ 15.

U § 45. mjesto rieči: »Povjerenik, njegov zamjenik i članovi poslovnog vieća« stavljaju se rieči: »Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi odbora«.

§ 16

Iza dosadašnjeg § 47. stavlja se novi § 48., koji glasi:

»Radi zajedničke zaštite prava i probitaka odvjetničkog staleža mogu odvjetničke komore osnovati savez komora. U taj savez ulaze predsjednici svih komora i izaslanici komora, koji se biraju na tri godine.

Savez komora izrađuje sam sebi propisnik.

Komora, koja ima do 100 članova, bira tri izaslanika; ako ima više od 100, a manje od 200 članova, bira pet izaslanika, a ako ima više od 200 članova, sedam izaslanika«.

§ 17.

U § 49. mienja se četvrta stavka i glasi:

»On može razpustiti odbor odvjetničke komore, ako komora i odbor ne bi izpunjavali svoje zakonske dužnosti niti nakon ponovne opomene i prietnje razpu-

štanjem. Istodobno s razpuštanjem naredit će se izbor novoga odbora u roku od 15 dana i imenovat će se vladin povjerenik iz reda odvjetnika, koji će obavljati poslove sve dotle, dok ih ne preuzme novi odbor. Vladin povjerenik ima ista prava kao i odbor.«

§ 18.

Na kraju § 51. mjesto točke stavlja se točka zarez i dodaje se novo slovo g), koje glasi:

»Ako odvjetnik podpiše izpravu, na temelju koje se ima izvršiti zemljištnoknjižni upis, ili ako podpiše zemljištnoknjižnu molbu, a nije ovu izpravu odnosno molbu sam sastavio«.

§ 19.

U drugoj stavci § 52. mjesto rieči: »500.— dinara« stavljaju se rieči: »5.000 kuna«.

20.

U prvoj stavci § 54. mjesto rieči »Povjerenik« stavljaju se rieči: »Odbor komore od tri člana« (§ 44. sl. o).

U slovu b) § 54. mjesto rieči: »200 dinara« stavljaju se rieči: »2.000 kuna«.

§ 21.

U prvoj stavci § 55. sl. b) mjesto rieči: »5.000 dinara« stavljaju se rieči: »50.000 kuna«, a mjesto rieči: »10.000 dinara« stavljaju se rieči: »10.000 kuna«,

§ 22.

U prvoj stavci § 56. iza dosadašnjeg slova a), stavlja se novo slovo b), koje glasi:

»b) ako odvjetnik počini stegovni prestupak naveden u § 51. sl. g);«

Dosadašnje slovo b) ovoga paragrafa postaje slovo c).

§ 23.

U § 61. mienjaju se prve četiri stavke i glase:

Skupština izabire na isti način, na koji se bira i odbor odvjetniške komore, po dvojicu kandidata za predsjednika, za zamjenika predsjednika, za svakog člana stegovnog vieća, za tužitelja komore i za njegove zamjenike. Izabrane kandidate skupština predlaže ministru pravosuđa i bogoštovlja, koji između predloženih kandidata imenuje na tri godine predsjednika, zamjenika predsjednika, članove stegovnog vieća, tužitelja komore i njegove zamjenike.

Predsjednik i članovi odbora odvjetničke komore mogu biti izabrani i imenovani u stegovno vieće.

Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja dostavit će Vrhovnom sudu i nadležnom banskom stolu popis imenovanih osoba.

Propisnik će propisati broj članova stegovnog vieća kao i to, koliko će članova toga vieća poslije prve i druge godine odpasti ždriebom i njihova se mjesta podpuniti novim imenovanjem. Predsjednik ne može odpasti ždriebom.«

§ 24.

U § 62. mjesto rieči: »postavljen« stavlja se rieč: »imenovan«, a mjesto rieči: »postavljenje« stavlja se rieč: »imenovanje«.

U trećoj stavci § 62. mjesto rieči: »§ 42. stavka peta i šesta« stavljaju se rieči: »§ 40. st. 3.«

§ 25.

Na kraju § 70. mjesto rieči: »postavivši istodobno novo stegovno vieće« stavljaju se rieči: »imenujući istodobno novo stegovno vieće između već prije predloženih kandidata, odnosno naređujući novi izbor.«

§ 26.

U petoj stavci § 72. mjesto rieči: »postaviti« stavlja se rieč: »imenovati«.

Na koncu treće rečenice pete stavke § 72. briše se točka i dodaju se rieči: »već prije predloženog kandidata ili narediti novi izbor za tužitelja komore (§ 61. st. 1.). Dok ne bude imenovan novi tužitelj komore, zamjenjivat će razriešenog tužitelja komore njegov zamjenik.«

U četvrtoj rečenici pete stavke § 72. mjesto rieči: »u petoj stavci § 42.« stavljaju se rieči: »u trećoj stavci § 40.«

§ 27.

Na kraju § 80. mjesto »(§ 52.)« stavlja se »(§ 50. st. 2.)«

§ 28.

Treća stavka § 82. mienja se i glasi:

»Izuzeće mora se tražiti najkasnije tri dana prije razprave«.

§ 29.

U § 87. iza rieči: »dokaznim pravilima« mjesto zareza stavlja se točka, a mjesto rieči: »već sudi po svom slobodnom uverenju, stečenom« stavljaju se rieči: »O

pitanju, ima li se koja činjenica smatrati dokazanom ili ne, odlučuje po slobodnoj razsudi, stečenoj«.

§ 30.

U § 88. mjesto rieči: »koje je na štetu časti i ugleda« stavljaju se rieči: »kojim narušava čast i ugled«.

§ 31.

U § 89. brišu se rieči: »kod Stola sedmorice«.

§ 32.

U § 101. briše se rieč (opravdanje)«.

§ 33.

U § 102. mienjaju se druga i treća rečenica stavke prve i glase:

»Odvjetničke sudce imenuje između predloženih kandidata (§ 43. sl. b) ministar pravosuđa i bogoštovlja na tri godine, no oni moraju i nakon tog vremena vršiti sudačku službu sve do novog imenovanja. Izabrani i imenovani mogu biti samo oni odvjetnici, koji vrše odvjetničtvo najmanje pet godina.«

Stavka treća § 102. mienja se i glasi:

»Za postupak kod izbora i imenovanja kao i za izuzeće imenovanih sudaca vriede odnosni propisi o izboru i imenovanju članova stegovnog vieća (§ 61.) odnosno propisi o izuzeću članova stegovnog vieća (§§ 69. i 82.). O imenovanju obaviestit će Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja predsjedničtvo Vrhovnog suda i odvjetničku komoru.«

§ 34.

Na kraju § 103. dodaje se »(§ 43.)«.

§ 35.

Prva stavka § 104. mienja se i glasi:

»Pojedina vieća sastavlja za svaki slučaj predsjednik Vrhovnog suda tako, da jednog sudca uzme iz redova viećnika Vrhovnog suda, koji je za to svake godine unapried od obće sjednice Vrhovnog suda izabran, a trojicu sudaca iz redova odvjetničkih sudaca (odvjetnička stegovna vieća).«

Treća rečenica druge stavke § 104. briše se.

Četvrta stavka § 104. mienja se i glasi:

»Pri glasovanju glasuju najprije odvjetnički sudci i to tako, da najprije glasuje po godinama najmlađi, a zatim stariji odvjetnici, a poslije njih glasuje viećnik Vrhovnog suda. Predsjednik glasuje posljednji.«

§ 36.

U § 108. mjesto rieči: »600 dinara« stavljaju se rieči: »6.000 kuna«.

§ 37.

U prvoj stavci § 111. mjesto »(§ 56. slovo b)« stavlja se »(§ 55 sl. b)«.

§ 38.

U drugoj stavci § 112. mjesto »(§ 56. a) i b)« stavlja se »(§ 55. sl. a) i b)«.

§ 39.

U § 120. briše se rieč: »banovinskim« i rieč »banovinske«, a prvoj stavci istog paragrafa mjesto rieči: »1500. dinara« stavljaju se rieči: »50.000 kuna«.

§ 40.

U prvoj stavci § 121. brišu se rieči: »po narodnosti su Sloveni i «.

Druga, treća i četvrta stavka ovog paragrafa ispuštaju se.

§ 41.

Izpuštaju se §§ 122., 123., 124., 125. i 127., a dosadašnji §§ 126., 128. i 129. postaju §§ 122., 123., i 124.

§ 42.

U dosadašnjem § 126. brišu se prva i četvrta stavka, a druga i treća stavka postaju prvom i drugom stavkom, mienjaju se i glase:

»Dok Vrhovni sud i Državno nadodvjetničtvo u Banjoj Luci ne započnu s radom, ima se svagdje, gdje ovaj zakon spominje Vrhovni sud razumievati Stol sedmorice u Zagrebu odnosno Vrhovni sud u Sarajevu, prema njihovoj područnoj nadležnosti, a gdje ovaj zakon spominje državno nadodvjetničtvo, ima se razumievati Državno nadodvjetničtvo u Zagrebu odnosno Državno nadodvjetničtvo u Sarajevu, prema njihovoj područnoj nadležnosti.

Sukobe o nadležnosti između stegovnih vieća dviju komora (§ 67.) s raznih područja rješavat će vieće, sastavljeno od šestorice sudaca, i to od po tri viećnika Stola sedmorice u Zagrebu i Vrhovnog suda u Sarajevu. Vieće zasjeda u Zagrebu. Stol sedmorice u Zagrebu i Vrhovni sud u Sarajevu biraju u obćoj sjednici po tri člana i tri zamjenika za ovo vieće, Vieću predsjeda po činoredu najstariji član. On sastavlja vieće, kad god uztreba, pismenom naredbom. Vieće odlučuje većinom glasova; pri jednakoj podjeli glasova smatra se, da je većina na onoj strani, gdje je glasovao predsjedatelj«.

§ 43.

Izpuštaju se druga i treća stavka dosadašnjeg § 129.

PRELAZNE ODREDBE

§ 44.

Ratni ozljeđenici, koji se takvima smatraju prema propisu § 1. zakonske odredbe o ratnim ozljeđenicima i ostalim žrtvama rata od 13. lipnja 1942. broj CXCIII-1400-Z-1942 (Narodne novine od 7. srpnja 1942. broj 148) sa svim njezinim promjenama i nadopunama, a koji su svršili ili svrše pravne nauke prije svršetka ovoga rata ili najkasnje dvie godine nakon svršetka ovoga rata, kada provedu na vježbi jednu godinu na sudu ili u odvjetničkoj pisarni, stječu pravo na polaganje odvjetničkog izpita, a pravo na odvjetničtvo stječu odmah nakon položenog izpita, ako tome ne stoji na putu propis § 4. zakona o odvjetnicima, te ako izpunjavaju uvjete iz § 2. sl. a) i b) zakona o odvjetnicima.

§ 45.

U roku od 30 dana nakon što ova zakonska odredba zadobije pravńu moć, ministar pravosuđa i bogoštovlja ustanovit će naredbom broj, područje i sjedišta odvjetničkih komora. Ako je u istom mjestu i do sada postojala odvjetnička komora, ona će se odmah uskladiti s propisima ove zakonske odredbe i odmah će se ponovno konstituirati. Ako u dotičnom mjestu dosada nije bilo odvjetničke komore, imenovat će ministar pravosuđa i bogoštovlja na priedlog nadležnog banskog stola, donesen na obćoj sjednici, odbor od petorice odvjetnika s dotičnog područja, koji će na temelju dostavljenog mu popisa odvjetnika pozvati sve odvjetnike na ovom području na skupštinu, koja će se održati u mjestu sjedišta, određenog za odvjetničku komoru.

Prvi odbori novoosnovanih odvjetničkih komora, izabranih i imenovanih po zakonu o odvjetnicima, dužni su ureda radi i bez ubiranja pristojbe i upisnine, upisati u imenik odvjetnika sve one odvjetnike, koji imaju sjedište pisarne na području dotične komore, a koji su do tada bili upisani u imenik koje druge odvjetničke komore. Odvjetnici, koji do tada nisu bili upisani u imenik nijedne odvjetničke komore, dužni su u roku od tri mjeseca nakon konstituiranja odvjetničke komore zatražiti upis u imenik odvjetničke komore i doprinieti dokaz o imenovanju odvjetnikom. Ovakvog odvjetnika dužna je komora upisati bez ubiranja pristojbe i upisnine. Osobe, koje su stekle pravo na odvjetničtvo po dosadašnjim zakonima ili su bile odvjetnici u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, mogu na vlastitu molbu postati odvjetnicima ako imaju uvjete iz § 2. sl. a) i b) zakona o odvjetnicima, te ako tome ne stoji na putu propis § 4. zakona o odvjetnicima.

Dok se u mjestima, u kojima do sada nije bilo odvjetničke komore, takva komora ne konstituira, vodit će po dosadašnjim propisima one poslove, koji po zakonu o odvjetnicima spadaju u nadležnost komore, one oblasti, koje su te poslove dosada vodile, razumievajući ovdje i stegovne poslove.

Dovršeno konstituiranje nove komore proglasit će se u Narodnim novinama.

§ 46.

Dosadašnji povjerenici odvjetničkih komora dužni su u roku od 30 dana nakon što ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, podnieti ministru pravosuđa i bogoštovlja izvješće o svom radu i zatražiti razrje-

šnicu, te podjedno u istom roku sazvati glavnu skupštinu na izvanredno zasjedanje radi izbora komorinih dužnostnika.

§ 47.

Propis § 6. st. 3. ove zakonske odrebe ima se primieniti u svim onim slučajevima, u kojima na dan, kojeg ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, tužba još nije bila predana sudu, a propis § 6. st. 5. u svim onim slučajevima, u kojima obredbena molba tog dana nije još bila predana sudu. Propis § 6. st. 8., 9. i 11. ima se primieniti u svim onim slučajevima, u kojima na dan, kojeg ova zakonska odreba zadobije pravnu moć, obredbeni postupak nije još bio pravomoćno dovršen.

Propis § 36. ima se primienjivati samo na one stegovne osude, koje postanu pravomoćne nakon proglašenja ove zakonske odredbe, dok za ostale stegovne osude vriedi dosadašnji slog § 108. zakona o odvjetnicima.

§ 48.

Gdje god u zakonu o odvjetnicima dolaze rieči: »povjerenik«, »Stol sedmorice«, »disciplinska krivica« i »zastupnik komore«, zamjenjuju se ove riečima: »odbor, »Vrhovni sud«, »stegovni postupak« i »tužitelj komore«, a gdje god su u zakonu o odvjetnicima pojedina slova označena azbučnim redom, imaju se ona označiti abecednim redom.

Gdje god su u zakonu o odvjetnicima upotrebljeni izrazi, koji su protivni duhu hrvatskog jezika, ili koji ne odgovaraju sadašnjem državnopravnom uređenju, imaju se oni zamieniti izpravnim odgovarajućim izrazima.

§ 49.

Ovlašćuje se ministar pravosuđa i bogoštovlja, da postojeće propise zakona o odvjetnicima pročisti u jezičnom pogledu, sredi u sadržajnom pogledu i uskladi s postojećim državnopravnim uređenjem Nezavisne Države Hrvatske, ne dirajući time u temeljna načela spomenutog zakona.

Podjedno se ovlašćuje ministar pravosuđa i bogoštovlja, da izda jezično pročišćeni, sadržajno sređeni i s postojećim državnopravnim uređenjem Nezavisne Države Hrvatske usklađeni slog zakona o odvjetnicima.

§ 50.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Nrodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXVI-555-D.V.1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

* Narodne novine od 23. ožujka 1944., broj 68.

Na temelju § 49. zakonske odredbe o promjeni i nadopuni zakona o odvjetnicima od 18. ožujka 1944 broj LXXVI-555D.V.-1944 izdajem sliedeći jezično pročišćeni, sadržajno sređeni i s postojećim državnopravnim uređenjem Nezavisne Države Hrvatske usklađeni slog zakona o odvjetnicima:

ZAKON O ODVJETNICIMA

I. GLAVA

STJECAJE ODVJETNIČTVA

§ 1.

Odvjetničtvo je zanimanje javnog poredka. Njemu je cilj, da odvjetnik svojim stručnim znanjem pomaže savjestno i pošteno pojedincima pravnim savjetima; da utječe na pomirenje stranaka, koje dođu u sukob u pravnim odnosima ili interesima; da u slučaju priepora pred sudovima zastupa parničare braneći njihove opravdane probitke i prava; i da uobće u primjeni zakona pred sudovima, drugim državnim i samoupravnim oblastima i javnopravnim tielima pomaže, da se donese pravilna i pravična odluka.

Odvjetničtvo se stječe upisom u imenik odvjetnika.

§ 2.

U imenik odvjetnika može biti upisan samo onaj, koji izpunjava sliedeće uvjete:

a) da je državljanin Nezavisne Države Hrvatske;

b) da je sposoban za vršenje pravnih poslova;

c) da je kao redoviti slušač svršio pravni fakultet i položio propisane izpite u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj ili u inozemstvu;

d) da je nakon svršenog pravnog fakulteta i položenih izpita proveo na vježbi potrebno vrieme, kao što je to ovim zakonom propisano;

e) da je položio odvjetnički ili sudački izpit.

Ženske osobe mogu steći pravo na odvjetništvo i ovo obavljati.

§ 3.

U odvjetnički red mogu stupiti bez vježbe, propisane ovim zakonom, i bez odvjetničkog izpita sudci kotarskih sudova, viećnici sudbenih stolova i trgovačkih sudova, državni tužitelji i njihovi zamjenici, tajnici viših sudova s položenim sudačkim izpitom, ako su na tim položajima proveli najmanje pet godina.

Državni zastupnici, predsjednici sudbenih stolova i trgovačkih sudova, predsjednici i viećnici viših sudova, vrhovni i viši državni tužitelji i njihovi zamjenici te izvanredni i redoviti profesori prava na sveučilištu mogu stupiti u odvjetnički red bez vježbe i bez odvjetničkog izpita.

Ovo pravo ne pripada onima, koji su stegovnim putem iz državne službe odpušteni ili umirovljeni.

§ 4.

Odvjetništvo ne može steći onaj:

a) tko uslied osude kaznenog suda nema zakonske sposobnosti za vršenje odvjetništva;

b) tko je uslied stegovne osude izbirisan iz imenika odvjetnika ili odvjetničkih pripravnika, sve dok ne protekne vrieme, za koje je iz imenika izbrisan (§ 57.);

c) tko uz plaću vrši državnu ili drugu koju javnu ili posebničku službu u svojstvu činovnika, osim službe honorarnog profesora sveučilišta ili nastavnika stručnih škola;

d) tko ima zanimanje, koje se ne slaže s ugledom, čašću ili nezavisnošću odvjetnika;

e) tko je svojim radom postao nedostojan povjerenja;

f) tko se nalazi pod stečajem;

g) tko se odrekao odvjetništva i prava na ponovni upis (§ 36. sl. d);

h) tko zbog duševnih ili tjelesnih mana nije sposoban sam vršiti odvjetničke poslove.

Dok se molitelj nalazi pod iztragom pred kojim kaznenim sudom ili pred kojom stegovnom oblasti zbog takvih djela, zbog kojih se po propisima prve stavke slova a), b) i g) ovoga paragrafa ne može steći odvjetništvo, može se rješenje o njegovoj molbi za upis u imenik odvjetnika odgoditi, dok se postupak ne dovrši.

Oni, koji su se prije upisa u imenik odvjetnika nalazili u sudačkoj ili uobće u javnoj službi, ne mogu imati sjedište svoje pisarne u mjestu svoga službovanja kroz tri godine nakon prestanka vršenja službe u tome mjestu i ne mogu kroz to vrieme uobće zastupati pred sudovima i oblastima u tome mjestu, ako su u sudačkoj ili uobće u javnoj službi u tom mjestu proveli preko godinu dana.

§ 5.

Vježba (§ 2. sl. d)) mora trajati pet godina. Od tih pet godina mora pripravnik provesti tri godine kod odvjetnika; jednu godinu može provesti kod redovnog suda, državnog tužiteljstva ili kod državnog zastupničtva, a jednu godinu u upravnoj ili samoupravnoj službi. Pripravnika, koji je upisan u imenik, sud mora primiti na bezplatnu vježbu.

Vježbu provedenu kod odvjetnika, potvrđuje odbor odvjetničke komore, a kod ostalih ustanova predstojnik ustanove.

§ 6.

Molba za upis u imenik odvjetnika ima se s potrebnim dokazima svih zakonskih uvjeta podnieti odboru one odvjetničke komore, u području koje molitelj želi imati svoje sjedište.

Odbor može zahtievati od molitelja upisninu, koju propisuje poslovnik komore.

Odbor će izpitati, je li molitelj izpunio sve uvjete, pa će u koliko nema razloga za odgodu prema § 4. st.2., riešiti molbu najkasnije u roku od četiri tjedna, odkada je molba stigla odboru. Inače se smatra da je molitelj primljen.

Molitelj, kojemu odbor odvjetničke komore uzkrati upis u imenik odvjetnika, ima u roku od 15 dana pravo žalbe Vrhovnom sudu.

Vrhovni sud rješava sve žalbe, navedene u ovom zakonu, u sastavu propisanom u § 102.

§ 7.

Ako odbor drži, da je molitelj izpunio sve uvjete za upis, ali da ima okolnosti, zbog kojih valja u smislu § 4. stavke prve sl. e) izpitati, da li je dostojan povje-

renja, poslat će spise stegovnom vieću i o tome obaviestiti molitelja najdulje u roku od četiri tjedna. Protiv ovog zaključka nema pravnog lieka.

Stegovno vieće držat će se kod toga postupka propisa, koji vriede za postupak kod stegovnih krivica. Pravo žalbe pripada samo molitelju i tužitelju komore. Odbor će dopustiti upis, ako stegovno vieće zaključi, da nema razloga razpisati razpravu o dostojnosti povjerenja molitelja, ili ako nakon ustmene razprave bude utvrđeno, da molitelj nije počinio čin, zbog kojeg bi bio nedostojan povjerenja. Odbor će upis uzkratiti, ako se stegovnom osudom utvrdi, da je molitelj počinio čin, zbog kojeg je nedostojan povjerenja. Protiv uzkraćenja upisa nema pravnog lieka.

Daljnji postupak pred stegovnim viećem odpada, ako molitelj, nakon odluke po prvoj stavci, povuče molbu za upis. U takvu slučaju ne može molitelj podnieti odboru iste komore ponovnu molbu za upis prije nego što prođe godina dana, odkako je prvu molbu povukao.

Ako bi se pak poslije odobrenog upisa saznalo za takve okolnosti, koje bi po § 4. stavci prvoj sl. e) sprečavale upis, ima se povesti gore navedeni postupak.

Ako se stegovnom osudom utvrdi, da je molitelj počinio čin, koji ga čini nedostojnim povjerenja, odbor će upis opozvati. Protiv ovog opoziva nema pravnog lieka.

§ 8.

Molitelj mora prije upisa u imenik odvjetnika platiti propisanu pristojbu i kod odbora komore položiti ovu prisegu:

»Ja N. N. stupajući u red odvjetnika prisižem Bogu svemogućem i dajem svoju častnu rieč, da ću Po-

glavniku Nezavisne Države Hrvatske biti vjeran, da ću se zakona savjestno držati i da ću jednakim marom i savjestno zastupati pravdu i vršiti svoju dužnost. Tako mi Bog pomogao!«

O upisu u odvjetnički imenik odbor će izviestiti ministra pravosuđa i bogoštovlja, Vrhovni sud i nadležni banski stol, koji će obaviestiti ostale sudove na svom području. Upis će se proglasiti u Narodnim novinama.

II. GLAVA
ODVJETNIČKI PRIPRAVNICI

§ 9.

Odbor odvjetničke komore vodit će imenik odvjetničkih pripravnika. U taj imenik može se upisati samo onaj, koji dokaže, da ima uvjete iz § 2. sl. a), b) i c) i koji nije izključen po § 4. stavci prvoj sl. a) do h) zaključno.

Ako ima okolnosti, zbog kojih treba u smislu § 4. st. 1. sl. e) izpitati dostojnost povjerenja primienit će se § 7.

Molbu za upis u imenik imaju podpisati i odvjetnik i pripravnik. Vježba se računa od dana, kojeg je pripravnik odpočeo svoj rad. Odvjetnik je dužan odmah prijaviti odboru dan početka vježbe kao i svako izstupanje pripravnika i svako prekidanje, koje prelazi jedan mjesec. Odbor će moći iz opravdanih razloga dopustiti, da se u vježbu uračuna i prekid, koji traje duže od mjesec dana. Vrieme, koje nakon 10. travnja 1941. odvjetnički pripravnik provede kao pričuvnik na djelatnoj službi u oružanim snagama, uračunat će se ovome u odvjetničku pripravničku vježbu najviše do šest mjeseci. Ako pripravnik poslije smrti odvjetnika nastavi rad u pokojnikovoj pisarni, a pod nadzorom

preuzimatelja pisarne, uračunat će mu se u vježbu najviše mjesec dana, računajući od smrti odvjetnika. Ostane li pripravnik na vježbi kod odvjetnika, koji je preuzeo na sebe pisarnu umrlog odvjetnika, onda će taj odvjetnik odmah izviestiti odbor komore o tome, da je pripravnik u buduće kod njega na vježbi.

Odbor može od odvjetničkog pripravnika prilikom prvog i ostalih upisa zahtievati upisninu, koju će ustanoviti poslovnik komore.

Odvjetničkog pripravnika ne može imati odvjetnik, koji nije barem dvie godine upisan u imeniku odvjetnika.

Ograničenje iz zadnje stavke § 4. vriedi i za odvjetničke pripravnike.

§ 10.

Protiv odluke odbora, kojom se pripravniku odbija molba za upis u imenik odvjetničkih pripravnika, izuzevši slučaj nedostojnosti povjerenja (§§ 7. i 9. st. 2.), kao i protiv odluke, kojom mu se uzkraćuje potvrda odvjetničke vježbe ili kojom mu se naređuje brisanje iz imenika, pripravnik ima pravo žalbe po § 6.

§ 11.

Odvjetnik je dužan zaposliti pripravnika u različitim granama odvjetničkoga zanimanja. Odbor može uzkratiti držanje odvjetničkog pripravnika odvjetniku, kome se može dokazati razmjerno malen obseg poslovanja, a koji nije spriečen da sam osobno obavlja svoje poslove.

Odbor ima nadzirati, kako odvjetnik sprema pripravnika i u tu svrhu ovlašten je izdati obvezatne upute za odvjetnika i odvjetničkog pripravnika. Ako

se vježba vrši protivno uputama ili tek prividno, postupat će se stegovno kako protiv odvjetnika tako i protiv odvjetničkog pripravnika, a osim toga odboru pristoji pravo, da prijavljenu, a prividnu ili nedovoljnu vježbu, ne prizna u cielosti ili djelomice.

§ 12.

Molba za polaganje odvjetničkog izpita podnosi se neposredno ili preko odvjetničke komore onom banskom stolu, koji je nadležan za područje, gdje je odvjetnički pripravnik najduže vršio vježbu kod odvjetnika, zajedno s dokazima o uvjetima iz § 2. sl. a), b), c) i d) i § 5.

Odvjetnički pripravnik, koji je proveo tri godine na vježbi kod odvjetnika ili dvie godine kod odvjetnika i jednu godinu kod redovnog suda, ima pravo na polaganje odvjetničkog izpita.

§ 13.

Odvjetnički izpit polaže se kod banskog stola pred izpitnim povjerenstvom, koje se sastoji od predsjednika i četiriju članova, od kojih dvojica moraju biti odvjetnici.

Na kraju svake godine imenuje ministar pravosuđa i bogoštovlja za sliedeću godinu predsjednika izpitnog povjerenstva, članove i njihove zamjenike. Dvojica članova ovoga odbora imenuju se iz redova viećnika banskog stola, a drugu dvojicu predlaže ministru pravosuđa i bogoštovlja odvjetnička komora iz mjesta nadležnog banskog stola. Komora će ministru pravosuđa i bogoštovlja predložiti osam kandidata. Predsjednik izpitnog povjerenstva je predsjednik nadležnog banskog stola ili njegov zamjenik.

§ 14.

Izpit je pismen i ustmen. Najprije se polaže pismeni izpit, a zatim ustmeni. Ustmeni izpit je javan.

§ 15.

Izpit se polaže kod nadležnog banskog stola.

Kandidat na ustmenom izpitu treba pokazati dovoljno teoretsko i praktično razumievanje zakonskih propisa materialne i formalne naravi iz područja privatnog prava i kaznenog prava kao i poznavanje upravnog prava.

Pismeni izpit sastoji se od jednog zadatka iz područja materialnog ili postupovnog privatnog prava i od jednog zadatka iz područja materijalnog ili postupovnog kaznenog prava. Ovaj je izpit tajan za vrieme izradbe zadatka.

§ 16.

Smatra se, da je kandidat položio izpit, ako četiri člana povjerenstva glasuju, da je izpit položio.

Viećanje i glasovanje je tajno.

Odluku proglašuje predsjednik javno. Odbor izdaje kandidatu bezplatno potvrdu o položenom izpitu. Ovako položeni odvjetnički izpit smatra se i kao sudački izpit.

§ 17.

Kandidat, koji nije položio izpit, može ga polagati nakon šest mjeseci. Tko i po drugi put ne položi izpit, može ga polagati samo još jedanput, i to nakon proteka godine dana od dana drugoga izpita.

§ 18.

Pripravnik, kad mu se odobri polaganje izpita, polaže za članove izpitnog povjerenstva i perovođu nagradu, koju će propisati ministar pravosuđa i bogoštovlja.

§ 19.

Pobliže upute o polaganju izpita propisat će ministar pravosuđa i bogoštovlja nakon saslušanja izpitnih povjerenstava.

III. GLAVA

PRAVA I DUŽNOSTI ODVJETNIKA

§ 20.

Odvjetnik je ovlašten davati savjete u svim pravnim stvarima. Protiv odvjetnika ili odvjetničkih pripravžavnim i samoupravnim oblastima i javnopravnim tielima.

Odvjetniku je zabranjeno imati podružnicu svoje pisarne i raditi u družtvu s osobom, koja nije odvjetnik.

§ 21.

Odvjetnik je dužan čitavim svojim ponašanjem čuvati čast i ugled svoga staleža.

Odvjetnik je dužan zastupanje, kojega je primio, vršiti po zakonu, i prava svoje stranke braniti protiv svakoga revnostno, vjerno i savjestno. Njemu je slobodno iznieti sve, što mu se po zakonu čini koristnim za stranku, i na svaki mogući način poslužiti se svim sredstvima napada i obrane, koja se ne protive dobivenoj ovlasti, zakonu i njegovoj savjesti.

Odvjetnik je dužan sastaviti zapisnik o onim primljenim poslovima, koje predvidi odvjetnička komora. Ovaj zapisnik podpisat će odvjetnik ili njegov zamjenik i stranka.

Odvjetnik je dužan čuvati tajnu o stvarima, koje su mu povjerene, ali to ne može biti na štetu njegova prava, da — radi svog osobnog opravdanja — naznači izvor svoga saznanja. U svakom je postupku oslobođen od dužnosti svjedočiti o onome, što mu je kao odvjetniku povjereno, ili izdati spise, kojima su mu priobćene tajne stvari, ili koji su sastavljeni kao bilježke o takvim tajnim stvarima.

Na zahtjev stranke odvjetnik je dužan dati stranci namiru na novac, vriednostne papire i izprave, koje je od nje primio.

§ 22

Odvjetnik nije dužan primiti se zastupanja stranke i može je od toga odbiti ne navodeći razloge, zašto to čini, ali je dužan odbiti zastupanje, pa i svaki savjet, ako je u istoj stvari ili u stvari, koja je s njom u svezi, protivnu stranku zastupao ili je savjetovao u protivnom interesu, ili ako je u istoj stvari već prije radio kao sudac, državni tužitelj li javni bilježnik. Isto tako ne smije u jednom te istom prieporu služiti obim strankama ili im davati savjete.

Stranci, koja može platiti troškove zastupanja ali kojoj su po pismenoj potvrdi dva odvjetnika odbila zastupanje, imenovat će odvjetnika odbor odvjetničke komore. Ovaj odvjetnik bit će dužan primiti se zastupanja, ako ga u tom ne prieči koji od razloga, spomenutih u prvoj stavci.

Odvjetnik je dužan primiti se zastupanja stranke, kojoj se po zakonu ima dati zastupnik siromašnih. Ograničenje, postavljeno u prvoj stavci ovog paragrafa, vriedi i ovdje.

§ 23.

Odvjetnik je dužan raditi na povjerenom mu poslu, dok traje ovlast, i odgovara stranci, ako ga ne izvrši. Odvjetnik je ovlašten odkazati svojoj stranci zastupanje, no mora je zastupati još 30 dana poslije dostavljenog joj odkaza, ukoliko ju treba zaštititi od štetnih pravnih posljedica.

Stranka može u svako doba opozvati punomoć, danu odvjetniku.

Ako stranka umre, odvjetnik je dužan i onda, kad mu punomoć glasi i na ime nasljednika, izviestiti o punomoći poznate mu nasljednike, ili ako su nasljednici nepoznati, ostavinsko-razpravnu oblast, a do daljnje naredbe nasljednika odnosno oblasti, dužan je činiti sve, što je potrebno za očuvanje prava nasljednika. Odvjetnik je ipak ovlašten odkazati punomoć i nasljednicima.

Odvjetnik ne može bez važnih razloga odkazati zastupanje, koje mu je povjereno od odbora odvjetničke komore u smislu § 22. st. 2. i 3.

Odvjetnik je dužan podpisati svaki spis, predan sudu ili drugoj kojoj oblasti, kao i svaki primjerak toga spisa Zabranjeno je odvjetniku stavljati svoj podpis na spise, koji nisu iz odvjetničke pisarne.

§ 24.

Ako prestane zastupanje, odvjetnik je dužan stranci na njezin zahtjev izdati sve njezine spise i izprave, no ako mu troškovi zastupanja nisu namireni, ovlašten

je o trošku stranke sastaviti i prema potrebi kod nadležne oblasti ovjeroviti i zadržati priepise svih spisa, koji su mu potrebni za dokazivanje troškova.

Odvjetnik nije dužan izdati stranci začetke spisa (koncepte), pisma, što mu ih je stranka pisala, dokaze o izdatcima, što ih je za stranku učinio u poslovima, u kojima ju je zastupao, a ona mu ih još nije nadoknadila. Ako stranka zahtieva, odvjetnik joj mora o njezinu trošku izdati priepise takvih spisa i izprava Ova dužnost kao i dužnost čuvanja spisa i izprava prestaje nakon pet godina, računajući od dana, kad je zastupanje u tome poslu prestalo.

Ako odvjetnik nakon prestanka zastupanja pozove stranku, da uzme svoje spise i izprave, a stranka ih ne uzme, dužnost čuvanja spisa i izprava prestaje nakon šest mjeseci od dana priobćenja poziva. U takvu slučaju odvjetnik je ovlašten spise i izprave položiti kod nadležnog suda na odgovornost i trošak stranke.

Odvjetnik nije dužan vratiti stranci punomoć, no stranka je ovlaštena zahtievati, da opoziv zabilježi na samoj punomoći.

§ 25.

Odvjetnik je ovlašten postaviti drugog odvjetnika sebi za zamjenika, kad je osobno spriečen. Ako je spriečen za duže od tri mjeseca ili mora duže od tri mjeseca biti odsutan, dužan je prijaviti zamjenika odboru odvjetničke komore. Odvjetniku nije potrebno odobrenje odsutnosti.

Odvjetnik je odgovoran za nagradu i troškove zamjenika, a ako se od odvjetnika ne bi mogli ovi troškovi ubrati, odgovorna je sama stranka, izuzevši slučaj, ako je ona nagradu i troškove već platila svome odvjetniku.

§ 26.

U razpravama pred sudovima, drugim državnim i samoupravnim oblastima i javnopravnim tielima odvjetnika može zamieniti i odvjetnički pripravnik, koji je kod njega na vježbi, a koji se ima izkazati potvrdom odbora odvjetničke komore, ukoliko drugi zakonski propisi drugačije ne naređuju.

Pripravnik može zastupati kod banskog stola tek kad položi odvjetnički izpit. Kod Vrhovnog suda i Upravnog sudišta može zastupati samo odvjetnik.

Pri ovrhama može odvjetnika po njegovoj ovlasti zastupati drugi činovnik njegove pisarne.

U svim slučajevima zamjene, odvjetnik nosi odgovornost za rad zamjenika.

§ 27.

Odvjetnik je ovlašten ugovoriti nagradu za svoj trud, no ne smije povjerenu mu stvar ni čitavu ni jedan njezin dio prekupiti. Za valjanost pogodbe potrebna je pismena izjava, u kojoj ima biti naznačen iznos nagrade, način plaćanja nagrade, iznos primljenog predujma, a napose mora biti rečeno, da se pogodba odnosi samo na nagradu, a ne i na troškove.

Ako odvjetnik svojom krivnjom ne dovrši preuzeti posao, smatrat će se, da pogodba o nagradi ne vriedi. Stranci je slobodno redovitim pravnim putem tražiti razmjerno smanjenje ugovorene nagrade:

a) kad se sama stvar ili zastupanje svrši uslied nepredvidjenog slučaja;

b) kad stranka oduzme ovlast uslied pogrješke odvjetnika, za koju je stegovni sud izrekao kaznu;

c) kad stranka opozove punomoć u smislu § 23. ovog zakona.

Osim slučaja iz § 22. zadnje stavke odvjetnik nije dužan bezplatno zastupati.

Zastupnika siromašnih dopušta sud ili ona oblast, pred koju stvar spada, a imenuje ga odbor odvjetničke komore.

Ako stranka dođe do mogućnosti da plati zastupanje, zastupnik siromašnih ima pravo zahtievati od nje nagradu.

Odvjetnik, kojega sud imenuje zastupnikom stranke, ima pravo tražiti od stranke naplatu troškova.

§ 28.

Ministar pravosuđa i bogoštovlja ustanovit će, nakon saslušanja odvjetničkih komora i banskih stolova, propisnikom visinu nagrade za one poslove odvjetnika u sudbenom postupku, koji po svojoj jednostavnosti i naravi dopuštaju prosječnu cienu. Ovo ustanovljivanje može biti različito za različita mjesta i mienja se promjenom prilika.

Propisnikom ustanovljene nagrade primjenjivat će se u slučaju, ako nagrada nije unapried ugovorena.

§ 29.

Gdje nema pogodbe ili gdje visina nagrade nije predviđena propisnikom, vriede za visinu nagrade, koja pripada odvjetniku za njegov posao, trud i gubitak vremena, propisi obćeg građanskog zakonika.

Odvjetnik je ovlašten tužiti stranku radi naplate nagrade i troškova i bez predhodnog sudbenog obređenja, ako se radi o troškovima i nagradi, koji nisu nastali u zastupanju pred redovnim sudovima.

Radi li se o nagradi i troškovima, nastalima u zastupanju pred redovnim sudovima, ne može odvjetnik

utužiti troškove i nagradu bez predhodnog obredbenog postupka, osim u slučaju, ako postoji pogodba u smislu prve stavke § 27.

Molbu za obređenje nagrade i troškova mogu podnieti odvjetnik i stranka. Molba se podnosi onom sudu, pred kojim je stvar, u kojoj su nastali troškovi zastupanja, razpravljena u prvoj molbi.

U molbi se mora navesti, da li je odvjetniku dan predujam, u kojem iznosu odnosno u kojoj vriednosti.

Ako stranka traži obređenje, sud će naložiti odvjetniku, da u određenom roku podnese obračun o svojoj nagradi i troškovima, jer će se u protivnom slučaju nagrada i troškovi obrediti na temelju podataka, koje iznese stranka.

Za obredbeni postupak vriede načela izvanparbenog postupnika. Ako u obredbenom postupku nastane između odvjetnika i stranke priepor o samoj dužnosti naknade troška, o pravu tražiti nagradu ili o visini primljenog predujma, sud će obustaviti obredbeni postupak i odlukom će uputiti stranke na put redovite parnice. Troškovi ovog obustavljenog postupka smatrat će se dielom parbenih troškova.

Ako među strankama nema priepora o samoj dužnosti naknade troškova, niti o pravu tražiti nagradu, niti o visini primljenog predujma, sud će odlukom obrediti nagradu i trošak kao i trošak obredbenog postupka. Kod obređivanja nagrade i troškova sud će ocieniti, da li su poslovi, koje je odvjetnik obavio, bili potrebni za pravilno zastupanje i koliko su oni inače opravdani s obzirom na samu stvar i prilike. Od obređenog iznosa sud će odbiti iznose, koje je odvjetnik primio u ime predujma, i u odluci, kojom obređuje nagradu i trošak, navest će samo onaj iznos, koji ostaje,

kad se primljeni predujmovi odbiju. U obredbenoj odluci naložit će se stranci platež obređenog iznosa i troškova obredbenog postupka u roku od 15 dana.

Protiv odluke o obređenju troškova ili o upućivanju na put redovite parnice dopušten je utok na sud druge molbe. Daljnji pravni liek nije dopušten.

Odluka o obređenju troška, donesena po 8. stavci, ovršni je naslov u smislu § 2. ovršnog postupnika.

Odvjetnik i stranka mogu se obratiti odboru odvjetničke komore, da priepor o tražbini odvjetnika rieši mirnim putem. Nagodbe, sklopljene pred odborom odvjetničke komore o tražbinama odvjetnika protiv njegove stranke iz odnosa zastupanja, ovršni su naslovi u smislu ovršnog postupnika. Ako se stranka s odvjetnikom pred odborom odvjetničke komore ne nagodi, odbor ne može riešiti priepor o nagradi niti kao izabrani sud.

§ 30.

Odvjetnik je ovlašten zadržati vriednostne papire, koje je povodom zastupanja primio za svoju stranku, kao i gotovinu, koju je njegova stranka položila i koja je za nju primljena, i to do iznosa, koji je potreban za pokriće njegove nagrade i troškova, no pri tom je dužan sa svojom strankom sastaviti obračun bez odgađanja.

Ovo zadržavanje nije dopušteno, ako je u protivnosti s ovlašću, što ju je stranka dala prije predaje ili prilikom predaje, ili ako je u protivnosti s obvezom, primljenom od odvjetnika, da će se vriednostnim papirima ili s novcima postupati na određeni način.

Odvjetnik je ovlašten, a na zahtjev stranke dužan, bez odgađanja položiti kod suda gotovinu i vriednostne

papire, nad kojima hoće vršiti pravo zadržavanja, i to do visine svoga potraživanja, dok ostatak mora odmah vratiti stranci. U takvu slučaju dužan je odvjetnik u roku od 14 dana tražiti i obređenje svoje nagrade i troškova u smislu § 29. ili u tom roku tražiti platež tužbom. Ako je to učinio, priznaje mu se zakonsko založno pravo na vriednostnim papirima i novcu, koje je on kod suda položio, i to od dana, kad su papiri i novac kod suda položeni.

Pod vriednostnim papirima razumievaju se ovdje i uložne knjižice i potvrde o ostavama kod novčanih zavoda.

§ 31.

Parbene troškove, koji se dosuđuju stranci od protivne stranke, može odvjetnik, koji je stranku zastupao, zadržati do visine svoje nagrade i troškova, ukoliko već nisu namireni od stranke.

§ 32.

U svojoj vlastitoj pravnoj stvari odvjetnik ima pravo tražiti od protivne stranke, da mu naknadi nagradu i troškove, koji bi pripadali opunomoćenom odvjetniku.

Za tužbe odvjetnika iz odnosa zastupanja nadležan je sud, pred kojim je ova stvar razpravljena u prvoj molbi, a inače je nadležan sud onog mjesta, u kojem je sjedište odvjetnika.

§ 33.

Tko vrši odvjetničtvo, ne može podjedno:

a) vršiti državnu ili drugu koju javnu ili posebničku službu u svojstvu činovnika, osim službe honorarnog

nastavnika Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu ili honorarnog nastavnika stručnih škola;

b) baviti se poslom, koji se ne slaže s položajem, ugledom, čašću i nezavisnošću odvjetnika.

U takvim slučajevima pozvat će odbor odvjetničke komore dotičnog odvjetnika, da u određenom roku prestane obavljati posao, koji se ne slaže s odvjetničtvom, pa ako se odvjetnik tome pozivu ne odazove, doniet će odluku, da se on izbriše iz imenika odvjetnika.

Odvjetnika, koji bude duže od godinu dana bez opravdanog razloga odsutan iz mjesta svog sjedišta, može odbor brisati iz imenika odvjetnika. Protiv odluke odbora prema prednjim propisima o brisanju odvjetnika iz imenika odvjetnika, može se podnieti pravni liek, naveden u § 6. st. 4.

Ovi propisi vriede i za odvjetničke pripravnike.

§ 34.

Odvjetniku je dopušteno izabrati i promieniti sjedište svoje pisarne, no ovo preseljenje ima tri mjeseca unapried prijaviti odboru odvjetničke komore kojoj pripada, a ako prelazi u drugu komoru, onda i odboru ove komore.

Odbor prve komore oglasit će prijavu u Narodnim novinama.

Ako odvjetnik, koji namjerava preseliti se, imenuje u dosadašnjem mjestu svoje pisarne preuzimatelja (zamjenika), može mu odbor odvjetničke komore skratiti tromjesečni rok. Opozove li odvjetnik prijavu pre-

seljenja ili promjeni li mjesto, kamo je htio preseliti se, prijava o tome učinit će se i proglasiti na isti način, ali se u ovom posljednjem slučaju tromjesečni rok ima računati od dana prve prijave.

Odbor komore, na području koje je dotadašnje sjedište odvjetničke pisarne, može dozvoliti i produženje roka za preseljenje.

I preseljenje u području istog sudbenog stola treba oglasiti. Odbor komore može u tom slučaju skratiti tromjesečni rok i onda, ako odvjetnik ne imenuje preuzimatelja (zamjenika).

Ako bi postojali razlozi, zbog kojih se upis može uzkratiti ili odgoditi, komora novog sjedišta odvjetnikova postupat će na prijavu preseljenja onako, kao što se u tom slučaju postupa s prvom molbom za upis u imenik odvjetnika.

Odbor novog sjedišta odvjetnikova ima o upisu izviestiti ministra pravosuđa i bogoštovlja, Vrhovni sud, nadležni banski stol i odbor prijašnjeg njegova sjedišta, a ovaj će na to narediti brisanje iz imenika odvjetnika.

Odvjetnička komora, na čije se područje odvjetnik namjerava preseliti, može zahtievati propisanu pristojbu, koja se ustanovljuje propisnikom komore.

§ 35.

Propisi ove glave o pravima i dužnostima odvjetnika kod zastupanja i savjetovanja stranaka kao i kod uzgrednih poslova primjenjuju se shodno i na odvjetničke pripravnike.

IV. GLAVA

PRESTANAK ODVJETNIČTVA

§ 36.

Pravo na vršenje odvjetničva prestaje:

a) gubitkom državljanstva ili sposobnosti za vršenje pravnih poslova, zatim otvaranjem stečaja nad imovinom odvjetnika, kao i u slučaju odluke suda, da se stečaj ne otvori zato, što odvjetnikova imovina nije dovoljna za pokriće troškova stečajnog postupka;

b) brisanjem iz imenika odvjetnika po § 33.;

c) kaznenom osudom, koja ima za posljedicu gubitak odvjetničva;

d) odricanjem i

e) smrću.

Odvjetnička komora može brisati iz imenika odvjetnika svakog onog odvjetnika, koji zaostane s plaćanjem članskih ili drugih doprinosa odvjetničkoj komori ili mirovinskoj zakladi odvjetničke komore, ako ovrha protiv takvog odvjetnika radi namirenja tih dužnih prinosa ostane bez uspjeha. Protiv takve odluke o brisanju ima odvjetnik pravo žalbe na Vrhovni sud prema § 6.

Dok protiv odvjetnika teče stegovni postupak ili dok mu je odvjetničtvo obustavljeno, može se odvjetnik odreći odvjetničtva samo s pristankom odbora. U tom slučaju može se odreknuće prihvatiti samo onda, ako se odvjetnik ujedno izričito odrekne prava tražiti ponovni upis. Kod stegovne razprave može odvjetnik i

pred stegovnim viećem izjaviti, da se odriče odvjetničtva, a stegovno vieće može odreknuće prihvatiti.

Ukoliko pravo na vršenje odvjetničtva prestaje uslied stegovne osude, određuju propisi o stegovnom postupku.

O molbi za ponovni upis odlučuje se po propisima prve glave ovog zakona.

V. GLAVA

ODVJETNIČKE KOMORE

§ 37.

Ministar pravosuđa i bogoštovlja ustanovljuje broj i sjedišta odvjetničkih komora.

Odvjenička komora sastoji se od ukupnog broja odvjetnika, upisanih u imenik odvjetničke komore.

§ 38.

Odvjetnička komora ima čuvati ugled, čast i prava odvjetničkog staleža i paziti na to, da odvjetnici vrše svoju dužnost.

Poslovi komore obavljaju se neposredno u skupštinama, a posredno u odboru.

Skupština odvjetničke komore je uredno sazvani i konstituirani skup članova komore.

Skupština se sastaje jedanput u godini, i to u mjesecu listopadu. Ona se može prema potrebi sazvati i na izvanredno zasjedanje.

Skupština se mora sazvati, kad to zatraži jedna trećina članova komore, i to najkasnije u roku od mjesec dana nakon stavljenog pismenog zahtjeva.

Skupština odlučuje većinom glasova prisutnih članova.

Skupština izabire iz svojih redova 14 kandidata, te ih predlaže ministru pravosuđa i bogoštovlja. Između predloženih kandidata ministar pravosuđa i bogoštovlja imenuje na tri godine predsjednika, njegova zamjenika i pet članova odbora.

Imena predsjednika, njegova zamjenika i članova odbora priobćuje Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja Vrhovnom sudu i nadležnom banskom stolu.

Imenovani predsjednik ujedno je i predsjednik skupštine. Ostale dužnostnike odbora bira sam odbor između imenovanih članova odbora. Izpražnjena mjesta članova odbora u toku ovog trogodišnjeg vremena popunjuje ministar pravosuđa i bogoštovlja između ostalih po skupštini predloženih kandidata.

Odbor svake odvjetničke komore izrađuje sam propisnik za svoj rad, za rad skupštine i za rad stegovnog vieća. Izrađene propisnike potvrđuje ministar pravosuđa i bogoštovlja.

§ 39.

Kandidati (§ 38. st. 7.) biraju se glasovnicama između članova komore. Izabranim kandidatom smatra se onaj, koji je dobio više od polovice predanih glasova. Kod toga se broje i prazne glasovnice.

Ne postigne li se većina prvim glasovanjem, obavit će se uži izbor između onih, koji su kod prvog glasovarja dobili najviše glasova.

U uži izbor ima se uzeti uviek dva puta onoliko osoba, koliko ih treba izabrati. Ako je za više osoba predan jednaki broj glasovnica, odlučuje ždrieb, koji

će od njih doći u uži izbor. Ništetna je svaka glasovnica, koja kod ovog izbora bude predana za osobu, koja nije bila uzeta u uži izbor. Ako kod užeg izbora bude broj glasova jednak, odlučuje ždrieb.

§ 40.

Svaki član odvjetničke komore, koji bude imenovan predsjednikom, zamjenikom predsjednika ili članom odbora odvjetničke komore, dužan je primiti se ove dužnosti, no nakon izminuća vremena, za koje je imenovan, može odbiti ponovno imenovanje.

Ministar pravosuđa i bogoštovlja odlučuje o tome, da li se imenovanje može odbiti i iz drugih razloga.

Ako se netko neće primiti ili ne će dalje vršiti službu predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana odbora, a to ni onda, kad se pokaže, da za to nema opravdanih razloga, bit će kažnjen novčanom kaznom od 10.000 do 30.000 kuna. Odluku o toj novčanoj kazni donosi ministar pravosuđa i bogoštovlja. Proti ovoj odluci nema pravnog lieka.

Novčana kazna pripada blagajni komore. U pogledu naplaćivanja i upotrebe ove kazne vriede propisi o stegovnim novčanim kaznama.

§ 41.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi odbora imenuju se na tri godine, ali moraju i dalje vršiti ovu službu, sve dok ih ministar pravosuđa i bogoštovlja od toga ne razrieši, kad prođe vrieme njihove službe, mogu opet biti imenovani. Ako se izprazni mjesto predsjednika ili kojeg člana odbora, prije nego što mu je izteklo vrieme službe, ministar pravosuđa i bogoštovlja može za preostalo vrieme imenovati novog

predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana odbora između predloženih mu kandidata (§ 38.). Ne posluži li se ministar pravosuđa i bogoštovlja tim svojim pravom, obavit će se naknadni izbor.

Predsjednik i zamjenik predsjednika jesu članovi odbora. Odbor donosi svoje odluke većinom glasova. Za valjanost odluke treba biti prisutno najmanje pet članova.

§ 42.

Predsjednik zastupa komoru prema drugima i predsjeda u skupštini i u odboru, a kad je zapriečen, zamjenjuje ga njegov zamjenik.

Osim vršenja poslova, koji mu pripadaju već u svojstvu predsjednika, u njegov djelokrug spada:

a) da pokuša izravnati nesuglasice, koje su iz poslovnog odnošaja nastale između članova komore i odvjetnika i odvjetničkih pripravnika. Radi toga on može pozvati i saslušati stranke i one članove komore, koji bi mogli uspješno posredovati;

b) u slučaju potrebe upozoriti članove komore i odvjetničke pripravnike na staležu primjereno ponašanje;

c) paziti na to, da komora ne prekorači zakonom joj propisani djelokrug.

§ 43.

U nadležnost skupštine odvjetničke komore spadaju ovi poslovi:

a) prihvaćati propisnike predložene od odbora. Ovi propisnici imaju se podnieti ministru pravosuđa i bogoštovlja na odobrenje;

b) birati i predlagati ministru pravosuđa i bogoštovlja kandidate za predsjedničtvo i članove odbora komore (§ 38. st. 7.), zatim kandidate za stegovno vieće, tužitelja komore, odvjetničke sudce (X. glava) i one odvjetnike, koji će biti članovi izpitnog odbora (§ 13.);

c) odlučivati o proračunu dohodaka i izdataka komore i odbora, ustanovljivati uloge članova, izpitivati i odobravati račune komore i odbora;

d) odlučivati o naplati upisnine, koja se ima upotriebiti za dobrotvorne ustanove komore;

e) određivati pravila, prema kojima se kazne po § 54. st. 1. sl. b) i § 55. st. 1. sl. b) imaju upotriebiti za dobrotvorne ustanove odvjetničkog staleža;

f) odlučivati, da se jedan dio prihoda komore upotriebi za dobrotvorne ciljeve odvjetničkog staleža i odlučivati o ustanovama, koje imaju tome služiti;

g) donositi odluke o uzdržavanju iznemoglih odvjetnika i odvjetničkih pripravnika, njihovih udovica i sirotčadi, te ustanovljivati doprinose članova, koji će se za to upotriebiti i

h) podnositi priedloge i izjavljivati svoje mišljenje o zakonskim priedlozima, izvješćivati o stanju pravosuđa i uprave, te iznositi svoje primjetbe i želje u pogledu njih.

§ 44.

U nadležnost odbora odvjetničke komore spada napose:

a) voditi imenik odvjetnika i odlučivati o upisu u taj imenik (§§ 6. i 7.);

b) voditi imenik odvjetničkih pripravnika, povrđivati im odvjetničku vježbu i izdavati potvrde;

c) izvršivati skupštinske odluke;

d) vršiti ekonomske poslove komore, utjerivati godišnje prinose, upisnine i propisane pristojbe ovršnim putem.

Odluke odbora o prinosima i pristojbama, koje se imaju platiti komori, smatraju se ovršnim izpravama u smislu zakona o ovrsi i osiguranju;

e) obćiti s oblastima i s osobama, koje nisu u svezi s komorama;

f) davati mišljenja o veličini nagrade odvjetnika, osobito na molbu sudova, i nastojati, da se priepori o takvim zahtjevima mirnim putem rieše (§ 29. zadnja stavka);

g) imenovati privremene zamjenike, ako je koji odvjetnik bolestan ili odsutan, a nije sebi postavio zamjenika, te imenovati preuzimatelja odvjetničke pisarne u slučaju, ako odvjetnik bude izbrisan iz imenika ili ako mu se obustavi odvjetničtvo. Priedlozi odvjetnika ili njegove rodbine u pogledu osobe zamjenika odnosno preuzimatelja pisarne uvažit će se prema mogućnosti, ukoliko ne predleži slučaj brisanja odvjetnika iz imenika stegovnim putem ili slučaj obustave odvjetničtva. Zamjenik i preuzmatelj pisarne imaju ista zastupnička prava, kao i sam odvjetnik. Preuzimatelj odvjetničke pisarne ovlašten je i bez punomoći nastaviti zastupanje stranaka bivšeg odvjetnika. Ova ovlast traje godinu dana nakon preuzimanja pisarne, a proteže se i na ovršni postupak;

h) dopuštati, imenovati i uklanjati zastupnike (§ 22. st. 2. i § 27. st 4.);

i) sazivati skupštinu odvjetničke komore;

j) podnositi tužbe Upravnom sudištu protiv odluka upravnih oblasti, kojima se sužava odvjetnicima priznati djelokrug;

k) podnositi predstavke, mišljenja i priedloge, koji se tiču odvjetničtva, uprave i pravosuđa;

l) nadzirati odvjetnike i odvjetničke pripravnike te izricati protiv njih kazne do 10.000 kuna, ako se ne bi odazvali njegovim naredbama. Za ubiranje i upotrebu kazne vriede propisi o stegovnim kaznama;

m) imenovati izaslanike u Savez komora;

n) paziti, da nitko bezpravno ne vrši odvjetničke poslove, te takve osobe obtuživati i

o) birati iz svoje sredine tri člana i isto toliko zamjenika, koji će suditi o povredama iz § 54. ovoga zakona.

§ 45.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi odbora vrše svoju službu bezplatno, ali izdatci, koje oni učine u probitku ili po odluci komore, imaju im se namiriti iz komorne blagajne.

§ 46.

Žalbe protiv odluka odbora dozvoljene su, ukoliko ih ovaj zakon dopušta. Rok za žalbu iznosi 15 dana i ne može se produžiti. Dan dostave odluke ne računa se u rok. Ako zadnji dan roka pada u nedjelju ili blagdan, rok iztječe idućeg radnog dana. Dan, kojeg je žalba predana pošti, uzima se kao dan predaje odboru. Taj se dan utvrđuje poštanskom predatnicom ili poštanskim žigom na omotu.

§ 47.

Odvjetničke komore imaju početkom svake godine podnieti ministru pravosuđa i bogoštovlja izvješće o glavnim stvarima svojeg rada, a mogu u tom izvješću iznieti i svoja opažanja na području odvjetničtva, pravosuđa i uprave, te učiniti shodne priedloge.

§ 48.

Radi zajedničke zaštite prava i probitaka odvjetničkog staleža mogu odvjetničke komore osnovati savez komora. U taj savez ulaze predsjednici svih komora i izaslanici komora, koji se biraju na tri godine.

Savez komora izrađuje sam sebi propisnik.

Komora koja ima do 100 članova, bira tri izaslanika; ako ima više od 100, a manje od 200 članova, bira pet izaslanika, a ako ima više od 200 članova, sedam izaslanika.

VI. GLAVA

PRAVO NADZORA I STEGOVNO PRAVO

§ 49.

Odvjetnički stalež je nezavisan.

Nadzor nad odvjetnicima, upisanim u imenik odvjetnika, vrši u prvom redu odbor odvjetničke komore. Vršeći ovaj nadzor, odbor može odvjetnika upućivati i opominjati.

Vrhovno pravo nadzora pripada ministru pravosuđa i bogoštovlja.

On može razpustiti odbor odvjetničke komore, ako komora i odbor ne bi izpunjavali svoje zakonske dužnosti niti nakon ponovne opomene i prietnje razpuštanjem. Istodobno s razpuštanjem naredit će se izbor novoga odbora u roku od 15 dana i imenovat će se vladin povjerenik iz reda odvjetnika, koji će obavljati poslove sve dotle, dok ih ne preuzme novi odbor. Vladin povjerenik ima ista prava kao i odbor.

§ 50.

Nadležno stegovno vieće kaznit će za stegovni prestupak odvjetnika, koji povriedi dužnosti svoga zvanja, ili koji ponašanjem bilo u svome zvanju bilo inače, narušava čast i ugled odvjetničkog staleža (§ 44. sl. 1) i § 54.).

§ 51.

Osobito se ima smatrati kao stegovni prestupak odvjetnika:

a) ako odvjetnik preko plaćenog posrednika ili drugim kojim nedoličnim načinom traži sebi stranke;

b) ako odvjetnik podpiše podnesak, koji je sastavljen od nadripisara ili ako na ma koji drugi način podpomaže nadripisarstvo;

c) ako odvjetnik drži upisanim pripravnika, koji tek prividno ili nedovoljno vrši vježbu;

e) ako odvjetnik unatoč mogućnosti plaćanja, ne vrši dužnost plaćanja upisnine, članskih uloga i ostalih doprinosa kako odvjetničkoj komori tako i mirovinskoj zakladi;

f) ako odvjetnik bilo kojim načinom prevali svoju dužnost plaćanja odvjetničkih pristojbenih markica na stranku ili na treću osobu;

g) ako odvjetnik podpiše izpravu, na temelju koje se ima izvršiti zemljištnoknjižni upis, ili ako podpiše zemljištnoknjižnu molbu, a nije ovu izpravu odnosno molbu sam sastavio.

§ 52.

Propisima ovog zakona ne dira se pravo sudova da izriču kazne za povredu reda po zakonima o postupku u građanskim (parbenim i izvanparbenim) i kaznenim stvarima. Protiv odvjetnika ili odvjetničkih pripravnika, kao zastupnika stranaka, nije dopušteno izreći kao takvu kaznu zatvora, a niti novčanu kaznu za povredu reda pretvoriti u kaznu zatvora. Ako se novčana kazna ne može platiti, prijavit će se to stegovnom vieću.

Zbog nepristojnih uvredljivih izraza, kojima bi se odvjetnik ustmeno ili pismeno poslužio kod suda, i to u slučaju, na koji se ne odnosi propis prve stavke, sud može izreći protiv odvjetnika odnosno odvjetničkog pripravnika kaznu do 5.000 kuna.

Protiv ovakve odluke može se u roku od 15 dana podnieti žalba neposredno višem sudu, koji o njoj rješava konačno. Ova žalba ne obustavlja ovrhu odluke.

§ 53.

Propisi ovoga zakona o nadzoru i stegovnom postupku za odvjetnike imaju se primjenjivati i na odvjetničke pripravnike, upisane u imenik odvjetničke komore.

§ 54.

Odbor komore od tri člana (§ 44. sl. o) može u slučaju neznatnije povrede dužnosti (§ 50. st. 2.) kazniti i odvjetnika:

a) opomenom ili

b) novčanom kaznom do 2.000 kuna.

Protiv ove odluke odbora nije dopušten pravni liek.

Odbor može izreći kaznu tek pošto odvjetnika sasluša.

§ 55.

Stegovne su kazne:

a) pismeni ukor;

b) novčana kazna do 50.000 kuna protiv odvjetnika, a do 10.000 kuna protiv odvjetničkih pripravnika u korist blagajne one komore, kod koje je kažnjeni upisan.

Pri izricanju novčane kazne može se ujedno i odlučiti, da će se ona u slučaju nemogućnosti njezina utjeranja zamieniti kojom od kazna dolje označenih pod c), ali za vrieme najduže od 6 mjeseci;

c) obustava vršenja odvjetničtva, koja ne smije premašiti godinu dana. Odvjetnički pripravnici mogu biti kažnjeni produženjem vremena vježbe ili gubitkom prava zastupanja, ali i jedno i drugo najviše za godinu dana;

d) brisanje iz imenika odvjetnika.

§ 56.

Brisanje odvjetnika iz imenika ima se izreći osobito:

a) ako je odvjetnik u slučaju zakonske zapreke za upis lukavstvom postigao upis u imenik odvjetnika;

b) ako odvjetnik počini stegovni prestupak naveden u § 51. sl. g);

c) ako je odvjetnik uzprkos tomu, što mu je nadležno stegovno vieće obustavilo vršenje odvjetničtva, za vrieme obustave obavljao odvjetničke poslove za svoj račun ili obustavu izigrao na bilo koji drugi način.

Odvjetnik, koji u tome pomaže, počinja stegovni prestupak.

§ 57.

Odvjetnik, koji je po § 55. sl. d) izbrisan iz imenika odvjetnika, ne može biti ponovno upisan prije, nego što prodju tri godine od dana brisanja, a odvjetnik, koji je brisan uslied kaznene osude, ne može biti opet upisan, sve dok ne prestanu posljedice osude.

§ 58.

Stegovni prestupci zastaruju za tri godine. Ako je počinjena šteta, zastara počinje teći, čim je oštećena stranka za štetu saznala, a najkasnije nakon što prođu tri godine. Zastara se prekida podnošenjem stegovne prijave stegovnom viećuili nadzornoj oblasti kao i svim onim činjenicama, kojima se po kaznenom zakoniku prekida zastara. Zastara se prekida dotle, dok se po zakonu izvidi ne mogu povesti ili nastaviti, zatim dok je okrivljeni u bjegunstvu ili dok je iz imenika izbrisan.

Zastara je izključena, ako se zbog težine stegovnog prestupka ili na temelju § 56. st. 1. sl. a) može izreći kazna brisanja iz imenika odvjetnika.

§ 59.

Naknada štete ne može se tražiti u stegovnom postupku.

VII. GLAVA

STEGOVNO VIEĆE

§ 60.

U sjedištu svake odvjetničke komore osnovat će se za njezino područje posebno stegovno vieće. Ovo se vieće sastoji od predsjednika i njegovih zamjenika i od najviše 18 članova.

Ako u kojoj odvjetničkoj komori nije upisano više od 25 odvjetnika, ministar pravosuđa i bogoštovlja naredit će, da ona sa susjednom komorom ili s više njih osnuje zajedničko stegovno vieće.

§ 61.

Skupština izabire na isti način, na koji se bira i odbor odvjetničke komore, po dvojicu kandidata za predsjednika, za zamjenika predsjednika, za svakog člana stegovnog vieća, za tužitelja komore i za njegove zamjenike. Izabrane kandidate skupština predlaže ministru pravosuđa i bogoštovlja, koji između predloženih kandidata imenuje na tri godine predsjednika, zamjenika predsjednika, članove stegovnog vieća, tužitelja komore i njegove zamjenike.

Predsjednik i članovi odbora odvjetničke komore mogu biti izabrani i imenovani u stegovno vieće.

Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja dostavit će Vrhovnom sudu i nadležnom banskom stolu popis imenovanih osobe.

Propisnik će propisati broj članova stegovnog vieća, kao i to, koliko će članova toga vieća poslije prve i druge godine odpasti ždriebom i njihova se mjesta po-

puniti novim imenovanjem. Predsjednik ne može odpasti ždriebom.
Predsjednik postavlja zborove stegovnog vieća (§ 66.) za čitavu godinu unapried.

§ 62.

Svaki član odvjetničke komore, koji bude imenovan za člana stegovnog vieća ili za tužitelja komore ili za njegova zamjenika, dužan je primiti se ove dužnosti, no nakon izminuća vremena, za koje je bio imenovan, može odbiti ponovno imenovanje.
Može li se imenovanje odbiti iz drugih razloga, o tome konačno odlučuje ministar pravosuđa i bogoštovlja u svakome pojedinom slučaju.
U pogledu kazne zbog neopravdane uzkrate primitka ili daljnjeg vršenja ove dužnosti vriedi propis § 40. st. 3.

§ 63.

Osim predsjednika i jednog njegova zamjenika mora barem polovina članova stegovnog vieća biti između odvjetnika, čije se pisarne nalaze u sjedištu stegovnog vieća.
Tužitelj komore i njegovi zamjenici mogu biti izabrani samo između odvjetnika, koji stanuju u sjedištu stegovnog vieća.

§ 64.

Članovi stegovnog vieća i tužitelji komore vrše svoju dužnost bezplatno. Propisnikom će se propisati koliko će im blagajna odvjetničke komore nadoknaditi trošak učinjen u gotovu, a osobito ono, što bi potrošili, kad putuju zbog ove svoje dužnosti.

§ 65.

Članovi stegovnog vieća i tužitelji komore ili njihovi zamjenici, protiv kojih je u toku iztraga ili razprava zbog zločinstva ili prestupka ili prekršaja iz koristoljublja ili protiv javnog ćudoređa, ili protiv kojih je u toku iztraga ili razprava zbog stegovnog prestupka, ne mogu vršiti svoje dužnosti u stegovnom vieću, dok kazneni odnosno stegovni postupak ne bude dovršen.

Ako ih stegovno vieće ili kazneni sud osudi na kaznu, prestat će ova njihova počastna dužnost, čim osuda postane pravomoćna.

§ 66.

Stegovno vieće provodi ustmenu razpravu (§ 80.) i donosi odluke u smislu § 76. u zboru, koji se sastoji od predsjednika ili njegova zamjenika i četiri člana. Sve ostale poslove obavlja i sve ostale odluke donosi u zboru, koji se sastoji od predsjednika ili njegova zamjenika i od dva člana.

Vieće izviđa i donosi svoje odluke prema propisima zakonika o sudbenom kaznenom postupku.

§ 67.

Za vršenje stegovne vlasti nadležno je stegovno vieće one odvjetničke komore, kod koje je okrivljeni u vrieme prijave upisan u imenik odvjetnika ili pripravnika.

Sukob o nadležnost između stegovnih vieća dviju komora riešava Vrhovni sud.

§ 68.

Iz važnih razloga, a na priedlog obtuženika ili tužitelja komore, stegovna iztraga ili razprava može se odlukom vieća povjeriti stegovnom vieću druge komore.

§ 69.

U stegovnom postupku ne smije učestvovati onaj član stegovnog vieća:

a) koji je sam oštećen stegovnim prestupkom ili koji je sam tužitelj;

b) koji je ženitbeni drug oštećenog (tužitelja) ili njegov izabrani ili zakoniti zastupnik;

c) koji je s okrivljenim ili oštećenim tužiteljem rođak u uzhodnoj liniji ili nizhodnoj liniji po krvi, tastbini ili usvojenju do bilo kojeg stupnja, u pobočnoj liniji po krvi do četvrtog, a po tastbini do drugog stupnja.

Pri izricanju osuda (§§ 88. i 89.) ne može učestvovati onaj član, koji je postavljen za iztražnog povjerenika.

§ 70.

Odbor odvjetničke komore ima koncem svake godine podnieti ministru pravosuđa i bogoštovlja popis stegovnih prijava, podnesenih stegovnom vieću, kao i popis dovršenih i nedovršenih iztraga. Ministar pravosuđa i bogoštovlja može zahtievati razjašnjenje, kao i to, da se odklone opaženi nedostatci. Ako stegovno vieće ne udovolji tome zahtievu, niti na ponovnu opomenu, ministar pravosuđa i bogoštovlja može razpustiti stegovno vieće, imenujući istodobno novo stegovno vieće između već prije predloženih kandidata, odnosno naređujući novi izbor.

VIII. GLAVA

STEGOVNI POSTUPAK

§ 71.

Stegovno vieće povest će postupak ureda radi, čim samo ili iz prijave sazna, za stegovni prestupak kojeg odvjetnika ili odvjetničkog pripravnika.

Stegovno vieće donosi odluku, nakon što sasluša i tužitelja komore.

§ 72.

Tužitelj komore pozvan je, da radi zaštite časti i ugleda odvjetnika i radi njihova urednog vršenja odvjetničkih dužnosti, traži pred stegovnim viećem ureda radi ili po nalogu odbora odvjetničke komore iztragu i kažnjavanje takvih čina, koji se kazne stegovnim putem. Njegova je dužnost sve ovakve prestupke, koji mu se prijave, ili za koje sam dozna, odmah prijaviti stegovnom vieću i sudjelovati kod iztrage i razprave, predlažući što treba, podižući i zastupajući obtužbu i postupajući po propisima ovog zakona.

Tužitelju komore stavit će se na uvid svi službeni spisi prije, nego što bi stegovno vieće o njima donielo svoju odluku, kako bi mogao učiniti svoje priedloge.

Tužitelj komore mora biti na svakoj sjednici stegovnog vieća.

Njemu je dopušteno u svako doba razmatranjem spisa obaviestiti se o stanju pojedinih iztraga i zahtievati, da mu se priobće spisi, samo time ne smije usporavati stegovni postupak.

Tužitelj komore dužan je o stanju povedenih iztraga podnieti izvješće ministru pravosuđa i bogoštovlja, ako ministar to zatraži. Ako tužitelj komore tomu ne

udovolji ili ako ne bi savjestno i točno vršio svoju dužnost, razriešit će ga ministar pravosuđa i bogoštovlja od dužnosti tužitelja komore. U tom će slučaju ministar pravosuđa i bogoštovlja mjesto razrješenog tužitelja komore odmah imenovati drugog već prije predloženog kandidata ili narediti novi izbor za tužitelja komore (§ 61. st. 1.). Dok ne bude imenovan novi tužitelj komore zamjenjivat će razriešenog tužitelja komore njegov zamjenik. Tako postavljeni odvjetnik dužan je primiti se toga položaja pod prietnjom posljedica, spomenutih u trećoj stavci § 40.

Ako tužitelj komore primieti zastoj ili kakve neurednosti u postupku, tražit će od stegovnog vieća, da se to ukloni; a ako bi to skrivio koji javni organ, pritužit će se ministru pravosuđa i bogoštovlja. Ako postoje razlozi za izključenje, označeni u § 69., zamjenit će ga njegov zamjenik.

§ 73.

Nađe li stegovno vieće, da je čin, za koji se odvjetnik ili odvjetnički pripravnik okrivljuje, kažnjiv po kaznenom zakoniku, izviestit će o tome državnog tužitelja.

Do svršetka ovog kaznenog postupka prekinut će se daljnji stegovni postupak.

§ 74.

Kazneni sudovi dužni su priobćiti stegovnom vieću, ako se protiv odvjetnika ili odvjetničkog pripravnika povede kaznena iztraga, podigne obtužba ili ako se odvjetnik ili odvjetnički pripravnik stavi u pritvor. Poslije dovršenog kaznenog postupka kazneni će sud ustupiti spise stegovnom vieću, ili ako su mu oni još potrebni, dopustit će izaslaniku stegovnog vieća razmatranje i priepis spisa.

§ 75.

Stegovno vieće, ako je potrebno poslije provedene predhodne iztrage, odlučit će, da li se postupak ima prekinuti (obustaviti) ili će se narediti iztraga i dalje postupati po zakonu.

Prije nego što bi se stvar uputila na razpravu, mora se okrivljenome dati prilika, da dade svoju obranu.

§ 76.

Stegovno vieće može u toku postupka odlučiti o predhodnoj obustavi odvjetničtva ili okrivljenome oduzeti pravo zastupanja, a odvjetničkom pripravniku pravo zamjenjivanja, u koliko je to nuždno kao mjera opreza radi zaštite časti i ugleda odvjetničkog staleža ili radi osiguranja probitka stranke.

Te su mjere dopuštene poglavito u slučajevima:

a) ako je odvjetnik ili odvjetnički pripravnik stavljen pod iztragu zbog zločina ili drugog kažnjivog čina, učinjenog iz koristoljublja;

b) ako je protiv okrivljenog izrečena još neovršena osuda, da se izbriše iz imenika.

Ove će se mjere ukinuti, čim prestane razlog, koji ih je izazvao.

O ovim odlukama odmah će se izviestiti odbor odvjetničke komore, okrivljeni i tužitelj komore.

§ 77.

Ako bi kazneni sud osudio odvjetnika na kaznu, s kojom je po zakonu skopčan gubitak odvjetničtva, odlučit će stegovno vieće nakon pravomoćnosti osude, a bez daljnje razprave, da se osuđeni odvjetnik izbriše iz imenika, a u drugim slučajevima postupat će po § 75.

§ 78.

Predsjednik će prema potrebi imenovati iztražnog povjerenika.

Iztražni povjerenik radit će u sporazumu s tužiteljem komore. On može preslušati svjedoke, vještake i okrivljenoga, ili može od ovoga zatražiti pismeno razjašnjenje, zatim može obaviti očevid i zatražiti spise i potrebno izvješće od sudova i upravnih oblasti.

Prema potrebi može zamoliti sve sudove, da izvrše izvide. Kod preslušanja može sudjelovati osobno i preko zamjenika i stavljati pitanja. Na ovakovo sudjelovanje ovlašteni su i tužitelj komore, okrivljeni i njegov branitelj.

Stegovna vieća dužna su jedno drugome pružati pravnu pomoć.

§ 79.

Odvjetnici i odvjetnički pripravnici, upisani u imenik kod komore, dužni su pred stegovnim viećem svjedočiti i davati mišljenja. Druge osobe ne mogu se na to primorati.

Preslušavanje svjedoka i vještaka pod prisegom može uviek obaviti samo nadležni sud. Na preslušavanje svjedoka i vještaka i na njihove pristojbe imaju se primieniti propisi zakonika o sudbenom kaznenom postupku.

Spisi dovršenih izvida priobćit će se tužitelju komore, a ovaj će ih sa svojim priedlogom dostaviti stegovnom vieću u roku od 15 dana nakon njihova primitka.

O obavljenim izvidima obaviestit će se okrivljeni, koji može stegovnom vieću iznieti svoje priedloge. Ste-

govno vieće može povodom tih priedloga, a i ureda radi, narediti dopunu izvida.

§ 80.

Odluka u smislu § 75. st. 1. donosi se u tajnoj sjednici nakon saslušanja izvješća iztražnog povjerenika. U odluci, kojom se stvar upućuje na razpravu, točno će se navesti točke okrivljenja i sve, što je potrebno za ustmenu razpravu. Ta će se odluka dostaviti okrivljenome. Protiv nje nije dopušten pravni liek.

Ako bi stegovno vieće odlučilo, da se stegovni postupak prekine, ta će se odluka dostaviti okrivljenome, tužitelju komore, državnom nadodvjetniku i onoj osobi, koja tvrdi, da je povredom dužnosti od strane okrivljenoga oštećena u svojim posebničkim pravima. Priepis te odluke dostavit će se odboru odvjetničke komore (§ 50. st. 2.).

§ 81.

Predsjednik određuje dan i sat ustmene razprave. Razpravu mora razpisati tako, da od dana dostave poziva okrivljenome do dana razprave proteče najmanje osam dana. Okrivljeni se može toga roka odreći. Predsjednik naređuje, da se o razpravi obaviesti tužitelj komore, da se pozovu svjedoci i da se pripremi sve, što je potrebno za ustmenu razpravu.

Okrivljeni i tužitelj komore mogu u roku od pet dana nakon dana dostave poziva učiniti priedloge za razpravu ili priedlog za odgodu razprave. O tome će odlučiti predsjednik stegovnog vieća. Protiv ove odluke nije dopušten posebni pravni liek.

§ 82.

Okrivljeni ima pravo bez navoda razloga tražiti izuzeće dvojice članova stegovnog vieća od sudjelovanja na razpravi.

Izuzeće predsjednika, njegova zamjenika i izvjestitelja (§ 85.) može se tražiti samo u slučaju sumnje o njihovoj pristranosti. O osnovanosti takvog zahtjeva odlučuje stegovno vieće bez sudjelovanja članova, izuzetih po prvoj stavci. Protiv ove odluke nije dopušten pravni liek. Ako se zahtjev za izuzeće uvaži, ustmenoj će razpravi predsjedati mjesto izuzetog predsjednika njegov zamjenik, a bude li i ovaj izuzet, predsjedat će po godinama najstariji član stegovnog vieća.

Izuzeće mora se tražiti najkasnije tri dana prije razprave.

Ako ima više okrivljenih, može svaki od njih za sebe tražiti izuzeće. Ako se zbog ovih izuzeća ne može više sastaviti vieće (§ 66. st. 1.) i ako se okrivljeni ne mogu složiti, da zajednički traže izuzeće, onda će se ždriebom opredieliti red po kojem se imaju uvažiti izuzeća, za koja nisu navedeni razlozi.

§ 83.

Okrivljenik, i ako ne pristupi na razpravu, ovlašten je na razpravi imati svog branitelja.

Stegovno vieće može po slobodnoj razsudi narediti, da okrivljeni osobno pristupi na razpravu.

§ 84.

Ustmena razprava održava se u tajnoj sjednici, ali je pristup dopušten odvjetnicima, odvjetničkim pripravnicima, državnom nadodvjetniku ili članu dr-

žavnog tužiteljstva, kojeg on izašalje. Niti ove osobe, a isto tako niti tužitelj komore, okrivljeni ni njegov branitelj ne mogu prisustvovati viećanju i glasovanju stegovnog vieća. Zabranjeno je priobćivati javnosti sadržaj razprave. Tko učini protivno, bit će kažnjen po propisima kaznenog zakonika ili zakona o tisku, ako je priobćenje učinjeno putem tiska.

§ 85.

Razprava počinje ustmenim izlaganjem stanja stvari od strane izvjestitelja, kojeg je predsjednik imenovao. Zatim se preslušava okrivljeni, a onda pozvani svjedoci, čitaju se preslušni zapisnici i drugi spisi, nakon čega tužitelj komore stavlja svoje priedloge. Zaključnu rieč ima okrivljeni i njegov branitelj, i to redom, kako se oni međusobno sporazume. Nađe li stegovno vieće, da je potrebno obaviti naknadne izvide ili pribaviti kakve dokaze, naredit će potrebno i urećí će novu sjednicu radi nastavljanja ustmene razprave.

§ 86.

O ustmenoj razpravi vodit će se zapisnik, u koji će se upisati imena svih članova stegovnog vieća, ime tužitelja komore, okrivljenoga i njegova branitelja, ako ga ima, te bitan sadržaj razprave.

Perovođa može biti ili član stegovnog vieća ili odvjetnik ili odvjetnički pripravnik, kojega odbor za to odredi.

Zapisnik podpisuje predsjednik i perovođa.

§ 87.

Pri izricanju osude stegovno vieće uvažit će samo ono, što je izneseno na ustmenoj razpravi. Vieće nije vezano ni odlukom kaznenog suda, kojom je okrivljeni

oslobođen kazne odgovornosti niti dokaznim pravilima. O pitanju, ima li se koja činjenica smatrati dokazanom ili ne, odlučuje vieće po slobodnoj razsudi, stečenoj na temelju ocjene svih dokaznih sredstava obtužbe i obrane.

§ 88.

Osudom će se okrivljeni osloboditi kao nevin ili proglasiti krivim, za čin radi kojeg je obtužen. U osudi će se izričito navesti, da li je odvjetnik kriv zbog povrede dužnosti svog zvanja ili zbog ponašanja, kojim narušava čast i ugled odvjetničkog staleža, ili je kriv za oboje. Osuda, koja sadrži odluku o stegovnoj kazni, mora sadržavati i odluku o naknadi troškova stegovnog postupka.

§ 89.

Osuda će se odmah izreći i proglasiti, te u roku od petnaest dana s razlozima dostaviti okrivljenome, tužitelju komore i državnom nadodvjetniku. Priepis osude dostavit će se odboru komore, kojoj okrivljeni pripada.

Tužitelju će se na njegov zahtjev dati priepis osude, kojom je okrivljeni osuđen, zajedno s razlozima, ako je tužitelj tvrdio, da je time, što je okrivljeni povriedio svoju dužnost, oštećen u svojim posebničkim pravima.

§ 90.

Troškove stegovnog postupka platit će odmah odvjetnička komora u sjedištu stegovnog vieća.

Troškove stegovnog postupka snosi osuđeni. O tome, koji će se troškovi i kako će se naknaditi, odlučit će se po propisima zakonika o sudbenom kaznenom postupku, koji se i ovdje primjenjuje.

U slučaju da okrivljeni ne bude osuđen ili da se troškovi od njega ne mogu utjerati, snosit će ih konačno onaj, koji ih je predujmio. No ako je sudilo delegirano stegovno vieće (§ 68.), onda troškove snosi komora, kod koje je okrivljeni u imeniku upisan.

§ 91.

Iztražni povjerenik može za vrieme trajanja stegovnih izvida, ukoliko drži, da to ne škodi cilju postupka, dopustiti okrivljenome neograničeno ili djelomično razgledanje spisa. Ako iztražni povjerenik ne bi dopustio okrivljenom razgledanje spisa, okrivljeni može tražiti, da o tome odluči predsjednik stegovnog vieća.

Nakon dostave odluke, kojom se stvar upućuje na razpravu, i okrivljeni i njegov branitelj mogu razgledati sve spise osim zapisnika o viećanju.

Zabranjeno je priobćivati putem tiska sadržaj spisa (§ 84.).

§ 92.

Sve dostave okrivljenome moraju se učiniti osobno njemu ili njegovu opunomoćeniku.

Ako se ne zna gdje okrivljeni stanuje, a nije imenovao opunomoćenika, stegovno će vieće postaviti jednog člana komore za zastupnika okrivljenome, sve dok okrivljeni ne javi mjesto stanovanja ili dok ne imenuje drugog opunomoćenika. Ovaj zastupnik ima braniti probitke okrivljenoga te ima ona prava, koja pripadaju okrivljenome, i vrši ih u ime okrivljenoga.

Priobćivanje osude okrivljenome putem tiska nije dopušteno.

IX. GLAVA

PRAVNI LIEKOVI PROTIV OSUDA I DRUGIH ODLUKA STEGOVNOG VIEĆA

§ 93.

Protiv osude stegovnog vieća o krivnji i kazni, kao i o naknadi troškova, dopušten je priziv, a protiv odluke stegovnog vieća, koja se ne odnosi na samo vođenje stegovnog postupka, dopuštena je žalba.

Protiv odluke o naknadi troškova može se izjaviti samo žalba.

Za rješavanje priziva i žalbe nadležan je Vrhovni sud.

§ 94.

Pravo na priziv imaju:

a) okrivljeni ako je osuđen;

b) roditelji, djeca i udovica okrivljenoga, ako je okrivljeni umro prije nego je osuda postala pravomoćnom;

c) tužitelj komore;

d) državni nadodvjetnik;

e) osoba, koja je izjavila, da je povredom dužnosti okrivljenoga oštećena u svojim pravima.

§ 95.

O pravodobno izjavljenim prizivima donosi Vrhovni sud osudu nakon ustmene razprave.

Vrhovni sud može i prije određene ustmene razprave, a u toku ove, narediti, da stegovno vieće nadopuni izvide.

§ 96.

Ukoliko u ovom zakonu nema posebnih propisa za postupak pred Vrhovnim sudom, primjenjivat će se zakonski propisi o stegovnoj odgovornosti sudaca.

Ako je priziv uložio samo tužitelj komore, on će na ustmenoj razpravi biti saslušan prije državnog nadodvjetnika, a ako je i ovaj uložio priziv, bit će tužitelj komore saslušan poslije državnog nadodvjetnika.

Ako je samo državni nadodvjetnik uložio priziv moći će i tužitelj komore doći na ustmenu razpravu kod Vrhovnog suda i dati svoju izjavu.

U svakom slučaju može tužitelj komore postaviti drugoga odvjetnika sebi za zamjenika. Ne dođe li okrivljeni osobno, a niti njegov branitelj, pročitat će se okrivljenikova pismena obrana, ako bi je bilo.

§ 97.

Ako je izrečena kazna samo zbog povrede časti i ugleda odvjetničkog staleža, ili još i zbog toga, što je povrieđena i koja službena dužnost, pa je protiv osude stegovnog vieća uložen priziv jedino zato, da se odvjetnik strože kazni zbog povrede dužnosti svog zvanja, Vrhovni sud, ako smatra, da je priziv osnovan, izreći će ukupnu kaznu, u koju će uračunati kaznu, koju je izreklo stegovno vieće, ukoliko je ta kazna iste vrste, pa čak i onda, ako ona nije predmet priziva.

§ 98

Odluka Vrhovnog suda dostavit će se stegovnom vieću. Ovo će je dalje dostaviti zanimanim osobama.

§ 99.

Pravo na žalbu imaju osobe navedene u § 94.

§ 100.

Pravni liekovi podnose se stegovnom vieću pismeno u roku od petnaest dana nakon dostave osude ili odluke. Ovaj se rok ne može produžiti. Padne li posljednji dan roka u nedjelju ili na blagdan, rok se svršava prvog sliedećeg radnog dana. Dan, kojeg je pravni liek predan pošti, uzima se kao dan predaje stegovnom vieću. Pravni liekovi mogu se podnieti i brzojavno. Ako osoba, osuđena na stegovnu kaznu, umre za vrieme, dok teče rok za pravni liek, rok za osobe, navedene u § 94. sl. b) i e), počinje teći od dana smrti osuđene osobe.

Prizive i žalbe, predane nakon proteka roka, odbacit će stegovno vieće odlukom.

Pravodobno podneseni pravni liek odgađa ovrhu odluke, protiv koje je izjavljen, izuzimajući žalbu protiv odluke u smislu § 76.

§ 101

Za povrat u prijašnje stanje zbog propuštenog roka za podnos pravnog lieka vriede odnosni propisi zakonika o sudbenom kaznenom postupku. Ako Vrhovni sud dopusti povrat u prijašnje stanje, može on odmah donieti odluku o glavnoj stvari.

X. GLAVA

ODVJETNIČKO STEGOVNO VIEĆE KOD VRHOVNOG SUDA

§ 102.

Vrhovni sud sudi u stegovnim stvarima odvjetnika i odvjetničkih pripravnika zajedno s odvjetničkim sudcima u vieću sastavljenom od predsjednika ili njegova zamjenika i od četiri člana. Odvjetničke sudce imenuje

između predloženih kandidata (§ 43. sl. b) ministar pravosuđa i bogoštovlja na tri godine, no oni moraju i nakon tog vremena vršiti sudačku službu sve do novog imenovanja. Izabrani i imenovani mogu biti samo oni odvjetnici, koji vrše odvjetničtvo najmanje pet godina.

Odvjetnički sudac kod Vrhovnog suda ne može u isto vrieme vršiti službu i kod stegovnog vieća odvjetničke komore.

Za postupak kod izbora i imenovanja kao i za izuzeće imenovanih sudaca, vriede odnosni propisi o izboru i imenovanju članova stegovnog vieća (§ 61.) odnosno propisi o izuzeću članova stegovnog vieća (§§ 69. i 82.). O imenovanju obaviestit će Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja predsjedničtvo Vrhovnog suda i odvjetničku komoru.

Propisi § 65. ovog zakona primjenjivat će se na odvjetničke sudce kod Vrhovnog suda.

§ 103.

Ministar pravosuđa i bogoštovlja imenuje, ako komora ima do 100 članova, dvojicu, a za svaku daljnju stotinu članova još po dvojicu odvjetničkih sudaca (§ 43.).

§ 104.

Pojedina vieća sastavlja za svaki slučaj predsjednik Vrhovnog suda tako, da jednog sudca uzme iz redova viećnika Vrhovnog suda, koji je za to svake godine unapried od obće sjednice Vrhovnog suda izabran, a trojicu sudaca iz redova odvjetničkih sudaca (odvjetnička stegovna vieća).

Na ustmenu razpravu pozvat će se po mogućnosti odvjetnički sudci, imenovani od ministra pravosuđa i bogoštovlja za područje one komore, kojoj pripada okrivljeni. Ako na razpravu pozvani odvjetnički sudac ne može više na vrieme stići, na njegovo će se mjesto pozvati odvjetnički sudac, koji stanuje u sjedištu Vrhovnog suda.

Unutarnji poslovi kod odvjetničkih stegovnih vieća vrše se po propisima, koji u tom pogledu vriede za Vrhovni sud. Dužnost izvjestitelja može se povjeriti odvjetničkom sudcu.

Pri glasovanju glasuju najprije odvjetnički sudci i to tako, da najprije glasuje po godinama najmlađi, a zatim stariji odvjetnici, a poslije njih glasuje viećnik Vrhovnog suda. Predsjednik glasuje posljednji.

§ 105.

Odvjetnički sudci, prije nego što bi u tom svojstvu prvi put radili, položit će prisegu pred predsjednikom vieća, da će savjestno i nepristrano izpunjavati svoje sudačke dužnosti.

Zbog povreda ovih sudačkih dužnosti podpadaju odvjetnički sudci pod stegovnu vlast Vrhovnog suda, ali se pri tom imaju primieniti propisi ovog zakona o stegovnim kaznama.

§ 106.

Služba odvjetničkih sudaca počastna je i bezplatna. Onim odvjetnicima, koji stanuju izvan mjesta sjedišta Vrhovnog suda, naknadit će odvjetnička komora, koja

ih je izabrala, putne troškove i dnevnice po propisima, koji vriede za službena putovanja viećnika Vrhovnog suda. Ovo su troškovi stegovnog postupka.

§ 107.

Izuzeće članova stegovnog vieća, koji pripadaju sudačkom staležu, vrši se po propisima zakonika o sudbenom kaznenom postupku, a izuzeće odvjetničkih sudaca po propisima § 69. ovoga zakona.

Onaj sudac, koji je učestvovao pri izricanju osude, protiv koje je upotrebljen pravni liek, ili koji je kod predhodnog postupka radio kao tužitelj komore, ne može biti branitelj okrivljenoga niti zastupnik oštećenoga.

XI. GLAVA

OVRHA OSUDA I DRUGIH ODLUKA U STEGOVNOM POSTUPKU

§ 108.

Svaka ovršna pravomoćna stegovna kazna ima se unieti u knjigu, koju vodi odbor odvjetničke komore. Ukore i podpuno plaćene novčane kazne, koje ne premašuju 6.000 kuna, odbor će iz knjige izbrisati, ako to kažnjena osoba nakon trogodišnjeg bezprikornog ponašanja zatraži. Odbor je dužan pobrinuti se za ovrhu osuda i privremenih naredaba (§ 76.).

§ 109.

Ako bi se novčana kazna ili troškovi morali utjerati ovršnim putem, odbor će na temelju izvadka iz ovršive osude zatražiti ovrhu kod nadležne oblasti.

§ 110.

Iznosi novčanih kazna imaju se upotriebiti za pomaganje onih odvjetnika, odvjetničkih pripravnika i oskudnih udovica ili sirotčadi odvjetnika ili odvjetničkih pripravnika, koji su bez svoje krivnje pali u nuždu.

§ 111.

Kad se stegovnom osudom obustavlja vršenje odvjetničtva ili naređuje brisanje iz imenika odvjetnika, ili kad obustava odvjetničtva zamjenjuje drugu kaznu (§ 55. sl. b), odbor će nakon pravomoćnosti osude ili odluke, kojom se naređuje obustava odvjetničtva kao zamjena druge kazne, izvjestiti o tome ministra pravosuđa i bogoštovlja, Vrhovni sud i nadležni banski stol, a istodobno će narediti, da se to oglasi u Narodnim novinama. Ovo vriedi i u slučaju obustave odvjetničtva privremenom naredbom. Tada će se skinuti i odvjetnička ploča.

Ovrhu na temelju ovoga propisa odbor može tražiti i putem ovršne oblasti.

XII. GLAVA

OBNOVA STEGOVNOG POSTUPKA

§ 112.

Ako se stegovni postupak prekine, ili ako okrivljeni bude oslobođen, postupak se može na štetu okrivljenoga obnoviti samo, ako se iznesu nove činjenice i nova dokazna sredstva, koja sama po sebi ili u svezi s prije provedenim dokazima, mogu biti podobna, da utvrde krivnju okrivljenoga.

Ako je odvjetnik ili odvjetnički pripravnik osuđen na kaznu zbog narušenja reda (§ 52.) ili na stegovnu kaznu (§ 55. sl. a) i b), može se dopustiti obnova postupka na štetu osuđenoga samo u slučaju, ako bi nove činjenice ili dokazna sredstva — sama po sebi ili u vezi s prije provedenim dokazima — mogla uzrokovati težu kaznu (§ 55 sl. c) i d).

§ 113.

Na stegovnu kaznu osuđeni, njegova udovica, roditelji i djeca mogu tražiti obnovu postupka i nakon ovršene kazne, ako iznesu nove činjenice ili dokazna sredstva, koja sama po sebi ili u svezi s prije provedenim dokazima mogu uzrokovati oslobođenje ili mjesto strože kazne (§ 55. sl. c) i d) blažu kaznu. Tužitelj komore ima ista prava.

§ 114.

O obnovi postupka odlučuje bez predhodne ustmene razprave stegovno vieće, koje je sudilo u prvoj molbi. Odluka će se dostaviti molitelju, tužitelju komore i državnom nadodvjetniku. Protiv nje može se izjaviti žalba Vrhovnom sudu (§ 102.).

§ 115.

Dozvolom obnove postupka prestaje vriediti osuda, ukoliko se tiče onog prestupka, zbog kojeg je obnova dozvoljena. Dozvolom obnove vraća se stvar u stanje iztrage. Ali stegovno vieće, koje je dozvolilo obnovu u korist okrivljenoga, može uz pristanak tužitelja komore izreći odmah osudu, kojom okrivljenoga oslobađa ili ga blaže kažnjava.

§ 116.

Ako odvjetnik, u korist kojega je dozvoljena obnova postupka, bude ponovno osuđen, ne može se protiv njega izreći stroža kazna od one, na koju je bio osuđen prijašnjom osudom.
Kod odmjerivanja kazne uzet će se u obzir već ovršena kazna.

XIII. GLAVA
SLUŽBENA HALJINA

§ 117.

Odvjetnici i odvjetnički pripravnici nosit će zastupajući stranke pred sudom službenu haljinu u svim onim slučajevima, u kojima nose službenu haljinu i sudci (§ 79. zakona o uređenju redovnih sudova).
Oblik službenih haljina za odvjetnike i odvjetničke pripravnike propisat će ministar pravosuđa i bogoštovlja.

XIV. GLAVA
OSIGURANJE ODVJETNIKA

§ 118.

Odvjetničke komore dužne su u roku od dvije godine nakon stupanja na snagu ovoga zakona putem osiguranja za slučaj nesreće, iznemoglosti, starosti i smrti osigurati svojim članovima i njihovim obiteljima nuždno uzdržavanje. Pobliže propise o načinu ovog osiguranja, poglavito o veličini i plaćanju prinosa (uloga), o uvjetima i veličini primanja, komora će propisati posebnim propisnikom. Taj propisnik odobrava ministar pravosuđa i bogoštovlja, a mora biti proglašen u Narodnim novinama.

XV. GLAVA

PRISTOJBE

§ 119.

Rad skupštine, komore, odbora, stegovnih vieća i mirovinske zaklade ne podleži pristojbama.

XVI. GLAVA

NADRIPISARI

§ 120.

Onaj, koji zastupa stranke pred sudovima i drugim državnim i samoupravnim oblastima ili javnopravnim tielima, ili koji sastavlja za druge osobe izprave o pravnim poslovima, ili izprave, koje se inače imaju upotriebiti pred sudovima, osim mjestnih sudova, a na to nije ovlašten zakonom, vrši kažnjivi čin, koji se kažnjava novčanom kaznom do 50.000 kuna ili zatvorom do dva mjeseca ili obim kaznama.

Ne vrši ovaj kažnjivi čin onaj, koji prigodice sastavi izpravu o pravnim poslovima odnosno izpravu, koja se inače ima upotriebiti pred sudom, ili koji kao opunomoćenik pristupa pred sud ili pred druge državne ili samoupravne oblasti ili javnopravna tiela, za svoga ženitbenog druga ili za osobe, s kojima je u blizom rodbinstvu.

Za suđenje ovih kažnjivih čina nadležan je kotarski sud po propisima zakonika o sudbenom kaznenom postupku.

Kazneni postupak može se povesti na priedlog državnog tužitelja ili odvjetničke komore, koji imaju sva prava tužitelja.

XVII. GLAVA

PRELAZNE ODREDBE

§ 121.

Oni, koji dobiju državljanstvo Nezavisne Države Hrvatske, a u drugoj su državi već bili odvjetnici (prokuratori), mogu nakon jednogodišnje vježbe kod odvjetnika polagati odvjetnički izpit u smislu propisa ovoga zakona i nakon položenog odvjetničkog izpita biti upisani u imenik koje odvjetničke komore. Uz molbu za upis u imenik mora se priložiti potvrda ministra pravosuđa i bogoštovlja o tome, da od strane ministarstva nema zapreke, da se molitelj upiše u imenik odvjetničke komore.

§ 122.

Dok Vrhovni sud i Državno nadodvjetničtvo u Banjoj Luci ne započnu s radom, ima se svagdje, gdje ovaj zakon spominje Vrhovni sud, razumievati Stol Sedmorice u Zagrebu odnosno Vrhovni sud u Sarajevu, prema njihovoj područnoj nadležnosti, a gdje ovaj zakon spominje Državno nadodvjetničtvo, ima se razumievati Državno nadodvjetničtvo u Zagrebu odnosno Državno nadodvjetničtvo u Sarajevu, prema njihovoj područnoj nadležnosti.

Sukobe o nadležnosti između stegovnih vieća dviju komora (§ 67.) s raznih područja rješavat će vieće, sastavljeno od šestorice sudaca, i to od po tri viećnika stola sedmorice u Zagrebu, i Vrhovnog suda u Sarajevu. Vieće zasjeda u Zagrebu. Stol sedmorice u Zagrebu i Vrhovni sud u Sarajevu biraju u obćoj sjednici po tri člana i tri zamjenika za ovo vieće. Vieću pred-

sjeda po činoredu najstariji član. On sastavlja vieće, kad god uztreba, pismenom naredbom. Vieće odlučuje većinom glasova; pri jednakoj podjeli glasova smatra se, da je većina na onoj strani, gdje je glasovao predsjedatelj.

§ 123.

Ovlašćuje se ministar pravosuđa i bogoštovlja, da izda pobliže upute za provedbu ovog zakona.

§ 124.

Ovaj zakon zadobiva pravnu moć, kad se proglasi u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. ožujka 1944.

Ministar pravosuđa i bogoštovlja:

Dr. Pavao Canki, v. r.

Broj: 11098/1944

* Narodne novine od 23. ožujka 1944., broj 68.

NAREDBA

Ministarstva državne riznice od 8. ožujka 1944. broj 3898-3-1944 o promjeni naredbe Ministarstva državne riznice od 19. studenoga 1943. broj 3242-1943 o načinu vođenja poslovnih knjiga porezovnika, koji su dužni voditi poslovne knjige radi porezne očevidnosti prema članovima 53.a) i 74 zakona o izravnim porezima od 8. veljače 1928.

Na temelju članova 53.a), 85. i 107.a) zakona o izravnim porezima od 8. veljače 1928. propisujem:

§ 1.

U § 1. izpred rieči: »dužni su« stavljaju se rieči: »osim porezovnika iz §§ 26. i 29. ove naredbe«.

§ 2.

§ 26. mienja se i glasi:

1. voditi blagajnički dnevnik za sve poslovne primitke i izdatke,
2. izdavati namire na obrazcima službenog izdanja za svaki primitak,
3. sastavljati tromjesečni popis izdanih namira.

Blagajnički dnevnik ima po dva novčana stupca na strani primitka i na strani izdatka.

Na strani primitka unose se pojedinačno vremenskim redom u prvi stupac iznosi uplaćenih odvjetničkih zaslužbina i predujmova na ove, u drugi stupac iznosi predujmova na stvarne izdatke, koje odvjetnik izvršuje za stranku, a uz oba unosa treba navesti ime i prezime stranke te broj namire.

Na strani izdataka unose se pojedinačno vremenskim redosliedom uz oznaku imena i prezimena stranke

u prvi stupac iznosi, koje je odvjetnik za stranku za stvarne izdatke izplatio, a u drugi stupac izdatci za uzdržavanje odvjetničke pisarne uz oznaku naslova, s kojega je pojedini izdatak izvršen.

Osim primitaka u gotovu novcu unose se u blagajnički dnevnik iznosi, koje odvjetnik prima od stranke s naslova zaslužbine i gotovih izdataka putem odobrenja na odvjetnikovu čekovnom računu kod Poštanske štedionice, na njegovu tekućem ili drugom računu kod novčanog zavoda ili na računu druge koje osobe. Isto se tako unose u blagajnički dnevnik svi izdatci koje odvjetnik izvrši putem svoga čekovnog računa kod Poštanske štedionice, putem svoga tekućeg ili drugog računa kod novčanog zavoda ili putem računa treće osobe, a za izdatke navedene na strani izdataka blagajničkog dnevnika.

Odvjetnici su dužni za svaki primljeni iznos odmah izdati namiru na obrazcu službenog izdanja. Izvornik namire dobiva stranka, a protisak ostaje u knjizi namira. Za iznose, primljene putem čekovnog računa kod Poštanske štedionice, putem tekućeg ili nekog drugog računa kod novčanog zavoda ili putem računa treće osobe, dužan je odvjetnik također izdati namiru, od koje protisak ostaje u knjizi namira, dok će izvornu namiru odvjetnik dostaviti stranci, pohraniti je u spisu ili ostaviti u knjizi namira.

Krajem svakog kalendarskog tromjesečja dužni su odvjetnici sastaviti popis izdanih namira i držati ga na razpolaganju poreznim oblastima. Ovaj popis ima dva diela: prvi dio sadrži popis namira za naplate iz novih poslova, a drugi dio sadrži popis namira za naplate iz starih poslova. Poslovi, obavljeni do 31. ožujka 1944., smatraju se starima, a svi kasniji novim poslovima.

U slogu namira, koje ulaze u drugi dio popisa, mora biti jasno označeno, na koji se stari posao i iz kojeg vremena odnosi naplata.«

§ 3.

§ 28. mienja se i glasi:

»Pravozastupnici i priradni savjetnici dužni su, osim u § 1. propisanog imovnika, voditi sliedeće knjige:

a) poslovni dnevnik,

b) blagajnički dnevnik,

c) knjigu poslovnih dužnika i poslovnih vjerovnika.

U poslovni dnevnik imaju se pojedinačno unositi svakoga dana svi za stranke obavljeni naplatni poslovi.

U blagajnički dnevnik imaju se pojedinačno unositi svi poslovni primitci i poslovni izdatci.

Iste su knjige dužni voditi i stalni sudbeni vještaci«.

§ 4.

§ 29. mienja se i glasi:

»Ovlašteni inženjeri svih struka i svi tehničari, koji kao projektanti ili kao savjetodavni inženjeri samostalno vrše poslove ovlaštenih inženjera, zatim ovlašteni mjernici, dužni su:

1. voditi tehnički dnevnik,

2. voditi blagajnički dnevnik za sve poslovne primitke i izdatke,

3. izdavati namire na službenim obrazcima za svaki primitak,

4. sastavljati tromjesečne popise izdanih namira.

Tehnički dnevnik vodit će prema propisima zakona o ovlaštenim inženjerima, odnosno prema propisima uredbe o ovlaštenim mjernicima.

Za vođenje blagajničkog dnevnika, za izdavanje namira na službenom obrazcu i za sastavljanje tromjesečnih popisa izdanih namira imaju se shodno primieniti propisi § 26.«.

§ 5.

Iza § 29. dodaje se novi § 29.a), koji glasi:

»Građevna poduzeća, koja se bave izvedbom građevnih poslova po građevinskom zakonu, dužna su, osim u § 1. propisanog imovnika, voditi ove knjige:

a) blagajnički dnevnik,
b) knjigu nabavljene robe,
c) knjigu gradnja,
d) knjigu izdanih računa,
e) knjigu poslovnih dužnika i poslovnih vjerovnika.

Knjiga nabavljene robe i knjiga izdanih računa imaju se voditi prema propisima §§ 8. i 21., a ostale knjige po pravilima urednog trgovačkog knjigovodstva. Dobavni troškovi i konačna nabavna vriednost nabavljene robe unosit će se u knjigu nabavljene robe po kalkulaciji, koja se ima izvršiti na računu dobavljača.

Knjiga nabavljene robe i knjiga izdanih računa mogu izostati u knjigovodstvu, koja inače pregledno sadrži sve za ove dvie knjige propisane podatke.«.

§ 6.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjivat će se od 1. travnja 1944.

U Zagrebu, dne 8. ožujka 1944.

Ministar Državne riznice:

(Broj: 522-D.V.-1944) *Dr. Dragutin Toth*, v. r.

---

* Narodne novine od 23. ožujka 1944., broj 68.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakona o zemljištnim knjigama

§1.

Na kraju prve satvke § 36. zakona o zemljištnim knjigama od 18. svibnja 1930. brišu se rieči: »ili javni beležnik«.

Iza dosadašnje prve stavke § 36. stavljaju se nove stavke, koje glase:

»Privatne izprave, na temelju kojih se vrši uknjižba, mora sastaviti i podpisati odvjetnik.

Ako u mjestu kotarskog suda, koj je nadležan za dozvolu uknjižbe, ne postoje barem dvojica odvjetnika, ili ako vriednost pravnog posla ne nadmašuje iznos od 1,000.000 kuna, ugovarajuće stranke mogu takve izprave dati sastaviti kod kotarskog suda. U potonjem slučaju vriednost pravnog posla imaju stranke dokazati svjedočbom nadležnog obćinskog odnosno gradskog poglavarstva, koje im je dužno takvu svjedočbu izdati.«

Dosadašnja druga i treća stavka postaju četvrtom i petom stavkom.

§ 2.

§ 93. mienja se i glsi:

»Zemljištno-knjižne molbe mogu se dati ustmeno u zapisnik kod suda samo u slučajevima, predviđenima u § 36. st. 3., a inače uviek samo pismeno. Pismenu zemljištno-knjižnu molbu mora sastaviti i podpisati odvjetnik.«

§ 3.

Propis § 2. ove zakonske odredbe odnosi se samo na one zemljištno-knjižne molbe, koje budu sudu predane nakon što ova zakonska odredba zadobije pravnu moć.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 25. veljače 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: XLIX-349-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

* Narodne novine od 23. ožujka 1944., broj 68.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni zakonske odredbe od 2. kolovoza 1941. broj CCXX-890-Z. p.-1941 o održavanju tečajeva za nepismene u vojsci

§ 1.

U stavci prvoj § 12. mjesto rieči: »iznosi od 100 Kuna« stavljaju se rieči: »nagrada, koju ustanovljuje ministar narodne prosvjete u suglasnosti s ministrom državne riznice«.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXVIII-514-D.V.1044

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković v. r.

---

* Narodne novine od 21. ožujka 1944., broj 66.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe od 26. lipnja 1943. broj CXXXIV-1627-D.V.-1943 o stavljanju žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira pod monopolnu razpoložbu države; o zaštiti pobiranja, spremanja i preradbe poljodjelskih proizvoda i o kažnjavanju čina proti sigurnosti prehrane

§ 1.

Gdje god se u zakonskoj odredbi spominje »ministar narodnog gospodarstva« odnosno »Ministarstvo narodnog gospodarstva«, stavlja se »ministar seljačkog gospodarstva i prehrane« odnosno »Ministarstvo seljaškog gospodarstva i prehrane«.

§ 2.

Ukida se druga stavka § 5.

§ 3.

Paragraf 12. mienja se i glasi:

Osniva se poseban račun kod Štedionice Nezavisne Države Hrvatske pod nazivom: »RAČUN OSIGURANJA PREHRANE ZEMLJE I NAKNADE NASTRADALIH U POSLOVIMA PREHRANE«. S tim računom razpolaže mimo propisa zakona o državnom računovodstvu ministar seljačkog gospodarstva i prehrane u sporazumu s državnim rizničarom. Prihodi ovog računa jesu: sve novčane kazne, izrečene u smislu propisa ove

zakonske odredbe i naredaba izdanih na njezinu temelju, kao i svi drugi prihodi, koje sporazumno ministar seljačkog gospodarstva i prehrane i ministar državne riznice propišu, da ulaze u taj posebni račun.

Novčana sredstva tog računa služe:

1. za pokriće izvanrednih troškova i šteta nastalih poslije 1. svibnja 1943. ovlaštenim prehranbenim nakupnim ustanovama, njihovim poslovnim središnjicama i Središnjoj aprovizacionoj poslovnici pri odkupu, prievozu, preradbi i uskladištenju prehranbenih sredstava stavljenih pod monopolnu razpoložbu države odnosno pod državni nadzor, te svim naravnim i pravnim osobama, čija imovina služi odkupu, prievozu, preradbi i uskladištenju prehranbenih sredstava, stavljenih pod monopolnu razpoložbu države odnosno pod državni nadzor;

2. za pomoć unesrećenim osobama i obiteljima, nastradalim u vršenju svojih dužnosti u poslovima prehrane;

3. za pokriće izvanrednih troškova, nastalih radi zaštite usjeva, žetve i vršitbe, odnosno pobiranja, spremanja i preradbe poljodjelskih proizvoda;

4. za snizivanje ciena poljodjelskim proizvodima i njihovim prerađevinama za potrošače, koji uživaju posebnu družtvovnu zaštitu;

5. za povećanje stanovitih zaliha prehranbenih sredstava, kojih je osobita oskudica, pojačanjem proizvodnje, odkupa ili uvoza, te

6. za druge svrhe, koje sporazumno propišu ministar seljačkog gospodarstva i prehrane i ministar državne riznice.

Naknaditi se mogu samo one štete iz točke 1., koje su prouzročene navedenim ustanovama, središnjicama, te

pravnim i naravnim osobama zbog toga, što su te ustanove, središnjice, te pravne i naravne osobe svoju imovinu stavile u službu javne prehrane.

Potanje propise o naknadi štete, kao i o načinu razpolaganja sa sredstvima toga računa, propisat će ministar seljačkog gospodarstva i prehrane u sporazumu s državnim rizničarom.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18 ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXVII-507-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković v. r.

* Narodne novine od 21. ožujka 1944., broj 66.

NAREDBA

ministra narodne prosvjete od 10. ožujka 1944. broj 13.983 o prielazu učenika i svršenika obćih nižih srednjih škola u realne i klasične gimnazije

Na temelju § 1. zakonske odredbe od 7. ožujka 1944. broj LXVII-481-D.V.-1944 o dozvoli prielaza učenika i svršenika obćih nižih srednjih škola u realne i klasične gimnazije (Narodne novne od 9. ožujka 1944. broj 56) izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Učenik obće niže srednje škole može prieći u realnu gimnaziju, ako ima najmanje dobar uspjeh i pohvalno vladanje, a u klasičnu gimnaziju, ako uz to položi i nadopunski izpit iz latinskog odnosno i grčkog jezika u skladu s naučnom osnovom.

§ 2.

Ministarstvo narodne prosvjete može u iznimnim slučajevima dozvoliti prielaz u realnu odnosno u klasičnu gimnaziju i svršeniku obće niže srednje škole, koji je prije proglašenja ove naredbe završio obću nižu srednju školu s dobrim uspjehom i pohvalnim vladanjem.

§ 3.

U mjestima, gdje postoji realna ili klasična gimnazija, može učenik, obće niže srednje škole iznimno od propisa § 1. prieći u gimnaziju tek nakon završetka

IV. razreda obće niže srednje škole, i to ako ima vrlo dobar uspjeh i pohvalno vladanje, te ako prielaz preporuči nastavnički zbor obće niže srednje škole.

§ 4.

Prielaz dozvoljava upraviteljstvo realne ili klasične gimnazije, u koju učenik prelazi, a prielaz se može dozvoliti samo u realnu ili klasičnu gimnaziju, na području koje učenik boravi.

§ 5.

Učenik obće niže srednje škole može prieći u sliedeći viši razred realne ili klasične gimnazije samo na početku školske godine.

U toku školske godine može učenik prieći u isti razred realne i klasične gimnazije samo u izvanrednim slučajevima na temelju dozvole Ministarstva narodne prosvjete.

§ 6.

Učenik obće niže srednje škole, koji prelazi u realnu gimnaziju u toku školske godine 1943-44. i 1944-45., mora položiti nadopunski izpit u obsegu naučnog gradiva realne gimnazije, i to:

1. učenik I. razreda obće niže srednje škole polaže izpit iz hrvatskog jezika i prirodopisa;

2. učenik II. razreda obće niže srednje škole polaže izpit iz hrvatskog jezika, prirodopisa i zemljopisa;

3. učenik III. razreda obće niže srednje škole polaže izpit iz hrvatskog jezika, zemljopisa, fizike, crtanja i pjevanja;

4. učenik IV. razreda obće niže srednje škole polaže izpit iz hrvatskog jezika, poviesti, crtanja i pjevanja.

§ 7.

Učenik obće niže srednje škole, koji prelazi u klasičnu gimnaziju za vrieme školske godine 1943.-44. i 1944.-45., polaže izpit prema propisu § 6., ali za I. i II. razred ne polaže izpit iz prirodopisa a za III. i IV. razred ne polaže izpit iz crtanja i pjevanja.

§ 8.

Svršenik obće niže srednje škole, koji prelazi u gimnaziju (§ 2.), dužan je shodno propisima § 6. odnosno § 7. ove naredbe također položiti nadopunski izpit iz onih predmeta, koje nije učio u obćoj nižoj srednjoj školi

§ 9.

Nadopunski izpit polaže se prije samog upisa u gimnaziju. Učeniku obće niže srednje škole, pridošlom u toku školske godine, propisuje upraviteljstvo realne odnosno klasične gimnazije, u koju se želi upisati, rok od mjesec dana, u kojem ima položiti nadopunski izpit.

§ 10.

Za nadopunski izpit vriede propisi provedbene naredbe Ministarstva nastave od 8. lipnja 1942. broj 49241 o polaganju posebničkih i nadopunskih izpita u srednjim školama.

11.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 10. ožujka 1944.

Ministar narodne prosvjete:

(Broj: 535-D.V.-1944) *Dr. Julije Makanec* v. r.

---

* Narodne novine od 21. ožujka 1944., broj 66.

NAREDBA

Ministarstva zdravstva i udružbe od 3. ožujka 1944. broj R. Z. 6055-1944 o proglašenju upravne obćine Crnac uzadruženom zdravstvenom obćinom

Na temelju § 3. zakona o zdravstvenim obćinama od 27. veljače 1930. izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Upravna obćina Crnac, kotar Donji Miholjac, proglašuje se uzadruženom zdravstvenom obćinom tako, da područje porezne obćine Crnac pripada i dalje uzadruženoj zdravstvenoj obćini Podravska Moslavina, kotar Donji Miholjac, a područje porezne obćine Suha Mlaka pripada i dalje uzadruženoj zdravstvenoj obćini Podravska Slatina, kotar Podravska Slatina.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 3. ožujka 1944.

Ministar zdravstva i udružbe:
Janko Tortić, v. r.

(Broj: 536-D.V.-1944)

* Narodne novine od 21. ožujka 1944., broj 66.

ODREDBA

o uvođenju ljetnog vremena na području Nezavisne Države Hrvatske

§ 1.

Ljetno vrieme uvodi se danom 3. travnja 1944. u 2 sata ujutro.

Kazaljke na satovima imaju se dne 3. travnja 1944. u 2 sata ujutro pomaknuti za jedan sat napried prema srednjoevropskom vremenu.

§ 2.

Ova odredba zadobiva pravnu moć odmah*

U Zagrebu, dne 22. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: 615-D.V.-1944.

---

* Narodne novine od 24. ožujka 1944., broj 69.

NAREDBA

ministra državne riznice od 19. veljače 1944. broj 26-3-1944 o ukidanju naredbe ministra državne riznice od 28. kolovoza 1943. broj 13.194-3-1943 o poprečnoj vriednosti običnog vina i rakije kao poreznog temelja za odmjeru poreza na poslovni promet i poreza na razkoš, te o popisu zaliha ovih proizvoda radi odmjere i naplate poreza na poslovni promet i poreza na razkoš

Na temelju § 78 zakonske odredbe od 6. srpnja 1943. broj CXL-1690-D.V.-1943 o porezu na poslovni promet (Narodne novine od 12. srpnja 1943. broj 155) propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Ukida se naredba ministra državne riznice od 28. kolovoza 1943. broj 13.194-3-1943 o poprečnoj vriednosti običnog vina i rakije kao poreznog temelja za odmjeru poreza na poslovni promet i poreza na razkoš, te o popisu zaliha ovih proizvoda radi odmjere i naplate poreza na poslovni promet i poreza na razkoš (Narodne novine od 31. kolovoza 1943. broj 198).

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar državne riznice:

(Broj: 405-D.V.-1944) *Dr. Dragutin Toth*, v. r.

---

* Narodne novine od 25. ožujka 1944., broj 70.

POSLOVNIK

Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 10. ožujka 1944. broj 8902-1944 o ustrojstvu i poslovanju Državne obskrbne poslovne središnjice

Na temelju § 5. zakonske odredbe od 8. ožujka 1944. broj LXVIII-423-D.V.-1944 o osnivanju Državne obskrbne poslovne središnjice izdajem u sporazumu s ministrom državne riznice sliedeći poslovnik:

I. ODSJEK

§ 1.

Danom prijave Trgovačkom sudu u Zagrebu radi upisa tvrdke u trgovački upisnik za inokosne tvrdke započinje poslovanje Državne obskrbne poslovne središnjice.

Poslovna godina traje od 1. kolovoza do 31. srpnja naredne godine s napomenom, da prva poslovna godina iznimno započinje danom utvrđenim u stavci prvoj, a svršava se 31. srpnja 1945.

§ 2.

Naziv tvrdke može se u poslovnom obćenju označivati kraticom »DOPOS«, a naziv tvrdke može se uz izvorni hrvatski slog označivati također i u stranim jezicima.

§ 3.

Tvrdka Državne obskrbne poslovne središnjice podpisuje se kolektivno prema propisima ovog poslovnika.

II. ODSJEK

§ 4.

Tvrdka Državna obskrbna poslovna središnjica ima uz poslove, koji su joj zakonskom odredbom o njezinu osnutku stavljeni u poslovni djelokrug:

1. trajno pratiti i izpitivati sve činbenike, koji utječu na one grane gospodarstva, na kojima se temelji njezin poslovni djelokrug, te o svojim utvrđenjima podnositi redovito četvrtgodišnje izcrpivi izvještaj i stručne priedloge Ministarstvu seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavnom ravnateljstvu za prehranu, koje može i izvanredno o ovom odnosu zatražiti izvještaj;

2. voditi točnu brojitbenu očevidnost o poslovima svoga djelokruga, ovu stručno i sustavno obrađivati te najkasnije 30 dana nakon završetka poslovne godine podnieti pregledani izvadak Ministarstvu seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavnom ravnateljstvu za prehranu;

3. pravodobo predlagati Ministarstvu seljačkog gospodarstva i prehrane odkupne ciene za sve vrste robe, koje obuhvaća njezin poslovni djelokrug, i za ove predlagati kalkulacije ciena;

4. na zahtjev ministra seljačkog gospodarstva i prehrane podnositi svoj stručni izvještaj o narodno-gospodarskom djelovanju zakonskih odredaba i naredaba, kojima se uređuje promet svih vrsta robe, koje obuhvaća njezin poslovni djelokrug.

§ 5.

Razpodjela poslova Državne obskrbne poslovne središnjice uređuje se posebnim poslovnim redom, koji odobrava ministar seljačkog gospodarstva i prehrane.

Državna obskrbna poslovna središnjica dužna je najkasnije u roku od četiri mjeseca nakon dana proglašenja ovoga poslovnika izdati poslovni red i prema njegovim propisima razpodieliti poslove.

III. ODSJEK

§ 6.

Poslovanjem Državne obskrbne poslovne središnjice upravlja i daje smjernice rada glavni upravitelj, kojeg imenuje i razrješuje ministar seljačkog gospodarstva i prehrane.

Glavni upravitelj je osobno neposredno podređen i odgovoran ministru seljačkog gospodarstva i prehrane.

Za prava i obveze glavnog upravitelja u odnosu Državne obskrbne poslovne središnjice vriede propisi trgovačkog zakona o trgovačkoj prokuri, a prokura glavnog upravitelja ima biti unesena u trgovački upisnik.

Glavni upravitelj ima zamjenika, kojega postavlja ministar seljačkog gospodarstva i prehrane te njegova prava i dužnosti utvrđuje pri postavljanju.

§ 7.

Poslovanje Državne obskrbne poslovne središnjice izvršuje se u poslovnim odjelima i u poslovnom odboru.

§ 8.

Poslovnih odjela ima pet, i to:

1. Poslovni odjel, za upravne poslove Državne obskrbne poslovne središnjice,
2. Poslovni odjel za novčane poslove Državne obskrbne poslovne središnjice,
3. Poslovni odjel za zemaljske proizvode, uljarice i voće i njihove prerađevine,

4. Poslovni odjel za stoku i stočne proizvode i njihove prerađevine,
5. Poslovni odjel za mlieko, mliečne proizvode, perad i divljač.

Ministar seljačkog gospodarstva i prehrane na obrazloženi priedlog glavnog upravitelja dieli prema stručnoj potrebi odjele na odsjeke.

§ 9.

Na čelu svakog poslovnog odjela stoji poslovni upravitelj, koji je podređen i odgovoran glavnom upravitelju, a u poslovima svoga područnog poslovnog odjela može odlučivati do iznosa od 1,000.000 kuna.

Na čelu odsjeka stoje poslovni nadstojnici, koji su podređeni poslovnom upravitelju.

§ 10.

Glavni upravitelj, zamjenik glavnog upravitelja i poslovni upravitelji sačinjavaju poslovni odbor Državne obskrbne poslovne središnjice.

U djelokrug poslovnog odbora spada:

a) donašanje odluke o svakom poslu Državne obskrbne poslovne središnjice, koji nadmašuje vriednost od 1 milijuna kruna, a ne odnosi se na redoviti odkup,

b) podjeljivanje prokure, izuzevši prokure glavnog upravitelja, koju ovaj imade po propisu stavke četvrte § 4.,

c) iznošenje mišljenja i stavljanje priedloga u svim poslovima unutarnjeg poslovanja i ustrojstva Državne obskrbne poslovne središnjice i njezinih područnih ustanova,

d) preizpitivanje računa razmjere te računa dobitka i gubitka, koje u znak izpravnosti članovi poslovnog odbora podpisuju.

Za pravovaljanost i obvezatnost zaključaka poslovnog odbora o poslovima Državne obskrbne poslovne središnjice, navedenih u drugoj stavci pod a), čija vriednost nadmašuje iznos od 5,000.000 kuna, i o podjeljivanju prokure potrebno je izričito pismeno odobrenje ministra seljačkog gospodarstva i prehrane.

Podjeljenje prokure ima biti uneseno u trgovački upisnik.

§ 11.

Poslovni odbor dužan je sastati se najmanje svakih 14 dana na sjednicu pod predsjedanjem glavnog upravitelja.

Na sjednicama se zaključuje većinom glasova, a u slučaju jednake podjele odlučuje ona skupina glasova, u kojoj je glasovao glavni upravitelj.

Svaki član poslovnog odbora ima pravo iznieti svoje obrazloženo odvojeno mišljenje, koje daje ili ustmeno u sjednički zapisnik ili ga podnosi pismeno, koji je podnesak sastavni dio sjedničkog zapisnika.

Odgovornost za zaključke Poslovnog odbora ne pada na člana, koji je glasovao proti zaključku odnosno na člana, koji nije prisutstvovao sjednici, ali se protiv zaključka pismeno ogradio, čim je za njega saznao.

§ 12.

O sjednicama poslovnog odbora vodi se zapisnik, u koji se unose prisutni članovi, predmeti, o kojima se razpravljalo, te točan slog stvorenog zaključka uz navod, kako je za zaključak glasovano.

Zapisnik vodi onaj službenik Državne obskrbne poslovne središnjice, kojeg odredi glavni upravitelj.

Zapisnik podpisuju uz glavnog upravitelja i perovođu svi članovi poslovnog odbora, koji su sjednici prisutstvovali.

Zapisnici se unose u knjigu zapisnika.

Priepis zapisnika svake sjednice poslovnog odbora podnosi glavni upravitelj ministru seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavnom ravnateljstvu za prehranu.

§ 13.

Poslove Državne obskrbne poslovne središnjice obavljaju poslovni upravitelji, poslovni nadstojnici te potreban broj osoblja u središnjici, podružnicama, županskim nadzornim povjereničtvima i područnim obskrbnim postajama.

Poslovne upravitelje, upravitelje podružnica i županske nadzorne povjerenike postavlja ministar seljačkog gospodarstva i prehrane na priedlog glavnog upravitelja.

Glavni upravitelj postavlja ostalo stručno pomoćno i podvorno osoblje Državne obskrbne poslovne središnjice, njezinih podružnica županskih nadzornih povjereničtava i područnih obskrbnih postaja.

IV. ODSJEK

§ 14.

Radi svestranog stručnog podupiranja i savjetovanja upravnih djelatnika Državne obskrbne poslovne središnjice te radi promicanja njezinih zadataka u narodu imenuje ministar seljačkog gospodarstva i prehrane za poslovni djelokrug glavnog upravitelja obći stručni savjetodvani odbor, a za djelokrug pojedinog poslovnog upravitelja odjelni stručni savjetodavni odbor.

Za poslovni djelokrug poslovnih upravitelja odjela za upravne i novčane poslove Državne obskrbne poslovne središnjice ne imenuje se odjelni stručni savjetodavni odbor.

§ 15.

Obći stručni savjetodavni odbor i odjelni stručni savjetodavni odbori sastoje se od 6 do 12 članova iz redova seljačkih gospodara, gospodarskih i priradnih stručnjaka, zadružnih i drugih stručnih javnih radnika te državnih odnosno samoupravnih službenika.

Mandat svakog člana obćeg stručnog savjetodavnog odbora i odjelnog stručnog savjetodavnog odbora traje neodređeno vrieme.

§ 16.

Obći stručni savjetodavni odbor i odjelni stručni savjetodavni odbori sastaju se na sjednicu prema potrebi, a najmanje jedanput u dva mjeseca.

Obći stručni savjetodavni odbor saziva glavni upravitelj, koji i predsjeda sjednici, a odjelne stručne savjetodavne odbore saziva poslovni upravitelj, koji i predsjeda sjednici.

§ 17.

O sjednici svog područnog odjelnog stručnog savjetodavnog odbora te o svim opažanjima, zamjerkama i zaključcima odbora dužan je poslovni upravitelj smjesta pismeno izviestiti glavnog upravitelja i iznieti svoje obrazložene razloge, ako nije moguće postupati prema opažanjima zamjerkama i zaključcima odjelnog stručnog savjetodavnog odbora.

O ovim izvještajima poslovnih upravitelja podnosi Ministarstvu seljačkog gospodarstva i prehrane —

Glavnom ravnateljstvu za prehranu izcrpiv i pregledan prikaz glavni upravitelj, koji ujedno na način, propisan u stavci prvoj, izvješćuje i o sjednici obćeg stručnog savjetodavnog odbora te o svim opažanjima, zamjerkama i zaključcima odbora.

V. ODSJEK

§ 18.

Savezno s propisom § 3. o kolektivnom načinu podpisivanje tvrdke Državne obskrbne poslovne središnjice imaju izpod natiskanog, napisnog ili žigom odtisnutog naziva tvrdke ovu podpisivati zajedno ili glavni upravitelj i jedan prokurist ili dva prokurista.

§ 19.

Glede zastupanja Državne obskrbne poslovne središnjice kao državnog poduzeća pred sudovima, te pred državnim i samoupravnim oblastima vriede propisi zakonske odredbe od 2. srpnja 1941. broj CLXXX-575-Z. p.-1941 o državnom zastupničtvu.

§ 20.

Svi oglasi, pozivi i sva priobćenja Državne obskrbne poslovne središnjice objavljuju se u Narodnim novinama.

VI. ODSJEK

§ 21.

Prihodi Državne obskrbne poslovne središnjice sastoje se od:

a) postotaka (marža), koje odobre nadležne oblasti s naslova pokrića troškova redovitog uzdržavanja Državne obskrbne poslovne središnjice,

b) razlika meljarine, sušarine i ostalih nagrada ove vrste, a u okviru kojih Državna obskrbna poslovna središnjica ugovara obavljanje ovakvih poslova.

c) prihoda, koji su postojećim propisima predviđeni za uzdržavanje poslovnih središnjica, koje su razvrgnute propisom § 11. zakonske odredbe od 9. ožujka 1944. broj LXIX-523-D.V.-1944 o osnivanju Državne obskrbne poslovne središnjice i njihovo poslovanje preneseno je u poslovni djelokrug ove.

§ 22.

Knjigovodstvo Državne obskrbne poslovne središnjice ima se voditi po priznatim načelima trgovačkog knjigovodstva.

Poslovne knjige moraju se zaključiti zadnjim danom poslovne godine i s tim danom mora se sastaviti račun razmjere te račun gubitka i dobitka za minule poslovne godine.

Račun razmjere te račun gubitka i dobitka ima glavni upravitelj podnieti najkasnije tri mjeseca nakon završetka poslovne godine Ministarstvu seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavnom ravnateljstvu za prehranu i Ministarstvu državne riznice.

§ 23.

Poslovnim viškom Državne obskrbne poslovne središnjice stvara se posebni račun (fond), čija se sredstva ulažu kod Državne središnjice za novčano poslovanje gospodarskih ustanova.

O upotrebi sredstava iz tog posebnog računa (fonda) odlučuje ministar seljačkog gospodarstva i prehrane u sporazumu s ministrom državne riznice.

VII. ODSJEK

§ 24.

Cjelokupno poslovanje Državne obskrbne poslovne središnjice trajno nadzire nadzorni odbor.

Nadzorni odbor je nadzorni organ ministra seljačkog gospodarstva i prehrane te ministra državne riznice, kojima je neposredno podređen i odgovoran.

Nadzorni odbor sastoji se od 8 članova, od kojih četvoricu imenuje ministar seljačkog gospodarstva i prehrane, a četvoricu imenuje ministar državne riznice. Barem dva člana nadzornog odbora moraju biti stručni revizori.

§ 25.

Nadzorni odbor dužan je trajno nadzirati svaku granu poslovanja Državne obskrbne poslovne središnjice, a dva puta tokom poslovne godine mora pregledavati cjelokupno poslovanje, knjigovodstvo, novčani promet i područne ustanove Državne obskrbne poslovne središnjice, te o tim pregledima smjesta podnieti svoje izvještaje ministru seljačkog gospodarstva i prehrane te ministru državne riznice.

Kad nadzorni odbor u vršenju nadzora ustanovi protuzakonitost ili propuste, štetne probitcima Državne obskrbne poslovne središnjice, ili kakve zloporabe, dužan je smjesta o tom izviestiti ministra seljačkog gospodarstva i prehrane te ministra državne riznice uz istodobnu obaviest glavnom upravitelju.

§ 26.

Nadzorni odbor dužan je prije nego što podnese izvještaj ministru seljačkog gospodarstva i prehrane te ministru državne riznice, preizpitati račun razmjere te

račun dobitka i gubitka, koje u znak izpravnosti članovi nadzornog odbora podpisuju i time preuzimaju nerazdjelnu odgovornost s članovima poslovnog odbora.

VIII. ODSJEK

Ovaj poslovnik zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 10. ožujka 1944.

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:
Dr. Stjepan Hefer, v. r.

(Broj: 628-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 25. ožujka 1944., broj 70.

ZAKONSKA ODREDBA

o nadopuni zakonske odredbe od 18. ožujka 1942. broj LXXVII-642-Z-1942 o oružanim snagama Nezavisne Države Hrvatske

§ 1.

Iza § 36. dodaju se novi paragrafi, koji glase:

§ 36.a)

Djelatni i pričuvni dočastnik gubi čin:

1. kad bude osuđen na gubitak vojničke časti odnosno na gubitak čina;

2. kad u stegovnom postupku na temelju opomenice bude kažnjen gubitkom čina;

3. kad nedopušteno napusti službe ili postrojbu, pa se ne vrati u roku od deset dana, ili se svojom krivnjom nakon izteka odobrenog mu dopusta ili drugog dozvoljenog boravka izvan svoje postrojbe u istom roku ne javi.

Odluku o gubitku čina po toč. 3. donosi predpostavljenik, koji ima pravo promaknuća u taj čin.

Gubitkom čina gubi dočastnik i sva prava, koja su skopčana s činom.

§ 36. b)

Djelatni i pričuvni častnik gubi čin, a djelatni i pričuvni vojni činovnik gubi zvanje:

1. kad bude osuđen na gubitak vojničke časti, na gubitak čina odnosno zvanja;

2. kad bude proglašen krivim povrede striliške časti po propisniku o častnom sudu oružanih snaga;

3. kad nedopušteno napusti službu ili postrojbu, pa se ne vrati u roku od deset dana, ili se svojom krivnjom nakon izteka odobrenog mu dopusta ili drugog dozvoljenog boravka izvan postrojbe u istom roku ne javi. Gubitak čina odnosno zvanja po točki 3. utvrđuje odlukom ministar oružanih snaga.

Gubitkom čina odnosno zvanja po točki 1. i 3. gube častnik odnosno vojni činovnik sva prava, koja su skopčana s činom odnosno zvanjem.

Gubitkom čina odnosno zvanja prema točki 2. gubi častnik odnosno činovnik sva prava osim prava na mirovinu, ukoliko ga prema posebnoj odluci častnog suda ne gubi.

§ 36. c)

Pričuvni dočastnik može biti razriešen od čina:

1. kad stupi u duhovnički stališ;

2. kad nema sposobnosti za uspješno vršenje službe, koja odgovara njegovu činu;

3. kad u svojem građanskom zanimanju povredi ugled i probitke oružanih snaga.

Odluku o razrješenju od čina izriče predpostavljenik, koji ima pravo promaknuća u taj čin.

§ 36. d)

Pričuvni častnik može biti razriešen od čina, a pričuvni vojni činovnik od zvanja:

1. kad stupi u duhovnički stališ;

2. kad nema sposobnosti za uspješno vršenje službe, koja odgovara njegovu činu odnosno zvanju;

3. kad u svojem građanskom zanimanju povredi ugled i probitke oružanih snaga.

Odluku o razrješenju čina odnosno zvanja izriče ministar oružanih snaga.

§ 36 e)

Častnik, vojni činovnik i dočastnik, koji izgubi čin odnosno zvanje, ostaje i nadalje obvezanik oružanih snaga, te se kao vojni obvezanik bez čina razpoređuje na službu, koja odgovara njegovim sposobnostima i njegovoj dobi.

U ratu mu se može za osobite zasluge i dokazanu hrabrost, vratiti čin odnosno zvanje i sva prava, te mu se priznaje vrieme, provedeno u djelatnoj službi do dana povratka čina. Za vrieme od dana gubitka, pa do dana povratka čina nema prava na novčanu naknadu.

Isto tako ostaju i dalje obvezanici oružanih snaga i osobe, koje su razriešene od čina odnosno zvanja, te se razpoređuju na službe, koje odgovaraju njihovim sposobnostima i njihovoj dobi, a osobe, razrješene čina odnosno zvanja po § 36. c) točka 1. i § 36. d) točka 1., i prema njihovu stališu.«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 28. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXVII-495-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

* Narodne novine od 29. ožujka 1944. broj 72.

ZAKONSKA ODREDBA
o osnivanju medicinskog fakulteta u Sarajevu i Splitu

§ 1.

U sastavu Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu osnivaju se medicinski fakulteti u Sarajevu i u Splitu.

§ 2.

U pogledu medicinskih fakulteta u Sarajevu i Splitu vriede propisi zakonske odredbe o Hrvatskom sveučilištu od 23. listopada 1941. broj CCCLIX-1433-Z-1941, ukoliko ovom zakonskom odredbom nije drugačije propisano.

§ 3.

Dekani medicinskih fakulteta u Sarajevu i u Splitu osim redovitih dužnosti izvršuju odluke senata, koje se odnose na taj fakultet, odobravaju dopust nastavnicima do 14 dana u školskoj godini, brinu se za održavanje reda u svim prostorijama fakulteta i predlažu u sporazumu s nadležnim vjerskim oblastima ministru narodne prosvjete vjerske propovjednike za slušače priznatih vjeroizpoviesti.

§ 4.

Ministarstvo zdravstva i udružbe ustanovit će naredbom u suglasju s Ministarstvom narodne provjete, koji će bolnički odjeli i odjeli inih zdravstvenih ustanova biti dani na razpoložbu medicinskim fakultetima u Sarajevu i u Splitu u svrhu nastave.

Svim zdravstvenim ustanovama, navedenim u prvoj stavci, upravljat će i nadalje Ministarstvo zdravstva i udružbe.

Sredstva za obavljanje nastave i znanstvenog iztraživanja padaju na teret proračuna Ministarstva narodne prosvjete.

Bolnički odjeli odnosno zdravstvene ustanove, koje će ovom naredbom biti stavljene na razpoložbu medicinskim fakultetima, nosit će nazive „sveučilištnih nastavnih i znanstvenih ustanova.

Pregradnje i dogradnje u zgradama, navedenima u prvoj stavci, može provesti dekan Medicinskog fakulteta samo u sporazumu s upravom bolnice odnosno zdravstvene ustanove, a na teret proračuna Ministar stva narodne prosvjete.

§ 5.

Nadstojnike sveučilištnih nastavnih i zdravstvenih ustanova medicinskih fakulteta u Sarajevu i u Splitu, osnovanih u zdravstvenim ustanovama navedenim u § 4., kao i nastavno pomoćno, zdravstveno pomoćno i uredsko osoblje, koje je iz znanstvenih i nastavnih razloga potrebno na tim ustanovama, imenuje Ministarstvo narodne prosvjete u sporazumu s Ministarstvom zdravstva i udružbe.

Osoblje, potrebno na tim ustanovama iz zdravstvenih razloga, imenuje Ministarstvo zdravstva i udružbe.

Osoblje, navedeno u prvoj stavci, podređeno je u upravnom i stegovnom pogledu upravi bolnice odnosno zdravstvene ustanove, u kojoj se nalazi sveučilištna ustanova.

§ 6.

Nadstojnicima pojedinih nastavnih ustanova medicinskih fakulteta u Sarajevu i u Splitu pripada mjesečna naknada u visini njihovih mjesečnih brutto beriva (plaća, stanarina, obiteljski, znanstveni i zavodski doplatak) pod uvjetom, da se odreknu obavljanja sukromne prakse.

Ova naknada doznačivat će se od prvog dana sliedećeg mjeseca, nakon što je odreknuće od obavljanja sukromne prakse priobćeno dekanu medicinskog fakulteta.

§ 7.

Medicinski fakultet u Sarajevu započet će nastavu sa zimskim poljećem 1944., a početak nastave na medicinskom fakultetu u Splitu propisat će naredbom ministar narodne prosvjete u sporazumu s ministrom zdravstva i udružbe.

§ 8.

Ovlašćuje se ministar narodne prosvjete, da izda propisnik o unutarnjem uređenju, nastavnom i izpitnom redu medicinskih fakulteta Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu, a do izdanja ovog propisnika vriedi za medicinske fakultete u Sarajevu i u Splitu propisnik Ministarstva narodne prosvjete od 12. srpnja 1943. broj 55665-43 o uređenju, o nastavnom i izpitnom redu Medicinskog fakulteta Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu,

§ 9.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru narodne prosvjete.

§ 10.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 27. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXIV-609-D.V.-1944.

Državni prabilježnik — čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 28. ožujka 1944. broj 71.

ZAKONSKA ODREDBA

o predaji nekretnina Njemačkoj narodnoj skupini u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj

§ 1.

Njemačkoj narednoj skupini u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj predaju se u vlastničtvo:

1. nekretnine, upisane u zemljištnoknjižnom uložku broj 2727 p. o. grad Zagreb, i to čestica katastralni broj 2345-29 kuća, gosp. zgrada i dvorište u površini od 275.0 čhv.;

2. nekretnine upisane u zemljištnoknjižnom uložku broj 9037 p. o. Zagreb, i to čestica katastralni broj 2345-50 kuća br. 6688 dva dvorišta, 2 zida i površini od 120.1 čhv.;

3. nekretnine, upisane u zemljištnoknjižnom uložku broj 5400 p.o. Osiek, i to čestica katastralni broj 1993-3 kuća br. 2832 u površini od 182 čhv.;

4. nekretnine, upisane u zemljištnoknjižnom uložku broj 2268 p. o. Osiek, i to:

a) čestica katastralni broj 1584-11-2-a 1. a-1b kuća broj 10-1370 na Gajevom trgu kuća broj 1370 u Radićevoj ulici broj 13 u površini od 285 čhv.;

b) čestica katastralni broj 1584-11-2-1-a-1-a. 74-2 Gradilište u površini od 35 čhv.;

5. nekretnine, upisane u zemljištnoknjižnom uložku broj 2615 p. o. Osiek, i to čestica katastralni broj 1770-20 Kuća broj 1248 i dvorište u površini od 240 čhv.

§ 2.

Njemačka narodna skupina u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj preuzima sve terete, uknjižene na nekretninama, navedenim u § 1.

§ 3.

Kotarski sud I. u Zagrebu odnosno Kotarski sud u Osieku kao zemljištnoknjižni sudovi dužni su ureda radi na temelju ove zakonske odredbe provesti uknjižbu prava vlastničtva nekretnina, navedenih u § 1. na ime novoga vlastnika, t. j. Njemačku narodnu skupinu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, bez ikakve prienosne i sudbene pristojbe.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 27. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXVI-629-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 28. ožujka 1944. broj 71.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjenama i nadopunama zakona o državnoj trošarini od 1. travnja 1930. broj 24.673-1930

§ 1.

U stavci drugoj člana 11 mjesto rieči: »6%« stavljaju se rieči: »10% godišnje«.

§ 2.

Na kraju člana 25. dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Ovlašćuje se ministar državne riznice, da može prema potrebi za pojedine potrošarinske predmete obustaviti izdavanje odobrenja za držanje posebničkih potrošarinskih smjestišta, oduzeti već izdana odobrenja, te odrediti rok, u kojem se pojedini potrošarinski predmeti mogu najdulje držati u posebničkim potrošarinskim smjestištima.«

§ 3.

Druga rečenica člana 55 mienja se i glasi:

»Od ovoga se izuzimaje riznički službenici, koji imaju pravo na hvatačku nagradu (uhvatninu) od naplaćenih kazna od svih potrošarinskih krivica.«

§ 4.

Stavka druga i treća člana 60. ukidaju se, a mjesto njih stavlja se nova stavka druga koja glasi:

»Svota, koja preostaje po odbitku troškova oko prodaje, dieli se ovako:

a) po jedna četvrtina službenicima rizničke straže i »Zakladi rizničke straže«, a ostatak državnoj blagajni, ako su krivicu odkrili službenici rizničke straže vlastitom pobudom ili na temelju posebnog naloga, a ne postoji prijava;

b) po jedna osmina službenicima rizničke straže i »Zakladi rizničke straže«, dvie osmine prijaviteljima, a ostatak državnoj blagajni, ako su krivicu odkrili službenici rizničke straže na temelju prijave;

c) jedna desetina ostalim rizničkim službenicima, a ostatak državnoj blagajni, ako su krivicu odkrili ovi riznički službenici na temelju naloga, a ne postoji prijava;

d) jedna dvadesetina ostalim rizničkim službenicima, dvie osmine prijaviteljima, a ostatak državnoj blagajni, ako su krivicu odkrili ovi riznički službenici na temelju prijave;

e) po jedna desetina službenicima rizničke straže i ostalim rizničkim službenicima, a ostatak državnoj blagajni, ako su krivicu zajednički odkrili službenici rizničke straže i ostali riznički službenici na temelju naloga, a ne postoji prijava;

f) po jedna dvadesetina službenicima razničke straže i ostalim rizničkim službenicima, dvie osmine prijaviteljima, a ostatak državnoj blagajni, ako su krivicu zajednički odkrili službenici rizničke straže i ostali riznički službenici na temelju prijave;

g) ciela svota državnoj blagajni ako su krivicu odkrili ostali državni službenici, a nema prijavitelja s pravom na nagradu. Ako pak postoje prijavitelji s pravom na nagradu, dvie osmine pripadaju prijaviteljima, a ostatak državnoj blagajni.«

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 27. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXII-439-D.V.-1944

Državni prabilježnik — čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 29. ožujka 1944. broj 72.

ZAKONSKA ODREDBA

o Poglavnom županstvu

I. Odsjek

§ 1.

Poglavno županstvo je neposredno Poglavniku Nezavisne Države Hrvatske podvrgnuti državni ured, u kojem se obavljaju prema propisima ove zakonske odredbe poslovi Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske kao državnog poglavara i vrhovnog zapovjednika oružanih snaga.

§ 2.

Poglavno županstvo ima četiri ureda, i to:

1. Ured državnog vrhovničtva,
2. Poglavnikov vojni ured,
3. Ured poglavnog bilježničtva,
4. Ured dvorskih poslova.

Uredi se diele na odsjeke, a odsjeci prema potrebi na pododsjeke.

II. Odsjek

§ 3.

Na čelu Poglavnog županstva stoji ministar-poglavni župan, kojeg imenuje i razrješuje Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske.

Ministar-poglavni župan ima svojstvo državnog ministra i na njega se odnose svi propisi, koji vriede za ministre s napomenom, da poglavni župan i pri razrješenju podpisuje izkaz o imovini svojoj i svoje obitelji.

Ministar-poglavni župan nije član državne vlade.

§ 4.

Ministar-poglavni župan podređen je neposredno i jedino Poglavniku Nezavisne Države Hrvatske, te je njegov izvjestitelj u svim poslovima iz djelokruga Poglavnog županstva osim u poslovima iz djelokruga Poglavnikova vojnog ureda.

§ 5.

U pogledu primjene propisa o državnom računovodstvu i propisa o državnim službenicima ima ministar-poglavni župan u poslovima iz djelokruga Poglavnog županstva jednake ovlasti i jednaka prava, koja ima ministar.

Ministar-poglavni župan je naredbodavatelj prvog stupnja i za Poglavnikove tjelesne zdrugove.

§ 6.

Pojedinim uredima Poglavnog županstva (§ 2.) upravljaju glavari, koje imenuje i razrješuje Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske, i to glavare Ureda državnog vrhovničtva, Ureda poglavnog bilježničtva i Ureda dvorskih poslova na priedlog ministra-poglavnog župana, a glavara Poglavnikova vojnog ureda na priedlog ministra oružanih snaga.

Glavari ureda Poglavnog županstva imaju svojstvo pročelnika odjela Predsjedničtva vlade.

§ 7.

Glavar Poglavnikova vojnog ureda izravni je izvjestitelj Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske.

§ 8.

Odsjecima upravljaju nadstojnici, koji imaju svojstvo nadstojnika odsjeka Predsjedničtva vlade.

Nadstojnik odsjeka državnih i dvorskih obreda te svečanosti je svečanostnik, nadstojnik odsjeka dvor-

skog gospodarstva gospodarstvenik, a nadstojnik lovnog odsjeka sokolar.

Svečanostnik je izravno podređen i odgovoran ministru-poglavnom županu.

Nadstojnike odsjeka Ureda državnog vrhovničtva Ureda poglavnog bilježničtva, te svečanostnika, gospodarstvenika i sokolara postavlja ministar-poglavni župan, a nadstojnike Poglavnikova vojnog ureda glavar ovog ureda.

§ 9.

Državne i dvorske upravne spise Ureda državnog vrhovničtva, Ureda poglavnog bilježničtva i Ureda dvorskih poslova podpisuje ministar-poglavni župan uz oznaku »Po odredbi Poglavnika«, a državne upravne spise Poglavnikova vojnog ureda glavar ovog ureda uz jednaku oznaku.

III. Odsjek

§ 10.

Ured državnog vrhovničtva dieli se na dva odsjeka, i to:

1. za građanske poslove i
2. za odlikovanja.

U Odsjek za građanske poslove spadaju:

a) poslovi, koji se odnose na državno vrhovničtvo i Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske kao državnog poglavara, ukoliko ne spadaju u djelokrug kojeg drugog ureda ili odsjeka Poglavnog županstva;

b) izradba i odpravak svih posebnih odredaba, kojima se uređuju pojedinačna pitanja građanske naravi,

a koja prema zakonskim propisima rješava poglavar države;

c) izradba i odpravak odredaba o službovnim odnosima državnih službenika I., II. i III. činovnog razreda, odredaba o imenovanju i promaknuću »za osobu« i odredaba o službovnim odnosima viših državnih dužnostnika, o kojima odlučuje Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske.

d) predmeti družtvovne, karitativne i političke naravi, koji su podneseni Poglavniku Nezavisne Države Hrvatske ili Poglavnom županstvu;

e) poslovi, kojih obavljanje za pojedini slučaj odredi Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske; ostali predmeti, koji budu podneseni Poglavniku Nezavisne Države Hrvatske, a ne spadaju u drugi koji ured ili odsjek Poglavnog županstva, te obća i pojedinačna očevidnost.

U Odsjek za odlikovanja, koji ima naziv »Ured za odlikovanja«, spadaju:

a) izradba priedloga zakonskih odredaba i obće obvezatnih propisa o vojnim i građanskim redovima, odlikovanjima i spomen-znacima;

b) rješavanje svih poslova, koji se odnose na podjeljivanje redova, odlikovanja i spomen-znakova vojnim i građanskim osobama te koji se odnose na nošenje stranih redova, odlikovanja i spomen-znakova;

c) vođenje očevidnosti o svim odlikovanjima vojnih i građanskih osoba.

Uredom za odlikovanja upravlja bilježnik redova Nezavisne Države Hrvatske, koji ima svojstvo nadstojnika odsjeka Predsjedničtva vlade.

§ 11.

Poglavnikov vojni ured dieli se na:

1. Pobočničtvo,
2. Obći odsjek.

U Pobočničtvo spadaju poslovi osobnog pobočničtva Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske.

U obći odsjek spadaju:

a) uredovanje povodom pojedinačnih naloga Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske u predmetima vojne naravi i povodom na njega upravljenih podnesaka, koji se tiču predmeta iz nadležnosti Ministarstva oružanih snaga;

b) trajan doticaj s Ministarstvom oružanih snaga.

§ 12.

Ured Poglavnog bilježničtva ima ove odsjeke:

1. Osobno tajničtvo Poglavnika,
2. Obći odsjek,
3. Dvorsku pismaru i dvorsku knjižnicu,
4. Dvorsku sigurnostnu službu.

U Osobno tajničtvo Poglavnika spadaju svi poslovi, koji su u svezi s vršenjem tajničke službe Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske i njegove obitelji.

U Obći odsjek spadaju:

a) unutarnje uređenje Poglavnog županstva i izradba odnosnih naredaba i poslovnika;

b) službovni odnosi službenika Poglavnog županstva, osim onih službenika na radu u Poglavnikovu vojnom uredu, koji su pripadnici oružanih snaga, Poglavnikovih tjelesnih zdrugova ili Poglavnikove tjelesne bojne;

c) održavanje jedinstvenosti i istosmjernosti u radu svih ureda, odsjeka i pododsjeka Poglavnog županstva, osim Poglavnikova vojnog ureda, te odsjeka za državne i dvorske obrede i svečanosti;

d) novinska i snimačka služba Poglavnog županstva;

e) priedlog proračuna državnog vrhovničtva.

U Dvorsku pismaru i dvorsku knjižnicu spada:

a) čuvanje i očevidnost svih dvorskih izprava;

b) čuvanje i popunjivanje dvorske knjižnice i knjižnice Poglavnog županstva.

U Dvorsku sigurnostnu službu spada cjelokupna sigurnostna služba u dvoru i u Poglavnom županstvu, a podređena je Zapovjedničtvu sigurnostne službe Poglavnikovih tjelesnih zdrugova.

§ 13.

Ured dvorskih poslova dieli se na:

1. Odsjek za državne i dvorske obrede i svečanosti,
2. Odsjek dvorskog gospodarstva,
3. Lovni odsjek.

U Odsjek za državne i dvorske obrede i svečanosti spadaju svi poslovi dvorske svečanostne službe.

U Odsjek dvorskog gospodarstva spadaju:

a) upravno-gospodarstveni poslovi, koji se odnose na osobu Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske kao predstavnika državnog vrhovničtva;

b) računovodstveni i blagajnički poslovi, koji se odnose na izvršenje proračuna državnog vrhovničtva i posebnih proračuna za dobra pod upravom državnog vrhovničtva;

c) nadzor nad blagajničkim poslovanjem glede dobara pod upravom državnog vrhovničtva;

d) računovodstveni nadzor nad izvršivanjem proračuna Poglavnikovih tjelesnih zdrugova;

e) suradnja pri sastavu priedloga proračuna državnog vrhovničtva i posebnih proračuna za dobra pod upravom državnog vrhovničtva;

f) blagajnički poslovi, koji se odnose na osobu Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske kao državnog poglavara;

g) službovni odnosi dvorskih namještenika, koji nisu državni službenici;

h) vrhovna uprava dobrima;

k) upravljanje imovnikom, zgradama i perivojima, koji stoje pod upravom državnog vrhovničtva.

U Lovni odsjek spada:

a) upravljanje lovištima pod upravom državnog vrhovničtva;

b) priređivanje lovova.

IV. Odsjek

§ 14.

Službenici Poglavnog županstva državni su službenici. Razpored zvanja tih službenika ustanovljuje se posebnom naredbom ministra-poglavnog župana.

§ 15.

Činovnički vježbenici Poglavnog županstva polažu državne stručne izpite pred izpitnim povjerenstvom u Predsjedničtvu vlade prema propisima, koji vriede za činovničke vježbenike Predsjedničtva vlade.

§ 16.

Poglavnik može na priedlog ministra-poglavnog župana svojom odredbom »za osobu« imenovati i promicati službenike Poglavnog županstva (činovnike, dočinovnike, podvornike) iznimno od propisa §§ 5., 10., 17., 19. i 20. zakonske odredbe od 27. studenoga 1941. broj CDXXXVII-2115-Z-1941 o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika.

§ 17.

Za postupak u predmetima stegovnih prestupaka službenika Poglavnog županstva osnivaju se u Poglavnom županstvu stegovno i više stegovno povjerenstvo prema propisima zakonske odredbe od 6. veljače 1942. broj XLIII-341-Z-1942 o ocjenjivanju i o stegovnoj odgovornosti državnih službenika. Članove ovih povjerenstava imenuje ministar-poglavni župan.

§ 18.

Službenici Poglavnog županstva, osim činovnika V. i višeg činovnog razreda, ocjenjuju se svake godine prema propisima, koje će izdati ministar-poglavni župan.

§ 19.

Glavar Poglavnikova vojnog ureda i pobočnici imenuju se između djelatnih častnika oružanih snaga. Oni ostaju i dalje častnici oružanih snaga, kao i bilježnik redova Nezavisne Države Hrvatske i svečanostnik, ako budu imenovani između djelatnih častnika oružanih snaga.

§ 20.

Odredbom Poglavnika mogu se prema potrebi, a na priedlog ministra-poglavnog župana, stavljen u sporazumu s predsjednikom vlade odnosno s nadležnim ministrom, Poglavnom županstvu dodjeljivati na rad na neodređeno vrieme službenici Predsjedničtva vlade i pojedinih ministarstava.

Za postupak o stegovnim prestupcima takvih službenika nadležna su za vrieme njihove službe u Poglavnom županstvu stegovna povjerenstva Poglavnog županstva.

§ 21.

Ministarstvo oružanih snaga, Zapovjedničtvo Poglavnikovih tjelesnih zdrugova i Zapovjedničtvo Poglavnikove tjelesne bojne dužni su na zahtjev Poglavnog županstva dodieliti ovome na rad poimence navedene svoje pripadnike.

§ 22.

Diobu odsjeka Ureda Poglavnog županstva na pododsjeke, razdiobu poslova, kao i ustanovljenje broja i vrste osoblja u njima propisuje ministar-poglavni župan poslovnikom.

Razpored perovodnih, stručnih i ostalih činovnika, kao i pomoćnog i podvornog osoblja po uredima Poglavnog županstva, njihovim odsjecima i pododsjecima vrši se rješenjem ministra-poglavnog župana, osim u Poglavnikovu vojnom uredu, za koji taj razpored vrši glavar Poglavnikova vojnog ureda.

V. Odsjek

§ 23.

Izdatci i primitci Poglavnog županstva predviđaju se kao poseban naslov državnog proračuna, te ne podpadaju pregledu Računskog dvora niti pod zakonske propise, koji se odnose na državno računovodstvo.

§ 24.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a njezina se provedba povjerava ministru-poglavnom županu.

U Zagrebu, dne 27. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXV-623-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 28. ožujka 1944. broj 71.

ZAKONSKA ODREDBA

o najamninama

§ 1.

U zgradama, dovršenim prije 1. rujna 1939., ovlašten je najmodavac povisiti čistu najamninu, koju je najmoprimac plaćao u tim zgradama na dan 1. rujna 1939., odnosno — ukoliko najamne prostorije tog dana nisu bile iznajmljene — onaj iznos, koji se je tog dana plaćao za iznajmljene takve ili njima najsličnije prostorije u istom dielu mjesta, i to:

1. kod najma stana najviše za 30%;
2. kod najma poslovnih prostorija:
   a) s mjesečnom najamninom do 5.000 kuna najviše za 200%;
   b) s mjesečnom najamninom od 5.001 do 6.000 kuna najviše za 10.000 kuna;
   c) s mjesečnom najamninom preko 6.000 kuna najviše za 150%.

Iznimno od propisa točke 2. stavke prve, povišenje čiste najamnine za poslovne prostorije, koje služe isključivo kao maloprodavaonice mlieka, mliečnih proizvoda i kruha ili kao samostalne prodavaonice duhana i duhanskih prerađevina, može iznositi najviše 100%.

Ako najmoprimac upotrebljava dio stana za vršenje obrta, povisuje se razmjerni dio čiste najamnine po propisu stavke prve točke 2. Taj dio najamnine ustanovljuje se tako, da se ciela najamnina razdieli s bro-

jem svih soba bez nuzprostorija i pomnoži s brojem soba, što ih najmoprimac upotrebljava za vršenje obrta. Ostali dio najamnine povisuje se po propisu stavke prve točke 1.

§ 2.

U zgradama i nadogradnjama, dovršenim između 1. rujna 1939. i 20. studenoga 1941., ovlašten je najmodavac tražiti najviše onoliko čistu najamninu za iznajmljene prostorije, koliku je najmoprimac plaćao za te prostorije na dan 20. studenoga 1941.

U zgradama i nadogradnjama, dovršenim između 20. studenoga 1941. i dana, kojeg ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, ovlašten je najmodavac tražiti najviše toliku čistu najamninu, koliku je plaćao najmoprimac za odnosne prostorije na dan, kojeg ova zakonska odredba zadobije pravnu moć.

Ukoliko prostorije na dan 20. studenoga 1941., odnosno na dan, kojeg ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, nisu bile iznajmljene, najmodavac može tražiti u ime čiste najamnine najviše iznos, koji se je spomenutih dana plaćao za iznajmljene najsličnije prostorije u takvim zgradama u istom dielu mjesta.

Ako bi najamnina ustanovljena na način, naveden u prednjim stavkama, iznosila manje, nego što iznosi po § 1. povišena najamnina za najsličnije prostorije u istom dielu mjesta u kućama dovršenim prije 1. rujna 1939., ovlašten je najmodavac tražiti najamninu, ustanovljenu prema propisu § 1., uzevši kod toga za temelj onu najamninu, koja se je plaćala za najsličnije prostorije u istom dielu mjesta u kućama, dovršenim prije 1. rujna 1939.

§ 3.

Čistom najamninom u smislu propisa ove zakonske odredbe smatra se kod kuća, koje su dovršene prije 1. rujna 1939., onaj iznos, koji ostaje nakon što se od ukupnog iznosa, što ga najmoprimac plaća najmodavcu savezno s najamnim odnosom, odbije onaj iznos, koji je porezna oblast pri odmjerivanju kućarine za godinu 1939. priznala kao nuzpristojbe.

U zgradama, koje su dovršene nakon 1. rujna 1939., odbija se u ime nuzpristojba onaj iznos, koji je porezna oblast priznala kao nuzpristojbe kod prvog odmjerivanja kućarine.

§ 4.

Visina najamnine za pojedine stanbene ili poslovne prostorije na dan 1. rujna 1939., odnosno na dan 20. studenoga 1941., odnosno na dan, kojeg ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, dokazuje se najamnim ugovorom. Ako je najamni ugovor izgubljen, ima se najamnina ustanoviti prema onoj najamnini, koja se je na spomenute dane plaćala za takve ili njima najsličnije stanbene odnosno poslovne prostorije u tom dielu mjesta.

Najmodavac dužan je držati u pohrani jedan primjerak najamnog ugovora još pet godina nakon što se je najmoprimac izselio i dužan je najamni ugovor na zahtjev novog najmoprimca ovome pokazati.

§ 5.

Najamnina se može sporazumom između najmoprimca i najmodavca povisiti i preko iznosa, ustanovljenih u §§ 1. i 2., samo iz razloga koristnih prei-

naka, koje je izveo najmodavac u sporazumu s najmoprimcem u iznajmljenim prostorijama, i to u razmjeru s troškovima preinake.

§ 6.

U slučaju, ako najmodavac dokaže, da je najamnina, koja se je plaćala na dan 1. rujna 1939., odnosno na dan 20. studenoga 1941., odnosno na dan kojeg ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, bila iznimno pogodovna, može nadležno gradsko poglavarstvo odnosno nadležna kotarska oblast na zahtjev najmodavca ustanoviti za dotične prostorije najamninu, razmjernu onoj najamnini, koja se plaća za druge takve ili njima najsličnije prostorije u tom dielu mjesta.

§ 7.

Povišenje najamnine, predviđeno u § 1. stavci 1. toč. 2. i u stavci 2. i 3., ne odnosi se na najmoprimca poslovnih prostorija, koji s razloga, što je pozvan na oružnu vježbu ili na odsluženje obvezatnog djelatnog razdoblja, ne može sam ili po svojem osoblju dalje voditi posao, a ne može, bez osjetljive štete za sebe ili za svoju obitelj, plaćati povišenje najamnine za poslovne prostorije. Takav najmoprimac moći će se služiti ovom pogodnosti tako dugo, dok se nalazi na oružnoj vježbi ili na odsluženju obvezatnog djelatnog razdoblja.

Da li predleži slučaj iz prve rečenice stavke 1., odlučuje nadležno gradsko poglavarstvo odnosno nadležna kotarska oblast na obrazloženu molbu najmoprimca, a na temelju mišljenja nadležne priradne komore.

§ 8.

Osim plaćanja najamnine dužan je najmoprimac naknaditi dio najmodavčevih plaćanja u savezu s upotrebom kuće (nuzpristojbe), a u visini iznosa stvarno učinjenih plaćanja. Za čišćenje veže, zajedničkih hodnika, stubišta, tavana, praonica, podruma i zahodskih jama najmodavac je ovlašten tražiti naknadu učinjenih izdataka, ali najviše u visini od 10% čiste najamnine (§ 2.) odnosno povišene čiste najamnine (§ 1.).

Ako poslove, navedene u prvoj stavci, obavlja sam najmodavac ili članovi njegova kućanstva, ovlašten je tražiti naknadu za te poslove najviše u iznosu od 5% čiste najamnine (§ 2.) odnosno povišene čiste najamnine (§ 1.).

Dio, koji odpada na pojedinog najmoprimca od najmodavčevih izdataka za potrošak vode, vatrogasni prirez, razsvjetu veže i kućnog stubišta, čišćenje dimnjaka, odvoz smeća, čišćenje veže, zajedničkih hodnika, stubišta, tavana, praonica, podruma i zahodske jame, ustanovljuje se prema razmjeru, u kojem stoji pojedina najamnina prema cjelokupnoj najamnini za čitavu zgradu. Cjelokupnu najamninu čini osim najamnina za iznajmljene prostorije još i onaj iznos, koji bi se u ime najamnine imao prema ovoj zakonskoj odredbi plaćati za prostorije, koje u istoj zgradi upotrebljava kućevlastnik, zatim iznosi, što bi ih u ime najamnine imale plaćati druge osobe u istoj zgradi, a koje ne plaćaju najamninu u novcu, i konačno iznosi najamnine, koji odpadaju na neiznajmljene prostorije.

Razmjer naplate ostalih nuzgrednih plaćanja prepušta se pogodbi najmodavca i najmoprimca, ukoliko visina odnosno način naplate nisu oblastno ustanovljeni.

§ 9.

Na svim postojećim najamnim ugovorima mora biti naznačena temeljna čista najamnina i povišena najamnina, ukoliko povišenju ima mjesta (§ 1.), kao i razmjer, po kojem će najmoprimac učestvovati u snašanju nuzgrednih plaćanja (§ 8.). Postojeći najamni ugovori imaju se nadobiljegovati samo s obzirom na iznos povišenja čiste najamnine. Trošak snose najmodavac i najmoprimac svaki u jednoj polovici.

§ 10.

Najmoprimac, koji daje u podnajam dio iznajmljenih mu prostorija, dužan je ustupiti najmodavcu 50% od podnajamnine, koju prima za onaj dio stana, koji izdaje u podnajam, ukoliko u podnajam izdaje prazne prostorije. Ako najmoprimac izdaje u podnajam namještene prostorije, dužan je ustupiti najmodavcu 25% podnajamnine.

Propisi prednje stavke ne odnose se na najmoprimce stanbenih i poslovnih prostorija, koje služe kao hoteli, penzioni, svratišta ili konačišta.

§ 11.

Nadležna gradska poglavarstva odnosno nadležne kotarske oblasti ovlašćuju se, da ustanove najveće dopuštene ciene za prostorije izdane u podnajam s pokućtvom i bez njega.

§ 12.

Sve priepore, koji nastanu kod primjenjivanja propisa ove zakonske odredbe, rješavat će mjestno-nadležno gradsko poglavarstvo odnosno mjestno-nadležna kotarska oblast.

§ 13.

Prekršitelji ove zakonske odredbe kaznit će se po propisima § 12. zakonske odredbe o Državnom povjereničtvu za ciene i nadnice od 18. kolovoza 1943. broj CLXXX-2097-D.V.-1943.

§ 14.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a ima se primjenjivati od 1. travnja 1944.

U Zagrebu, dne 27. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXIII-589-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 28. ožujka 1944. broj 71.

ODREDBA

o osnivanju Ratnog suda kod Zapovjedničtva područja sjeverne Dalmacije

U smislu § 2. st. 2., § 3. st. 1., §4. st. 1. i § 15. st. 1. toč. b) zakonske odredbe o ustrojstvu vojnih sudova i o postupku pred vojnim sudovima od 24. srpnja 1943. broj CXLI-1704-D.V.-1943 izdajem ovu odredbu:

Čl. 1.

Osniva se ratni sud kod Zapovjedničtva područja sjeverne Dalmacije.

Čl. 2.

Sudbenim glavarom tog ratnog suda imenujem zapovjednika područja sjeverne Dalmacije.

Višim sudbenim glavarom tog ratnog suda imenujem zapovjednika, koji je neposredno određen zapovjedniku područja sjeverne Dalmacije.

Čl. 3.

Ovlasti sudbenog glavara i ovlasti višeg sudbenog glavara nisu vezane za osobu, nego pripadaju svakom odnosnom zapovjedniku kao takvom.

Čl. 4.

Ova odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 27. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Broj: 613-D.V.-1944. *Ante Pavelić*, v. r.

* Narodne novine od 29. ožujka 1944. broj 72.

NAREDBA

Ministarstva obrta, veleobrta i trgovine od 21. ožujka 1944. broj 11.399-1944 o proizvodnji i prometu kavovina

Na temelju § 1. točka 4. i § 5. stavka 1. i 2. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe (Narodne novine od 6. studenoga 1941. broj 171), a u sporazumu s Ministarstvom unutarnjih poslova i Ministarstvom zdravstva i udružbe, izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Proizvoditi i prodavati smiju se samo one kavovine (nadomjestci i dodatci kavi), koje odgovaraju propisima Hrvatske norme HN 3.

§ 2.

Proizvoditi kavovine i stavljati ih u promet mogu samo ona poduzeća, koja dobiju posebno odobrenje od Ministarstva zdravstva i udružbe, Glavnog ravnateljstva za zdravstvo.

Molbi za odobrenje, koja se podnosi Ministarstvu zdravstva i udružbe, Glavnom ravnateljstvu za zdravstvo, mora se priložiti obrtnica, uzorak proizvoda s točnom naznakom sastava i nacrt omota sa svim slikama, nadpisima i oznakama.

§ 3.

Postojeće zalihe kavovina, koje se nalaze kod proizvoditelja ili trgovaca, a nisu izrađene prema normi HN 3, mogu se iznimno od propisa ove naredbe prodavati samo još 90 dana nakon proglašenja ove naredbe

§ 4.

Tko se ogrješi o propise ove naredbe, kaznit će se kaznom zatvora do tri mjeseca i novčano do 100.000 kuna. Osim toga može se izreći i kazna oduzimanja prava na obavljanje poslovanja na određeno vrieme ili zauviek.

Postupak vode i kazne izriču državne redarstvene oblasti prve molbe, a gdje ovih nema, kotarske oblasti odnosno kotarske izpostave.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* kojim danom prestaju vriediti propisi bivše Banske Vlasti banovine Hrvatske od 16. siečnja 1941. broj 1473-X-1941 (Narodne novine od 22. siečnja 1941. broj 17), ukoliko se odnose na kavovine.

Ministar obrta, veleobrta i trgovine:

Dr. Josip Cabas, v. r.

(Broj: 480-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 29. ožujka 1944. broj 72.

NAREDBA

Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 18. ožujka 1944. broj 12.357--1944 o promjeni i nadopuni naredbe Ministarstva seljačkog gospodarstva i prehrane od 22. veljače 1944. broj 5283-I-P-1944 o odkupnoj cieni sjemena soje (Narodne novine od 13. ožujka 1944. broj 59)

Na temelju § 1. stavke prve točke 2. i 5. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 o uređenju prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe i na temelju zakonske odredbe od 26. lipnja 1943. broj CXXXIV-1627-D.V.-1943 o stavljanju žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira pod monopolnu razpoložbu države; o zaštiti pobiranja, spremanja i preradbe poljodjelskih proizvoda i o kažnjavanju čina proti sigurnosti prehrane, a u sporazumu s ministrom državne riznice i ministrom unutarnjih poslova, izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Na kraju § 2. dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Ovlašteni kupac odnosno prerađivač može ugovornom proizvoditelju sjemena soje nakon prvog okopavanja predujmiti po katastralnom jutru zasijanom

sjemenom soje 10 kg sladora u kocki, koji je slobodan od državne trošarine, trošarinskog doplatka i skupnog poreza na poslovni promet. Ova se količina predujmljenog sladora odbija od one količine sladora, koju dobiva ugovorni proizvoditelj za predano sojino sjeme prema propisima ove naredbe.«

§ 2.

Iza § 2. dodaje se novi § 3., koji glasi:

»Površine, koje ugovorni proizvoditelji zasiju sjemenom soje, odbijaju se od veličine posjeda i ne uračunavaju se u obradivu površinu isto tako kao ni pašnjaci, livade i površine zasađene krumpirom u smislu stavke treće § 1. naredbe Ministarstva narodnog gospodarstva od 30. lipnja 1943. broj 28.000-43 o odkupu i o odkupnim cienama žitarica, kukuruza, mahunastih plodova i krumpira od žetve odnosno berbe u godini 1943.

Ovlašteni kupac dužan je Ministarstvu seljačkog gospodarstva i prehrane — Glavnom ravnateljstvu za prehranu, Državnoj obskrbnoj poslovnoj središnjici, prvomolbenoj oblasti obće uprave i nadležnom obskrbnom odboru redovito dojavljivati, koje su površine zasijane sjemenom soje, i to uz naznaku imena ugovornog proizvoditelja.

Državna obskrbna poslovna središnjica, prvomolbena oblast obće uprave, te obćinski, kotarski i gradski obskrbni odbori dužni su voditi najstroži nadzor u pogledu svih dojava ovlaštenih kupaca u smislu predhodne stavke.«

§ 3.

Dosadašnji § 3. postaje § 4., § 4. postaje § 5., a § 5. postaje § 6.

§ 4.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar
seljačkog gospodarstva i prehrane:

Dr. Stjepan Hefer, v. r.

(Broj: 612-D.V.1944)

---

* Narodne novine od 29. ožujka 1944. broj 72.

ZAKONSKA ODREDBA

o platežnim knjižicama državnih platežnika

§ 1.

Svim djelatnim državnim službenicima, osobnim i obiteljskim umirovljenicima, te osobama, koje iz državne blagajne dobivaju stalnu pomoć, podporu, rentu, milostinju ili uzdržavanje, izdat će se na njihov trošak platežne knjižice, koje će služiti kao službena izprava za visinu i primanje njihovih pripadnosti.

§ 2.

Kod izplata putem platežnih knjižica ne će se od beriva državnih platežnika vršiti obustave za državne i posebničke tražbine.

§ 3.

Od dana proglašenja ove zakonske odredbe, bez obzira na promjenu mjesta stalnog boravišta platežnika, imaju se osobne i obiteljske mirovine izplaćivati u iznosu, koji je naveden u platežnoj knjižici s napomenom, da se doplatak za ženu i djecu te skuparinski doplatak imaju izplaćivati prema postojećim propisima.

§ 4.

Oblik platežnih knjižica, način njihova izdavanja te način izplate pripadnosti putem ovih knjižica propisat će ministar državne riznice.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 29. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXVIII-559-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 30. ožujka 1944. broj 73.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni zakonske odredbe od 19. prosinca 1942. broj CCCXLI-2938-Z-1942 o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1943.

§ 1.

Stavka druga § 2. mienja se i glasi:

»Računska godina počinje 1. siečnja 1943., a traje do 31. srpnja 1944. Naredbe za izplatu na teret zauzetih navjera mogu se izdavati do 30. lipnja, a izplate se mogu obavljati do 31. srpnja 1944.«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 29. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXIX-264-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 30. ožujka 1944. broj 73.

ZAKONSKA ODREDBA

o plaćanju kamata na uloge novčanih zavoda, položene na posebnom tekućem računu kod Hrvatske državne banke

§ 1.

Ovlašćuje se ministar državne riznice, da na uloge novčanih zavoda, položene na posebnom tekućem računu kod Hrvatske državne banke, istoj plaća počevši od 1. travnja 1944. kamate, i to: 1¼ % na uloge Poštanske štedionice Nezavisne Države Hrvatske, a 2¼ % na uloge ostalih novčanih zavoda.

Gornje kamate plaćat će se obračunavanjem na teret tekućeg računa Ministarstva državne riznice unatrag, temeljem četvrtgodišnjih kamatnih obračuna.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama*

U Zagrebu, dne 30. ožujka 1944.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCI-632-D.V.-1944

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 31. ožujka 1944. broj 74.

NAREDBA

Ministarstva oružanih snaga od 4. ožujka 1944. Ustr. broj 706 o promjenama i nadopunama provedbene naredbe ministra oružanih snaga od 6. svibnja 1943. Int. broj 33192 (Narodne novine od 8. listopada 1943. br. 230) k zakonskoj odredbi od 4. kolovoza 1941. broj CCXVI - 928 - Z. p. - 1941 o podpori obiteljima vojnika, pripadnika Hrvatske legije

Na temelju § 4. zakonske odredbe od 4. kolovoza 1941. broj CCXVI-928-Z. p.-1941 o podpori obiteljima vojnika, pripadnika Hrvatske legije izdajem u sporazumu s ministrom državne riznice sledeću naredbu:

§ 1.

U § 1. mienja se stavka druga i glasi:

»Prema posljednjoj stavci § 2. zakonske odredbe smatra se, da se u tom paragrafu navedene osobe nisu u stanju same uzdržavati ili da im zaslužba odnosno prihodi nisu dovoljni za život, ako njihova mjesečna beriva odnosno mirovina od države ili od samoupravnih tiela, njihova mjesečna nagrada ili stalna pripomoć bilo u kojem obliku iznosi nakon odbitaka javnih daća manje od 1200 kuna u mjestima prvog razreda skupoće odnosno manje od 1000 kuna u ostalim mjestima.«

U § 1. iza stavke druge dodaje se nova treća stavka, koja glasi:

»U pogledu osoba, koje ne primaju beriva, mirovinu, stalnu nagradu ili stalnu pripomoć od države ili od samoupravnih tiela, ustanovljuju podatke o tome, dali su te osobe u stanju uzdržavati se ili nisu, nadležna gradska odnosno občinska poglavarstva.«

Dosadašnja stavka treća postaje stavka četvrta.

§ 2.

U § 16. pod toč. d) briše se zarez i dodaju se rieči: »za vrieme pritvora,«.

§ 3.

U prvoj rečenici stavke prve § 17. mjesto rieči: »obitelji« stavlja se rieč: »legionaru«.

Stavka deveta § 17. mienja se i glasi:

U slučajevima kazne oduzimanja slobode iz toč. e) § 16. obiteljska se podpora obustavlja danom nastupa kazne, a ponovno se stavlja u tečaj danom izvršenja, oproštenja odnosno odgode izvršenja kazne«.

§ 4.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar oružanih snaga:
ustaški pukovnik:

Vokić, v. r.

(Broj: 494-D.V.-1944)

* Narodne novine od 31. ožujka 1944. broj 74.

NAREDBA

Ministarstva zdravstva i udružbe od 10. ožujka 1944. R.D. broj 5000-I-I-1944 o kontinentalnoj izseljeničkoj glavarini

Na temelju § 14. zakona o izseljavanju od 30. prosinca 1921. (Službene novine od 21. veljače 1922. broj 39) izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Kontinentalna izseljenička glavarina ima se naplaćivati prigodom svakog izdanja, produženja i viziranja izseljeničke putne izprave u iznosu od 100 kuna po osobi.

§ 2.

Oprost od ove glavarine može u pojedinim opravdanim slučajevima odobriti samo Glavno ravnateljstvo za udružbu i družtvovnu skrb, Odjel za državnu izseljeničku službu.

§ 3.

U pogledu postupka oko naplate kontinentalne izseljeničke glavarine i u pogledu dostavljanja novca Državnom vjeresijskom zavodu vriede postojeći propisi.

§ 4.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* kojim danom prestaju vrieditì svi dosadašnji protivni propisi.

Ministar zdravstva i udružbe:

(Broj: 621-D.V.-1944) *Janko Tortić*, v. r.

---

* Narodne novine od 31. ožujka 1944. broj 74.

NAREDBA

ministra prometa od 5. ožujka 1944. Gl. B p. b. b. broj 3177-1944 o promjeni i nadopuni propisnika o brzojavnoj službi u tuzemnom prometu od 10. travnja 1943. broj 20322-1942 (Narodne novine od 21. srpnja 1943. broj 163)

Na temelju § 3. zakona o pošti, telegrafu i telefonu od 16. srpnja 1931. P. T. broj 68.485-1931 izdajem ovu naredbu:

§ 1.

U § 81. zadnja stavka mienja se i glasi:

»Od pristojbi su oslobođeni samo Poglavno županstvo, poštanske ustanove, a državne željeznice prema sporazumu o uzajamnim uslugama.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Ministar prometa:

Vokić, v. r.

(Broj: 537-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 31. ožujka 1944. broj 74.

Na temelju § 4. posljednje stavke naredbe od 27. kolovoza 1941. broj 1285-Z. p.-1941 o ograničenju prodaje benzina i benzinske smjese

PROPISUJEM

da se od 1. travnja 1944. do daljnjega propisa izdaju na potrošačke izkaznice sliedeće količine benzinske smjese:

1. na odrezke svjetlo zelene boje, označene velikim slovom C, za najamne samovoze (autotakse) i državne samovoze, 20 litara na odrezak;

2. na odrezke svietlo žute boje, označene velikim slovom D, za poslovne samovoze, 5 litara na odrezak.

Ovim gube pravnu moć propisi Ministarstva narodnog gospodarstva od 22. siečnja 1943. broj 7143-1943 (Narodne novine od 1. veljače 1943 broj 25).*

U Zagrebu, dne 30. ožujka 1944.

Ministar obrta, veleobrta i trgovine:

Dr. Josip Cabas, v. r.

(Broj: 670-D.V.-1944)

---

* Narodne novine od 31. ožujka 1944. broj 74.

IZPRAVCI

U Narodnim novinama od 5. travnja 1944. br. 78. odnosno od 26. travnja 1944. br. 95. donešeni su sliedeći izpravci, koji nisu provedeni u ovom izdanju:

KNJIGA XLIII.

svezak 422.—423. u naputku za provedbu zakonske odredbe o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1944. na koncu odsjeka XI. (str. 63.) izpravlja se brojka »1944.« u »1943.«;

u posljednjoj stavci odsjeka XIV. (str. 68.) izpravlja se rieč »računu« u »načinu«;

u početku stavke 16. odsjeka XX. (str. 77.) izpravlja se rieč »Da« u »Kad«, a u istoj rečenici brojka »5« u brojku »3«; u zadnjoj rečenici iste stavke mjesto rieči: »postavljaju granice iznosa i« ima stajati »i u točki 2. do 17. člana 86.«

svezak 426. u zakonskoj odredbi o promjeni i nadopuni zakona o odvjetnicima u § 50. (str. 192.) umjesto »dan iza proglašenja ima stajati »danom proglašenja«.

STVARNO KAZALO

ZA XLIII. KNJIGU — SVEZAK 421.—430.

(Brojevi označuju stranice, a oni u zagradi broj svezka)

D

F

G

H

I

R

Ž

	Kn
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 27. siečnja do 19. veljače 1942. — Knjiga XII. (Svezak 111.—120.) tvrdo vezano (br. 3101)	420.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 20. veljače do 11. ožujka 1942. — Knjiga XIII. (Svezak 121.—130.) tvrdo vezano (br. 3112)	420.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 12. ožujka do 7. travnja 1942. — Knjiga XIV. (Svezak 131.—140.) tvrdo vezano (br. 3129)	420.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 8. do 30. travnja 1942. — Knjiga XV. (Svezak 141.—150) tvrdo vezano (br. 3141)	432.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 1. do 12. svibnja 1942. — Knjiga XVI. (Svezak 151.—160.) tvrdo vezano (br. 3152)	432.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 13. svibnja do 1. lipnja 1942. — Knjiga XVII. (Svezak 161.—170.) tvrdo vezano (br. 3163)	450.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 2. do 22. lipnja 1942. — Knjiga XVIII (Svezak 171.—180.) tvrdo vezano (br. 3174)	450.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 23. lipnja do 9. srpnja 1942. — Knjiga XIX. (Svezak 181.—190.) tvrdo vezano (br. 3184)	450.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 7. do 25. srpnja 1942. — Knjiga XX (Svezak 191.—200.) tvrdo vezano (br. 3194)	450.—
— STVARNO KAZALO za XI.—XX. knjigu (Svezak 101.—200.) Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 1. siečnja do 25. srpnja 1942. (br 3200)	180.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 26. srpnja do 17. kolovoza 1942. — Knjiga XXI. (Svezak 201.—210.) tvrdo vezano (broj 3215)	465.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 13. kolovoza do 2. rujna 1942. — Knjiga XXII. (Svezak 211.—220.) tvrdo vezano (br. 3223)	480.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 3. rujna do 26. rujna 1942. — Knjiga XXIII. (Svezak 221.—230.) tvrdo vezano (br. 3234)	480.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 27. rujna do 24. listopada 1942. — Knjiga XXIV. (Svezak 231.—240.) tvrdo vezano (br. 3254)	480.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 27. listopada do 14. studenoga 1942. - Knjiga XXV. (Svezak 241—250.) tvrdo vezano (br. 3263)	500.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 17. studenoga do 22. prosinca 1942. - Knjiga XXVI. (Svezak 251.—260.) tvrdo vezano (br. 3274)	500.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 23. prosinca 1942. do 1. veljače 1943. — Knjiga XXVII. (Svezak 261.—270.) tvrdo vezano (br. 3285)	500.—

Podrobni popis knjiga dobiva se na zahtjev badava.

NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI — ZAGREB — ILICA 30

	Kn
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 1. veljače do 13. ožujka 1943. — Knjiga XXVIII. (Svezak 271.—280.) tvrdo vezano (br. 3297)	500.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 3. ožujka do 5. travnja 1943. — Knjiga XXIX. (Svezak 281.—290.) tvrdo vezano (br. 3397)	500.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 5. travnja do 11. svibnja 1943. — Knjiga XXX (Svezak 291.—300.) tvrdo vezano (br. 3408)	500.—
— STVARNO KAZALO za XXI.—XXX. knjigu (svezak 201.—300.) Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd. proglašenih od 26. srpnja 1942. do 11. svibnja 1943. (br. 3420)	330.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 20. travnja do 22. svibnja 1943. — Knjiga XXXI. (Svezak 301.—310.) tvrdo vezano (br. 3415)	500.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 21. svibnja do 7. lipnja 1943. — Knjiga XXXII. (Svezak 311.—320.) tvrdo vezano (br. 3425)	500.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 9. lipnja do 14. srpnja 1943. — Knjiga XXXIII. (Svezak 321.—330.) tvrdo vezano (br. 3435)	500.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 12. do 21. srpnja 1943. — Knjiga XXXIV. (Svezak 331.—340.) tvrdo vezano (br. 3444)	500.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 22. do 31. srpnja 1943. — Knjiga XXXV. (Svezak 341.—350.) tvrdo vezano (br. 3450)	500.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 1. kolovoza do 3. rujna 1943. — Knjiga XXXVI. (Svezak 351.—360.) tvrdo vezano (br. 3459)	500.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 18. kolovoza do 11. rujna 1943. — Knjiga XXXVII (Svezak 361.—370.) tvrdo vezano (br. 3463)	500.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 12. rujna do 18. listopada 1943. — Knjiga XXXVIII. (Svezak 371.—380.) tvrdo vezano (br. 3475)	500.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 23. listopada do 27. studenoga 1943. — Knjiga XXXIX. (Svezak 381.—390.) tvrdo vezano (br. 3505)	500.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 27. studenoga do 30. prosinca 1943. — Knjiga XL. (Svezak 391.—400.) tvrdo vezano (br. 3516)	500.—
— STVARNO KAZALO za XXXI.—XL. knjigu (Svezak 301.—400.) Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 12. svibnja 1943. do 25. siečnja 1944. (br. 3542)	330.—
— Nezavisna Država Hrvatska - Zakoni, Zakonske odredbe, Naredbe itd., proglašene od 31. prosinca 1943. do 25. siečnja 1944. — Knjiga XLI. (Svezak 401.—410.) tvrdo vezano (br. 3529)	590.—

Zbirka se nastavlja

Narudžbe prima i obavlja

KNJIŽARA ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Podpuni popis knjiga dobiva se na zahtjev badava.